CARTE DISTINSĂ CU PREMIUL
ALFONSO AL X-LEA CEL ÎNȚELEPT
PENTRU ROMAN ISTORIC

INELUL

MOȘTENIREA ULTIMULUI TEMPLIER

JORGE MOLIST

Cuprins

UNU
DOI
TREI
PATRU
CINCI
ŞASE
ŞAPTE
OPT
NOUĂ
ZECE
UNSPREZECE
DOISPREZECE
TREISPREZECE
PAISPREZECE
CINCISPREZECE
ŞAISPREZECE
ŞAPTESPREZECE
OPTSPREZECE
NOUĂSPREZECE
DOUĂZECI
DOUĂZECI ŞI UNU
DOUĂZECI ŞI DOI
DOUĂZECI ŞI TREI
DOUĂZECI ŞI PATRU
DOUĂZECI ŞI CINCI
DOUĂZECI ŞI ŞASE
DOUĂZECI ŞI ŞAPTE
DOUĂZECI ŞI OPT
DOUĂZECI ŞI NOUĂ
TREIZECI
TREIZECI ŞI UNU
TREIZECI ŞI DOI
TREIZECI ŞI TREI
TREIZECI ŞI PATRU
TREIZECI ŞI CINCI
TREIZECI ŞI ŞASE

TREIZECI ŞI ŞAPTE
TREIZECI ŞI OPT
TREIZECI ŞI NOUĂ
PATRUZECI
PATRUZECI ŞI UNU
PATRUZECI ŞI DOI
PATRUZECI ŞI TREI
PATRUZECI ŞI PATRU
PATRUZECI ŞI CINCI
PATRUZECI ŞI ŞASE
PATRUZECI ŞI ŞAPTE
PATRUZECI ŞI OPT
PATRUZECI ŞI NOUĂ
CINCIZECI
CINCIZECI ŞI UNU
CINCIZECI ŞI DOI
CINCIZECI ŞI TREI
CINCIZECI ŞI PATRU
CINCIZECI ŞI ŞASE
Observații

JORGE MOLIST

INELUL

MOȘTENIREA ULTIMULUI TEMPLIER

Traducere din limba spaniola şi note
ADRIANA STERIOPOL

El anillo. La hemncia del ultimo templario **Jorge Molist, 2004**

Rao International Publishing Company, 2006

În inelul său papal sălăşluieşte ascuns un demon.

Acuzaţia lui Filip al IV-lea al Franţei[1],
călăul templierilor, împotriva papei
Bonifaciu al VIII-lea[2]

UNU

Nu se întâmplă prea des ca unei femei să i se dăruiască două inele de logodnă în aceeaşi zi. De aceea a fost atât de deosebită aniversarea celor douăzeci şi şapte de ani ai mei.

Primul inel aducea strălucirea unui splendid solitar şi mi l-a dăruit Mike, tânărul cu care ieşeam de mai bine de un an. O adevărată perfecţiune.

Mike este băiatul ideal, acela cu care se visează orice fată de măritat. Sau cel puţin ar trebui să se viseze şi, dacă nu o face ea, cu siguranţă că mama ei chiar năzuieşte să se înrudească totuşi cu cineva ca el. Agent de bursă, dar, mai ales, fiu al proprietarului agenţiei, mai presus de un viitor promiţător, avea hărăzită încă din leagăn o soartă aurită: averea tatălui şi a mamei sale.

Bine, dar poate că vă întrebaţi despre celălalt inel. Păi şi celălalt – surpriză! – reclama de la mine o îndatorire, chiar dacă nu conjugală. Sau poate că da? În realitate, acest al doilea inel mă angaja, dar nu faţă de un bărbat, ci într-o aventură. Într-o aventură insolită.

Fireşte că, atunci când l-am primit, nu ştiam că va fi vorba despre aşa ceva, nici măcar nu bănuiam cine mi l-a putut trimite. Şi chiar dacă mi s-ar fi spus numele expeditorului, tot n-aş fi crezut. Inelul acela de logodnă era darul unui mort.

***

Şi nici nu bănuiam atunci că amândouă inelele sau, mai bine zis, cele două obligaţii erau incompatibile. Aşa că am rămas cu cele două bijuterii, obişnuindu-mă cu ideea că va avea loc o nuntă şi că numele meu se va schimba în Harding, deşi eram intrigată de celălalt straniu inel. Sunt foarte curioasă de felul meu şi misterele mă fac să devin agitată. Dar ar fi mai bine să povestesc cum s-a petrecut totul…

***

Când au sunat la uşă, petrecerea era în toi. Jennifer, în rochia ei lungă cu decolteu adânc, şi Susan, în pantalonii ei strimţi cu talie joasă, începuseră să danseze sfidând asistenţa masculină. Băieţilor, unii cu mai multe pahare în plus, li se scurgeau ochii. Neruşinatele! Cum le mai place să provoace! Adevărul e că li s-au alăturat doi prostănaci, cu paharul în mână, şi aşa a început ţopăiala generală.

Mie nu-mi păsa că fetele alea două făceau să le curgă balele tipilor; în acel moment eram deja o femeie logodită şi Mike, chipeşul meu logodnic, mă ţinea strâns de talie şi, între râsete şi înghiţituri, printre înghiţituri şi râsete, ne sărutam. Pe mâna mea strălucea un frumos inel cu un imens solitar de foarte multe carate. Mike mi-l oferise cu câteva ore în urmă, în luxosul restaurant din apropierea apartamentului meu de celibatară din Manhattan, unde m-a invitat la prânz ca să sărbătorim ziua mea de naştere.

— Astăzi aleg eu desertul, spuse el.

Şi mi-au servit un magnific *soufflé* de ciocolată. Pe mine mă înnebuneşte ciocolata, şi la al treilea sau al patrulea atac asupra acelui deliciu, linguriţa a dat peste ceva tare.

— Viaţa este ca un *soufflé* de ciocolată, spuse Mike imitând vocea lui Tom Hanks din filmul *Forrest Gump.* Niciodată nu ştii ce poţi găsi înăuntru – cred că îmi atrăgea atenţia, poate se temea că, în lacomul meu entuziasm, aş fi putut să-l înghit.

Şi, din savuroasa negreaţă, mi-a luat ochii o sclipire. Eram de acum încredinţată că într-una din acele zile geniul meu de la Bursă se va prezenta cu o mică avere sub forma unui inel cu diamant şi că mi-l va oferi învăluit în promisiuni de iubire veşnică. De iubire şi de bogăţie, dat fiind faptul că, acceptându-l, însemna să-mi asigur un viitor în care munca va înceta să mai fie o necesitate relativă, ca să devină un amuzament absolut.

— La mulţi ani, Cristina, spuse el, foarte serios.

— Dar asta e…! am strigat şi m-am apucat să ling ciocolata, ca să curăţ inelul.

— Vrei să te măriţi cu mine? Îngenunchease la picioarele mele. „Ce romantic!” mi-am spus în gând.

Chelnerii şi clienţii de la mesele apropiate, alertaţi de exclamaţia mea, ne observau curioşi. Am devenit serioasă şi, bucurându-mă de *show,* am privit de jur împrejur; covorul persan, fastuosul candelabru de cristal ce atârna din tavan, draperiile… M-am prefăcut că mă gândesc. Mike mă privea neliniştit.

— Sigur că da! am exclamat, când tensiunea ajunsese la culme. Şi, ridicându-mă atunci dintr-o săritură, m-am aplecat să-l sărut. El zâmbea fericit, şi publicul elegant sărbători scena cu aplauze entuziaste.

Dar să revenim la petrecere…

***

Cu vacarmul muzicii şi conversaţiile întrecându-se în voci ridicate, nu am auzit că sună clopoţelul; John şi Linda, da, şi, în loc să mă cheme să deschid, au hotărât că asistenţa trebuie să vadă un tip atât de interesant ca acela. Aşa că l-au lăsat să intre şi m-am trezit faţă în faţă cu un individ înalt, îmbrăcat ca un motociclist, în negru, şi care nu catadicsise să-şi scoată casca la intrarea în apartament.

— Domnişoara Cristina Wilson? întrebă el. Am simţit un fior, individul ăla avea un aspect sinistru şi părea că adusese cu el toată întunecimea nopţii de afară. Cineva dăduse muzica mai încet şi toţi erau atenţi la cuvintele bărbatului.

— Eu sunt, am răspuns şi, imediat, am zâmbit. Fireşte, tânărul urma să cânte *La mulţi ani!* Şi cu siguranţă că o să ne facă un striptease ca să ne arate muşchii încordaţi, ascunşi sub haina de piele neagră! Un mic cadou-surpriză al vreuneia dintre prietenele mele, poate Linda sau Jennifer. Ar fi amuzant. Individul făcu o pauză, îşi deschise fermoarul de la scurtă şi, când credeam că o să şi-o scoată, extrase un pacheţel dintr-un buzunar interior. Invitaţii făcuseră cerc în jurul nostru, cu chipurile euforice şi ochii înceţoşaţi de

băutură.

— Ăsta este pentru dumneavoastră, spuse el, dându-mi-l. Am rămas în aşteptare, privindu-l. Când începea *show*-ul? Dar în loc să cânte, desfăcu un alt fermoar şi, în loc să-şi dezbrace pantalonii de piele, scoase o hârtie şi un pix.

— Pot să văd vreun document cu care să vă legitimaţi? întrebă el din nou, pe un ton sec.

Asta mi s-a părut prea mult, dar trebuia să dau curs glumei. Aşa că i-am oferit carnetul de conducere, ca să-l vadă. A notat cu un gest calm datele pe un formular. Era un actor desăvârşit, toţi eram atenţi la vorbele şi la mişcările lui. Nu începe odată?

— Semnaţi aici.

— Bine, începi sau nu? i-am spus, de îndată ce mi-am pus semnătura; tot acel preambul era excesiv.

Privindu-mă într-un fel ciudat, desprinse copia documentului, mi-o dădu şi, cu un „la revedere”, se îndreptă spre uşă.

Nu m-am aşteptat la asta şi m-am uitat întrebător la Mike, care ridica din umeri fără să-mi poată da vreun răspuns. Am privit hârtia pe care mi-o lăsase – copia era puţin lizibilă – şi am putut să văd doar numele meu. Nu exista expeditor.

— Aşteaptă! am strigat şi am ieşit fugind în urma lui. Nu l-am putut găsi pe casa scării; luase deja liftul.

M-am întors gânditoare acolo unde stătea Mike. Deci nu era un actor-surpriză pentru aniversare; era de-adevăratelea. Eram intrigată. Ce tip misterios! Cine-mi trimitea acel pacheţel?

— Deschizi cadoul sau ce faci? spuse Ruth.

— Vrem să vedem ce e! răsună vocea unui tânăr.

Şi mi-am dat seama că aveam obiectul în mână; uitasem complet de el din pricina ciudatului bărbat în negru.

M-am aşezat pe o canapea şi, sprijinind pacheţelul pe masa de cristal din mijloc, am vrut fără succes să-i scot sfoara care lega ambalajul. Toţi mă înconjurau, întrebându-se ce-o fi asta şi cine îl trimite. Cineva îmi aduse cuţitul de prăjituri şi, deschizând pachetul, am dat peste o cutiuţă de lemn de culoare închisă, cu o rudimentară închizătoare metalică. Se vedea că e veche.

Şi înăuntru, aşezat pe o perniţă de catifea verde, era un inel de aur cu un cristal de culoare roşu-închis montată în el. Părea foarte vechi.

— Un inel! am exclamat. Şi probându-l, am văzut că, deşi mi-era larg, se potrivea pe degetul meu mijlociu. Şi acolo l-am lăsat, lângă inelul meu de logodnă care strălucea pe inelar.

Toţi voiau să-l vadă, motiv pentru care au repetat elogiile asupra mărimii diamantului de la primul inel.

— Este un rubin, spuse Ruth, referindu-se la celălalt inel. Ea era expertă în bijuterii vechi, lucra la Sotheby’s[3] şi era o bună cunoscătoare într-ale pietrelor preţioase.

— Ce aspect ciudat! comentă Mike.

— Asta, pentru că înainte, cu secole în urmă, nu se tăiau pietrele ca acum, răspunse Ruth. Şlefuirea era rudimentară, iar pietrele preţioase se cizelau în formă rotunjită, aşa cum vezi la acest rubin.

— Ce misterios! exclamă Jennifer înainte de a renunţa să mai acorde atenţie subiectului. Dădu muzica mai tare şi începu să danseze. Şi, pe ritmul fundului ei, petrecerea se puse din nou în mişcare.

În vreme ce Mike pregătea nişte cocteiluri, am început să studiez cutia şi inelul. Şi am privit cu atenţie talonul de predare. Era acolo, pe masa din mijloc. Reexaminându-l cu grijă, am putut citi cu dificultate, pentru că indigoul aproape că nu imprimase hârtia: „Barcelona, Spania”.

Şi inima-mi tresări în piept.

— Barcelona! am exclamat. Erau atât de multe amintirile pe care acest cuvânt mi le aducea!

DOI

Turnul, rănit de foc, îşi prăbuşea masa colosală cu un răcnet înspăimântător peste nenorociţii de jos. Lumea fugea. Un nor de praf şi de cenuşă, precum vântul din deşert încărcat cu nisip, înainta pe străzi, acoperind totul cu un strat albicios.

M-am răsucit în pat. Dumnezeule, ce zbucium! Iarăşi revenea amintirea acelei blestemate dimineţi, în care cele mai înalte turnuri au căzut…

„Nu se întâmplă nimic, mi-am spus, asta s-a petrecut acum câteva luni; sunt la mine în pat. Liniştită, liniştită.” După petrecerea de ziua mea de naştere, Mike rămăsese să doarmă la mine, şi îi simţeam alături căldura plăcută; respirând domol, satisfăcut, relaxat. I-am mângâiat spatele lat, puternic. Şi, sărutându-l, m-am liniştit. Trupurile noastre se odihneau goale sub cearşafuri; cu toată intensitatea pasiunii, avusese destulă putere ca să-mi spună că încă mă mai iubeşte, după ce mă iubise, şi a fost în stare să mai dea drumul unor vorbe dulci, înainte de a adormi buştean. Şi eu la fel, istovită după o zi atât de intensă, am fost cuprinsă de un somn dulce, cred eu, până când au apărut acele imagini neliniştitoare.

Am privit deşteptătorul. Era ora patru şi jumătate din zorii zilei de duminică, mai aveam încă mult timp de dormit.

Am închis ochii, de-acum liniştită, dar m-am regăsit iarăşi cu tragica viziune a prăbuşirii, a dărâmăturilor, a panicii oamenilor.

Visul se schimbase. Nu se mai petrecea la New York. Nu era prăbuşirea Turnurilor Gemene. Era ceva diferit, iar imaginile şi sunetele acelea veneau spre mine fără ca eu să mă pot opune.

***

Oamenii strigau. Prăbuşirea turnurilor deschisese o breşă, şi bărbaţi purtând spade, lănci şi arbalete, apăraţi cu coifuri de fier, cămăşi de zale şi scuturi se grăbeau, printre norii de praf, spre spărtura din zid, îndemnându-se unii pe alţii. Se afundară în ceaţa murdară, în vuietul asurzitor, şi nu se mai întoarseră niciodată. Curând, ceaţa slobozi o hoardă de războinici scoţând urlete. Erau musulmani şi zăngăneau hangere însângerate. Având încă spada la cingătoare, nu eram în stare să lupt; îmi simţeam puterile scurgându-mi-se odată cu sângele rănilor mele deschise. Nu puteam să mânuiesc armele, nici măcar să-mi înalţ braţul, şi m-am străduit să caut ocrotire. Mi-am privit mâna şi acolo, în acel vis, se afla inelul cu piatră de rubin de un roşu profund.

Femei, copii şi bătrâni, cărând după ei baloturi, unii cu cai, alţii cu capre şi oi, alergau spre mare. Copilaşii plângeau înspăimântaţi şi lacrimile le curgeau, lăsând urme adânci pe feţişoarele lor murdare de praf. Cei mai mari îşi urmau mamele, iar pe cei mai mici, acestea îi purtau de mână sau în braţe. Atunci când atacatorii se năpustiră asupră-le, înjunghiindu-i pe fugari, se stârni

panica. Mulţimea striga, îşi părăsea avutul, unii îşi lăsau copiii, voiau doar să scape. Fără să ştie unde. Era groaznic. Mi-era foarte milă de ei, dar nu puteam să le vin în ajutor. Ce o să se aleagă de copiii fără mame? Poate că-şi vor salva viaţa ca sclavi. Nişte porţi mari de lemn, întărite cu metal, se închideau una după alta. În spatele lor era adăpostul, iar trupa, cu spadele scoase din teacă, ţinea mulţimea la distanţă; doar unii erau lăsaţi să treacă. Cei care se îmbulzeau afară începură să implore, strigând în gura mare. Erau îmbrânceli, plânsete, rugăminţi, înjurături. Gărzile le strigau să se îndepărteze, să plece, să iasă spre port. Şi când mulţimea îngrămădită voi să forţeze trecerea, cei de la intrare începură să-i spintece pe cei din preajmă. Sărmani nefericiţi, cum îşi mai urlau ei durerea şi spaima! Se făcu puţin loc liber şi am văzut intrarea aproape închisă. Sângeram şi m-am temut să nu mor acolo, în mulţimea disperată. Împleticindu-mă, m-am avântat asupra spadelor soldaţilor. Trebuia să trec de poarta aceea!

***

M-am ridicat brusc în capul oaselor. Gâfâiam şi aveam ochii plini de lacrimi. Ce nelinişte! Mai mare decât aceea pe care am simţit-o la atentatul Turnurilor Gemene. Visul era pentru mine chiar mai real decât cele întâmplate la 11 septembrie. Nu sper că aţi putea înţelege asta, pentru că eu nu înţeleg pe deplin nici chiar azi.

Dar o imagine finală mi-a rămas întipărită în minte. Bărbatul care-i comanda pe ucigaşii de la poartă era îmbrăcat în alb, iar pieptul lui era împodobit cu aceeaşi cruce roşie care era pictată pe peretele fortăreţei. Acea cruce… îmi amintea de ceva.

M-am răsucit spre Mike, căutând protecţie. Acum stătea cu faţa în sus şi continua să doarmă fericit, cu o figură angelică şi un zâmbet în colţul gurii. Cu siguranţă că visele lui şi ale mele erau foarte diferite. Eu nu puteam să-i împărtăşesc pacea; acel inel, nu al lui, ci celălalt, mă neliniştea.

Înainte am spus că eram goală. Dar nu de tot. Pe mâna mea străluceau cele două inele. Nu eram obişnuită să dorm cu bijuterii, dar atunci când m-am culcat, nu mi-am scos inelul cu diamantul pur, simbol al iubirii noastre, al legământului meu, al noii mele vieţi. Nici acum nu ştiu de ce stăteam întinsă în pat cu celălalt inel. Cel din coşmarul meu. Atât de mult mă obseda inelul, încât mi se arătase în visul ăsta tragic?

***

Am dorit să-l văd mai bine, mi l-am scos şi l-am pus sub veioză.

Atunci s-a întâmplat, şi am rămas cu gura căscată de uimire.

Lumina, căzând asupra pietrei, montate în aşa fel încât metalul o susţinea doar pe margini, proiecta o cruce roşie pe cearşafurile albe.

Era frumos, dar neliniştitor. Era o cruce cu totul aparte; avea cele patru braţe egale, dar se deschideau la extremităţi şi formau două mici arce, lăţindu-se la capete.

În acel moment mi-am dat seama: Era aceeaşi cruce din vis! Cea de pe uniforma soldaţilor care se năpusteau asupra mulţimii, cea pictată pe zidul

fortăreţei.

Am închis ochii şi am respirat adânc. Era cu neputinţă, oare încă mai visam? Am vrut să mă liniştesc şi, stingând lumina, am căutat refugiu alături de Mike, care, în somn, se răsucise cu spatele. L-am îmbrăţişat. Asta m-a mai liniştit puţin, dar gândurile îmi zburau mai departe.

Tot ceea ce avea legătură cu acel inel era misterios: felul în care ajunsese la mine, apariţia lui în visul meu, viziunea acelei cruci înainte de a o fi găsit şi în inel…

Mi-am spus că această bijuterie are o istorie de povestit, nu e un dar oarecare, ascunde ceva…

Şi am simţit o şi mai mare curiozitate. Şi teamă. Ceva îmi spunea că acel dar neaşteptat nu ajunsese la mine din întâmplare, că era o provocare a destinului: o viaţă paralelă cu cea pe care o trăiam şi care se dezvăluia deodată, precum o uşă secretă deschizându-se în faţa mea şi ispitindu-mă să trec peste un prag întunecat…

Intuiam că inelul ăsta îmi va da peste cap viaţa confortabilă, previzibilă, plină de promisiuni de fericire, pe care începeam să o trăiesc. Era o ameninţare, dar şi o ispită. Blestemat inel! De abia sosise şi nu mă lăsa să dorm, în acea noapte care se presupunea că ar trebui să fie una fericită.

Am aprins din nou lumina şi mi-am îndreptat atenţia asupra pietrei roşii; avea o strălucire stranie, lăuntrică şi forma o stea în şase colţuri, ce părea că se mişcă dedesubt, după cum învârteam inelul, în aşa fel încât sclipirea de luceafăr să se afle mereu în faţa ochilor mei.

I-am examinat partea interioară. La bază avea o incrustaţie de fildeş, tăiată în aşa fel încât forma un desen gol pe spatele rubinului, făcând ca lumina, atunci când traversa cristalul, să proiecteze din spate acea frumoasă cruce roşie ca sângele.

Bine, reuşisem să înţeleg cum funcţiona fizic acea mică minune, dar curiozitatea mea de a şti de unde venea şi de ce îmi fusese trimisă creştea cu fiecare clipă.

Deodată, un gând îmi fulgeră prin minte, făcând să mi se deschidă larg ochii: Inelul! Cel cu piatră roşie de rubin, îl mai văzusem înainte!

Era ca o imagine ce revenea din ceţurile amintirilor din copilărie; aveam convingerea, eram absolut sigură. Îl puteam vedea într-un anumit loc al trecutului meu, îi împodobea cuiva mâna.

M-am răsucit neliniştită în pat. S-a întâmplat când eram mică, la Barcelona. Despre asta nu aveam nicio îndoială. Dar cine îl purta?

M-am străduit, dar nu eram în stare să-mi amintesc.

Eram de-acum sigură că provenea din copilăria mea şi, poate, dintr-un trecut încă şi mai îndepărtat, dar cine mi-l trimitea? Din ce motiv? Dacă vrei să-i dăruieşti cuiva ceva de ziua lui de naştere, nu umbli cu atâtea mistere, te faci cunoscut. Nu am dreptate?

Şi atunci mi-a venit în minte, încă o dată, întrebarea pe care dintotdeauna am vrut să i-o pun mamei mele, dar pe care niciodată n-am ajuns s-o formulez

cu voce tare. Era o mică enigmă, una dintre acele curiozităţi cărora nu le dai importanţă, dar care se menţin, bâzâind încetişor într-un anume loc al minţii tale, şi care deodată, într-o zi, devine un adevărat mister.

„De ce nu ne-am întors niciodată în oraşul în care m-am născut?”

***

Ne-am mutat de la Barcelona la New York când aveam treisprezece ani. Tatăl meu este din Michigan şi, timp de o groază de ani, a fost responsabilul unei agenţii spaniole dintr-o companie americană. Mama mea este fiica unică a unei familii „bune” din vechea burghezie catalană. Bunicii mei materni au murit şi toate rudele mele din Spania sunt îndepărtate, nu întreţinem relaţii.

Părinţii mei s-au cunoscut la Barcelona, acolo s-au îndrăgostit la prima vedere, s-au căsătorit şi s-a născut cea care vă povesteşte.

Tatăl meu mi-a vorbit în engleză toată viaţa, şi eu îi spun Daddy, ceea ce înseamnă „tată”, iar el îi spune Mariei del Mar, mama mea, Mary. Aşadar, totdeauna am avut de gând să o întreb pe Mary de ce nu ne-am întors niciodată, dar ea ocolea subiectul. O fi având vreun motiv anume? mă întrebam uneori.

Daddy s-a integrat destul de bine în grupul de prieteni al mamei mele, Spania îl încânta, dar se pare că ea a fost aceea care a insistat să venim să trăim în Statele Unite. Şi, în final, a reuşit prin stăruinţa ei; tatălui meu i s-a dat un post în sediul central al corporaţiei din Long Island, New York. Şi ne-am mutat. Maria del Mar şi-a lăsat familia, prietenii, oraşul şi a plecat bucuroasă în America. Nu ne-am mai întors niciodată, nici măcar în vizită. Ce ciudat, nu-i aşa?

M-am răsucit în pat şi am privit din nou ceasul deşteptător. Era deja duminică în zori şi, în ziua aceea, urma să mergem să-i vizităm pe părinţii mei în casa lor din Long Island, ca să sărbătorim ziua mea de naştere. M-am gândit că mama şi cu mine vom avea multe de vorbit. Dacă şi ea o să vrea, fireşte.

TREI

— Te iubesc, îmi spuse Mike, abătându-şi privirea de la şosea pentru o clipă; îmi mângâia genunchiul.

— Te iubesc, dragul meu, am răspuns şi i-am dus mâna la gură ca să i-o sărut.

Era o frumoasă dimineaţă de iarnă şi Mike conducea maşina destins şi fericit. Soarele făcea să strălucească trunchiurile şi ramurile dezgolite ale copacilor cu frunze căzătoare şi se pierdea în verdele brazilor. Transparenţa şi luminozitatea zilei erau înşelătoare; nimeni n-ar fi ghicit din interiorul maşinii, încins de astrul-rege, frigul de afară.

— Trebuie să hotărâm o zi, îmi spuse el.

— O zi?

— Da, fireşte. Data căsătoriei. Mă privea puţin uimit de deruta mea.

— Da, bineînţeles, am răspuns gânditoare. Unde mi-era capul? „După logodnă, trebuie să te căsătoreşti, am gândit în sinea mea. Şi dacă Mike mi-a dăruit inelul este pentru că doreşte să se căsătorească. Şi dacă i-am spus «da», este pentru că şi eu mi-o doresc.”

Ar fi trebuit să fiu nerăbdătoare să se celebreze nunta. Dar în loc să-mi ocup neuronii făcând planuri, pline de iluzii, în legătură cu rochia mea albă, cu cea a domnişoarelor de onoare, cu tortul şi toate cele necesare pentru cea mai fericită zi din viaţa mea, Mike m-a prins gândindu-mă la inel. Şi nu la al lui, în mod special. Mă gândeam la celălalt, la cel misterios. Dar, fireşte, asta nu aveam de gând să i-o mărturisesc.

— Şi când vom hotărî data, am adăugat, va trebui să pregătim invitaţiile, toaletele, banchetul, biserica…

— Fireşte.

— Ce bine! am afirmat, surâzătoare. „Ce belea! mi-am spus în gând. Cum oi fi ajuns oare până aici?” Şi mi-am amintit ziua în care a început totul…

***

Dimineaţa, au sosit păsările morţii, pilotate de morţi şi, cu focul lor, au secerat mii de vieţi, au năruit simbolurile oraşului nostru, au aşternut doliul în inimile noastre.

Veneau din noaptea întunecată, îndepărtată cu o mie de ani, de acolo de unde doar o semilună de sânge îi luminează pe iluminaţi. Doare şi acum. Ne dor acele turnuri prăbuşite. Aşa cum se spune că dor membrele amputate care nu mai sunt. Numai durerea rămâne din ele.

Imensa groapă e acolo în continuare şi fantomele ei par să sălăşluiască în noaptea oraşului. Nu mai e acelaşi. Niciodată nu va mai fi acelaşi. Dar încă este New York. Asta va fi întotdeauna.

Acea zi şi acea noapte au schimbat oraşul meu, au schimbat lumea, m-au

schimbat pe mine, mi-au schimbat viaţa.

***

În dimineaţa aceea, trebuia să merg la tribunal pentru un încâlcit caz de divorţ şi traversam holul cabinetului meu de avocatură, în apropiere de Rockefeller Center, când am simţit ceva. Un impact, o zguduitură fără importanţă. „Ciudat, am gândit, la New York nu sunt cutremure.” Am urcat la cabinet, tocmai salutam şi intram în biroul meu, când a sosit ştirea. O secretară striga la telefon: *Oh, my God!;* în jurul fetei s-a format un cerc de persoane cărora nu le venea să creadă şi am urcat să verificăm pe terasa clădirii de unde, la fel ca şi de pe atâtea altele din New York, se distingeau turnurile. Am văzut fumul şi am strigat îngroziţi la apariţia celui de al doilea avion şi a focului provocat de el; din acel moment a început nebunia. Nu era un accident, era un atac, se putea întâmpla orice. Ştirile au fost mai întâi confuze, apoi tragice, şi pe urmă a venit ordinul să părăsim edificiul şi recomandarea să ieşim din Manhattan. Zumzetul palelor de elicopter lovind cerul era în contrapunct cu urletul neliniştitor al sirenelor de pompieri, al ambulanţelor şi poliţiei, care străbăteau străzile precum furnicile într-un furnicar răscolit, în încercarea zadarnică de a face ceva.

Stăteam la îndoială dacă să părăsesc insula mergând pe unul dintre poduri şi să iau un taxi până la casa părinţilor mei, în Long Beach, dar, până la urmă, m-am hotărât să merg la apartamentul meu şi să văd la televizor ce se întâmplă.

Simţeam o sfârşeală cumplită. Şi am început să-i sun pe cunoscuţii cu birouri în Turnurile Gemene sau din apropiere. La mulţi suna ocupat, era greu să vorbeşti cu cineva şi, când am putut să iau legătura cu Mike, l-am găsit abătut. Lucrând în Wall Street, avea mulţi prieteni în Turnuri şi îşi petrecuse dimineaţa încercând, cu foarte puţin succes, să dea de ei. Ne cunoşteam de câteva luni şi eu ştiam că îi plac. Mult. Recunoşteam că e un tip bine şi simpatic, dar lucrurile se opreau aici. Ingredientele existau, dar nu exista un catalizator care să le facă să se închege. El dorea să ne vedem mai des, să fim mai intimi, dar eu puneam frână. Câteodată ieşeam numai noi doi, alteori în grup; chiar în sâmbăta dinainte, ne întâlniserăm cu mai mulţi prieteni.

— Eşti prea exigentă cu bărbaţii, îmi repeta mama. Le găseşti defecte tuturor, insista ea. Să vedem dacă reuşeşti să-l ţii pe vreunul mai mult de şase luni… şi tot aşa, de nenumărate ori. Sunt ocazii când biata de ea mă oboseşte…

— Stai liniştită, Mary, intervenea Daddy. Într-o bună zi, o să apară bărbatul perfect. Nu trebuie să te mulţumeşti cu primul pe care-l întâlneşti. Nu-i aşa? şi-mi făcea cu ochiul, complice.

Mama mea avea dreptate. Mie îmi face plăcere compania bărbaţilor, dar nu-i suport atunci când au pretenţia să-mi controleze viaţa, cerând din ce în ce mai mult; atunci mă satur şi îmi vine cheful să o rup. Din fericire, mi-e uşor să-mi fac noi prieteni şi Daddy al meu avea dreptate: nu-mi găsisem încă bărbatul. Sau dacă îl găsisem, nu o aflasem încă.

Nu ştiu ce am simţit în dimineaţa aceea vorbind cu Mike, poate am observat la el aceeaşi nelinişte care-mi apăsa şi mie inima, dar i-am spus să vină la mine acasă şi să împărţim ce o să găsim în frigider pentru cină. Ştiam că o să accepte şi aşa a fost.

L-am aşteptat cu o sticlă deschisă de *cabernet-sauvignon* de California şi, de cum a intrat, mi-a povestit că prietenul lui cel mai bun lucra în cel de al doilea turn, la unul din etajele de deasupra impactului. Era dat dispărut. Ne-am aşezat în faţa televizorului bând vin şi murmurând stupefiaţi. În acea zi, fără momente de publicitate, televiziunea repeta, câteodată cu imagini noi, aceleaşi impacturi, oamenii aruncându-se pe fereastră, aşteptarea încordată, prăbuşirea… tragedia. Eram ca hipnotizaţi, nu ne puteam lua ochii de la ecran. Deodată, văzând acele imagini înspăimântătoare, el a început să plângă. Asta mi-a luat o piatră de pe inimă, pentru că, în urmă cu puţin timp, şi eu am vrut s-o fac, şi m-am alăturat lui. Şi plângând, i-am mângâiat obrazul, iar el m-a mângâiat plângând. Şi m-a sărutat. Uşor, doar pe buze. Şi eu l-am sărutat chiar şi în cerul gurii. Era pentru prima dată că ne apropiam atât de mult. Nu ştiu dacă aţi făcut asta vreodată cu cineva în toiul bocetelor; este o îmbăloşare cam jegoasă cu muci de lacrimi. Dar aveam nevoie să uit de toate în braţele lui. Câteodată îmi spun plină de remuşcări că poate aş fi făcut-o şi cu altul. Dar, ciudat pentru mine, în acea seară aveam nevoie de protecţia unui bărbat, nu aşa cum mă amuza uneori să mă prefac, ci cu adevărat. Sau poate că aş fi acceptat-o şi din partea unei femei. Nu ştiu. Şi el avea nevoie de ocrotire. Şi-a băgat mâna sub bluza mea şi mi-a găsit sânul dezgolit. Eu i-am întredeschis nasturii de la cămaşă şi mâna mi-a alunecat mai întâi pe pieptul lui şi apoi în jos. Când am hotărât într-o clipă să cobor mai mult, am dat de membrul lui gata să rupă pantalonul. El, între suspine dintr-acelea de după plâns, îmi săruta sfârcurile. Am făcut dragoste cu disperare pe canapea, ca nişte *yonkies*[4] în căutare de droguri ca să uite de lume. Nu am avut timp să închidem televizorul, fereastră deschisă spre ceea ce doream să ignorăm, şi astfel, şoaptele noastre erotice s-au amestecat cu exclamaţiile de uimire şi teroare ale oamenilor. Când el ajungea la climax, ceva mi-a distras atenţia şi, deschizând ochii, am văzut câţiva nefericiţi aruncându-se în gol. L-am închis imediat şi am început să mă rog.

În curând, am repetat-o în dormitor, fără oroarea acelor imagini şi sunete apocaliptice. Şi deodată, după pasiune, tandreţea izbucni înăuntrul meu. Îi eram recunoscătoare. Când a sosit în apartamentul meu, eram cu inima atât de strânsă, încât mă durea şi, făcând dragoste, s-a dilatat la mărimea ei normală, mai mult chiar.

Am petrecut acea noapte oribilă, în care simţeam New York-ul populat de mii de suflete fără trup căutându-şi confuze, terorizate, disperate drumul în întuneric, pe când noi, cei rămaşi în viaţă, le plângeam absenţa, îmbrăţişaţi în patul meu, reconfortaţi, cu acea fericire pe care o simţi atunci când încetezi să mai fii foarte nefericit. Tenebrele, oroarea erau afară, departe. Şi eu m-am gândit că aşa ar putea fi pentru totdeauna.

Când, a doua zi de dimineaţă, Mike se pregătea să plece, mi-a cerut să ne vedem pe seară, şi i-am spus că da. Şi am început să ieşim în mod serios. Şi desigur, viaţa mea de femeie fără un bărbat stabil s-a schimbat pentru totdeauna. În ziua aceea.

PATRU

Casa părinţilor mei e situată într-o zonă elegantă din Long Island. Nu e una dintre acele vile foarte scumpe din primul rând de pe plajă, dar este o construcţie frumoasă, în stil colonial englezesc, cu parter şi etaj, şi o grădină întinsă.

Când maşina a intrat pe aleea cu pietriş de la poarta principală, am claxonat; îmi place foarte mult să iasă cineva să mă întâmpine.

Primul care a apărut a fost Daddy, cu ziarul de duminică în mână.

— La mulţi ani, Cristina! spuse îmbrăţişându-mă şi ne-am sărutat pe amândoi obrajii. Chiar atunci a ieşit şi mama; şorţul ei însemna că o surprinsesem pregătind unul dintre felurile ei de mâncare.

Mama mea este o bucătăreasă excelentă şi a visat, un timp, să deschidă în Manhattan un restaurant în stil mediteranean. Aproape niciodată nu o lasă pe menajeră să gătească şi, după cum am putut să ghicesc după miros, în acel moment pregătea una dintre mâncărurile alea de peşte, atât de delicioase, pe care ea o numeşte *suquet de l'Empordà*[5].

După săruturi şi saluturi, tatăl meu şi Mike s-au dus în salon, iar eu am însoţit-o la bucătărie. Trebuie să recunosc că nu e un loc pe care să-l vizitez foarte des, dar voiam să-i dau vestea mai întâi ei.

— Un inel de logodnă! exclamă ea văzându-l şi bătu din palme sărind în sus de bucurie. Ce frumos! Felicitări! şi mă sărută din nou, îmbrăţişându-mă cu putere. Se vedea că era încântată; pentru ea, Mike era băiatul ideal. E minunat! Şi nunta, pe când?

— N-am hotărât încă, mamă, am răspuns, puţin deranjată de insistenţa ei. Adevărul e că nu mă grăbesc; trăim minunat, îmi merge foarte bine cu serviciul şi pentru moment nu vreau să am copii. Poate că o să-i propun să locuim împreună înainte de a ne căsători.

— Dar mai întâi, trebuie să stabileşti data nunţii!

— Mai vedem – sărmana femeie începea să mă obosească. Era bine să ai un iubit chipeş şi bogat. Poate că ar fi fost chiar şi mai bine să-l ai drept logodnic şi cu siguranţă va fi la fel de bun şi ca soţ, dar eu n-aveam nevoie să mă grăbesc. Am vrut să-i abat atenţia de la căsătorie la inel, înainte ca afurisita aia de nuntă cu tămbălău să devină motiv de polemică.

— Dar ai observat cât de mare şi de frumos este solitarul? i-am spus, apropiindu-i briliantul de nas. Mamei îi cam slăbise vederea în ultimul timp. Atunci mi-a privit mâna cu atenţie şi imediat am observat că a avut o tresărire şi că se înfioară. Mi s-a părut chiar că a făcut un pas înapoi. Privea speriată când la mâna mea, când spre mine.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, minţi ea.

— Parc-ai fi surprinsă.

— Îmi place foarte mult inelul pe care ţi l-a dăruit Mike. Este superb, spuse ea după o clipă. Dar celălalt? Nu ţi l-am mai văzut.

— Mi-a sosit într-un fel cât se poate de misterios, am răspuns entuziasmată. Dar povestea asta o păstrez ca s-o spun în timpul mesei cu tata.

Şi, făcând o pauză, am adăugat:

— Dar simt ceva ciudat, ca şi cum l-aş mai fi văzut. Nu ţi se pare cunoscut?

— Nu, nu mi-l amintesc, răspunse ea gânditoare. Dar eu o cunoşteam destul de bine ca să ştiu că nu spune adevărul; îmi ascundea ceva. Curiozitatea mea a devenit şi mai mare.

În timpul prânzului, părinţii mei au avut bunăvoinţa să-şi ascundă fericirea pe care le-o producea aspectul foarte scump al diamantului, deşi mama mea – câteodată sunt rea cu ea – ar fi ţinut post o săptămână întreagă numai să-i afle preţul chiar în acel moment. Veni vorba despre celălalt inel atunci când conversaţia, care se învârtea în jurul celui dintâi, lâncezea, sfârşindu-se elogiile aduse frumuseţii bijuteriei.

Atunci începu Mike să povestească despre apariţia misteriosului motociclist la petrecerea mea de aniversare. Lui Mike îi place să exagereze şi să pună sare şi piper în povestiri. Acum mesagerul avea doi metri şi era versiunea newyorkeză a lui Darth Vader, personajul negativ din *Războiul stelelor,* ăla care umbla tot în negru, chiar şi casca.

Nu mai lipsea decât să asezoneze povestea cu muzică şi efecte speciale: vâjjj! Aşa cum fac copiii. Dar adevărul e că bătrânii mei îl ascultau foarte interesaţi. Băiatul povesteşte cu haz istoriile, dar cred că pe părinţii mei faptul de a-şi mărita fiica cu arătosul proprietar al unui teanc de cărţi de credit de aur, platină şi diamant, dacă o fi existând aşa ceva, toate în perfectă stare de funcţionare, îi făcea să se arate în mod special favorabili oricăreia dintre istorisirile lui.

— Ce misterios! exclamă tatăl meu, care părea foarte interesat de poveste. Şi n-o fi vorba de o glumă?

— Păi, dacă e o glumă, o să-i iasă pe nas glumeţului, am spus. Una dintre prietenele mele lucrează la Sotheby's şi este expertă în bijuterii. Ea spune că inelul este vechi şi că piatra e un rubin de o calitate excelentă, doar că e şlefuit ca şi cum ar avea sute de ani.

— Ia să văd, dă-mi-l, ceru Daddy, interesat. Şi în vreme ce îmi scoteam inelul, am observat-o pe mama. Nu a scos nicio vorbă, se prefăcea, dar se vedea că ascultă o poveste cunoscută.

— Curios este că recipisa de predare indică faptul că pachetul vine de la Barcelona.

— Barcelona! exclamă tatăl meu privind bijuteria pe care o avea deja în mână. Eu am mai văzut inelul ăsta. Desigur, o fi fost la Barcelona.

— Şi eu am aceeaşi impresie! am răspuns. Tu nu, mamă?

Am văzut-o puţin tulburată când a răspuns:

— Poate că da, dar nu-mi amintesc. Eram sigură că ea cunoştea exact provenienţa inelului. Atunci, de ce nega? Ce rost avea să se prefacă?

— Gata, ştiu! exclamă tatăl meu. Mă ţinea cu sufletul la gură. Fireşte că-mi amintesc!

— Spune, i-am cerut eu, nerăbdătoare.

— Inelul ăsta a fost al lui Enric. Mai ţii minte, Mary? spuse el.

— Poate, e posibil, răspunse mama, cu îndoială. Da, sigur, m-am gândit. Ea ştia mai mult, ascundea ceva.

— Care Enric? am dorit eu să ştiu. Naşul meu?

— Da.

— Dar a murit!

— Da, a murit, reafirmă tatăl meu.

— Dar cum poate un mort să trimită un cadou? interveni Mike, mai interesat cu fiecare clipă. Trebuie că-şi imagina fabuloasa istorie pe care o va putea povesti prietenilor lui de pe Wall Street.

— Enric a fost naşul meu. Ţi-am vorbit despre el de multe ori. Ştii, i-am explicat, la catolici, când suntem botezaţi, două rude sau doi prieteni, un bărbat şi o femeie, acceptă responsabilitatea de a avea grijă de tine fizic şi spiritual în cazul dispariţiei părinţilor tăi. El a fost naşul meu şi a murit într-un accident de maşină la un an după ce am sosit noi aici. Nu-i aşa? mi-am întrebat eu părinţii.

Mama a schimbat o privire ciudată cu Daddy înainte de a răspunde:

— Da, a murit… spuse ea. Şi atunci am ştiut sigur că ascundeau ceva despre Enric. Aşa este Maria del Mar; pentru ea scopul justifică minciuna. Pentru că este corect din punct de vedere social, pentru că se teme să nu jignească pe cineva sau poate pentru că urăşte confruntarea directă şi fuge de ea.

— Îmi ascundeţi ceva, am afirmat. Şi deodată mi-a venit o idee: Fireşte! N-a murit, trebuie că încă mai trăieşte pe undeva; de aceea îmi trimite inelul lui.

Daddy o privi pe mama şi-i spuse:

— Cristina e mare acum. Expresia lui era gravă. Trebuie să-i spunem adevărul, şi ea încuviinţă din cap.

I-am observat pe amândoi şi apoi pe Mike, la fel de nerăbdător sau chiar şi mai mult decât mine. Intrigată, eram pregătită să ascult.

— Enric a murit. Tatăl meu mă privea trist. Nu e nicio îndoială în legătură cu asta, dar nu a murit într-un accident de maşină, aşa cum ţi-am spus. S-a sinucis. Şi-a tras un glonţ în gură.

Am rămas stupefiată. Îl adoram pe Enric. Încă de copilă, la Barcelona, era ca un unchi pentru mine, mai mult decât atât, după părinţii mei, era persoana adultă pe care o iubeam cel mai mult. Mi-l amintesc întotdeauna amabil, afectuos, surâzător, inventând jocuri ca să ne distrăm de minune toţi trei: fiul lui, Oriol, nepotul său, Luis, şi cu mine.

Îmi amintesc hohotele lui şi cum ne mai făcea să râdem… Niciodată nu

mi-aş fi închipuit că cineva atât de plin de viaţă, cu o personalitate atât de pozitivă, s-ar fi hotărât să-şi pună capăt zilelor.

— Nu, nu se poate, am spus.

— Ba da, aşa a fost, cu toată certitudinea, afirmă mama mea. Acum mă privea senină, îşi pierduse acel aer vinovat pe care îl afişa în bucătărie. Ştiam că vestea sinuciderii te va durea mult. De aceea ţi-am ascuns-o.

— Dar nu pot să cred! am şoptit. Mama avea dreptate. După atâţia ani, acest fapt încă mă mai durea, îmi producea o mare tristeţe. Nu-mi vine să cred asta din partea lui. Nu din partea lui.

Mă priveau în tăcere, fără să răspundă, mâhniţi.

— Dar de ce? am deschis eu braţele, adăugind dramatism lamentării mele. De ce s-a sinucis?

— Nu ştiu, îmi răspunse mama. Familia lui nu mi-a spus. Nici eu n-am vrut să întreb mai mult decât se cuvenea. Să-i păstrăm amintirea aşa cum a fost: plin de viaţă, cult, pozitiv. Eu încă mă mai rog pentru sufletul lui. Părea tristă, foarte tristă, îl iubea ca pe un frate.

Am aşezat tacâmurile pe farfurie. Îmi pierise pofta de mâncare, nici măcar nu doream să mănânc tortul de aniversare. Ar fi mai bine să-l las pentru gustarea de după-amiază.

Tăcerea s-a pogorât asupra mesei şi mă priveau cu toţii.

— Dar inelul? am întrebat după o clipă. Ce se întâmplă cu inelul? Cum se poate să-mi trimită cineva, acum, inelul lui ca dar de ziua mea?

Am privit-o pe mama, l-am privit pe Daddy şi amândoi au făcut un gest de nepăsare. Când privirea mi s-a îndreptat spre Mike, şi el a ridicat din umeri, perplex, ca şi cum întrebarea i-ar fi fost adresată.

— De când a făcut rost de acest inel, Enric l-a purtat întotdeauna, nu şi l-a scos niciodată, spuse mama în încheiere.

„Aha! am fost pe punctul să exclam, acuma chiar că-ţi aduci aminte, nu-i aşa?” Mi-ar fi plăcut să-i spun: „Te-ai prefăcut de când l-ai văzut în bucătărie”, dar am tăcut. O să păstrez reproşurile şi întrebările pentru un alt moment, când vom fi numai noi două. Acum ar nega totul.

— Niciodată nu l-am văzut cu alt inel, continuă ea, sunt convinsă că-l purta atunci când a murit.

Nu m-am putut împiedica să nu mă înfior la această afirmaţie.

— Şi nu e obiceiul ca oamenii să fie îngropaţi cu bijuteriile lor cele mai dragi? Deja mă căiam de întrebare, înainte chiar de a fi terminat s-o formulez.

Cei trei au rămas cu ochii aţintiţi asupra mea şi nimeni nu mi-a răspuns. Am privit sigiliul. Piatra lăsa să se vadă, prin transparenţele roşiatice, strălucirea ei de stea. „Roşie ca sângele”, am gândit în sinea mea.

Eram descumpănită. Ce încurcătură! Am încercat să-mi limpezesc ideile şi să rezum misterele pe care acest inel le aducea cu el. De ce oare cineva care iubea atât de mult viaţa, precum naşul meu, îşi pusese capăt zilelor? Cine îmi trimitea bijuteria dragă lui? De ce mie şi cu ce scop? De ce Enric, în pofida obiceiurilor, n-a fost îngropat cu inelul lui? Pentru o clipă, mi-a trecut prin

minte că poate aşa a şi fost; teama a făcut să mi se facă părul măciucă.

Ceilalţi continuau să mă privească.

— Frumos mister, nu-i aşa? am spus zâmbind forţat; încercam să fiu pozitivă. Şi i-am privit pe rând. Mike mi-a întors un zâmbet cu gura până la urechi; era încântat. Daddy a făcut o strâmbătură caraghioasă, zicând parcă „Ce bucluc!”, iar mama era foarte serioasă. Părea cuprinsă de spaimă.

„Continuă să-mi ascundă ceva, mi-am spus, şi acest inel o îngrijorează. Chiar mai mult: o înspăimântă.”

***

Eram pe picior de plecare când, deodată, mi-am amintit de panoul de lemn.

— Ai observat pictura aceea? i-am spus lui Mike.

Întotdeauna se aflase pe unul dintre pereţii sufrageriei, niciodată nu-i atrăsese atenţia lui Mike cu ocazia vizitelor lui anterioare şi nici eu nu i-o arătasem vreodată. Ne-am apropiat ca să o vedem. E un tablou mic, cam de treizeci de centimetri lăţime şi înalt de patruzeci, pictat în tempera pe o scândură care se vede că e mâncată de cari pe marginile neacoperite cu ipsos şi care, fără îndoială, a fost tratată într-un anume fel pentru a-i înlătura paraziţii şi a-i împiedica fărâmiţarea. Cu toate astea, suprafaţa pictată se păstrează aproape intactă.

O reprezintă pe Maica Domnului stând cu Pruncul în poală. Fecioara e acoperită cu un văl şi priveşte înainte într-o poziţie maiestuoasă şi nemişcată; chipul ei e dulce, dar serios, şi un frumos nimb auriu, cu desene florale imprimate, îi înconjoară capul. Ţine Pruncul, poate de vreo doi anişori, care se află puţin aplecat, aşezat pe piciorul drept al mamei sale, binecuvântându-l pe privitor. Pruncul e împodobit cu o aureolă mai mică, mai puţin elaborată, şi are un uşor surâs pe buze.

Întotdeauna m-a izbit contrastul dintre imobilitatea ei şi mişcarea copilului. Pe atunci nu o ştiam, dar Pruncul, noua generaţie, posedă acel impuls al goticului, în comparaţie cu calmul mamei, care continuă să aibă ceva din liniştea romanică.

În partea superioară a panoului sunt două arce ogivale, suprapuse, formate din nişte mici reliefuri, aurite la fel ca şi fondul picturii, şi care par să închidă imaginile într-o capelă străveche. Din nou este goticul cel care, deşi târziu în pictură în comparaţie cu arhitectura, se impune pe panou. Iar în partea de jos, la picioarele Fecioarei, apare o inscripţie în latină: *Mater*.

***

Mă rog, am spus mai înainte că tabloul a fost întotdeauna acolo, dar nu e întru totul adevărat. Ci aproape adevărat. Am sosit la New York în ianuarie 1988. Am locuit câteva luni într-un hotel, până când părinţii mei au găsit această casă, aşa că, după ce i s-au făcut nişte modificări, ne-am mutat în martie. Aşadar, în ziua de luni după Paşte, în mod precis, mi-a sosit acest panou, ca dar din partea naşului meu. Şi, cum încă lipseau tablouri de atârnat, i-am găsit loc de îndată. Eu aşteptam cadoul lui Enric. Nu şi-a neglijat

niciodată obligaţiile, dar fireşte, la o asemenea distanţă nu-mi putea trimite *maimuţa*[6] de Paşte, aşa cum o făcea întotdeauna. În locul ei, mi-a trimis acea frumoasă pictură.

După câteva săptămâni, primeam vestea morţii lui.

Pentru mine a fost tragic şi înţeleg că părinţii mei m-au înşelat, ascunzându-mi povestea cu sinuciderea. Eu îl adoram pe Enric.

— Este un tablou frumos, comentă Mike, făcându-mă să-mi revin din visare. Pare foarte vechi.

— Mi l-a dăruit Enric cu puţin timp înainte de a muri.

— Ai observat? spuse el. Fecioara poartă inelul tău.

— Poftim? şi am privit spre mâna stângă a Fecioarei, aceea care susţinea Pruncul. Într-adevăr, acolo era pictat un inel pe degetul mijlociu. Avea o piatră roşie. Era inelul meu!

Pentru câteva secunde am ameţit, am simţit că leşin. Un teribil presentiment m-a lovit aproape fizic.

— Dumnezeule! mi-am spus. Totul se leagă. Inelul, panoul şi sinuciderea lui Enric.

CINCI

În ciuda surprizei de a fi descoperit, dintr-odată, că inelul acela văzut de atâtea ori în tablou era cel al lui Enric şi în pofida convingerii mele că bijuteria ascundea o ciudată poveste, am continuat să-l port alături de solitar, amândouă pe mână, unul lângă celălalt. Am dezvoltat o ciudată afecţiune pentru acele inele; unul reprezenta dragostea logodnicului meu, celălalt, pe aceea a iubitului meu naş. Nu mi le mai scoteam deloc, nici măcar atunci când mă culcam.

Dar nu puteam evita ca misterul acela să nu mă asalteze cu întrebări, în momentele cele mai neaşteptate, atunci când ar fi trebuit să mă gândesc la alte lucruri. Chiar şi la serviciu, câteodată în plin proces, apărându-mi clienţii; aveam o ciudată senzaţie la mână, priveam piatra cu strălucirea ascunsă a sângelui şi mă gândeam: „De ce mi-a fost trimis inelul ăsta? De ce s-a împuşcat Enric?” Ah! Am uitat să vă povestesc că sunt avocată. Poate că aţi ghicit deja. Adevărul e că sunt foarte bună şi sper să devin încă şi mai bună. Iar un avocat trebuie să acorde multă atenţie fiecărui caz de care se ocupă, detaliile sunt foarte importante; trebuie să te gândeşti încontinuu la toate răsturnările şi implicaţiile posibile ale acţiunii tale, să vezi ce precedente găseşti în sentinţe date în cazuri similare… toate astea. Şi acestei profesii nu-i foloseşte la nimic să-ţi ocupi mintea cu enigme gotice.

Dar nu-i puteam rezista misterului.

M-am gândit să sun pe cineva de la Barcelona. Pe prietenii mei din copilărie, pe Oriol, pe Luis, dar le pierdusem urma de când am plecat din Spania. Când i-am cerut mamei să mă ajute să iau legătura cu cei doi veri, Bonaplata şi Casajoana, mi-a spus că îşi rătăcise agenda veche, că nu a mai păstrat nicio legătură cu acele familii de la moartea lui Enric şi că nu ştie cum să-i găsească.

Nu am crezut-o. Dar nici nu am vrut să fac presiuni asupra ei, ceva îmi spunea că doreşte să păstreze ascuns trecutul, să-l uite.

Aşa că, într-o zi, am încercat să sun la informaţii telefonice în Spania. Nu i-am putut găsi nici pe Oriol, nici pe Luis, în toată Barcelona.

Am hotărât să mă liniştesc şi să aştept. Dacă şi-a dat cineva osteneala să-mi afle adresa ca să-mi trimită inelul, acel cineva va sfârşi prin a se face cunoscut. Sau, cel puţin, asta era ceea ce doream.

***

Îmi amintesc acea vară, furtuna şi sărutul.

Îmi amintesc marea înfuriată şi nisipul, stâncile, ploaia, vântul şi sărutul.

Îmi amintesc ultima vară, o furtună şi primul sărut.

Şi mi-l amintesc pe el, căldura lui, pudoarea lui, valurile şi gustul sărat al gurii lui.

Mi-l amintesc pe el în ultima mea vară în Spania şi pe el la primul meu sărut pasionat.

N-am uitat prima mea dragoste, n-am uitat nimic, mi-l amintesc pe el. Pe Oriol.

***

Descoperirea inelului meu pe panou m-a tulburat. Chiar peste măsură. Mă surprindeam gândindu-mă în sinea mea la Oriol, băieţaşul acela care a fost prima mea iubire, la copilăria mea, la Enric şi la enigmele cărora înainte nu le acordasem destulă atenţie.

„De ce nu ne-am întors niciodată în Spania? De ce n-am revenit la Barcelona?" Aceste întrebări şi altele îmi dădeau târcoale cu insistenţă, ajungând să mă copleşească. I-am cerut de multe ori mamei mele să mergem, dar întotdeauna exista un: „Acum nu e momentul, o să fie la anul; Daddy şi cu mine am hotărât să plecăm în vacanţă în Hawaii; în Mexic sau la Cayos, în Florida". Dar niciodată în Spania.

Nici măcar pentru Jocurile Olimpice din '92. Eu eram pe punctul de a împlini şaptesprezece ani şi mama a spus că nu se cuvenea să mergem să sărbătorim atunci, când prietenii noştri din Barcelona erau încă în doliu după moartea într-un „accident de maşină" a lui Enric. Pe atunci, se împlineau deja trei ani de la deces, familia lui Sharon mergea la Olimpiadă şi m-au invitat şi pe mine. Mama s-a schimbat la faţă atunci când i-am spus. Şi a început să inventeze scuze. Până la urmă, a reuşit să mă convingă. Cu carnetul de conducere şi maşina. Iar eu am acceptat schimbul.

Dar am înţeles că aranjase totul astfel încât să mă împiedice să traversez oceanul şi să revin la Barcelona. Maria del Mar e fiică unică, la fel ca şi mine. Bunicul meu a murit în anii '60, iar bunica mea, atunci când eu aveam zece ani. Aşadar, nu era nicio grabă să mă întorc.

„Trebuie să te adaptezi în ţara tatălui tău, spunea ea, ăsta e pământul tău acum şi nu e loc pentru nostalgii."

Şi am început să-mi ţin închise amintirile şi să le depozitez în acea bibliotecă de aleanuri care este câteodată mintea noastră. Amintirea bunicii, a prietenilor mei, a naşului meu Enric şi, de asemenea, multe amintiri despre el, despre prima mea iubire, Oriol. Erau evocări perfecte, ale unei lumi frumoase, pe care le foloseam, atunci când mă culcam, ca să creez aventuri imaginare până când somnul mă dobora. Şi în visele mele apărea el, împreună cu marea, cu soarele, furtuna, sarea, cu gura şi cu sărutul.

***

Daddy mi-a vorbit întotdeauna în americana lui de Michigan, şcoala mea din Barcelona era în patru limbi, iar eu eram prima din clasă la engleză. În plus, sunt convinsă că noi, femeile, îi depăşim în medie pe bărbaţi în exprimarea verbală. N-am avut probleme.

Şi adevărul e că m-am adaptat foarte bine la New York. Cu fiecare an care trecea eram din ce în ce mai cunoscută în şcoală şi aveam şi mai mulţi prieteni. Am sfârşit prin a renunţa încetul cu încetul la acea dorinţă a mea de a

mă reîntoarce la Barcelona şi prin a accepta jocul mamei de a o amâna pentru mai târziu. Am terminat *The College,* mi-am dat licenţa în avocatură şi am început o carieră profesională, de ce s-o ascund? Strălucită, cel puţin pentru moment.

Între timp, am avut prieteni, iubiţi, amanţi… Şi amintirile mele catalane au rămas acolo, în rafturile bibliotecii mele de aleanuri, de unde scăpau doar din când în când şi din ce în ce mai rar.

Am spus deja că eram convinsă că mama nu dorea să se întoarcă şi nici ca eu să călătoresc la Barcelona. Ăsta era un mister şi exact al doilea motiv pentru ca eu să-mi doresc să merg. Primul era Oriol. Nu pentru că aş fi fost în continuare îndrăgostită de el; am ieşit cu destul de mulţi băieţi şi acum îl iubesc pe Mike. Dar amintirea dulce a acelor momente, a începutului iubirii mă făcea să vreau să-l văd din nou. Cum o fi arătând acum?

Păstram totul sub control, bine ascuns pe rafturile memoriei, dar inelul cu piatră roşie ca sângele a răvăşit totul şi mi-a răsturnat biblioteca cu susul în jos. Acum îmi reveneau în minte acele imagini ale furtunii de vară pe sfârşite şi apoi zâmbetul, pe jumătate timid, pe jumătate ironic, al lui Oriol, şi apoi prietenele mele din şcoala de pe versantul muntelui Collcerola[7], asta şi altele…

Inelul era un apel la întoarcere. Da, categoric, îi va fi plăcând sau nu mamei, următoarea mea vacanţă va fi la Barcelona.

Deodată, ca o zguduitură, dorinţa de a mă întoarce devenea presantă. Iar amintirea, obsedantă, insistentă.

***

Era una dintre ultimele după-amiezi de august sau început de septembrie. Familiile începeau să plece în oraşul cel mare şi totul era un şir de despărţiri „până la vara viitoare”, iar optimiştii spuneau: „Trebuie să ne vedem la Barcelona”.

Noi obişnuiam să rămânem până la sfârşit, întorcându-ne exact atunci când aveam de pregătit totul pentru începutul şcolii. Acele ultime zile aveau un gust dulce-acrişor. Aveam sentimentul că se termina ceva frumos şi pe noi punea stăpânire nostalgia prematură pentru ceea ce încă nu se terminase.

Casa noastră de vară, ca şi cea a multora dintre prietenii pe care îi frecventam, era pe Costa Brava. Satul e superb, cu o plajă lată, aproape de un golfuleţ, mărginit la cele două capete de nişte munţi acoperiţi de pini şi care, sub formă de pereţi stâncoşi, se cufundă în mare. La unul din capetele plajei, nişte ziduri jalonate de puternice turnuri rotunde se caţără pe stânci, apărând încă vechiul burg creştin de atacurile piraţilor sarazini şi, câteodată, chiar de vreunul de prin partea locului în căutarea prăzii şi a fetişcanelor pe care să le înrobească.

Stâncile peste care sunt aşezate fortificaţiile sunt abrupte, dar permit accesul, mai la sud, la un mic golf cu nisip şi pietre, care e o frumuseţe. Acolo, verdele pinilor, cenuşiul stâncilor, cerul albastru-strălucitor de vară şi culoarea verde, indigo şi albă a apei oferă o imagine idilică, de carte poştală.

Pentru noi, era un paradis şi obişnuiam aproape întotdeauna să coborâm la acel golfuleţ cu Oriol, vărul său Luis şi o *colla*[8] formată din aceiaşi prieteni şi aceleaşi prietene din fiecare vară. Cu nişte simpli ochelari, un tub de scufundat şi nişte papuci de plastic, ca să nu ne rănim la picioare, exploram natura submarină în jocurile noastre mai mult sau mai puţin nevinovate. Spun asta pentru că, dacă mi-amintesc bine în acea ultimă vară, noi, fetele, trebuie să fi avut doisprezece sau treisprezece ani, iar băieţii, paisprezece sau cincisprezece. Dar, fără îndoială, deşi erau mai mari, pierdeau în faţa noastră la întrecerea în năzbâtii.

În ziua aceea, mamele erau ocupate pregătind închiderea caselor pentru iarnă şi făcând bagajele de plecare. Taţii, terminându-şi de mult concediile, locuiau la Barcelona şi apăreau în sat doar la sfârşit de săptămână. După-amiaza a adus o căldură înăbuşitoare, lipicioasă, care, fără îndoială, prevestea ceea ce urma să se petreacă.

S-a întâmplat că, atunci când înotam urmărind nişte peşti printre stâncile scufundate, marea a devenit întunecată, vântul bătea spre coastă din ce în ce mai tare şi zgomotul tunetelor depăşea loviturile valurilor de stânci. În câteva clipe, nori plumburii încărcaţi de noapte au acoperit cerul; apa a căpătat un aspect întunecat şi a început să picure.

— Să mergem, fuga! îmi spuse Oriol. Am putut s-o văd pe plajă pe fata care avea grijă de noi strigând să ieşim imediat cu toţii din apă. Luis şi ceilalţi ajunseseră deja la prosoape şi le strângeau în grabă ca să urce în fugă scările spre zid şi să se adăpostească în sat.

— Aşteaptă-mă, nu mă lăsa! l-am rugat. Marea agitată, negricioasă, ameninţătoare oglindea nişte nori grei, întunecaţi. Toţi ştiam de ce trebuia să ajungem cât mai repede pe plajă: un fulger în mare ucide orice fiinţă vie la mulţi metri distanţă.

Mie mi-era teamă, dar ceva îmi spunea să nu mă grăbesc, aşa că m-am prefăcut că mi-e greu să înaintez. Oriol a venit în ajutorul meu şi, când am ajuns pe mal, s-a dezlănţuit tipica furtună mediteraneană de vară cu atâta furie, încât părea că norii ar dori să se reverse într-o clipă. Nu rămăsese nimeni pe plajă; ceilalţi îşi strânseseră hainele şi, în zăpăceala creată, poate că nici măcar nu ne simţeau lipsa. Perdelele de ploaie te împiedicau să vezi dincolo de câţiva metri.

Am spus că sunt sfârşită şi m-am îndreptat spre un mic adăpost deschis între stânci. Eram uzi, iar spaţiul strimt ne-a făcut să ne strângem unul în celălalt.

Am căutat-o. Oriol îmi plăcuse întotdeauna, iar în ultimele săptămâni eram înnebunită după el.

Dar el nu prelua iniţiativa. Poate că era timid; poate mă socotea foarte tânără pentru el sau chiar nu-i plăceam… Sau, pur şi simplu, nu era destul de copt şi o asemenea idee nu-i trecuse încă prin minte.

— Mi-e frig, am şoptit, cuibărindu-mă lângă el.

Şi-a deschis braţele ca să mă cuprindă şi am simţit cum tremură. Prin

costumele de baie, pe pielea noastră udă, ne bucuram de căldura celuilalt trup şi, de-ar fi fost să se năruie lumea în jurul nostru, între furtună şi valuri, n-aş mai fi avut simţuri decât pentru a-l simţi pe el. M-am răsucit ca să-i văd ochii, atât de albaştri în pofida luminii cenuşii, şi atunci s-a întâmplat. Gura lui, sărutul, îmbrăţişarea. Gustul salivei lui şi al sării. Marea urla, cerul se despica de tunete, ploaia răsuna… încă mă mai înfior gândindu-mă.

***

Îmi amintesc ultima mea vară în Spania, furtuna şi sărutul.

Îmi amintesc marea înfuriată, nisipul, stâncile, ploaia, vântul şi primul meu sărut din dragoste.

N-am uitat nimic, mi-l amintesc pe el.

ŞASE

Şi aşa au trecut câteva săptămâni. Eu purtam cele două inele, relaţia mea cu Mike era perfectă, dar… iată acel straniu inel cu piatra lui de sânge. Îmi plăcea să proiectez crucea roşie pe o hârtie, pe un şerveţel sau pe cearşafuri. Totul era misterios în legătură cu inelul. Cum şi de ce sosise până la mine? Intuiam că această enigmă ascundea un mister mai adânc; că nu era vorba de un simplu dar de ziua mea de naştere.

De fiecare dată când îl priveam, vedeam imagini din copilărie: naşul meu Enric, fiul său Oriol, Luis şi atâtea alte evocări ale unor amănunte, ale unor istorioare păstrate în memorie şi a căror prezenţă o ignorasem atât de mult timp.

Ştiam că urma să se întâmple ceva, că inelul era doar începutul, dar îmi pierdusem răbdarea; curiozitatea mă rodea. Şi ceea ce aşteptam eu să se întâmple, ceea ce presimţeam că urma să se întâmple, s-a întâmplat.

***

— Miss Wilson. Era portarul clădirii sunându-mă la interfon. Azi-dimineaţă a fost adusă o scrisoare recomandată pe numele dumneavoastră.

Prima mea impresie a fost că poate era ceva în legătură cu unul dintre cazurile de care mă ocupam la cabinetul de avocatură, dar apoi m-am gândit că e absurd.

Niciodată nu mai primisem o citaţie pe adresa mea. Apoi mi-am spus că ar trebui să fiu prudentă, nu cumva să fie una din acele scrisori ucigaşe cu antrax sau cu un alt parazit la modă în acele zile.

— Vreţi să v-o aduc acum? continuă bărbatul. E din Spania!

— Da, vă rog. O emoţie subită îmi apăsa pieptul. Era aici! Trebuia să fie!

Când am luat scrisoarea, mâinile îmi tremurau şi, cu un surâs care se dorea amabil, mi-am luat la revedere, nu prea cordial, de la domnul Lee care avea pretenţia să profite de ocazie ca să-mi comenteze nişte lucruri de mare importanţă pentru asociaţia de proprietari.

Expeditorul era un notar din Barcelona şi n-am mai avut timp să caut un coupe-papier, nici măcar un cuţit, aşa că am rupt plicul cu mâinile.

***

Donei Cristina Wilson

Stimată doamnă:

Prin prezenta, am onoarea de a vă convoca la citirea celui de al doilea testament al lui don Enric Bonaplata, dumneavoastră fiind unul dintre beneficiari.

Citirea va avea loc în biroul nostru în ziua de sâmbătă, întâi iunie 2002, la ora douăsprezece. Vă rugăm să confirmaţi prezenţa dumneavoastră.

***

Şi semna notarul.

„Acum, da, mi-am spus. De data asta, mama n-o să mai poată să mă reţină. Voi merge la Barcelona."

Dar chiar a vrut să mă reţină. I-am comunicat la masă, data următoare când am fost la ea acasă, duminică, împreună cu Mike. Ea n-a făcut niciun comentariu, dar tatăl meu s-a arătat surprins. Un testament? Trebuie să se fi citit şi împărţit la puţin timp după moartea lui Enric. Adică a lăsat două testamente? Şi al doilea, ca să fie deschis la paisprezece ani după primul? Ce ciudat!

Era într-adevăr ciudat, totul era foarte ciudat. Şi misterios.

— Nu te duce, Cristina, îmi spuse mama, când a putut vorbi singură cu mine. Povestea asta mă pune pe gânduri. E ceva ciudat, ceva sinistru.

— Dar de ce? De ce nu trebuie să merg?

— Nu ştiu, Cristina. Povestea asta cu cel de al doilea testament e absurdă. Cineva are un anumit motiv să te atragă la Barcelona.

— Mamă, tu-mi ascunzi ceva. Ce este? De unde şi până unde teama asta? De ce nu ne-am întors niciodată, nici măcar în vizită? De ce n-ai păstrat legătura cu prietenii tăi?

— Nu ştiu. E un sentiment, o impresie. Dar ceva rău te aşteaptă acolo.

— Păi, eu mă gândesc să merg.

— Nu te duce, Cristina… Era o nelinişte în vocea ei. Uită toată povestea asta. Nu te duce. Te rog.

***

Valurile loveau furioase plaja cu bolovani de la poalele ţărmului abrupt. Târau după ele pietrele care se rostogoleau odată cu marea agitată, producând un zgomot profund ce-mi sugera nişte oase ciocnindu-se unele de altele. Cerul era plin de norişori, într-o cursă rapidă, ce proiectau jocuri de lumină şi umbră peste o scenă teribilă.

Pe plajă, un grup de bărbaţi, înlănţuiţi unii de alţii şi toţi de un trunchi de copac, îmbrăcaţi în zdrenţe, urât mirositori, văicărindu-se, strigând, implorând, înjurând, se zbăteau ca să scape sau ca să se apere. Unii se rugau, aşteptându-şi rândul, alţii priveau indiferenţi, fără să reacţioneze, cum tovarăşii lor erau descăpăţânaţi. Era plin de sânge pe pietre, pe pământ, pe trupurile ce zăceau, pe cei care se zbăteau disperaţi… şi pe mâinile mele. Iar soarele reflecta strălucirea ucigaşă a armelor albe şi se ascundea în nori lăsând moartea, precum o umbră, întinsă pe pământ, peste cadavre. Îmi simţeam inima strânsă de o mare durere, dar eu eram cu cei care, îmbrăcaţi într-o tunică de culoare cenuşie, acţionau iute şi cu îndemânare, trăgând victimele de păr şi tăind grumazurile cu una sau două lovituri până să atingă jugulara. Şi mai mult sânge. Unul dintre tovarăşii mei, cel mai tânăr, ucidea plângând. Şi pe una dintre tunicile de culoare închisă, brodată pe partea dreaptă, unul dintre călăi purta acea cruce roşie, cea a inelului meu. Bărbatul cu inel era acolo, comandându-i pe casapi şi tot ceea ce vedeam era prin ochii lui, iar aceştia erau plini de lacrimi. Strigătele se auziră din ce în ce mai înăbuşit şi mişcarea

încetă. După ce ultimul prizonier îşi dădu cea din urmă suflare, bărbatul acela căzu în genunchi pe pietre, ca să se roage, iar eu i-am simţit durerea. Şi am început să plâng fără consolare, nu puteam să-mi opresc suspinele. Era o durere adâncă, infinită, care-mi izbucnea din piept, din măruntaie.

M-am trezit întinsă pe pat, plânsul era de-adevărat şi senzaţia, durerea, atât de reale, încât n-am mai putut să adorm din nou. Din fericire, mai era o jumătate de oră până să mă scol şi am petrecut-o trează, meditând la originea acelui coşmar. Ce se întâmplă cu mine? Atât de mult să mă fi afectat cadoul postum al lui Enric? Să aibă oare inelul ăsta vreo legătură cu acele viziuni străvechi încărcate de durere? Privindu-mi mâna, cu amândouă inelele pe ea, mi s-a părut că piatra de rubin precum sângele strălucea mult mai tare decât diamantul iubirii. Când în cele din urmă a sunat ceasul, am simţit o mare uşurare. Cât de mult doream să revin la realitate!

ŞAPTE

Nu mi-am dat seama, până când nu s-a terminat înfăţişarea de dimineaţă de la tribunal. Din geanta mea lipseau telefonul şi cheile, cu toate că portofelul şi toate celelalte lucruri erau acolo.

Cum a fost posibil să le fi pierdut? Nu înţelegeam. Deodată mi-a venit o idee.

— Ray, i-am spus unui coleg, împrumută-mi mobilul tău.

— Domnule Lee, mi-a dispărut lanţul de chei. Vă sun pentru orice eventualitate. Ca să ţineţi seamă de asta.

Mi-a răspuns printr-o tăcere surprinsă şi eu m-am alarmat.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

— Dar dumneavoastră le-aţi dat cheile electricienilor care au venit de dimineaţă.

— Care electricieni? Vocea mea a sunat strident. Despre ce vorbiţi?

— Da, cei care trebuiau să vă repare echipamentul audio.

— Dar ce spuneţi?

— Domnişoară Wilson, răspunse el uimit, nu vă amintiţi? Dumneavoastră aţi telefonat azi-dimineaţă ca să mă anunţaţi că vor veni nişte electricieni să vă repare echipamentul audio. Mi-aţi spus că le-aţi lăsat cheile.

Am simţit un fior.

— Eu nu v-am sunat sub nicio formă.

— Mi-aţi spus că, dacă intervine ceva, să vă anunţ la telefonul dumneavoastră mobil. Am făcut-o, atunci când acei oameni au plecat, şi dumneavoastră mi-aţi răspuns „bine, mulţumesc”.

— Nu eram eu. Mi s-a furat şi telefonul.

Bob Lee păstra un rând de chei şi a venit cu mine să verificăm. Scotociseră în dulapuri, mutaseră oglinzile şi tablourile în căutarea unei posibile case de bani. Dar nu lipsea nimic. Ce voiau?

Am reconstituit cele întâmplate. Toată povestea fusese pusă la cale cu grijă. Cineva ştia că voi fi la tribunal toată dimineaţa. Cineva care mă auzise în vreun proces, o femeie în stare să-mi imite vocea. Cineva care ştia că eu, fiind în sală, închid telefonul. Cineva care mi-a furat din geantă telefonul şi cheile atunci când trebuie că-mi pregăteam intervenţia sau când verificam hârtiile, şi a fost în stare să o facă fără să-mi dau seama.

Mai departe, l-au păcălit pe Bob, imitându-mi vocea. Şi femeia a păstrat telefonul, în cazul în care portarul m-ar fi sunat. Doi bărbaţi au fost în apartamentul meu. Unul avea o valiză, asta l-a uimit pe Bob, dar crezând că ştiu despre ce e vorba, a stat liniştit.

Şi toată această complicată urzeală, ca să nu ia nimic? Erau adevăraţi profesionişti. Şi nu au găsit ce căutau. Au plecat cu valiza goală. Dar, ce

căutau?

***

Viaţa mea era în schimbare. Şi acest lucru se întâmpla într-un ritm alert. Mai întâi acel mister, al celuilalt inel. Apoi aflu că este acelaşi care împodobea mâna naşului meu, pe care eu îl iubeam aproape tot atât de mult ca şi pe părinţii mei. Apoi reiese că nu a murit într-un accident de maşină, cum credeam eu, ci s-a sinucis. În continuare, Mike descoperă un inel, la fel ca al meu, pe mâna Fecioarei, într-o pictură veche, pe care Enric mi-o dăruise cu puţin timp înainte de a muri. Imediat după aceea, îmi soseşte citaţia pentru acel ciudat testament la paisprezece ani după deces. Şi acum, cineva, care nu e un hoţ oarecare, intră şi-mi răscoleşte casa.

Nu sunt deloc fricoasă, câteodată sunt chiar imprudentă, poate pentru că am avut norocul să nu fi păţit niciodată ceva rău. Dar spargerea locuinţei mele, faptul că poate cineva să intre atât de uşor în propria casă sau să se afle în preajma mea şi să mă fure fără ca eu să-mi fi dat seama, să-mi imite vocea… toate astea mă îngrijorau. Simţeam o nelinişte, o teamă pe care nu o cunoscusem înainte. Dintr-odată, îmi dădeam seama că sunt foarte vulnerabilă. Se repeta, doar că pe plan personal, senzaţia de primejdie pe care o încercasem după tragedia din 11 septembrie.

Dar, în acelaşi timp, toate astea mă intrigau, erau palpitante. Ce mister! Asaltul asupra apartamentului meu să fi fost oare în legătură cu inelul?

***

Ieşeam de sub duş, ştergându-mă cu prosopul, când a sunat telefonul. Cine să sune la şapte şi jumătate dimineaţa?

— Cristina?

— Da. Eu sunt, am răspuns automat în spaniolă. Numele meu nu fusese pronunţat în engleză. E uimitor cum mintea noastră selecţionează limbile. Câteodată, nu-ţi dai seama dacă vorbeşti într-o limbă sau în alta. Dar eu am plasat imediat acea voce de cealaltă parte a oceanului.

— Bună, Cristina! Sunt Luis! Luis Casajoana. Îţi aminteşti?

„Luis?” Depozitul meu de amintiri a funcţionat şi, în aceeaşi clipă, imaginea unui băiat durduliu, bucălat şi zâmbitor mi-a apărut ca şi cum ar fi fost vorba de o videoconferinţă cu trecutul. Luis este vărul lui Oriol.

— Luis! Fireşte că-mi amintesc de tine! Eram fericită să-l aud. Ce surpriză! Cum mi-ai aflat telefonul? Ce bucurie! Te pomeneşti că eşti aici, la New York!

— Nu. Te sun de la Barcelona. Scuză această oră ciudată, dar voiam să fiu sigur că te găsesc înainte de a pleca la slujbă.

— Păi, sunt aici.

— Notarul ţi-a trimis o citaţie pentru citirea testamentului unchiului meu. Nu-i aşa?

— Da. Grozavă surpriză!

— O să vii, sper.

— Da.

— Minunat! Spune-mi când soseşti. O să te iau de la aeroport.

— Îţi mulţumesc. Eşti foarte amabil, Luis. Ce mai e cu Oriol? M-am gândit mult la voi de când am primit scrisoarea notarului.

— Oriol e bine. O să-ţi povestesc. Dar te sun, ca să te previn de ceva.

— Ce e? m-am arătat alarmată.

— Ţi-a trimis Enric un tablou înainte de a muri?

— Da.

— Atunci, pune-l într-un loc sigur. Există persoane foarte interesate de el.

— Ce spui?

— Da. Acest tablou are legătură cu testamentul lui Enric.

— Cum?

— Pentru moment, e doar un zvon, o bănuială a mea. O să ştiu cu siguranţă atunci când ni se va citi testamentul.

— Dar, spune-mi ceva! Curiozitatea mă ucidea.

— Cred că tabloul ăsta conţine ceva care-l leagă de moştenire. Asta e tot.

Am rămas tăcută. Căutau tabloul! Cei care mi-au spart apartamentul căutau tabloul. Şi ştiau că încape într-o valiză. Dumnezeule! Ce era în spatele acestui mister?

— Dar asta mi-ai mai spus-o. Despre ce e vorba?

— Nu ştiu. Vino la Barcelona şi sper să aflăm totul pe întâi iunie. Am rămas tăcută, gânditoare. Şi Luis vorbi din nou.

— Ştii? Sunt zvonuri…

— Nu, nu ştiu nimic. Cum să ştiu ceva, dacă mă aflu aici?

— Se spune că unchiul meu, înainte de a muri, umbla în căutarea unei comori. Luis îşi coborâse glasul la nivelul unei şoapte.

— O comoară? Nu puteam crede. Părea una dintre acele poveşti pe care Enric obişnuia să le născocească şi care pe noi, copiii, ne fermecau. Organiza chiar aventuri pentru noi trei, cu căutări de comori, indicii, planuri şi întreceri palpitante în vila lui mare de pe bulevardul Tibidabo. Mi-l amintesc pe naşul meu ca pe cineva minunat de creativ. O comoară! Tipic pentru Enric.

— Da, o comoară. Dar asta, de-adevăratelea, afirmă el cu convingere; vorbea atât de încet, încât aproape că nu-l auzeam. Deşi n-o să ştim nimic până în primele zile din iunie.

M-am gândit câteva clipe. Comparându-l pe interlocutorul meu cu imaginea pe care memoria mea o păstra despre el, am respins imediat povestea asta cu comoara, întotdeauna a fost un copil credul şi plin de fantezie. Dar mi-am dat seama că nu-mi răspunsese la ceva care chiar că mă intriga.

— Luis!

— Poftim? Vocea lui îşi recăpătase tonul normal.

— Cum ai dat de numărul meu de telefon?

— Uşor, răspunse el râzând. Notarul este un prieten de familie. Şi adresa ta nu e o chestiune confidenţială pe care să nu mi-o poată dezvălui. A angajat un detectiv, ca să te găsească la New York. Părea că pe întreaga familie

Wilson o înghiţise pământul…

De îndată ce am închis telefonul cu Luis, l-am sunat imediat pe tatăl meu.

— Daddy, scuză-mă că te trezesc… da, tabloul pe care mi l-a trimis Enric în dar, de Paşte. Da, cel cu Fecioara gotică. Te rog, primul lucru pe care să-l faci azi… Du-l la bancă. Să fie păstrat într-o casă de bani…

„O comoară, am rămas pe gânduri, încă în pielea goală în faţa telefonului. Drace, o comoară adevărată!” Apoi am clătinat din cap neîncrezătoare. „Aiurea! Suntem oameni în toată firea… deşi se pare că Luis nu s-a schimbat prea mult. E încă necopt pentru vârsta lui. Ce tâmpenie!”

***

Gătiţi în echipament sportiv, al lui mai bărbătesc, şi al meu cochet, alergam deja de mai bine de o jumătate de oră, iar mie îmi venea greu să ţin ritmul pe care Mike îl impunea. „Sau îi cer s-o lase mai încet, sau o să rămân în urmă.” Dar nu voiam să-l rog să facem o pauză; lui îi plăcea să demonstreze că era mai puternic, îşi scotea pieptul în faţă şi mă privea cu un aer suficient. Mie-mi plăcea să-mi repet că sunt mai deşteaptă, aşa că din când în când mă amuzam stricându-i spectacolul şi puneam la cale o scenă.

Cea cu glezna răsucită era clasică. Îmi luam o faţă îndurerată, iar a lui devenea îngrijorată. Mă lamentam, el se întorcea ca şi cum ar fi spus: „Iarăşi!”, dar apoi îmi venea grijuliu în ajutor. Îmi făcea masaj, mă sprijineam de el şi câteodată nu puteam să nu râd, când îmi freca glezna şi nu putea să-mi vadă chipul.

— Te doare? întreba el neliniştit şi nu ştia că e un râs de-abia stăpânit.

— Da, puţin, răspundeam cu o voce care stârnea mila. Dar tu îmi alini durerea. Eşti nemaipomenit.

Dacă mă bufnea râsul, atunci spuneam că mă gâdilă. Câteodată, când îmi recăpătăm suflul, o luam la fugă ca din puşcă şi el rămânea în urmă.

Atunci mă acuza, amuzat, că-l păcălesc, dar eu negam totul. Cu alte ocazii mă prefăceam că avem palpitaţii sau că mi-era greu să respir.

În ziua aceea a fost diferit.

— Mike, l-am strigat eu atunci când el, nepoliticos, avea câţiva metri avantaj faţă de mine. Se scuză spunând că avea nevoie de un ritm mai rapid decât cel pe care-l imprimam eu.

— Poftim? răspunse fără să se oprească.

— Plec.

— Cum adică pleci? Acum chiar că se opri să mă aştepte şi-şi privi ceasul. Dar nu alergăm decât de puţin mai mult de o jumătate de oră. De-abia m-am încălzit.

— Plec la Barcelona.

— Da, Barcelona, răspunse el. O să plecăm la Barcelona, dar mai sunt încă nişte săptămâni până atunci.

— Nu, Mike. *Eu* plec la Barcelona. Singură.

— Singură? se scandaliză el. Dar n-a rămas că eu o să te însoţesc?

— M-am răzgândit.

— Dar am pregătit totul ca să mergem împreună! Trebuia să fie ca o avanpremieră pentru luna noastră de miere. Şi acum îmi spui că vrei să mergi singură?

— Ascultă-mă, l-am rugat. Trebuie să mă înţelegi. Am întors povestea asta pe toate feţele. Este o călătorie în trecutul meu, ca să mă regăsesc pe mine însămi. Trebuie să o fac singură. Sunt lucruri pe care nu le înţeleg: atitudinea mamei mele, cum a murit unchiul meu. S-ar putea să dau peste nişte surprize neplăcute.

— Un motiv în plus ca să vin cu tine.

— Nu, categoric nu, am nevoie să-mi asum singură totul, i-am tăiat-o energic. M-am gândit mult şi m-am hotărât… Dar imediat am revenit pe un ton blând: Ascultă, Mike, e minunat să fim împreună şi, în general, nu există nimic ce pot să-mi doresc mai mult, dar pentru ca dragostea noastră să dureze pentru totdeauna, trebuie să respectăm momentele de intimitate ale celuilalt. Sunt situaţii când avem nevoie să fim singuri.

— Nu te înţeleg, îşi încruntă el sprâncenele şi îşi încrucişă braţele, înălţându-şi trupul uriaş ca un zid în faţa mea. Nu-i chip să reuşesc să te fac să găseşti o zi potrivită pentru nunta noastră. Şi acum, deodată, îmi spui că vrei să mergi singură la Barcelona, când vorbisem altceva. Ce se întâmplă cu tine? Mă mai iubeşti?

— Sigur că da, iubitule. Nu fi prostuţ, i-am pus braţele pe după gât ca să-l sărut. Era încordat, nu-i plăcuse vestea. Dacă te iubesc? Te ador! Dar am nevoie să fac această călătorie singură… L-am sărutat încă o dată. Observam că începea să-i slăbească severitatea. Îţi promit că în aceeaşi zi când o să mă întorc, vom hotărî data! De acord?

Mormăi îmbufnat şi am ştiut că încă o dată aveam câştig de cauză.

OPT

— E un inel frumos, domnişoară, aşa a început conversaţia cu vecinul meu de scaun de la clasa business. Pare foarte vechi.

Îl remarcasem deja înainte; era un tip atrăgător, trecut de treizeci şi cinci de ani. Mâinile lui erau lipsite de bijuterii, semn că nu avea niciun angajament sau că dorea să o ascundă, dar cămaşa lui albă cu gulerul descheiat era împodobită la manşete cu nişte butoni discreţi din aur şi un ceas clasic. O combinaţie curioasă de austeritate şi lux.

Mi-am dat seama că aştepta momentul potrivit ca să intre în vorbă şi nu am vrut să-i dau apă la moară, mai întâi privind pe hublou şi apoi concentrându-mă asupra unei reviste. Eram sigură că avea să înceapă să vorbească în timpul cinei şi am avut dreptate. Am hotărât să termin de mâncat cu o pauză, înghiţind ce aveam în gură, înainte de a-i răspunde serioasă în engleză:

— Poftim? deşi îl auzisem perfect.

— Vorbiţi castiliana? insistă bărbatul în spaniolă.

A trebuit să recunosc că da.

— Spuneam că purtaţi două inele frumoase. Am observat că schimbase uşor fraza. Şi că acela cu piatră de rubin pare foarte vechi.

— Vă mulţumesc. Da, este vechi.

— Medieval, afirmă el.

— Cum de ştiţi? Deodată curiozitatea mi-a învins dorinţa de a arăta o indiferenţă proprie unei femei foarte, dar foarte logodite, aşa cum o dovedea primul meu inel.

Bărbatul etală un zâmbet fermecător.

— E profesia mea, domnişoară. Sunt negustor de antichităţi şi expert în bijuterii.

— Acest inel mi-a parvenit într-un mod foarte ciudat. Lăsasem garda jos şi mă simţeam ca atunci când îi povesteşti medicului toate intimităţile tale, sperând la un diagnostic benign. Aşadar, dumneavoastră sunteţi de părere că este într-adevăr vechi?

Bărbatul căută într-o elegantă valijoară de piele pe care o avea la picioare şi alese dintr-o cutiuţă o lupă dintr-acelea pe care le folosesc ceasornicarii.

— Îmi permiteţi? îmi spuse şi întinse mâna. M-am grăbit să-mi scot inelul ca să i-l dau. Îl privi pe faţă şi pe spate cu toată atenţia şi începu să murmure ca pentru sine. Mă ţinea ca pe ghimpi. Apoi, a pus piatra contra luminii şi, după ce a observat-o, a proiectat crucea roşie pe şervetul de pe masă.

— Uluitor! spuse el la sfârşit, contemplând captivat imaginea. Este o piesă unică.

— Da?

— Sunt sigur că această bijuterie este într-adevăr veche, i-aş da cel puţin şapte sute de ani. Vândută bine, poate valora o avere. Dacă sunteţi în stare să-i reconstituiţi istoria, valoarea ei va creşte şi mai mult.

— Nu cunosc istoria acestui inel, dar poate o să aflu când voi ajunge la Barcelona. Mi-am amintit de pictura pe lemn şi de inelul de pe mâna Fecioarei, dar o prudenţă subită m-a făcut să trec sub tăcere acest amănunt.

— Ştiţi ce face să fie unic inelul ăsta?

— Ce? am întrebat, bănuind răspunsul.

— Crucea care se reflectă prin rubin.

— E un efect frumos, nu-i aşa?

— E mult mai mult decât atât. Este o cruce labată[9].

— Ce? am răspuns, surprinsă.

— Am spus, o cruce labată. A zâmbit şi m-a privit îndelung. Era chipeş şi mi-am dat seama că era a doua sau a treia oară când îl făceam să repete ceva. Probabil că începea să mă suspecteze că aş fi tare de ureche sau prostuţă.

— Se numeşte cruce labată, urmă el, ca răspuns la tăcerea mea surprinsă, cea care are aceeaşi formă ca şi cea din inelul dumneavoastră. Este crucea templierilor.

— Ah, o cruce a templierilor! am spus, în timp ce-mi revizuiam arhivele mentale într-o căutare disperată a oricărei amintiri care să-mi dea un indiciu despre cine erau „templierii" ăştia. Eram sigură că mai auzisem înainte acest cuvânt, imediat am făcut legătura cu anii de copilărie la Barcelona şi cu Enric, dar habar n-aveam ce însemna şi refuzam să-mi recunosc ignoranţa.

— După cum vă amintiţi, templierii erau nişte călugări războinici care au apărut la începutul secolului al XII-lea, în timpul cruciadelor de la Locurile Sfinte, şi au dispărut la începutul veacului al XIV-lea din pricina unei infame conspiraţii de stat.

— Da, ştiu ceva… Amorul propriu mă obliga să mă prefac şi el părea destul de cavaler ca să-mi dea informaţiile necesare ca şi cum eu aş cunoaşte multe despre acest subiect. Dar nu-mi amintesc prea bine. Povestiţi-mi mai mult despre templieri.

— Au apărut după ce, în urma primei cruciade, Ierusalimul a fost cucerit. Regele Balduin[10] le-a acordat, ca sediu, parte din străvechiul templu al lui Solomon[11] şi, de aceea, au fost numiţi „cavaleri ai Templului" sau „templieri". Ei au preferat să se numească, măcar la început, Cavalerii Sărmani ai lui Hristos. Misiunea lor era aceea de a-i ocroti pe pelerinii care vizitau Ierusalimul şi au sfârşit prin a deveni o impunătoare maşinărie militară, cea mai bogată şi disciplinată din vremea aceea, pe care s-au sprijinit regatele creştine din Orient în faţa înaintării implacabile a sarazinilor şi turcilor. La începutul existenţei lor, erau foarte cunoscuţi, iar regii, nobilii şi oamenii de rând le ofereau donaţii impresionante în beneficiul sublimei lor misiuni şi cu scopul de a-şi cumpăra un loc în împărăţia cerurilor. Acel entuziasm a ajuns până într-acolo încât regele Aragónului[12] şi-a lăsat regatul moştenire templierilor şi încă altor două ordine militare: cavalerilor Sfântului Mormânt[13]

şi Ospitalierilor. Şi în urma unor anevoioase negocieri, succesorul legitim al tronului[14] a reuşit să-l recupereze în schimbul unor întinse concesiuni teritoriale. Aşa că acei călugări care făcuseră legământ de sărăcie, de castitate, de supunere şi de a lupta până la moarte ca să apere Pământul Sfânt, au devenit cea mai mare putere economică europeană din vremea lor, bucurându-se în plus şi de prestigiul onestităţii pe care niciun bancher de atunci nu a fost în stare să-l egaleze. Ei au inventat cambia, transformându-se într-o organizaţie financiară căreia i se încredinţau chiar şi tezaurele regilor, cărora le acordau împrumuturi atunci când aceştia – tinzând întotdeauna să cheltuiască mai mult de cât dispuneau pe lux şi războaie – aveau nevoie. Tot acest efort economic se realiza pentru a acoperi cheltuielile legate de prezenţa creştină în Orient; au construit o impresionantă flotă care transporta cai, arme, luptători şi bani de-a lungul Mediteranei, angajau mii de *turcomani,* mercenari musulmani care luptau împotriva propriilor coreligionari, au ridicat mari fortăreţe… Ca indivizi, erau săraci din pricina legămintelor, dar foarte bogaţi ca organizaţie, şi acest inel, prin forţa lucrurilor, trebuie să fi aparţinut unui înalt ierarh templier, ca simbol al poziţiei sale, dat fiind faptul că un simplu călugăr, fie el sergent, capelan sau cavaler, n-ar fi purtat niciodată o bijuterie.

Şi după ce a proiectat din nou crucea pe şervetul de pe masă, a aruncat o altă privire fascinată asupra inelului şi mi l-a restituit.

— Felicitări, domnişoară, acest inel este unic.

Mi l-am pus, în vreme ce meditam la povestea pe care bărbatul mi-o istorisise.

— Numele meu e Cristina Wilson, am spus zâmbindu-i, în timp ce îi întindeam mâna.

— Artur Boix, răspunse el strângându-mi-o. Încântat să te cunosc. Pielea lui avea un contact cald şi plăcut. Spuneai că mergi la Barcelona?

— Da.

— Eu locuiesc acolo. Ce te poartă în oraşul meu?

Şi i-am explicat istoria acelei neaşteptate moşteniri.

— Ce mister! comentă el la sfârşitul povestirii mele. Dar dacă acest inel este un avans la ceea ce ascunde moştenirea, cred că-ţi pot fi de mare folos, şi-mi dădu o carte de vizită. Asociaţii mei şi cu mine avem afaceri atât în Statele Unite, cât şi în Europa. Nu ne ocupăm doar de antichităţi şi de bijuterii, ci suntem consideraţi, în primul rând, evaluatori de artă veche. Şi aici e o mare diferenţă. O bijuterie poate fi estimată în trei feluri: primul, prin valoarea componentelor ei, cum sunt aurul şi pietrele preţioase, alt fel este prin munca pe care o conţine şi prin calitatea ei artistică, iar al treilea, ca piesă istorică. Trecerea de la un nivel de evaluare la următorul poate însemna înmulţirea preţului cu zece. Cu alte cuvinte, pentru un giuvaier pe care în Spania în mod normal l-ai putea vinde doar cu unu, eu sunt în stare să obţin în Statele Unite valoarea de o sută. Nu ezita să mă chemi, va fi o plăcere să te ajut. Nu contează dacă nu vrei să vinzi bijuteriile, eu le pot autentifica şi evalua. Coborî vocea şi privirea îi deveni mai intensă. Dar dacă vrei să scoţi din ţară

vreo operă de artă catalogată sau care are nevoie de autorizaţie şi doreşti să fii scutită de formalităţi, eu pot să-ţi garantez predarea ei la New York. Am fost mirată să aflu că ar putea exista posibilitatea să fiu împiedicată să călătoresc la întoarcere cu moştenirea pe care Enric mi-a lăsat-o prin testament. Adevărul este că nu mi-a trecut prin minte că legatul ar putea consta în opere de artă şi acum îmi dădeam seama că ăsta era lucrul cel mai probabil. Până acum, mă gândisem doar la partea aventuroasă a poveştii, dar Artur Boix mă făcea să văd că poate ar fi vorba de destul de mulţi bani în joc.

— În orice caz, de orice ai avea nevoie, chiar şi numai de o consultaţie sau doar ca să-mi povesteşti cum îţi merge, sună-mă.

Auzind că plusează, l-am privit cu mai multă atenţie. Prea amabil. Nu mi-a văzut inelul de logodnă? Bărbatul surâdea şi era atrăgător. Dacă mă gândesc bine, niciodată nu e prea mult să ai un prieten într-un loc unde nu ştii peste ce poţi da. Mă rog, şi dacă e frumos, elegant şi plăcut, cu atât mai bine.

— Mulţumesc, am răspuns, întorcându-i zâmbetul. O să ţin seama de asta. Dar povesteşte-mi ce s-a întâmplat până la urmă cu templierii. Ai spus că au dispărut din pricina unei conspiraţii infame. Şi că erau foarte bogaţi, nu-i aşa?

— Da, răspunse Boix. Şi asta a dus la nenorocirea lor.

Am păstrat tăcerea cu speranţa că îşi va relua povestirea.

— În anul 1291, sultanul Egiptului a cucerit ultimele redute creştine de la Locurile Sfinte. În acea ofensivă, au murit mulţi templieri, între ei conducătorul lor suprem, Maestrul General, dar cel mai rău pentru Cavalerii Sărmani ai lui Hristos a fost să părăsească frontul, prima linie a luptei împotriva musulmanilor. Într-un fel, căzând Saint-Jean-d'Acre[15], localitate numită şi Acre, a dispărut raţiunea lor de a exista. Era nevoie de ei doar în regatele iberice, unde continua bătălia împotriva maurilor. Şi chiar şi aşa, prezenţa lor nu mai era primordială, aşa cum fusese cu două sute de ani mai înainte, când teritoriile creştine erau în permanentă primejdie. În secolul al XIV-lea, Aragónul, Castilia şi Portugalia erau monarhii puternice care aveau iniţiativa în războiul împotriva arabilor, făcând frecvente incursiuni în nordul Africii, în vreme ce în Peninsulă rămânea doar regatul musulman al lui Yusuf ben Nazar[16] din Granada, şi acesta, atât de slăbit, încât trebuia să plătească tribut creştinilor.

Visul templierilor era să se întoarcă pe Pământul Sfânt, dar spiritul cruciadelor murise şi regilor creştini nu le mai stătea mintea la asta. Astfel că Filip al IV-lea al Franţei, numit cel Frumos, veşnic lipsit de bani, după ce i-a capturat, torturat şi jecmănit, mai întâi pe neguţătorii lombarzi şi apoi pe evreii din regatul său, a pus ochii pe Cavalerii Sărmani ai lui Hristos, care pe atunci erau putred de bogaţi.

Povestea e foarte lungă, dar rezultatul final a fost că i-a întemniţat pe templieri, acuzându-i în mod mincinos de o mulţime de crime, i-a făcut să mărturisească prin cazne ceea ce dorea el, însuşindu-şi cea mai mare parte a bogăţiilor lor din Franţa. Şi ca să încheie, i-a ars pe rug pe ierarhii superiori ai ordinului, ca şi cum ar fi fost vorba de eretici. Papa[17], care şi el era francez,

devenit practic ostaticul regelui Filip cel Frumos, a încercat să reziste fără prea multă vlagă, dar, intimidat, a terminat prin a-i da dreptate neruşinatului de monarh. Ceilalţi regi europeni au fost mai blânzi, dar, la insistenţele pontifului, au sprijinit desfiinţarea ordinului. Şi, fireşte, în schimbul ajutorului dat, aproape toţi şi-au vârât mâinile în tezaur, însuşindu-şi avuţiile templierilor. Dar unii n-au reuşit să apuce pe cât ar fi poftit… Pentru că nu le-au găsit niciodată.

— Ce nu au găsit? am întrebat.

— Păi, marile comori pe care Cavalerii Sărmani ai lui Hristos din afara Franţei, având, după cât se pare, mai mult timp de reacţie decât colegii lor gali, au fost în stare să le ascundă.

— Aha!

— Asta e una dintre legendele templierilor. Alta spune că Maestrul lor General[18], din flăcările rugului, i-a chemat în faţa judecăţii Domnului pe regele cel Frumos şi pe papa cel Fricos. Şi adevărul e că amândoi au murit înainte de sfârşitul aceluiaşi an.

— Chiar aşa?

— Într-adevăr, răspunse el, foarte serios. Dar sunt şi alte lucruri care se spun despre ei fără niciun temei istoric şi mult mai fanteziste.

— Ca de pildă?

— Cum că erau în căutarea Chivotului Alianţei[19] pe care Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să o construiască, că aveau Sfântul Graal[20], că ocroteau omenirea de porţile infernului şi câte şi mai câte.

— Şi tu ce crezi?

— Nu dau nicio crezare tuturor acestor poveşti, răspunse el cu convingere.

Poate că nu ştiam eu prea multe despre templieri, dar mă pricepeam la oameni şi am crezut că-i ghicesc gândurile negustorului de antichităţi.

— Dar eşti sigur că şi-au ascuns comorile. Nu-i aşa?

— Asta e neîndoielnic.

— Şi ai fi încântat să găseşti vreuna dintre ele, e adevărat?

Artur Boix mă privi cu atenţie.

— Fără îndoială, spuse el, foarte serios. N-ar exista nimic care să-mi facă o plăcere mai mare. Munca mea, în afară de faptul că-mi permite să trăiesc bine, este marea mea vocaţie. Mă delectez cu ea. Să găsesc o comoară a templierilor? Mi-aş da ani de viaţă în schimb. Şi, pe deasupra, cine s-ar pricepe mai bine decât mine? Eu aş şti să o preţuiesc din punct de vedere artistic, aş şti să o situez în contextul ei istoric şi, dacă ar fi nevoie, şi crede-mă, de multe ori chiar este, aş şti să obţin cel mai mare randament economic de pe urma pieselor pe care cineva s-ar hotărî să le vândă. Dacă vreodată dai peste ceva asemănător, de pildă în moştenirea ta, te rog, contează pe mine. Şi numai dacă ar fi să-mi arăţi piesele, ca să mă desfăt contemplându-le. Mâna lui se sprijini de a mea. Contactul continua să fie cald, plăcut. Te rog, Cristina, contează pe mine. O vei face?

Trebuie să recunosc că rugămintea lui m-a impresionat şi am răspuns

politicos:

— Da, fireşte.

***

Am schimbat avionul la Madrid şi ne-am regăsit din nou ca vecini. Am aţipit până când, scuturându-mă de braţ, Artur Boix m-a trezit ca să admir priveliştea. Somnoroasă, am privit în jos. Avionul se rotise deasupra mării căutându-şi poziţia de intrare pe aeroport şi oferea o vedere splendidă asupra oraşului. Era o dimineaţă diafană.

— Ia priveşte! îmi spuse el, arătând cu mâna. Barcelona este o bătrână doamnă veşnic tânără. Trăieşte pe munte şi la mare, şi musteşte o creativitate prodigioasă. E plină de artă, e plină de viaţă.

Se vedeau portul şi zona veche, cu edificiile bisericilor ieşind în evidenţă, şi un bulevard care o traversa şerpuind.

— E Ramblas[21], îmi spuse Artur.

Mai încolo se vedeau acele blocuri de mărime uniformă, dar toate atât de diferite, tăiate de căi şi bulevarde străjuite de copaci, pe care soarele, plutind pe mare şi în drumul lui spre amiază, le scotea în evidenţă luminând la sud faţadele, făcând umbre la nord.

— Este Eixample[22], muzeul viu al modernismului, mă informă el. Asta este doamna; mai bătrână de două mii de ani, pare că-şi face siesta, liniştită, sub căldura astrului rege, nesimţitoare la furnicarul oamenilor, tolănită comod la încrucişarea Mării Mediterane cu munţii, între trecut şi prezent. Dar, în realitate, dă în clocot pe dinăuntru.

Făcu un gest larg cu mâna, ca şi cum ar face prezentările între două persoane.

— Barcelona, ea e domnişoara Cristina Wilson. Cristina, Barcelona e la picioarele tale. Îţi doresc o şedere plăcută, bucură-te de ea.

L-am pierdut pe Artur la controlul paşapoartelor şi ne-am întâlnit din nou aşteptând bagajele. Una dintre valizele mele întârzia să apară, iar el, politicos, a spus că o să aştepte cu mine.

— Mulţumesc. Nu e nicio problemă, l-am asigurat. Sunt avocată şi vorbesc perfect spaniola şi catalana. Dacă mi s-a pierdut o valiză, o să ştiu să-i tratez cum merită.

Bărbatul râse şi, luându-şi rămas-bun, insistă să-l sun pentru orice aş fi avut nevoie.

M-am gândit că nu m-ar deranja să-l reîntâlnesc pe acest încântător Artur, neştiind că urma să vină un moment când mi-aş fi dorit să nu-l fi cunoscut niciodată.

NOUĂ

Detest să reclam bagaje, în special atunci când întârzie, se deteriorează sau se pierd. Câteodată n-ai încotro, dar, după câteva minute, ultimul meu geamantan a apărut pe banda mecanică. L-am apucat şi mi-am îndreptat căruciorul spre ieşire.

„Cristina Wilson”, era scris pe o pancartă. Eram încântată să-mi văd numele scris acolo, între cei care aşteptau, atât de departe de casă. Am privit în sus, spre figură. Şi mi-a fost greu să-l recunosc. Era Luis Casajoana Bonaplata. Trăsăturile i se alungiseră şi, deşi corpolent, nu mai era grăsunul cu faţa îmbujorată pe care mi-l aminteam. Când privirile noastre s-au încrucişat, pe chipul lui apăru acel zâmbet atât de propriu lui.

— Cristina! exclamă el. Nu ştiu dacă a fost în stare să recunoască în mine acea adolescentă de treisprezece primăveri care plecase din Barcelona acum paisprezece ani sau i-a atras atenţia expresia de pe chipul meu, atunci când am văzut pancarta.

Mă îmbrăţişă, mă sărută pe amândoi obrajii şi-mi luă căruciorul.

— Ce mare te-ai făcut! spuse el în drum spre ieşire, aruncându-mi o privire apreciativă. Ce frumoasă eşti!

— Îţi mulţumesc. Mi-l aminteam ca fiind peste măsură de pisălog şi am vrut să-i tai excesul de entuziasm. Văd că nici tu nu mai eşti atât de grăsuţ.

Bufni în râs şi apoi izbucni în hohote.

— Iar tu eşti la fel de răutăcioasă.

„Da, poate, am gândit în sinea mea, dar sper să te fi făcut s-o laşi mai moale cu aspiraţiile.” Sincer, nu doream să-l am pe cap tot timpul.

În acel moment, ieşind din clădire, a fost pentru a doua oară când l-am văzut pe acel bărbat ciudat. Fără pic de ruşine, nu mă slăbea din priviri. Între oamenii care aşteptau, îl observasem pe el, ochii lui, exact când s-a deschis uşa automată, cu o secundă înainte de a-l vedea pe Luis cu pancarta. Înfăţişarea lui mi-a atras atenţia, deşi nu i-am acordat prea multă importanţă. Dar cu această a doua ocazie, surprinzându-l că mă priveşte, l-am ţintuit cu privirea, voind să-l pedepsesc pentru obrăznicie. Dar el a făcut acelaşi lucru până când, foarte jenată, am sfârşit prin a întoarce eu capul.

Acel tip mi-a dat fiori. Era un bărbat bătrân a cărui ţeastă fusese rasă poate cu o lună în urmă. Avea părul şi barba albe, de o jumătate de centimetru lungime. Era îmbrăcat într-o haină neagră şi restul îmbrăcămintei, tot de culoare închisă, contrasta cu părul cărunt. Dar lucrul cel mai semnificativ erau ochii de un albastru spălăcit, iscoditori, reci, agresivi.

„Ce faţă de nebun are ăla”, am gândit în sinea mea; mă căiam că îl sfidasem. Am mai spus înainte că nu sunt fricoasă, dar, hotărât lucru, ăla nu era un individ cu care să te întâlneşti între patru ochi.

În acest timp, Luis mă întreba despre călătorie, dacă sunt obosită, dacă am dormit… Ajungând la maşină, un frumos automobil sport argintiu decapotabil, se interesa deja de sănătatea familiei mele şi-mi explica de ce părinţii lui părăsiseră oraşul ca să meargă să locuiască într-un încântător sătuc la nord de Costa Brava.

În drum spre hotel, se interesă de viaţa mea personală.

— Aha! Ai o legătură.

— Nu, un logodnic, l-am lămurit.

— Păi, eu sunt licenţiat în administrarea întreprinderilor, am masteratul în marketing şi sunt om de afaceri.

— Ai avut timp pentru multe lucruri, am comentat, ironică.

— După cum vezi. Şi, pe deasupra, divorţat.

— Da, da, am spus eu râzând, asta chiar că mi-o pot imagina.

A izbucnit şi el în râs. Adevărul este că bunul de Luis avea în continuare o fire foarte plăcută.

— Eşti răutăcioasă, repetă el.

— Asta mi-o spuneai şi acum paisprezece ani.

Râse din nou.

— Eram grăsuţ, dar înţelept.

Când începea Luis să vorbească despre el însuşi, putea s-o ţină la nesfârşit, aşa că am schimbat vorba.

— Şi ce ştii de Oriol?

— Oriol? Părea că-l deranjează faptul că-l întrebam de vărul lui şi am observat că, fără să-şi dea seama, accelera BMW-ul.

— Da. Oriol. Ţi-l aminteşti? Vărul tău.

— Fireşte că-mi amintesc, răspunse el încruntat. Şi nu mă presa, da, şefa, să trăiţi!

M-a făcut din nou să râd. Erau tonul lui şi acele cuvinte pe care nu le mai auzisem timp de paisprezece ani. Înainte îmi spunea adeseori aşa.

— Bine, continuă el, păi, superdotatul familiei… vreau să spun din punct de vedere intelectual, fireşte, din celălalt punct de vedere, superdotatul sunt eu… Şi mă privi zâmbind cu un aer suficient.

— Hai, încetează!

— Bine, şefa, să trăiţi!

Am tăcut, aşteptând să vorbească. Când a văzut că n-aveam de gând să răspund la provocare, a continuat:

— Păi, superdotatul familiei s-a făcut hippy, anarhist şi *okupa*[23].

— Ce? am rămas eu împietrită. Oriol, strălucitul Oriol. Calul câştigător în toate pariurile: un neadaptat?

— După cum vezi, a terminat prin a deveni un marginalizat.

— N-a absolvit universitatea? Eram uluită.

— Ba da, asta da. Are o licenţă şi trei sau patru doctorate. Este un mic geniu.

— Şi cu ce se ocupă?

— Ţine cursuri de istorie la universitate. Şi împreună cu alţi drogaţi cu pantaloni strimţi şi păr *rasta*[24], organizează centre de cultură populară şi asistenţă socială în căsoaie nelocuite. Până vine poliţia şi-i dă afară.

— Îmi vine greu să mi-l imaginez.

— Mă rog… A dus multe bătălii. Fireşte, tu n-ai aflat de asaltul poliţiei asupra cinematografului Prinţesa, nu-i aşa? O agitaţie de doi bani. Ei bine, verişorul meu era acolo.

— A păţit ceva?

— O noapte la comisariat. Familia noastră încă mai are relaţii în oraşul ăsta şi el nu e dintre cei violenţi… Şi Luis făcu un gest echivoc cu mâna.

Ajunseserăm la hotel şi un portar tânăr şi zâmbitor îmi deschise uşa. Altul venea după bagaje, în timp ce Luis îi înmâna unui al treilea cheile maşinii lui decapotabile.

„Ce-o fi vrut să spună cu acel gest? M-a pus pe gânduri. Ce naiba insinua Luis despre Oriol?”

— Vino, recepţia e la primul etaj. Şi, apucându-mă de cot, mă conduse la lift.

— Ţi-am rezervat o cameră la etajul douăzeci şi opt cu vedere spre sud. O privelişte de necrezut. Şi îţi atrag atenţia că, în mod normal, nu se acceptă rezervări la etajele superioare. Ştiu că pentru New York această clădire este mică de înălţime, dar aici este ceva excepţional. Şi se opri să mă privească. Nu cumva te temi de înălţime după…?

— Nu, n-are importanţă, am răspuns. Am fost în birouri mult mai sus de când s-a întâmplat povestea aceea.

Şi într-adevăr, recepţionerul mi-a dat o cameră la etajul douăzeci şi opt.

— Urc un moment cu tine să văd priveliştea şi să verific dacă totul e în ordine.

— Nu, mulţumesc, i-am spus eu, zâmbind. Te cunosc, întotdeauna spionai fetele când ne schimbam costumul de baie.

— Da, sigur. De acord, răspunse el, cu o mutră de copil rău. Dar m-am schimbat. Şi tu… acum trebuie că arăţi şi mai bine, şi aruncă o privire spre pieptul meu.

În mod normal, dacă ar fi fost altcineva, m-aş fi simţit ofensată. Dar el m-a făcut să râd încă o dată.

— La revedere. Îţi mulţumesc că m-ai primit.

— Hai, lasă-mă să văd dacă e totul în ordine, privea el, şmechereşte.

— Totul e în ordine. Totul e foarte bine, i-am dat eu asigurări. Crede-mă. Şi acum, la revedere, am spus ridicând tonul vocii, şi sunetul se răspândi în marea sală între ascensoare şi peretele de sticlă. Câteva persoane aşezate la măsuţele de răchită din apropierea geamurilor se întoarseră să mă privească.

— Bine. Dă-mi cel puţin un pupic de despărţire… şefa! se târgui el.

***

Luis avea dreptate. Camera dădea spre sud şi vederea era splendidă. La stânga, marea şi plajele care ajungeau până în vechiul port al oraşului, devenit

acum zonă de agrement. Puteam vedea locurile de acostare a iahturilor de la clubul nautic, o zonă largă cu magazine şi locuri de distracţie şi, mai departe, două vapoare mari părând transatlantice, aşteptându-şi turiştii pentru o călătorie de plăcere.

Pe fundal, se înălţa muntele Montjuïc[25], cu castelul[26] de la marginea povârnişului spre mare, grădini străjuite de copaci de-a lungul întregii creste şi, în celălalt capăt, impunătoarea clădire cu o arhitectură pompoasă, de la începutul secolului trecut, a Palatului Naţional[27]. Faleza şi statuia lui Columb marcau începutul unui mare oraş ce se întindea spre dealurile pline de vegetaţie.

Barcelona, ăsta e oraşul în care m-am născut. Am privit spre cartierul Bonanova, unde locuiam cu familia mea, dar n-am fost în stare să-l disting, nici măcar să-i ghicesc prezenţa în depărtare, din pricina acelui ocean de locuinţe cu forme şi mărimi diferite care păreau să posede, în dezordinea lor, o ciudată armonie.

Dar un gând nu-mi dădea pace. Ce insinuase Luis despre Oriol?

Hamalii au urcat bagajele şi eu m-am apucat să le desfac, gândindu-mă la asta. „Bine, am hotărât, va trebui să accept o masă cu Luis.” Aveam prea multe întrebări de pus şi speram ca el să aibă răspunsurile. Dar pe cine voiam eu să văd era Oriol, băiatul care mă făcuse să descopăr iubirea. „Astăzi e miercuri, mi-am spus în sinea mea. O să mănânc ceva şi, la culcare! Cu siguranţă că o să-l văd pe Oriol sâmbătă la citirea testamentului.” Voi putea oare să mă abţin până atunci, fără să încerc să-l găsesc? Speranţa mea era ca el să ia legătura cu mine. Ce a vrut să spună Luis despre Oriol? Oare Oriol o fi ştiind că sunt în oraş? Şi dacă l-aş suna eu pe el? Nu aveam numărul lui de telefon. Cum să-l găsesc aici, dacă de la New York nu putusem? Ar fi trebuit să i-l cer lui Luis.

I-am sunat pe părinţii mei şi pe Mike ca să le spun că totul e bine şi, cu toate că mi-era somn, mi-am omorât timpul răsfoind nişte cărţi cu fotografii mari ale oraşului pe care le-am găsit deasupra unei măsuţe. Nu voiam să mă culc înainte de zece, pentru ca trupul meu să se adapteze la noul fus orar.

Am cerut apoi o cină uşoară şi am mâncat observând cum, la căderea nopţii, oraşul se umple de lumini, umbre şi întunecimi. Eram pătrunsă de o senzaţie de mister pe măsură ce întunericul punea stăpânire peste oraş. Intuiam că între acele edificii, înghesuite acolo jos, în depărtare, se ascundeau răspunsurile la întrebările mele. Ce era cu această ciudată moştenire? De ce s-a sinucis Enric? De ce nu voia mama ca eu să mă întorc la Barcelona? Ce secret tăinuia? Ce ascundea acel inel pe care îl purtam pe mână? Am privit rubinul. Strălucirea lui, enigmatică, forma acea surprinzătoare stea în şase colţuri înăuntrul pietrei. Mi s-a părut că scânteierea ei, aici în acest oraş, este mai intensă, că vine şi mai din adânc, că se dovedeşte şi mai misterioasă. Prea multe întrebări. Muream de curiozitate şi tânjeam după toate câte mi-ar putea povesti Luis.

Am format numărul lui de telefon şi mi-a răspuns robotul.

— Luis, am spus eu, sunt Cristina. Te invit mâine la prânz. Poţi?

Mi-am pus pijamaua şi am stins luminile. Am hotărât să nu trag perdeaua. Luminile oraşului cu greu ajungeau atât de sus şi doar cea din exteriorul clădirii străbătea uşor încăperea. N-am cerut să fiu trezită la nicio oră, soarele va fi deşteptătorul meu.

M-am întins în pat şi mi-am lăsat gândurile să hoinărească… să fiu în Barcelona, după atâta timp… ce sentiment ciudat…

Atunci începu să sune telefonul.

— Cristina!

— Salut, Luis.

— Ştiam eu că nu vei putea trăi fără mine…

Am fost pe punctul de a mă răzgândi şi a închide. Tipul mă hărţuia. În glumă, într-adevăr, dar era o hărţuială.

— Te invit mâine la prânz, i-am spus eu, trecând peste neghiobia lui.

— Nu. Eu te invit să luăm cina împreună.

— Ah! Nu, am răspuns eu, fără drept de apel. Îmi pare rău. Nu iau cina singură cu niciun bărbat care nu e logodnicul meu. Nici măcar în probleme de serviciu, e o chestiune de principiu. Şi am adăugat cu emfază: Doar cu logodnicul meu.

Am auzit un zgomot ciudat pe care îl făcea cu gura, ceva în genul ăsta: Ţţţ!… Ţţţ!… Ţţţ!… Suna ca un refuz caraghios.

— Bine. Ai câştigat, spuse el în sfârşit. Ce trebuie să promit?

Mi-am astupat gura ca să nu izbucnesc în râs. Adevărul e că Luis era uneori simpatic.

— Prânzul sau nimic, i-am spus eu, energică.

— Am o adunare a acţionarilor la una din firmele mele exact mâine la amiază.

— Mă rog, ghinionul tău, am spus eu pe un ton resemnat. Atunci o să ne vedem la citirea testamentului. Îţi mulţumesc pentru telefon.

Era o cacealma. Nu credeam povestea asta şi speram că va ceda. Dacă nu, curiozitatea, acele întrebări fără răspuns mă vor obliga să accept cina.

— Te invit la cină, repetă el, în mod agasant.

— Am spus că nu! i-am strigat eu în telefon.

Se auzi o tăcere la celălalt capăt al firului.

— De acord, ai câştigat, spuse el în sfârşit. La naiba cu toţi acţionarii! Compania e în faliment şi o să le trimit o telegramă, spunându-le că am fugit cu banii în Brazilia. Te iau de la hotel la ora două.

— Aşa de târziu?

— Aici suntem în Spania, ţi-aminteşti, şefa?

ZECE

În familia mea, a existat întotdeauna o reţinere destul de mare faţă de Enric – Luis îşi umpluse gura cu salată de homar şi mă privea liniştit, în timp ce mesteca. Ştia că sunt nerăbdătoare să-i ascult vorbele şi îi făcea plăcere să mă ţină ca pe ghimpi. Dat fiind misterul cu care-şi asezona conversaţia, intuiam că urma să-mi dezvăluie ceva surprinzător, dar nu aveam de gând să-i dau satisfacţie arătându-mi nerăbdarea. Aşa că am făcut şi eu la fel; am luat o lingură din supa mea rece de migdale şi m-am pus pe privit tavanul înalt, mobilele şi podoabele care formau un armonios ansamblu în stil modernist, din acel restaurant plasat la primul etaj al unei clădiri centenare de pe bulevardul Diagonal.

— Faptul că Enric a fost *gay* era ceva care cu greu se potrivea cu familia Bonaplata. Am rămas privindu-l cu gura căscată. Enric, *gay!* El observă cu plăcere efectul dezvăluirii sale.

— Mama mea ştia, continuă el, dar Enric a ascuns asta întotdeauna faţă de restul familiei, se prefăcea foarte bine; nu arăta niciun fel de afectare. Doar atunci când o făcea intenţionat, fireşte.

— *Gay?!* am exclamat eu. Cum putea Enric să fie homosexual? Doar s-a însurat cu Alicia şi e tatăl lui Oriol!

— Trezeşte-te, fetiţo, viaţa nu e doar în alb şi negru, există multe culori. Luis zâmbea cu un aer suficient. Marele cowboy nu mai este totdeauna cel bun, iar cei buni doar câteodată mai câştigă.

Ei nu s-au căsătorit niciodată, continuă Luis, cel puţin nu a fost o căsătorie religioasă. Deşi părinţii noştri s-au străduit ca noi, copiii, să o credem. Formau un cuplu când le convenea, mai ales ca să aibă o justificare din punct de vedere social. Dar amândoi aveau amanţi de acelaşi sex; ceea ce nu ştiu este dacă se şi distrau atunci când se regăseau în acelaşi pat.

Lui Luis i se aprinseră ochii şi un zâmbet lasciv îi juca pe buze.

— Poate că organizau petreceri orgiastice, îţi imaginezi? făcu el o pauză.

Îmi imaginam. Dar nu una dintre acele pretinse orgii, ci pe Luis în chip de faun cu nişte cornişe şi o bărbuţă de ţap. Mi-a venit să râd de expresia de pe chipul lui. Am regretat în clipa următoare.

— Nu, nu-mi imaginez, am spus eu, foarte demnă.

— Haide, dragă… Ba da, sigur că-ţi imaginezi…

— Ba nu!

— Hai, Ally McBeal, sigur că da.

Bine. Asta, chiar nu! Urăsc să mi se spună Ally McBeal. E o glumă destul de facilă să-i aplici numele acestui personaj nevrotic, un avocăţel cu fustă prea scurtă şi cam sărită de pe fix din punct de vedere sentimental, din acel vechi serial de televiziune, unei tinere avocate de succes cum e cazul meu.

— Cât de puţin original eşti, Luis! Povestea asta cu Ally McBeal e demult răsuflată. Şi eu n-am nicio legătură cu ea.

I-am văzut zâmbetul şi mi-am amintit cum ne certam când eram copii. Întotdeauna i-a plăcut să mă provoace. Începea prin a mă trage de codiţe sau cu orice măruntă agresiune fizică sau verbală.

Eu am avut întotdeauna un vocabular bogat, aşa că-i aruncam câte un „grăsan scârbos" sau „sac de grăsime şi rahat", sau altă observaţie la fel de ascuţită şi de delicată despre fizicul lui. El nu se supăra şi, băgându-şi degetele în nas, îşi umfla obrăjorii, ceea ce făcea ca înfăţişarea lui să semene şi mai mult cu cea a unui purceluş. De la acest punct încolo, normal era ca eu să izbucnesc în râs. Şi e foarte greu să fii supărat mai departe pe cineva care te face să râzi.

— Şi de ce zâmbeşti?

— De-aia. Îmi aminteam cum ne certam, când eram copii. Nu te-ai schimbat prea mult.

— Nici tu. Încă mai reuşesc să te înţep.

„Măi, să fie, am gândit în sinea mea, grăsanul e la fel de provocator. Deşi a slăbit." Deodată, mi-am amintit începutul conversaţiei şi am devenit serioasă.

— Bietul Oriol, am spus. Trebuie să-i fie greu.

— Te referi la gusturile lui sexuale? Zâmbetul îi pierise de pe chip. Mă rog… având în vedere tendinţa lui… doar ştii, a crescut înconjurat de femei având rol de bărbaţi. Ce vrei? E normal. Şi pe deasupra, genetic… cum amândoi părinţii erau, deci…

— Poftim? m-am alarmat eu. Mă gândeam la situaţia lui familială, dar Luis se referea la Oriol însuşi. Ce insinuezi? Nu, eu nu ştiu nimic. Spune ce ai de spus.

— Păi, asta. Că lucrurile nu sunt limpezi nici cu vărul meu.

— Dar, de ce? Pe ce te bazezi? Ţi-a spus el ceva?

— Nu. El nu-şi dezvăluie secretele. Dar lucrurile astea le vezi. Nu cunoaştem nicio logodnică a lui, nici nu ştiu să fi avut vreuna. Şi felul ăsta ciudat de viaţă…

L-am scrutat pe prietenul meu. Nu era nici urmă de umor în ochii lui. Părea că vorbeşte serios. Povestea cu Alicia nu mă surprindea şi puţin mă interesa, cea cu Enric, mă uimea; dar ca Oriol să fie homosexual, asta a fost o palmă neaşteptată.

Visurile mele de adolescentă, acele frumoase amintiri despre mare, furtună şi sărut, s-au prefăcut în scrum. Mi-l închipuisem pe Oriol drept logodnic, amant, soţ…

Am evocat acele vremuri şi adevărul e că eu eram aceea care aveam întotdeauna iniţiativa, el nu o făcea niciodată. Oriol se lăsa dus, iar eu o puneam pe seama timidităţii lui. Sfârşită vacanţa, ne vedeam în acea şcoală de elită care, fiind situată la poalele munţilor Collcerola, privea oraşul la picioarele sale, şi în care burghezia progresistă şi liber-cugetătoare îşi ducea

odraslele ca să se formeze *în spirit catalan* cu ingrediente europene. El era într-o clasă mai mare, aşa că de abia de ne vedeam pe culoare şi eu am început să-i trimit bileţele.

Ne nimeream de asemenea la reuniunile pe care prietenii părinţilor noştri le organizau câteodată la sfârşit de săptămână. Mi-o amintesc pe ultima, înainte de a pleca la New York. Oriol părea trist, iar eu eram dezolată. S-a organizat o petrecere de rămas-bun în casa lui Enric şi a Aliciei din bulevardul Tibidabo. Ne-a fost greu să-l păcălim pe Luis ca să rămânem singuri, dar grădina era mare şi am reuşit să avem câteva minute de intimitate. Ne-am sărutat din nou. Eu am plâns şi ochii lui s-au înroşit. Mereu am crezut că şi el plânsese.

— Vrei să fim iubiţi? l-am întrebat.

— De acord, a spus Oriol.

L-am făcut să promită că n-o să mă uite, că o să-mi scrie şi că o să ne întâlnim cât de repede vom putea.

Dar n-a scris niciodată, nu mi-a răspuns niciodată la scrisori, n-am mai ştiut nimic de el.

Mi-am dat seama că Luis îmi vorbea şi că eu nu-l ascultam. Am fost atentă la ce-mi spunea:

— Oriol nu are încă un apartament al lui şi locuieşte cu mama. Mă rog, în Spania asta nu înseamnă că eşti anormal, aşa cum se consideră în Statele Unite. Câteodată îşi petrece noaptea cu prietenii lui *okupas* într-una din acele proprietăţi străine. Şi când are chef, doarme în vila aceea mare de pe versantul Tibidabo. Are camera întotdeauna curată, i se dă de mâncare, i se spală rufele şi mama lui e mulţumită.

— Bine, dar or fi existând şi nişte fete *okupas,* nu-i aşa? Vreau să spun că poate avea prietene.

— Da, fireşte că există, zâmbi el. La naiba, se pare că te preocupă cu cine se culcă vărul meu.

— Vorbeşti bazându-te doar pe presupuneri, pe probe circumstanţiale. Nu ai niciun argument solid care să demonstreze faptul că Oriol ar fi homosexual.

— Asta nu e o judecată care să-ţi aparţină. Luis zâmbea amuzat. Nu e nimic de demonstrat, eu doar te informez.

M-am gândit că tot ce făcea Luis era mai rău decât să judece, condamna bazându-se pe insinuări rău intenţionate. Am hotărât că era momentul să schimb subiectul.

— Ce crezi că o să se întâmple sâmbătă? l-am întrebat eu. Despre ce e vorba în această misterioasă moştenire? Nu e deloc normal ca un testament să fie citit la paisprezece ani de la decesul unei persoane.

— Mă rog, testamentul lui Enric a fost citit la puţin timp după moartea lui, Oriol şi Alicia au fost principalii lui beneficiari. Asta e altceva.

— Altceva? Mă deranja felul în care Luis îşi doza informaţiile. Îi făcea plăcere să mă ţină pe jar.

— Da. Altceva.

Am hotărât să tac şi să aştept să-şi continue povestirea fără să mai pun alte întrebări.

— E o comoară, spuse el, după câteva minute de tăcere. Sunt sigur că e vorba de o fabuloasă comoară a templierilor.

Asta mi-o spusese deja mai înainte, atunci când m-a sunat la New York, şi îmi veni în minte conversaţia cu Artur Boix în avion, cu o zi înainte.

— Ştii cine au fost templierii? continuă el.

— Bineînţeles. Şi acum a fost Luis cel care părea să fie uimit.

— Nu-mi închipuiam să cunoaşteţi atâta istorie medievală în Statele Unite.

— Prejudecăţi. Vezi bine că ştim, am răspuns, plină de satisfacţie.

— Atunci vei fi ştiind că majoritatea suveranilor europeni, cu toată puternica bănuială că era nedrept ceea ce se făcea în Franţa, au urmat poruncile papei, dar au profitat să-şi mărească propriile venituri cât mai mult cu putinţă.

Deşi se povesteşte că, în regatul Aragónului, unde acţiunile împotriva călugărilor au întârziat o vreme, aceştia au putut să-şi ascundă o parte din bogăţiile mobiliare. Şi acestea însemnau mari cantităţi de aur, argint şi pietre preţioase – lui Luis îi străluceau ochii. Mi se părea că-l văd din nou cu faţa lui bucălată de acum paisprezece ani, când Enric ne propunea unul dintre jocurile lui de căutări de comori în casa lui mare de pe bulevardul Tibidabo. Îţi imaginezi ce valoare poate avea pe piaţa neagră un imens lot de orfevrărie din secolele al XII-lea şi al XIII-lea? Crucifixe de aur, argint şi smaralde incrustate cu safire, rubine şi turcoaze? Mici sipete de fildeş sculptat, potire acoperite cu pietre preţioase, coroane de regi şi conţi… diademe de prinţese… spade de ceremonie…

Închise ochii. Strălucirea aurului îi lua vederea.

— Aşadar, tu crezi că sâmbăta asta vom primi o comoară? am întrebat, pe un ton neîncrezător.

— Nu, o comoară nu. Dar indiciile ca să o găsim, da, ca atunci când Enric se juca împreună cu noi, copii fiind. Doar că acum va fi de-adevăratelea.

— Şi cum de ştii tu toate astea? Bănuiam că Luis trăia unul din visurile lui nebuneşti, dar n-aveam nimic de câştigat începând o discuţie care i-ar pune fantezia sub semnul îndoielii.

— Mă rog, comentarii în familie. Se pare că atunci când a murit, se ocupa cu asta.

— Şi ce treabă are pictura mea gotică cu toată povestea asta?

— Deocamdată, nu ştiu. Dar pe vremea când Enric s-a împuşcat, umbla după picturi gotice. Şi, dacă nu mă înşel, cea pe care o ai tu este exact de pe vremea templierilor, secolul al XIII-lea sau începutul celui de al XIV-lea.

Am rămas privindu-l o clipă, fără să spun vreun cuvânt. Părea foarte convins.

— Şi de ce şi-a luat viaţa? am întrebat în sfârşit.

— Nu ştiu. Poliţia crede că e în legătură cu o reglare de conturi între

traficanţii de obiecte de artă. Dar nu s-a putut dovedi nimic. Asta e tot ce ştiu.

— Atunci, de ce m-ai sunat ca să mă previi?

— Pentru că, aparent, acea pictură ascunde indicii pentru localizarea comorii.

Am rămas cu gura căscată.

— Ştii că au încercat s-o fure? l-am întrebat.

Luis clătină din cap şi a trebuit să-i povestesc istoria. Mi-a spus că făcuse cercetări de când a primit convocarea pentru cea de a doua citire a testamentului. Nu, nu-mi va dezvălui sursele, dar era sigur că tabloul meu era cheia pentru găsirea comorii.

— Unde s-a sinucis? am vrut să ştiu, când mi-am dat seama că nu puteam scoate de la el mai multe informaţii.

— În apartamentul lui de pe calea Gracia.

— Şi ce spune Alicia despre asta? Se presupune că e soţia lui.

— Nu am încredere în ce ar putea spune ea.

— De ce?

— Nu-mi place femeia asta. Tot timpul ascunde ceva. Vrea să controleze tot, să-i domine pe toţi. Ai grijă cu ea. Mare grijă. Cred că aparţine unei secte.

M-am întrebat dacă nu cumva era o întâmplare că mama îmi atrăsese atenţia aproape în aceiaşi termeni în legătură cu Alicia înainte de a pleca de acasă. Mi-a cerut s-o evit.

Asta mă făcea cu atât mai mult să doresc să mă întâlnesc cu ea.

UNSPREZECE

Am hotărât că biroul comisariatului local ar fi un loc numai bun ca să-mi încep investigaţia asupra morţii lui Enric. M-am întors la hotel să-mi schimb hainele; un pantalon cu talie joasă, dintre cei care lasă să se vadă şoldurile şi burticică, şi un maiou scurt. Dezvelirea buricului ar fi cea mai bună carte de vizită şi, după cum spuneam, majoritatea poliţiştilor erau bărbaţi. Nu era cochetărie, era eficienţă. Mă rog, poate şi cochetărie. Mi-am amintit de Ally McBeal.

— N-are nicio legătură, mi-am spus, zâmbind. Ea e avocată; eu fac acum pe detectivul. Ea îşi arată picioarele, eu, abdomenul.

În cameră mă aştepta un mesaj clipind în beculeţul telefonului.

— A sunat dona Alicia Nunez, îmi spuse telefonista. Vă roagă să luaţi legătura cu ea de îndată ce puteţi.

„Măi, să fie, am gândit în sinea mea, iat-o şi pe femeia de care se teme mama şi care-l sperie, deşi încearcă s-o ascundă, şi pe iubitul meu grăsun! Îl cunosc foarte bine!"

Ardeam de curiozitate. Mi-am reamintit înfăţişarea mamei lui Oriol… Mamă şi fiu aveau aceiaşi ochi de un albastru profund, puţin migdalaţi. Acei ochi pe care îi iubeam atât de mult când eram mică…

Alicia nu frecventa grupul nostru din timpul vacanţelor de vară. În realitate, Oriol îşi petrecea vara în casa bunicilor Bonaplata, cu mama lui Luis, mătuşa lui. Enric venea la câte un sfârşit de săptămână şi rămânea vreo cincisprezece zile din sezon, dar Alicia şi el nu se nimereau niciodată împreună. Ea, atunci când nu călătorea în afara Spaniei sau când nu era ocupată cu alte treburi, pe vremea aceea improprii sexului ei, îl vizita pe Oriol în zilele lucrătoare şi nu rămânea în sat niciodată peste noapte. Deşi foarte mică, intuiam deja că Alicia nu era o „mămică" precum celelalte.

Dar nu mă mai gândisem la asta până când Luis nu mi-a dat, la masă, cheia comportamentului atipic al mamei lui Oriol.

Alicia mă atrăgea exact pentru că lucrul interzis atrage, dar şi din pricina temerilor mamei mele şi a avertismentelor lui Luis. Ce voia de la mine?

Mi-am spus că nu era nicio grabă să răspund la apelul ei. Cel puţin pentru moment.

***

M-am prezentat la comisariat povestind adevărul; că am venit în vizită după paisprezece ani şi că voiam să aflu cele întâmplate cu naşul meu.

Nimeni dintre cei de acolo nu-şi amintea incidentul legat de sinucigaşul din calea Gracia. Poate a fost zâmbetul meu, poate istoria unei emigrante în căutarea rădăcinilor ei. Sau poate o fi fost buricul meu feciorelnic. Adevărul e că agenţii de poliţie au fost cât se poate de amabili. Unul a spus că Lopez

trebuie să-şi amintească, el era pe vremea aceea. Era în patrulare, aşa că l-au chemat prin radio.

— Sigur că-mi amintesc de un caz ca ăla. Au dat mai tare volumul receptorului ca eu să pot auzi. Dar cel care a lucrat la el a fost Castillo. Individul ăla a sunat şi, în timp ce vorbea la telefon, şi-a zburat creierii cu un glonţ.

— Castillo nu mai lucrează aici, îmi spuse agentul. A fost avansat comisar şi l-au mutat la alt comisariat. Mergeţi să-l vedeţi acolo.

Când m-am prezentat la noul loc de muncă al comisarului, mi s-a spus că nu va fi acolo până a doua zi de dimineaţă. Mi-am revenit imediat din situaţia neplăcută şi mi-am spus că măcar voi profita de o plimbare şi, strângând bine geanta, aşa cum mă prevenise Luis, m-am întors pe Ramblas şi m-am pierdut în râul de oameni care curgea pe mijlocul şoselei.

O *rambla* este o albie de râu, şi acelaşi lucru este şi calea Ramblas din Barcelona. Înainte purtau ape, acum, oameni. Doar că oamenii, pe Ramblas, nu se sfârşesc niciodată, deşi îşi reduc debitul în orele târzii din zorii zilei, spre deosebire de apa râului ce curgea cândva paralel cu străvechile ziduri medievale. Cum de poate această cale să-şi păstreze farmecul, spiritul, având o faună umană mereu schimbătoare? Cum de poate un mozaic să formeze un tot, dacă plăcuţele sunt diferite? O fi pentru că nu privim fiecare element, ci ansamblul, spiritul. Anumite locuri au suflet şi câteodată acesta e atât de mare, încât ajunge să absoarbă mica noastră energie, convertind-o în parte a marelui întreg. Aşa este pe Ramblas din Barcelona.

Se aseamănă cu aleile din localităţile mici; lumea merge ca să vadă şi să fie văzută, toţi sunt actori şi spectatori, doar că în mare, într-un fel cosmopolit.

Acolo trece o doamnă în rochie lungă de seară şi cavalerul ei în smoching îndreptându-se spre opera de la marele teatru El Liceo[28], mai încolo, travestitul sulimenit, concurând cu prostituatele în vânzarea de plăceri, dincolo, marinari de toate naţionalităţile şi culorile, în uniformele lor militare, turistul blond, emigrantul brunet, peştele, poliţistul, femeile frumoase, bătrânii vagabonzi, curioşii care privesc totul, grăbiţii care nu văd nimic…

Aşa îmi aminteam eu calea Ramblas de când eram mică, mai mult din auzite decât din văzute, şi aşa am regăsit-o în dimineaţa aceea luminoasă de primăvară. Hoinărind printre tarabele cu flori, părea că prin piele, prin aerul respirat, absorbeam explozia de culoare, de frumuseţe, de miresme.

Mă opream lângă micile grupuri care priveau la artiştii de stradă, muzicanţi, jongleri, statui însufleţite pudrate cu alb sau purpuriu; prinţese, războinici cu mişcări rigide care, cu un gest graţios sau neaşteptat, mulţumeau pentru monedele privitorilor.

Am văzut un băiat aşteptând, sprijinit de trunchiul gros şi plin de proeminenţe al platanului secular. Şi o fată, cu un larg surâs sprinţar, care se apropia pe ascuns de el, prin spate, ca să-i ofere, spărgând tiparele, un trandafir. Am văzut uimirea, fericirea, sărutul şi îmbrăţişarea între cel căruia i se făcea curte şi curtezana lui. Totul se potrivea, strălucitoarea dimineaţă de

primăvară, freamătul vital al oamenilor şi ei, ca adevăraţi artişti *rambleros,* prezentând spectacolul iubirii lor, dar nu pentru nişte bănuţi, ci din dragoste curată. Mă încerca dorul, invidia.

Am căutat consolare privind diamantul, constantă a propriei iubiri, strălucindu-mi pe mână. Dar alături de el, ca un intrus, cu o lăuntrică sclipire roşie, strălucea ironic, de parcă şi-ar fi bătut joc, rubinul misterios. O fi fost imaginaţia mea, dar acel straniu inel părea să aibă viaţă proprie şi, în acel moment, am simţit că vrea să-mi spună ceva. Am scuturat capul, alungind o asemenea tâmpenie, şi i-am privit pe tinerii îndrăgostiţi ţinându-se de mână şi pierzându-se în mulţime. Şi atunci mi s-a părut că-l văd. Era tipul din aeroport, bătrânul cu păr cărunt şi veşminte de culoare închisă. Era în picioare într-unul din chioşcurile care-şi etalează marfa de hârtie pe o tejghea frontală. Se prefăcea că răsfoieşte o revistă, dar mă privea pe mine. Când ochii ni s-au întâlnit, întoarse privirea spre publicaţie şi, lăsând-o deasupra teancului, se îndepărtă. Am tresărit şi mi-am continuat plimbarea, întrebându-mă dacă o fi una şi aceeaşi persoană.

DOISPREZECE

— Bineînţeles că mi-l amintesc pe bărbatul ăla! — Alberto Castillo o fi avut vreo treizeci şi cinci de ani şi un zâmbet plăcut. Şi încă ce impresie mi-a făcut! N-o să uit niciodată!

— Ce s-a întâmplat?

— A sunat să spună că urmează să se sinucidă. Comisarul deveni serios. Eu eram începător şi nu mai văzusem niciodată aşa ceva. Am încercat să-l conving, să-l fac să se liniştească. Dar el părea mai liniştit decât mine. Nu-mi amintesc ce i-am putut spune, dar n-a fost de niciun folos; am făcut puţină conversaţie şi apoi şi-a pus pistolul în cerul gurii şi şi-a zburat creierii. S-a auzit „poc!” Iar eu am sărit de pe scaun când am auzit împuşcătura. Doar atunci m-am convins că omul ăla vorbea serios.

Când am putut să dăm de el, era aşezat pe o canapea, cu picioarele pe o măsuţă, şi cu balconul deschis spre calea Gracia. Băuse liniştit un coniac franţuzesc şi fumase un trabuc de marcă. Purta un costum impecabil şi cravată. Glonţul i-a ieşit prin creştetul capului. Era o casă veche foarte luxoasă, cu tavane înalte, şi acolo sus, lângă nişte minunate chenare cu flori şi frunze, am văzut sângele lipit şi părţi din moalele capului. Avea un pick-up din cele vechi, cu discuri de vinil şi pe platan am găsit o înregistrare a lui Jacques Brel[29]; mi-am dat seama că era muzica pe care o auzeam în timp ce vorbeam la telefon. Înainte, ascultase *Viatge a Itaca*[30] de Lluis Llach[31].

Am închis ochii. Nu voiam să-mi imaginez scena. Ce oribil!

Şi mi l-am amintit pe Enric, în zilele de luni după Paşte, prezentându-se la noi acasă, cu Oriol şi o enormă *maimuţă,* prăjitura tipică pe care naşii le-o dăruiesc finilor în acea zi în Catalonia, în mijloc cu o sculptură din ciocolată tare, neagră. Odată, a adus una reprezentând un castel de prinţesă cu figurine colorate de zahăr. Era enormă şi eu n-am îngăduit să se atingă cineva de ciocolată. Voiam să păstrez castelul, ca şi cum ar fi fost o casă de păpuşi. El se bucura tot atât de mult ca şi noi, cei mici. Încă îi mai pot vedea zâmbetul plin de speranţe. Eu îl iubeam pe Enric aproape tot atât de mult ca şi pe tatăl meu.

Am simţit un nod în gât şi ochii îmi erau umezi.

— Dar, de ce? am îngăimat. De ce s-a omorât?

Castillo ridică din umeri. Stăteam aşezaţi într-un birou auster şi foarte poliţienesc. Îmi schimbasem îmbrăcămintea, în ziua aceea purtam o fustă scurtă şi m-am aşezat picior peste picior. Am observat că bărbatului îi fug privirile din când în când şi eu mă prefăceam că nu-mi dau seama.

Pe un dulap de fişiere era o ramă cu fotografia unei familii zâmbitoare. Soţie, băiat, fată. Compania mea se părea că îi place comisarului şi că-mi va povesti totul.

— Nu ştiu de ce s-a omorât, dar am o teorie.

— Şi anume? am vrut să ştiu.

— După cum puteţi să vă imaginaţi, având eu vreo douăzeci şi ceva de ani, am fost foarte impresionat. Aşa că am cerut să iau parte la cercetări. Îmi aminteam că, în timpul conversaţiei, mi-a spus că făcuse cuiva de petrecanie. Cu câteva săptămâni înainte, cineva îşi încărcase sufletul omorând patru tipi într-un turn din piaţa Sarriá, n-am putut dovedi, dar sunt sigur că el a fost acela.

— Adică a ucis patru persoane? Nu mi-l puteam imagina pe Enric, mereu amabil şi liniştit, asasinând pe cineva.

— Da. Erau indivizi ce se ocupau cu antichităţile, ca şi el. Doar că doi dintre ei aveau antecedente pentru furt şi trafic ilicit cu opere de artă. Iar ceilalţi doi erau simpli bătăuşi, un fel de gărzi de corp. Tipi periculoşi. În schimb, când am verificat afacerile naşului dumneavoastră, ni s-au părut cinstite. Mai mult, a moştenit atât de mulţi bani, încât, în ciuda faptului că se ocupa cu cheltuirea lor, azvârlindu-i cu amândouă mâinile pe tot felul de extravaganţe, chefuri şi excese, încă îi mai rămâneau destui ca să o ţină în acelaşi ritm până se prăpădea.

— De unde ştiţi că a făcut-o el singur?

— Pentru că i-a ucis pe toţi cu acelaşi pistol.

— Asta nu înseamnă că n-a fost ajutat.

— Păi, eu cred că a făcut-o singur. Şi o să vă spun de ce, domnişoară. Casa aia era ca un buncăr şi oamenii ăia, o bandă de criminali. Aveau sisteme de siguranţă cu alarme şi camere video conectate la un monitor central. Lucrurile astea încep să fie obişnuite acuma, dar nu în anii aceia. Din nefericire, erau doar de supraveghere periferică şi nu erau conectate pentru înregistrare. Trebuie că a reuşit să-i înşele într-un fel oarecare. El singur. Niciodată nu ar fi îngăduit să intre acolo două persoane în acelaşi timp şi nici nu s-ar fi lăsat surprinşi, dacă ar fi bănuit ceva. A sosit la poartă, aşa că ei i-au deschis şi, înainte de a-l conduce în salonul unde erau şefii, cu siguranţă că l-au percheziţionat. Erau profesionişti şi cei doi tineri purtau arme, deşi n-au avut timp să tragă. Pe unul din ei l-am găsit cu revolverul în mână. Iar cel mai în vârstă a încercat să folosească alt pistol pe care trebuie că-l păstra într-unul din sertarele biroului pe care se aflau o groază de bancnote împrăştiate. Şi asta dovedeşte că asasinul nu dorea bani; se potriveşte cu Bonaplata; mobilul lui a fost răzbunarea.

— Atunci, cum de a putut cineva singur să omoare patru bărbaţi, dintre care trei înarmaţi? De unde a scos revolverul? El nu era agresiv…

— Nu ştiu nici de unde l-a scos, nici unde l-a pus.

— Nu s-a sinucis împuşcându-se? Nu s-a găsit un pistol lângă corp?

— Ba da, bineînţeles.

— Atunci?

— Era un altul. Balistica a dovedit că gloanţele care i-au ucis pe traficanţi nu erau din arma aia.

— Atunci, n-o fi fost el asasinul.

— Ba da, el a fost. Mă privea în ochi, convins. Pun rămăşag pe ce vreţi că el a fost.

— De ce şi-ar fi dat osteneala să ascundă o armă şi să se omoare cu alta? E absurd.

— Nu, nu este. Enric Bonaplata era un tip deştept. Dacă s-ar fi sinucis cu acelaşi pistol, am fi avut probe să-l inculpăm.

Am izbucnit în râs. Ce prostie!

— Dar ce-i mai putea păsa lui că ar fi fost inculpat, odată ce era mort? i-am spus, ironică.

— Moştenirea lui. A prevăzut totul. Moştenitorii lui ar fi trebuit să-i despăgubească pe moştenitorii victimelor.

Asta m-a lăsat mută. Într-adevăr, comisarul avea dreptate. Ăsta era un motiv serios. Dacă Enric îi ura atât de mult pe acei indivizi încât i-a ucis, de ce să le lase moştenirea familiilor duşmanilor lui?

Castillo a rămas privindu-mă cu un zâmbet în colţul gurii, pe sub mustaţă; avea un aer simpatic. S-a mai uitat încă o dată la picioarele mele cu o anumită neruşinare şi apoi mi-a trântit-o, tutuindu-mă:

— Ştiai că naşul tău era poponar?

— Poponar?

— Nu; poponar, nu. Mai mult decât atât, era foarte poponar.

L-am privit, prefăcându-mă scandalizată.

— Dar, ce spuneţi? Deşi Luis mă prevenise cu o zi înainte, am preferat să profit de limbuţia lui Castillo ca să-i smulg tot ce ştia.

— Asta, făcu el o pauză, căutând, dată fiind reacţia mea, un cuvânt mai potrivit. Că era homosexual.

— Dar avea un fiu!

— Asta nu spune nimic.

— Ce motive aveţi ca să spuneţi asta? l-am interogat, serioasă, aşa cum aş face-o cu un martor la proces. Explicaţi-vă.

— Când a sunat la telefon, după ce mi-a spus că urma să se omoare, a început să mă întrebe câţi ani şi ce culoare de ochi am. Ca şi cum ar fi vrut să mă agaţe. Îţi vine să crezi? Din partea unui individ care e hotărât să-şi zboare creierii?

— Asta e ceva foarte ciudat din partea cuiva care vrea să se omoare, am răspuns, gânditoare. Oricât de homosexual ar fi. Nu credeţi?

— Nu din partea lui, afirmă Castillo emfatic. Da; era foarte poponar, deşi tipul chiar avea o pereche de boaşe.

În sinea mea i-am mulţumit comisarului că, în pofida limbajului său, i-a închinat lui Enric ceea ce trebuia să fi fost cel mai mare elogiu din repertoriul lui. Vocea sa avea un ton admirativ.

Am aşteptat în tăcere să-şi reia povestirea.

— Am reconstituit cele întâmplate, a continuat Castillo. Socotesc că le-a făcut de petrecanie traficanţilor între şase şi şapte seara, la opt şi jumătate ne-a sunat soţia celui mai în vârstă, foarte tulburată, denunţând crimele. Ea tocmai

sosise.

Sunt sigur că acest Bonaplata avea totul plănuit şi a hotărât să-şi ia rămas-bun de la lume în stil mare. Apoi i-am pierdut urma timp de câteva săptămâni, cât a călătorit de colo până colo, şi nu părea să-i pese că nişte colegi care cercetau cazul l-au interogat de mai multe ori, aici, în Barcelona. Strângeau probe ca să-l inculpe.

Dar el ştia şi le-a scăpat pentru totdeauna. Într-o zi, cum obişnuia adeseori, a fost să ia masa la restaurantul lui preferat. Singur. S-a îmbuibat cu felurile lui favorite şi a băut o sticlă întreagă dintr-una din cele mai scumpe colecţii de vinuri. Băutură şi trabuc.

Apoi s-a dus la apartamentul lui din calea Gracia, a pus muzică, a ales un alt trabuc, un coniac şi, ca un cetăţean de ispravă ce era, a hotărât să informeze poliţia. Şi, fireşte, chiar şi în această situaţie, nu putea evita să nu pună ochii pe un tinerel ca mine. După ce a ascuns toată viaţa că e poponar din pricina poveştilor despre ce-o să spună lumea şi ce-o să gândească familia, de ce să şi-o reteze singur în ultimul moment? Îi plăceau băieţii tineri. Ştiţi?

— Ce, era pedofil? Acum chiar că m-am scandalizat.

— Nu, răspunse Castillo, surâzător faţă de tonul meu iritat. N-avem nicio dovadă şi nici bănuiala că l-ar fi interesat copiii, ci băieţi mai măricei, mai mici cu zece sau douăzeci de ani decât el.

Mi s-a luat o piatră de pe inimă şi m-am gândit un moment, înainte de a-l întreba din nou pe comisar.

— Dar, de ce s-a omorât? Doream să evit ca el să mai relateze amănunte din viaţa sexuală a lui Enric. După cum mi-aţi povestit, nu părea să fi fost deprimat şi profita de viaţă la maximum. În plus, dacă a făcut totul atât de bine, dat fiind că dumneavoastră n-aţi reuşit să-i dovediţi vinovăţia, nu l-aţi fi putut prinde niciodată.

— Eram pe punctul de a pune mâna pe el; dacă s-ar mai fi continuat interogatoriile, ar fi trebuit să explice o mulţime de lucruri. Dar am rămas cu buzele umflate, pentru că şi-a scos bilet la clasa întâi pentru lumea cealaltă. Castillo se arăta necăjit, părea că nu putuse să se împace cu ultima fugă a lui Enric. Poate că totul avea legătură cu moartea, cu câteva săptămâni mai înainte, a unui tânăr în jur de douăzeci de ani, adăugă el după o pauză. Se pare că trăiau împreună.

— Da?

— Da. Băiatul se ocupa de magazinul de antichităţi pe care Bonaplata îl ţinea în cartierul vechi.

— Toate astea sunt foarte complicate. Nu credeţi?

— Nu, nu cred. Mă gândesc că s-a întâmplat aşa: Bonaplata şi traficanţii îşi disputau ceva. Trebuie că era ceva foarte valoros. I-au tras o bătaie zdravănă puştiului ca să vorbească, s-au întrecut cu gluma şi l-au ucis. Asta trebuie că l-a durut pe Bonaplata. Le-a întins o cursă, a reuşit să escamoteze un pistol şi, când se aşteptau mai puţin… Pim! Pam! Pum! Cu două boaşe, i-a expediat pe cei patru direct la morga din Can Tunis. Ei îl omorâseră pe băiat,

iar el s-a răzbunat. Simplu ca bună ziua!

— Dar asta nu se potriveşte cu cel pe care l-am cunoscut eu; cineva care iubea viaţa, o persoană minunată. Am observat că, aducându-mi aminte, îmi reveneau lacrimile în ochi. Mi-e greu să cred că era homosexual, dar nu contează, asta nu-i scade din merite. Refuz să cred că s-a sinucis ca să scape de justiţie. Să fim serioşi, nu pot să cred că s-a sinucis. Şi să-i omoare pe indivizii ăia? Nici nu-l văd să fie un asasin cu sânge rece. Întotdeauna a fost un om paşnic. Şi cum a putut s-o facă? Vocea mea era mai tare cu fiecare întrebare. Cum i-a putut înşela, când ceilalţi ştiau că îi urăşte? N-aţi spus că erau mafioţi profesionişti?

— Nu ştiu. Eu nu ştiu totul, strigă Castillo pe un ton disperat. Îşi deschidea braţele, iar palmele îi erau îndreptate spre tavan ca şi cum ar fi implorat pe cineva. De treisprezece ani nu mă gândesc decât la asta şi nu ştiu. Asta e teoria mea, mai sunt lacune pe care trebuie să le acopăr, dar sunt sigur că el a fost. El i-a ucis. Şi a făcut-o singur.

TREISPREZECE

Simţeam nevoia să-mi limpezesc ideile; în taxi am întors pe toate feţele ceea ce îmi povestise Castillo şi, sosind la hotel, am vrut să dau o raită prin zona cu grădină şi piscină, situată la primul nivel. Mă îndreptam într-acolo, când l-am văzut.

Era aşezat la una din mesele din apropierea peretelui de sticlă şi mă privea. Acum chiar că eram sigură; era bărbatul din aeroport. Acelaşi păr, aceeaşi barbă albă, îmbrăcat la fel de închis la culoare, poate că era şi aceeaşi îmbrăcăminte. Iar ochii lui albaştri erau ameninţători. Mă privea aşa cum făcuse în aeroport, iar eu, tresărind, mi-am întors, de data asta, imediat privirea de la el. Ce făcea individul ăsta la mine la hotel? M-am răzgândit şi, întorcându-mă, m-am îndreptat spre lifturi, situate în direcţia opusă, după ce am trecut de recepţie. Pe coridor, am privit în spate. Nu voi permite sub nicio formă ca acest individ să mă urmeze; mă îngrozea ideea de a mă afla cu el singură în ascensor. În timpul ăsta, cugetam. Era prea mare coincidenţa de a da încă o dată peste el, într-o Barcelonă atât de mare. Şi pe deasupra, nu avea absolut deloc înfăţişarea unui client de hotel.

Urcam cu ascensorul alături de cu un cuplu liniştit de vârstnici, fără îndoială americani de pe coasta de Vest, când mi-a trecut prin minte o explicaţie logică.

La urma urmei, nu era atât de improbabil să mă întâlnesc mai des cu acel tip; o fi aşteptat pe cineva la aeroport care sosea cu acelaşi zbor. Poate că o fi şofer la un serviciu de automobile şi în acel moment îşi aştepta clientul. La fel ca şi acum, în hotel. Fireşte, asta trebuie să fie… Dar, ce făcea pe Ramblas? Însoţea vreun turist?

Oricine ar fi fost acel bărbat, odată ce am intrat în cameră şi am închis uşa cu zăvorul, m-am simţit mai liniştită. Ceea ce mă deranja era înfăţişarea feroce a individului şi felul lui de a privi. „N-am alte motive”, mi-am spus.

M-am dus drept spre fereastră să văd din nou oraşul din acea privilegiată perspectivă panoramică. Acolo jos, la dreapta mării întinse, stătea tolănită bătrâna doamnă, lenevind sub soarele după-amiezii. Am localizat capătul căii Ramblas după monumentul lui Columb şi am traversat cu privirea calea în sus, invers decât în ziua precedentă. Mi-a fost greu să urmez traseul, fiindcă, de la acea distanţă şi înălţime, clădirile ascund străzile, şi doar din forma edificiilor se pot ghici bulevardele ce se întind jos. Chiar şi aşa, ochii îmi hoinăreau peste tronsoanele aeriene ale celei mai speciale căi din Barcelona.

Răsucindu-mă, am privit spre telefon; pâlpâia o luminiţă roşie. Aveam mesaje pe robot. Unui era de la Luis, la ora zece dimineaţa. Insista să mă invite la cină. Că să-l sun în orice caz. Era interesat de descoperirile mele şi să stăm de vorbă. În celălalt mesaj, s-a auzit o voce de femeie, pe care la început

n-am putut s-o recunosc.

„Bună, Cristina, spunea ea. Bine ai venit la Barcelona! Sper că-ţi aminteşti de mine. Sunt Alicia. Sună-mă. Avem multe de vorbit şi, ca naşă a ta, eşti invitata mea atât timp cât stai în oraş.” Vocea suna caldă, domoală, sigură pe ea. Apoi repeta de două ori un număr de telefon. L-am notat în carneţelul de pe noptieră. „Aştept apelul tău, draga mea.”

Măi să fie, iată şi coşmarul mamei mele. Femeia de care ea pare să se teamă. Adevărul e că monstrul avea o voce profundă, dar catifelată şi plăcută. Am luat în considerare ideea de a-i răspunde la apel, dar doream să mă gândesc puţin înainte de asta. Ce implica s-o văd? S-o necăjesc pe mama, fireşte. Dar mai făcusem asta de multe ori înainte. Nu era un factor hotărâtor în această ecuaţie. Şi Luis îmi atrăsese atenţia în legătură cu ea. Dar nici acestui fapt nu-i acordam prea multă importanţă. În schimb, acea femeie trebuie că ştie o mulţime de lucruri care m-ar ajuta în investigaţia mea asupra morţii lui Enric. Dacă ea ar dori să mi le povestească, bineînţeles…

Cum m-a găsit? Uşor, îmi spuse: fiul ei era chemat a doua zi pentru citirea testamentului, deci eu trebuie că eram deja în Barcelona şi logic era să te gândeşti că o americancă se va instala într-un hotel aparţinând unei reţele americane. Nu mai rămânea decât să sune la telefon şi să întrebe de mine. Evident.

Adevărul e că muream de curiozitate. Mama lui Oriol. De ce se arăta atât de afectuoasă cu mine? Eu sperasem să mă sune fiul, nu ea. O fi păstrând el oare o tandră amintire acelei ultime veri, mării, furtunii, primului sărut? De ce nu mă suna? Poate că din acelaşi motiv pentru care n-a vrut să-mi răspundă la niciuna dintre scrisori; poate că din pricina celor pe care Luis le povestea despre el. Era homosexual?

Ea spunea că era naşa mea. Nu e adevărat. Deşi ar fi corect s-o numeşti naşă pe soţia naşului tău. Dar, la botez, copilaşul are doi naşi şi aceştia n-au legătură unul cu celălalt. În realitate, nu-mi amintesc cine a fost adevărata mea naşă; cu siguranţă, vreo prietenă sau rudă a mamei mele. Dar nu ea, nu Alicia. Ea nici măcar nu se măritase cu naşul meu la biserică.

În afară de asta, deşi câteodată îi însoţea pe Oriol şi pe Enric când veneau la noi în vizită, aproape întotdeauna apăreau ei singuri. De mică, mereu mi s-a părut că Enric şi Alicia formau o pereche ciudată. Aveau case separate, Oriol locuia cu mama lui în casa de pe bulevardul Tibidabo, iar Enric dormea uneori acolo şi, alteori, în apartamentul lui. Da, cel din calea Gracia, acolo unde s-a sinucis.

Relaţia cu ei provenea de la familia mamei mele, familia Coli. Bunicul meu matern şi bunicul patern al lui Oriol, tatăl lui Enric, erau ca fraţii. Părinţii lor, adică străbunicii noştri, au legat o strânsă prietenie în acei ani de la sfârşitul secolului al XIX-lea, când o Barcelonă impertinentă avea pretenţia să se ia la întrecere cu Parisul, capitala artelor. Frecventau Els Quatre Gats[32], întâlnindu-se acolo cu Nonell[33], Picasso, Rusiñol[34] sau Casas[35]. Erau fiii unor familii din înalta burghezie catalană; dar s-au dovedit a fi nişte tinerei rebeli

care, înainte de a se fi înrolat în rândurile admiratorilor fără rezerve ai teatrului El Liceo, aşa cum s-ar fi cuvenit prin tradiţie şi familie, frecventaseră cenaclurile artistice din epocă. Aici au parcurs pe scurt aproape toate ismele acelei lumi în schimbare de la sfârşitul secolului al XIX-lea, fără să neglijeze anarhismul, comunismul, cubismul, existenţialismul şi, într-o formă permanentă, lupanarismul din străzile Aviñó şi Robador, unde obişnuiau să invite artişti fără parale, dar având toţi acelaşi apetit sexual şi acelaşi nemăsurat talent, precum tânărul pe nume Picasso.

De atunci existau colecţiile de tablouri – cumpărate pe nimic şi ca să li se facă o favoare prietenilor, artişti nevoiaşi, care acum valorează o avere, moştenite de bunici şi pe care aceştia le-au împărţit progeniturilor.

Am revenit la fereastră ca să contemplu acea urbe căreia arta continua să-i vibreze în respiraţie. De ce a lăsat în urmă mama mea toată acea tradiţie, toată acea istorie legendară? De ce a sfârşit prin a se căsători cu un american, evadând practic din oraş? Da, fireşte, s-a îndrăgostit de tatăl meu. Descendenta unor averi din trecut – create pe seama războaielor de ţesut şi a velierelor străbătând oceanele ca să facă negoţ în Indii, averi înnobilate prin operă la teatrul El Liceo şi apoi, odată cu următoarea generaţie de feciori de bani gata, ilustrate prin mişcările artistice de avangardă, pe care le susţineau în calitatea lor de mecena boemi bine situaţi – s-a lăsat cucerită de un inginer american.

Da, fireşte. Trebuie că a fost amorul… asta o fi fost. Dragostea. Dar mai era ceva în toată povestea asta. Ceva pe care mi-l tăinuia, dar pe care îl intuiam că e acolo, undeva, ascuns.

Atunci a sunat telefonul.

— Alo! am răspuns.

— Bună, Cristina! Am recunoscut-o imediat pe interlocutoarea mea. Sunt Alicia, naşa ta.

— Bună, Alicia! Ce mai faci?

— Foarte bine, draga mea. Ţi-am lăsat două mesaje să mă suni. În vocea ei caldă, profundă, se simţea o nuanţă de reproş.

— Aveam de gând s-o fac, Alicia. „De ce tonul ăsta de scuză?” m-am întrebat. De-abia am sosit. Am privit ceasul, observând că nu era adevărat, eram deja în hotel de mai bine de o oră.

— Atunci, bine. Am făcut eu primul pas, conchise ea. Sunt aici şi aştept la recepţie.

— Unde? Aici? am întrebat, ca o prostănacă.

— Unde să fiu, draga mea? La hotel.

Am rămas mută. „La hotel? Ce făcea Alicia la hotel?”

— Hai, nu mă face să te-aştept. Coboară, conchise ea la tăcerea mea.

— Bine, vin acum, am răspuns eu, ascultătoare.

— Pe curând, draga mea.

— Pe curând.

„Aşadar, în sfârşit mă întâlnesc cu Alicia”, mi-am spus.

***

Am recunoscut-o imediat. Alicia o fi fost trecută de şaizeci de ani, dar femeia care s-a ridicat zâmbitoare de la una din mesele de la barul din apropierea recepţiei arăta mult mai puţin de atât.

Era grasă, mi-o aminteam ca pe o femeie lată în şolduri, cam ca o matroană, şi acea caracteristică i se accentuase odată cu trecerea timpului.

— Draga mea! Ce plăcere să te văd! exclamă ea cu acea voce profundă, în vreme ce îşi întindea braţele spre mine. Mă cuprinse între ele şi, după o îmbrăţişare puternică, îmi dădu două sărutări sonore. Mirosea a parfum pătrunzător şi brăţările ei de aur zornăiră.

— Bună, Alicia! Puternica personalitate a acelei femei, charisma pe care o iradia mă făceau, într-un anumit fel, să mă simt din nou copila de treisprezece ani. Şi ochii ei. Acei ochi de un albastru profund, puţin migdalaţi, ca şi ochii fiului ei Oriol. Văzându-i din nou, m-am înfiorat.

— Ce frumoasă te-ai făcut! exclamă ea, lăsând o anumită distanţă între noi ca să mă privească. Ai devenit o femeie splendidă. Vreau să-i văd chipul lui Oriol când o să vă întâlniţi.

M-a scrutat cu privirea când l-a menţionat pe fiul ei, iar eu am încercat să-mi păstrez zâmbetul neschimbat şi n-am spus nimic.

— Dar, ia loc, mă invită ea, fără să-mi ia în seamă tăcerea. Povesteşte-mi despre familia ta. Cum vă merge în Statele Unite?

Am fost ascultătoare, dar întâi m-am uitat spre locul unde bărbatul acela ciudat stătuse puţin mai înainte. Nu l-am văzut şi m-am simţit uşurată.

Alicia purta o conversaţie plăcută şi am petrecut un moment agreabil, pălăvrăgind banalităţi. Aveam multe lucruri s-o întreb, dar n-am ştiut să leg niciunul în conversaţie. Simţeam că nu există încă destulă încredere între noi. Deodată, spuse:

— Am venit să te iau la mine acasă.

— Poftim?

— Da, să vii cu mine.

— Dar…

— Fără discuţie, draga mea… Vorbea cu acea voce profundă şi catifelată, dar plină de autoritate. Am o casă enormă cu mai multe camere de oaspeţi şi n-o să îngădui ca fina mea să stea singură într-un hotel.

— Sub nicio formă, am rezistat, în vreme ce mă gândeam în grabă. Alicia, cea de care se teme mama mea, femeia periculoasă, după părerea lui Luis, mă invita la ea acasă; casa în care locuia Oriol. Câte istorii despre Enric va dezvălui? Nu vreau să deranjez.

— Ar fi un deranj să rămâi aici! spuse ea, pe un ton categoric. Aproape o jignire. Rămâne hotărât, mergem la mine acasă şi mâine te însoţesc, împreună cu Oriol, la citirea testamentului.

— Dar… Nu m-a auzit şi s-a îndreptat spre recepţie, unde a început să dea instrucţiuni. M-am dus după ea ca s-o opresc, deşi presimţeam că e în zadar. În realitate, voiam să merg. Am observat cum acţionează. Acea femeie avea o

autoritate uimitoare. Vorbea aproape în şoaptă şi ceilalţi se aplecau ca s-o audă mai bine. Îşi lăsă cartea de credit la recepţie şi spuse că putem pleca.

— Nici să nu te gândeşti să-mi plăteşti nota.

— S-a făcut deja, spuse ea.

— Refuz.

— Ai ajuns târziu. Directorul hotelului îmi este prieten şi nu-ţi va accepta banii. Pe fina mea, eu o invit.

În pofida acestor cuvinte, i-am atras energic atenţia funcţionarului de la recepţie că eu sunt cea care plăteşte, dar el răspunse că doamna a cerut nota înainte ca eu să fi coborât din cameră, că a plătit tot şi că e imposibil să anuleze tranzacţia.

— Trebuie să-mi strâng lucrurile, i-am spus eu în încheiere. Eram supărată pe ea, nu atât pentru că îmi achitase cheltuielile, cât mai ales pentru autoritatea pe care părea că o exercită asupra tuturor celor din jur, inclusiv asupra mea.

— Nu-ţi face griji pentru asta, draga mea, răspunse ea cu un gest de „nu contează". Camerista şi subreta mea, care e deja pe drum, se va ocupa de bagajele tale. Într-o clipă, vei avea totul bine pus la punct în camera ta de la mine de acasă. Şi, apucându-mă braţ la braţ, mă conduse spre ieşire.

— Ai lăsat cartea de credit.

— O s-o ia subreta mea.

— Doar n-oi fi semnat nota mea în alb. Nu-i aşa?

Alicia izbucni în râs.

— Şi ce contează? răspunse ea, veselă. Ăsta e un hotel american. Şi voi, americanii, sunteţi toţi cinstiţi, nu-i adevărat? Era un ton glumeţ în vocea ei catifelată.

„Dacă ţi-aş povesti", m-am gândit eu.

***

— Ce picioare frumoase ai, draga mea! Maşina Aliciei se oprise la unul din semafoarele de pe Ramblas; neaşteptata apariţie a femeii la hotel nu mi-a dat ocazia să mă schimb de îmbrăcăminte şi, aşezată pe acel loc jos, fusta mini, pe care o purtasem la comisariat, urca până mai sus de jumătatea coapselor. Ea îmi mângâie genunchiul, iar eu am început să fiu cu băgare de seamă. Pentru o clipă, mi-a părut rău că i-am acceptat ospitalitatea.

— Îţi mulţumesc, am răspuns, prudent.

— Am dat instrucţiuni la hotel să ia notă de apelurile pentru tine ca şi cum ai fi în continuare clienta lor, îmi spuse zâmbind. În acest fel, nu are de ce să se afle în America faptul că ai venit la mine.

„Ştie că nu e pe placul mamei mele", m-am gândit.

Am traversat oraşul pe axa verticală care pleacă de la vechiul port până la munţii Collserola. Ramblas, calea Gracia, Mayor de Gracia, ca să ajungem pe bulevardul Tibidabo, unde Alicia locuia în vila modernistă a familiei Bonaplata cu o vedere privilegiată asupra urbei. Pe drum, femeia povestea istorioare despre oraş şi în calea Gracia mi-a arătat unde încă mai locuiau

prietenii comuni ai familiilor noastre, povestindu-mi pe scurt bârfe picante despre unii dintre ei. Folosea acelaşi ton complice cu care o prietenă îi povesteşte secrete celeilalte; Alicia mă făcea să simt pentru ea o ciudată camaraderie.

PAISPREZECE

Oraşul se schimbase în multe privinţe, dar casa aceea era la fel cum mi-o aminteam. Doar că totul se cam micşorase faţă de acele vremuri îndepărtate. Ultima dată când am fost aici, atunci când ne-am despărţit de Barcelona, trebuie că eram mai mică de statură şi faptul că am crescut în înălţime mă făcea acum să le văd pe toate reduse în comparaţie cu amintirile mele. Cele care păstrau sunetul vesel al clopoţelului de la tramvaiul albastru, singurul care încă mai funcţiona în oraş şi care zdrăngănea prin faţa casei Aliciei, urcând şi coborând colina. Era unul dintre cele mai vechi modele care circulau şi transportau vizitatorii de la Căile Ferate Catalane până la funicularul care îi lăsa în vârf, lângă templul Inimii Sacre şi parcul de atracţii de pe Tibidabo. Bulevardul, tramvaiul, funicularul, vechiul parc, mereu vechi în pofida renovărilor, cu minunatele lui maşini automate din secolul al XIX-lea încă în funcţiune, falsul avion, labirintul şi castelul vrăjitoarei; totul avea pentru mine, copilă, şi mai are încă şi astăzi, un farmec special.

— Hotelul tău nu e singurul cu vedere panoramică asupra Barcelonei, spuse Alicia după ce mi-a arătat partea dinspre marea scară centrală, dependinţele bucătăriei şi salonul care dă în grădina îngrijită, loc al memorabilelor aventuri din copilărie. Vino!

Şi am urcat direct la etajul al treilea, unde ea îşi avea biroul. Nu fusesem niciodată în acea încăpere şi de acolo se putea contempla oraşul din perspectivă panoramică opusă. Pe fundal era marea, de culoare albastru intens, luminată de soarele care ne venea din spate, şi muntele Montjuïc cu castelul lui. Şi acolo, în mijloc, se întindea oraşul, acoperindu-se încetul cu încetul de umbrele serii.

***

— Aşadar, tu ai fost moştenitoarea inelului lui Enric, spuse Alicia deodată. Parcă i se schimbase tonul vocii sau a fost expresia chipului ei de pisică, sau parcă vorbise cu o anume intenţie. Şi adevărul e că am tresărit.

În biroul ei de la ultimul etaj, Alicia a comandat cina. Cerul încă îşi mai etala, în nişte norişori roz plutind deasupra mării, reflexele unui soare de-acum ascuns, în vreme ce jos, crepusculul pusese stăpânire pe oraş şi luminile se aprindeau pe rând la picioarele noastre. Avusesem timp să supraveghez ca lucrurile mele, sosite cu o uluitoare viteză, să fie aranjate în cameră după gustul meu, precum şi să străbat acea iubită grădină.

Dar, spre deziluzia mea, el n-a apărut.

Singura referire la fiul ei pe care Alicia a făcut-o a fost să-mi atragă atenţia: „Asta e camera lui Oriol”; era lângă a mea, dar nu mi-a arătat-o, ca şi cum el ar fi ţinut-o închisă cu cheia. Eu mi-am stăpânit întrebările, dar, în fond, aşteptam să-l întâlnesc pe scări sau în vreun ascunziş din grădină. M-am

gândit că nu putea fi acasă.

Am vorbit despre părinţii mei, de cât de diferită e viaţa la New York şi deodată mi-a observat mâna.

— Şi inelul ăla e de logodnă?

— Da.

— Trebuie că e un băiat grozav, spuse ea, surâzând.

— Da, este într-adevăr. Lucrează la Bursă.

— Tipii ăştia de pe Wall Street sunt obişnuiţi să aibă ce e mai bun. Era o strălucire şugubeaţă în ochii ei albaştri.

Am zâmbit fără să răspund şi atunci a fost momentul când ea, scăpă, deodată, povestea cu:

— Aşadar, tu ai fost moştenitoarea inelului lui Enric. Iar eu am aşteptat să-mi revin din tresărire înainte de a răspunde:

— L-am primit pe neaşteptate la ultima mea aniversare, cu câteva luni înainte de a primi scrisoarea notarului citându-mă pentru mâine.

— Naşul tău te iubea mult, spuse ea rar. Privirea îi deveni tristă, ca şi cum ar fi fost geloasă. Te adora, insistă ea.

— Întotdeauna a fost foarte afectuos cu mine, am răspuns eu. Parcă ar fi fost unchiul meu.

— Şi a iubit-o mult şi pe mama ta. Mult.

La asta n-am ştiut ce să-i răspund. Nu-mi plăcea că aduce vorba despre mama în conversaţie. Avea de gând să insinueze ceva?

— Ar fi trebuit s-o presupun, urmă ea. Vorbea de parcă ar fi gândit cu voce tare, ca şi cum ar fi chibzuit la o veche jignire. Inelul. Nu a fost pentru mine. Nici nu l-a păstrat pentru fiul lui. A făcut să-ţi parvină ţie drept cadou de aniversare…

Acea femeie mă făcea să mă simt vinovată că purtam inelul cu piatră de rubin, era jenant şi mi-ar fi plăcut să mă aflu la hotel. Singură. Sau chiar cinând cu Luis. Acum îmi lipsea acel pisălog haios. Dar, de parcă Alicia mi-ar fi citit gândurile, chipul ei lătăreţ de felină se lumină cu un surâs cordial.

— Dar mă bucur atât de mult că îl ai tu, draga mea! A trecut cu mâna peste un spaţiu al mesei fără veselă şi a mângâiat-o pe a mea. Îmi dai voie să-l văd?

Eu mi-am scos inelul şi i l-am întins. Ea l-a luat în mână, cu respect, şi l-a privit contra luminii.

— E frumos, spuse ea. Este o capodoperă de orfevrărie din vremea aceea, din secolul al XIII-lea. Fii atentă! S-a ridicat să stingă lumina electrică şi, apropiind inelul de flacăra unei lumânări, a proiectat-o pe faţa de masă. Crucea roşie era acolo, estompată din pricina distanţei, palpitând după mişcarea flăcării. Neliniştitoare, misterioasă. Nu e fabulos?

— Da, într-adevăr, am răspuns eu. E de necrezut cum de au fost în stare să monteze rubinul, cu baza tăiată în fildeş, în inelul de aur.

— Fildeş, care fildeş?

— Păi… al inelului, baza care susţine piatra şi lasă să se vadă crucea roşie

datorită marginilor albe. De fildeş…

Pe Alicia o pufni râsul.

— Nu e fildeş, draga mea.

— Ce este?

— Este os.

— Os?

— Da. Os omenesc.

— Poftim?

Râse din nou.

— Nu te speria. Piesa albă tăiată la baza inelului este o parte dintr-un os omenesc.

Am privit inelul cu teamă. Nu-mi făcea nicio plăcere să port pe deget o bucăţică de cadavru. M-am gândit că poate acea femeie îşi bate joc de mine, râzând de o credulă turistă americană şi povestindu-i vechi istorii cu fantome.

— Este o relicvă, adăugă ea. Ai auzit vorbindu-se de relicve?

— Mă rog, am auzit ceva, dar eu niciodată…

— În zilele noastre, şi-au mai pierdut din popularitate. Dar au fost de o importanţă capitală în Evul Mediu şi, practic, până acum câţiva ani. Sunt rămăşiţe pământeşti ale sfinţilor. Înainte, se montau chiar şi în spade şi se creau fabuloase piese de orfevrărie pentru ca aceste sfinte moaşte să fie păstrate mai bine. Chiar şi astăzi, în multe biserici, se venerează relicvele. Nu ştiu cărui sfânt i-a aparţinut relicva din inel. Poate că a fost a unui erou templier care a murit ca un martir apărând credinţa.

— Templieri?

— N-ai auzit vorbindu-se nici de templieri? Alicia îşi deschise ochii uimită. În ei se reflecta licărirea lumânărilor de pe masă care-i dădeau o înfăţişare misterioasă, de vrăjitoare.

— Mă rog, eu… am auzit ceva. M-am gândit că faţă de ea nu pot face pe deşteaptă cum făcusem cu Luis şi că ar fi mai bine să ascult ceea ce urma să-mi spună.

— Aşadar, erau nişte călugări care, în afară de legămintele de supunere, castitate şi sărăcie, l-au mai făcut şi pe acela de a apăra credinţa creştină prin forţa armelor. Se grupau în ordine şi fiecare ordin avea mai multe ierarhii şi un şef suprem: Marele Maestru. În afara templierilor, mai erau Ordinele Spitalului, ale Sfântului Mormânt, Teutonii[36] şi apoi, desfiinţându-se templierii, au apărut o mulţime. N-o să-ţi povestesc mai mult, pentru că presimt că peste câteva zile vei deveni o expertă. Acesta e unul dintre simbolurile templierilor. Proiectă din nou crucea pe faţa de masă. Se spune că inelul tău a aparţinut Marelui Maestru. A-l poseda înseamnă să ai o mare responsabilitate, draga mea.

— De ce?

— Pentru că trebuie să fii demnă de el. Conferă o mare autoritate morală, iar tu eşti prima posesoare femeie din istorie.

Am rămas privind-o fără să ştiu ce să răspund; acel inel mă purta din

surpriză în surpriză. Alicia mi-a apucat mâna şi mi-a mângâiat-o. Am simţit un ciudat amestec de atracţie şi repulsie, şi că mi se făcea părul măciucă; alarmată, mi-am spus că acea femeie e o maestră a seducţiei. Apoi, cu blândeţe, încetişor, mi-a pus inelul pe deget. Mi-a mângâiat din nou mâna, în timp ce-mi spunea cu vocea ei profundă:

— Dacă este al tău, probabil că îl meriţi, făcu ea o pauză. Nu ştii cât de mult te invidiez, draga mea.

***

În acea noapte mi-a fost greu să adorm. Era o cameră plăcută, cu o fereastră largă spre oraş şi decorată cu frumoase mobile de epocă. Deşi mi-a făcut plăcere conversaţia cu amfitrioana mea, am vrut să încheiem devreme seara şi, ajungând în camera mea, am închis-o cu zăvorul. Am fost recunoscătoare că există. Ce femeie stranie e Alicia! Eram neliniştită. Unde o fi Oriol? Îmi priveam inelul cu teamă. Ce mai poveste şi cu relicva asta! Nu-mi făcea deloc plăcere. Piatra strălucea slab în lumina lămpii, de parcă ar fi dormit. Oare ce mi-o rezerva ziua de mâine? O să-l văd pe el. La notar. Şi moştenirea? O ultimă glumă a lui Enric? Mi-am pus pijamaua, dar eram prea agitată ca să mă culc. Am stins luminile şi am deschis fereastra. M-a întâmpinat o briză răcoroasă, dar plăcută. Noaptea. Încă o dată noaptea şi oraşul. Îl vedeam de departe şi auzeam zgomotele unui automobil pe bulevardul din apropiere şi scârţâitul vreunei maşini cu viteză prea mare, acolo jos, între străzi. Apoi, tăcere.

CINCISPREZECE

Nu există nelinişte care să grăbească evenimentele dorite, nici nerăbdare care să facă timpul s-o ia înainte mai repede, ci dimpotrivă, te face să crezi uneori că acesta stă pe loc sau rămâne în urmă. Adevărul e că orice moment vine la timpul lui şi ceea ce trebuie să se coacă se coace sau rămâne verde… pentru totdeauna, sau aşa şi pe dincolo şi bla, bla, bla… şi câteodată, când sunt nervoasă, tind să mă întind la vorbă. Dată fiind profesia mea de avocat, încerc să mă controlez, dar într-o zi ca aceea, instalată în taxi, nu puteam evita ca o jumătate din mine să nu stea involuntar la taifas cu cealaltă jumătate, care nici ea nu înceta să sporovăiască şi care nu ştiu de unde naiba apare atunci când sunt încordată.

De fapt, urma să-l întâlnesc pe el.

***

Nu am reuşit să dorm bine în noaptea aceea. Mă gândeam când la ce trebuie să fi simţit Enric în ultimele lui ore de viaţă, când la ce o mai fi făcut el în acele zile pe care comisarul Castillo nu reuşise să le reconstituie, când la faptul că Alicia a fost prea afectuoasă, cu acele mângâieri ale cuiva care ştie bine cum să trezească plăcerea, când la fiorul pe care mi-l provoca aflarea faptului că în inelul meu erau rămăşiţe omeneşti, când la ce îmi va rezerva acea misterioasă moştenire în dimineaţa următoare şi, în sfârşit, că îl voi vedea pe Oriol.

Şi o luam de la capăt. Mă întrebam cum va reacţiona Oriol atunci când ne vom întâlni, ce legătură are acest testament, citit la treisprezece ani după decesul lui Enric, cu asasinarea acelor oameni în Sarriá; îmi spuneam că poate a fost o greşeală să accept invitaţia Aliciei şi vedeam strălucind rubinul de culoarea sângelui. Dormitând pe jumătate, ca prin vis, a ajuns să mă obsedeze gândul că piatra voia să mă prevină de ceva.

Şi în clipa următoare, caruselul imaginilor şi al gândurilor începea din nou să se învârtească.

Am putut dormi ceva, dar e greu să precizez cât timp, adevărul e că dimineaţa am avut nevoie să recurg la machiaj ca să-mi ascund puţin cearcănele.

***

Am ajuns cu taxiul la adresa notarului. Alicia mi-a spus: „Te-aş însoţi cu plăcere, dar nu cred că sunt aşteptată”. Şi aşa, cu uşurinţă, s-a eliberat de oferta făcută cu o zi înainte.

Când am sosit la uşă, mai erau încă douăzeci de minute până la ora întâlnirii şi mi-am spus că, decât o cafea, mi-ar face mai bine un ceai de tei, dar chiar şi aşa, am intrat într-un bar şi am cerut o cafea espresso şi un croasant. Cafeaua mirosea nemaipomenit de bine, iar croasantul nu era dintre

cei glazuraţi, ci avea capetele rumenite şi asta îmi amintea, cu o plăcere nostalgică, de acele aşa-numite lăptării, acele cafenele pentru mic dejun şi gustări, de un stil pe care nu l-am văzut decât la Barcelona, şi de ciocolata la ceaşcă, groasă şi amară.

Atunci când am urcat la biroul situat la etajul imobilului, mai erau încă cinci minute până la ora fixată.

Edificiul era dintre cele vechi, plin cu flori şi splendide volute sculptate în piatră şi cu pereţi interiori decoraţi cu motive vegetale. Uşa notariatului, dintr-un lemn preţios lucrat cu dalta şi împodobită cu o frumoasă ferestruică şi alte ornamente din metal lustruit, nu era cu nimic mai prejos de arta prezentă în restul imobilului.

— Domnul notar vă aşteaptă, spuse secretara având vreo cincizeci şi ceva de ani care a venit să deschidă, şi am fost surprinsă. Notarii se lasă aşteptaţi aproape întotdeauna.

Femeia m-a condus până într-un birou luminos, cu tavanul înalt, cu două ferestre mari care dădeau în stradă. Lemnul de stejar acoperea podeaua şi jumătate din perete.

— Domnişoară Wilson! Un bărbat înjur de şaizeci de ani s-a ridicat din spatele unui birou mare ca să mă salute. S-a prezentat ca fiind Juan Marimón şi a făcut gestul de a-mi săruta mâna. Aşezat în faţa biroului aştepta şi Luis, care s-a ridicat zâmbitor ca să mă sărute pe amândoi obrajii.

— Luaţi loc, domnişoară, spuse bărbatul, arătându-mi un scaun alături de Luis. Domnul Oriol Bonaplata va sosi peste câteva clipe.

— Să sperăm… adăugă Luis, cu un zâmbet şugubăţ.

— Domnul Enric Bonaplata mi-a fost bun prieten, continuă bărbatul, neluând în seamă comentariul, şi moartea lui ne-a afectat mult pe toţi.

— V-ar deranja, domnişoară, să-mi arătaţi paşaportul? întrebă el apoi. Trebuie să îndeplinim formalităţile legale. Pe domnii Bonaplata şi Casajoana îi cunosc de mulţi ani.

Mi-am scos paşaportul, el şi-a făcut însemnările şi apoi a început să ţină o disertaţie despre virtuţile lui Enric. Mi-am încrucişat privirile cu Luis şi acesta a profitat ca să-mi facă un semn simpatic cu ochiul. Purta un elegant costum gri, cămaşă de culoare somon foarte pal, aproape albă, şi cravată. Apoi, m-am uitat la ceas: era deja ora zece şi două minute. Ochii mi s-au îndreptat spre notar, care, calm şi pe un ton amabil, nu încetase să vorbească de când ne aşezaserăm. „Unde naiba o fi Oriol? N-are de gând să vină la citirea testamentului tatălui său?”

— … Chiar în dimineaţa zilei când a murit, domnul Bonaplata a fost în acest birou. Această frază mă scoase din gândurile mele. Pe neaşteptate, se ivea aici ocazia de a reconstitui ultimele ore ale lui Enric. Dar pălăvrăgeala bărbatului continuă în altă direcţie.

— Aţi spus că în acea dimineaţă a fost aici? l-am întrerupt.

— Da. Asta am spus.

— Pe la ce oră?

— Nu aş putea să vă spun cu exactitate.

— Măcar aproximativ.

— Domnul Bonaplata m-a sunat de dimineaţă şi mi-a cerut o întrevedere pentru aceeaşi zi. Eu aveam agenda completă, dar fiind vorba despre el… mă rog, tatăl meu a fost notarul tatălui său, iar bunicul meu, al bunicului său. Şi străbunicii noştri, la fel. Fireşte, nu-i puteam refuza o favoare cerută cu atâta insistenţă… pentru că…

— Aşa că i-aţi acordat întrevederea. Nu m-am putut împiedica să nu i-o retez.

El a tăcut şi m-a privit îndurerat, iar eu m-am simţit vinovată. Bărbatul acela nu funcţiona în ritmul de la New York. Luis mă privea cu un zâmbet amuzat.

— Da. I-am acordat întâlnirea, spuse el în sfârşit. Am lăsat o fereastră la sfârşitul dimineţii, aproape spre ora prânzului.

— Şi cum era? Vi s-a părut tulburat?

— Nu. Nu-mi amintesc nimic deosebit. Dar m-a mirat faptul că dorea să facă un al doilea testament, fără să-l schimbe pe primul.

Chiar în acel moment, nişte bătăi uşoare în uşă m-au întrerupt din gânduri.

— Intră! spuse notarul.

— Domnul Oriol Bonaplata, anunţă secretara.

Şi a apărut el.

***

Primul lucru pe care l-am văzut au fost ochii lui albaştri puţin migdalaţi. Aceia pe care mi-i aminteam. Şi zâmbetul lui, acelaşi zâmbet cald şi cu gura până la urechi, în ciuda trecerii timpului, l-aş fi recunoscut dintr-un milion. Pe el şi, împreună cu el, ultima vară, furtuna, stâncile, marea şi primul sărut.

— Cristina! exclamă el şi veni spre mine. M-am ridicat, ne-am dat două săruturi pe obraz şi el m-a strâns într-o îmbrăţişare care m-a lăsat fără respiraţie, nu din pricina tăriei, ci a gustului amar al sentimentelor răscolite în sufletul meu.

— Ce mai faci, Oriol? am întrebat. Dar dacă i-aş fi spus ceea ce îmi dicta în acel moment inima palpitândă, mi-ar fi ieşit un: „Să te ia naiba, de ce nu ţi-ai ţinut promisiunea? De ce nu mi-ai răspuns la nicio scrisoare?”

Luis şi el s-au salutat cu o altă îmbrăţişare şi apoi i-a strâns mâna notarului.

Nu mai era acel băiat înalt, cu coşuri pe faţă, subţirel şi timid, care nu ştia ce să facă cu nişte picioare care-i crescuseră atât de lungi. Era într-adevăr înalt, dar acum avea un aspect atletic şi gesturi sigure. S-a aşezat pe scaunul liber de la dreapta mea şi cu un gest afectuos mi-a pus mâna pe genunchi, spunând:

— Când ai sosit? Şi, fără să aştepte răspunsul, adăugă: Eşti foarte frumoasă.

Mie aproape că mi s-a făcut rău. Am simţit scurta atingere a mâinii lui calde pe piciorul meu ca pe o descărcare de o mie de volţi.

— Mulţumesc, Oriol, am îngăimat. Am sosit miercuri.

— Şi ce mai fac bătrânii tăi? Îi neglijase complet pe ceilalţi doi, ca şi cum am fi fost singuri în birou. Asta mă flata. Privindu-l cu mai multă atenţie, mi-a părut destul de prezentabil, nu cum mă temeam eu după cele spuse mai înainte de către Luis. Purta nişte pantaloni strimţi, un jerseu pe gât şi o haină asortată, închisă la culoare. Avea părul strâns în coadă şi cu siguranţă că făcuse duş şi se bărbierise în dimineaţa aceea. Am răsuflat uşurată. Nu mirosea a nimic. Nu speram să se fi parfumat, iar cât despre mirosuri, *no news*, *good news.*

Într-unul din gândurile din timpul zbuciumatei mele nopţi, văzând că nu apare în luxoasa vilă a mamei lui, mi l-am imaginat culcat într-un sac de dormit pe podeaua vreunei căsoaie părăsite, rămase fără apă curentă, şi având un păr răvăşit de tip *rasta,* plin de scrum de la ţigările cu marijuana.

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, domnule Bonaplata, întrerupse notarul cu un zâmbet amabil, voi proceda la citirea testamentului tatălui dumneavoastră. Sunt sigur că, după aceea, veţi avea mult timp de vorbit.

Oriol a fost de acord şi notarul, după ce şi-a pus nişte ochelari şi şi-a dres puţin vocea, începu să citească pe un ton solemn.

Bărbatul spunea că în ziua de 1 iunie 1989 a compărut în faţa lui, notar al ilustrului colegiu bla, bla, bla, şi că a considerat că Enric era în deplinătatea facultăţilor sale fizice şi mentale şi, încheind toată această prea bine cunoscută retorică, spuse:

***

Domnişoarei Cristina Wilson, fina mea, îi las moştenire partea din mijloc a unui triptic de la sfârşitul veacului al XIII-lea sau începutul celui de al XIV-lea care o reprezintă pe Fecioara Maria cu Pruncul. Este pictată cu tempera pe un panou de lemn şi măsoară treizeci pe patruzeci şi cinci de centimetri.

***

Am fost uimită. Aşadar, tabloul meu e o parte dintr-un grup de trei?

***

Şi, de asemenea, un inel din acelaşi secol cu un rubin în montură rotundă de aur. Tabloul în chestiune se află deja în posesia ei, fiindu-i trimis de Paşte, în acest an, iar inelul îl încredinţez prin acest act notarului, ca să i-l trimită Cristinei la cea de a douăzeci şi şaptea ei aniversare, cu câteva luni înainte de citirea acestui testament.

Nepotului meu, Luis Casajoana Bonaplata, îi las moştenire partea din dreapta a tripticului, un panou de cincisprezece centimetri pe patruzeci şi cinci, şi care, în registrul lui superior, îl reprezintă pe Isus Hristos pe Cruce, şi pe Sfântul Gheorghe, jos, panou ce se află în casa de bani a unei bănci.

Iar fiului meu, Oriol, îi las moştenire partea din stânga a tripticului menţionat, de aceleaşi dimensiuni, şi care reprezintă Sfântul Mormânt şi învierea, sus, şi pe Sfântul Ioan Botezătorul, jos.

***

Notarul făcu o paranteză ca să noteze că textul următor era o scrisoare a lui Enric Bonaplata însuşi, pe care el o autentificase, şi îşi continuă lectura:

***

Dragii mei:

Conform tradiţiei, tripticul conţine indiciile care permit găsirea locului unei averi fabuloase. Este vorba despre comoara templierilor din regatele Aragónului, Valenciei şi al insulei Mallorca pe care regele Iacob al II-lea[37] *nu a putut să o găsească niciodată. Există persoane care pretind că această comoară ascunde nici mai mult, nici mai puţin decât Sfântul Graal, potirul cu adevăratul sânge închegat al lui Hristos, pe care Iosif din Arimateea*[38] *l-a strâns la piciorul Crucii. Dacă acest lucru este adevărat, puterea spirituală pe care o conţine această Sfântă Cupă este incomensurabilă.*

Legenda se confirmă prin supunerea celor trei panouri la raze X, dat fiind faptul că sub pictură sunt ascunse câteva fraze care vorbesc despre comoară. Am avut puţin timp să le studiez, dar suficient ca să ştiu că lipseşte ceva, că nu există toate informaţiile. Voi va trebui să găsiţi indiciile lipsă, pentru că mie nu îmi mai rămâne mult timp de trăit şi nici energie să le caut.

Trebuie să vă previn că nu sunteţi singurii interesaţi de comoară. Sper că duşmanii mei, cu trecerea timpului, i-au pierdut urma sau speranţa de a o găsi. Dacă nu e aşa, vreau să ştiţi că sunt foarte periculoşi şi că, dacă eu am câştigat ieri o bătălie împotriva lor, victoria este încă departe. Fiţi discreţi şi aveţi grijă.

Din motive diferite, vă iubesc pe toţi trei ca pe copiii mei. Viaţa îi desparte pe oameni şi voinţa mea este ca toţi trei să vă uniţi din nou, aşa cum, adolescenţi fiind, eraţi în ’88.

Din moştenirea mea, cea mai mică valoare o au picturile şi inelul. Pentru mine, acum, nici această comoară legendară care este averea unui rege, nu mai are nicio valoare. Moştenirea pe care doresc să v-o las este aventura vieţii voastre şi ocazia de a face să renască, în voi, prietenia care a unit familiile noastre de generaţii întregi. Bucuraţi-vă de timpul petrecut împreună, bucuraţi-vă de aventură. Să dea Domnul să reuşiţi! Am scris câte o scrisoare separată pentru fiecare dintre voi. Dumnezeu să vă dăruiască fericire!

***

Marimón rămase privindu-ne pe deasupra ochelarilor, cu un aer profesional, serios; ne studia chipurile. Apoi, un zâmbet aproape copilăresc îi apăru pe faţă şi spuse:

— Ce emoţionant! Nu-i aşa?

ŞAISPREZECE

I-am cerut notarului să ne lase undeva unde am putea fi singuri. Eu mă simţeam tulburată; nu ştiam ce e mai palpitant: confirmarea existenţei comorii sau reîntâlnirea mea cu Oriol. Muream de nerăbdare să vorbesc cu el între patru ochi, dar nu era momentul potrivit; trebuia să ştiu să aştept.

— E adevărat! Există o comoară! exclamă Luis, cum ne-am aşezat într-o cămăruţă pe care ne-o cedase notarul. Una adevărată, nu ca în jocurile noastre de copii cu Enric!

— Mama mă prevenise, interveni Oriol, liniştit, de-abia ascunzându-şi entuziasmul. Nu mă surprinde, mă privi el, zâmbind. Şi tu, Cristina, ce părere ai?

— Pe mine, deşi Luis mi-o spusese dinainte, mă ia prin surprindere. Nu pot să cred că e adevărat.

— Nici eu, afirmă Oriol. Deşi mama e convinsă de asta. Până unde e realitate? Tatăl meu avea o fantezie destul de bogată. Dar, dacă a existat într-adevăr o asemenea comoară? N-o fi găsit-o cineva cu sute de ani în urmă? Şi dacă încă mai există, vom fi noi în stare s-o găsim?

— Păi, bineînţeles că există, afirmă Luis. Şi voi face tot ce se cuvine ca s-o găsesc. Vă imaginaţi deschizând sipete pline cu aur şi cu pietre preţioase care-ţi iau ochii? Uau! Apoi deveni serios şi, privindu-l pe vărul său, spuse:

— Hai, Oriol, nu ne strica cheful. Gologanii ăştia mi-ar pica la ţanc. Şi dacă tu n-ai interese materiale, ne laşi comoara nouă, săracilor.

Oriol îşi dădu acordul. Fireşte că ar face tot posibilul ca să găsească această comoară. La urma urmelor, este ultima dorinţă a tatălui său. Nu?

— Şi mie mi-ar plăcea să particip la căutare, le-am spus eu. Chiar dacă există sau nu comoara. Este ultimul dintre atâtea jocuri pe care de copii le jucam cu Enric. În onoarea lui şi de dragul aventurii.

Atunci, am început să mă gândesc. Cerusem de la biroul de avocatură un concediu de o săptămână. Am sosit miercuri, azi e sâmbătă şi ar trebui să iau avionul marţea următoare. N-aveam nici cea mai mică idee de cât timp e nevoie ca să găseşti o comoară, dar eram sigură că trei zile nu erau bune de nimic.

Trebuie că au văzut ceva pe chipul meu, pentru că verii Bonaplata se priveau întrebători.

— Ce se întâmplă? se interesă Luis.

— Trebuie să mă întorc marţi la New York.

— Ah, nu! spuse Oriol, punându-şi mâna peste cea pe care o sprijineam de braţul fotoliului. Tu rămâi cu noi. Până om găsi ce-o fi acolo. Atingerea lui, privirea lui, zâmbetul lui, acel miros de mare, vară şi sărut, m-au făcut să mă înfior.

— Trebuie să mă întorc la slujbă!

— Cere un an sabatic, spuse Luis. Imaginează-ţi cât de bine ar da în curriculum găsirea tuturor acelor bogăţii medievale! „Strălucită avocată expertă în testamente cu comori”; succes garantat. Toate birourile de avocatură din New York s-ar bate pe tine!

Prostia asta m-a făcut să râd.

— Rămâi cu noi, mă întrerupse Oriol cu o voce profundă care mi-o aminti pe cea a mamei lui. Îşi ţinea în continuare mâna peste a mea.

Nu le-am dat un răspuns afirmativ. Ştiu să rezist presiunilor. Dar doream din tot sufletul să rămân. Am căzut de acord ca ei să meargă la bancă înainte de a se închide, ca să recupereze celelalte două piese ale tripticului. Eu am propus să ne vedem după masa de prânz în apartamentul lui Luis; aveam nevoie de timp să mă gândesc şi doream să citesc singură scrisoarea lui Enric.

***

Am luat-o pe jos spre port şi, după puţin timp, mă cufundam în ambianţa colorată de pe Ramblas; acea mulţime multicoloră, acea vibraţie vitală mă atrăgeau ca un magnet.

Îmi amintesc că într-o zi, mică fiind, Enric ne ducea pe toţi trei la târgul de Crăciun, când am trecut prin faţa acestei fântâni, încununată cu felinare, numită Canaletas[39].

— Ştiţi? spunea Enric. Dacă bei din apa asta, oricât de departe ai merge, te întorci mereu la Barcelona.

Şi am băut toţi trei. Ani de zile mi-am spus că probabil eu nu înghiţisem deloc.

Nişte artişti ai străzii dansau energic tangou, invitând la mişcare în ritmul unui radiocasetofon dat la maximum. El purta un costum şi pălărie negre, ea era îmbrăcată într-o fustă strimtă cu o lungă despicătură ce-i dezvelea un picior şi avea părul dat cu briantină. Musteau de erotism. Un cerc de gură-cască îi înconjura; lăsau să cadă monede, unii în mod spontan, alţii, atunci când o altă dansatoare de tangou le-o cerea, apropiind şapca de ei cu un zâmbet. M-am oprit să-i văd, dansau foarte bine.

Am intrat într-o cafenea ale cărei vitrine largi lăsau să se vadă hoinăreala oamenilor de pe trotuar şi m-am aşezat la o masă de la care puteam observa spectacolul. Am cerut ceva de mâncare şi am scos din geantă scrisoarea de la Enric.

Am zăbovit privind plicul cu numele meu scris cu stiloul într-o caligrafie îngrijită. Observam la mine o reverenţioasă teamă faţă de acel plic închis timp de treisprezece ani şi care începuse să se îngălbenească. Îmi simţeam inima cât un purice.

În sfârşit, cu mare grijă şi ajutată de un cuţit, am desfăcut una dintre laturile plicului.

***

Draga mea. Te-am iubit întotdeauna ca pe o fiică.

Ce păcat că nu am putut să te văd crescând, că ai plecat atât de departe!

***

Şi acolo, în faţa salatei de pui şi a băuturii mele răcoritoare, cola light, m-au podidit lacrimile. Şi eu l-am iubit! Mult!

***

Dacă se va împlini ceea ce cred eu că se va întâmpla, azi vei fi trăind o viaţă foarte diferită, departe de prietenii tăi din copilărie. Cu siguranţă că nu i-ai văzut pe Oriol şi nici pe Luis timp de mulţi ani. De aceea, pentru că eşti atât de departe de ceilalţi, am vrut ca tu să fii posesoarea inelului. Inelul te va obliga să te întorci.

Are putere. Acest inel nu poate aparţine oricui şi îi conferă proprietarului o autoritate ieşită din comun. Dar în acelaşi timp cere, câteodată, prea mult, mai mult decât i se poate da.

Prezintă-te cu el la librăria Del Grial[40]*, situată în cartierul vechi, şi arată-i-l proprietarului. Sunt sigur că peste treisprezece ani această prăvălie va continua să funcţioneze. Dar dacă, din orice alt motiv, nu va fi aşa, domnul Marimón, notarul, posedă lista şi adresele, pe care i le încredinţez într-un plic închis, ale persoanelor la care trebuie să apelezi.*

Acest inel simbolizează misiunea ta. Va trebui să-l păstrezi până când veţi găsi comoara. Dacă la sfârşit vei triumfa în această acţiune sau dacă hotărăşti să renunţi la ea, dar numai în aceste cazuri, vei putea să te desparţi de el. Atunci, îl vei dărui persoanei pe care o socoteşti cea mai potrivită. Trebuie să fie cineva cu un spirit foarte puternic, pentru că acest inel are viaţă şi voinţă proprii. Poate că acea persoană vei fi chiar tu.

Bucură-te de acest ultim joc cu mine. Găseşte această comoară pe care eu nu am putut, nu am meritat sau nu am vrut să o găsesc. Să fii fericită împreună cu Luis şi cu Oriol!

Te iubesc nespus de mult, încă dinainte de a te fi născut.

Naşul tău.

Enric.

***

Lacrimile îmi alunecau pe obraji, ameninţând să cadă pe masă. Mi-am acoperit faţa cu mâinile. „Enric, dragul meu Enric.” Dumnezeule, şi eu l-am iubit nespus de mult! Ce-a vrut să spună în scrisoare că m-a iubit încă dinainte de a mă fi născut? Cu siguranţă că nu o voi şti niciodată. Se referea la mama mea? Am observat că am degetele umede şi am vrut să mă prefac privind strada, luminoasă, aglomerată, plină de culori. Geamul îmi întorcea imaginea mea reflectată cu contururile voalate, impresioniste. O coamă scurtă de păr blond, nişte buze care încă mai păstrau carminul de dimineaţă şi aproape că nu-mi puteam vedea ochii. Eu sunt asta? Sau doar fantoma acelei fete care aş fi putut fi dacă n-aş fi părăsit niciodată Barcelona? Acea femeie care nu va mai fi niciodată. Un suspin îmi agită pieptul şi lacrimile au revenit în clocote.

Dumnezeule! Cât de mult mă durea acum dorul de copilăria mea. Şi amintirea lui Enric. Şi nostalgia după acel adolescent deşirat pe care l-am sărutat în furtună şi care cu siguranţă că nu era bărbatul pe care îl salutasem

azi drept Oriol.

Tristeţea pentru Enric a devenit autocompasiune şi lacrimile mele de durere aveau un gust dulceag. Mi-a fost milă de acea fetiţă pierdută în timp şi de acea tânără femeie sleită de puteri din pricina emoţiilor din ultimele ore, a sentimentelor care nu o lăsau să doarmă.

L-am chemat pe chelner şi am cerut un pahar cu vin, apoi m-am gândit că ar fi mai potrivită o jumătate de sticlă. Nu obişnuiesc să beau alcool la masa de prânz, dar hotărâsem să-mi ofer plăcerea unei bune rememorări lacrimogene. Şi asta nu se potriveşte deloc cu o cola light.

ŞAPTESPREZECE

Luis locuieşte într-un atic în Pedralbes, care priveşte spre mănăstirea ce dă numele cartierului, un armonios ansamblu mănăstiresc format din biserică, claustru şi alte dependinţe din secolul al XIV-lea, cu frumoase turnuri şi acoperişuri, apărat în întregime de ziduri. Acum, Pedralbes a fost înghiţit de marele oraş, dar Luis mi-a povestit că atunci când dona Elisenda de Montcada[41], soţia regelui, le-a întemeiat, toate acele edificii se aflau pierdute la poalele muntelui, departe de oraş; erau mulţi tâlhari de drumul mare şi călugăriţele trebuiau să se apere, în spatele zidurilor şi cu oameni înarmaţi, de vizitele nedorite. Apartamentul are vedere şi spre cealaltă parte: oraşul şi, în fundal, linia mării. Locuinţa e pe numele mamei lui Luis, Dumnezeu ştie de ce. Dar m-am gândit că poate e o tactică de apărare, în stilul călugăriţelor franciscane şi al zidurilor lor. Doar că în manieră modernă. De aceea, la informaţiile telefonice, nu a fost posibil să fiu pusă la curent cu numerele nici unuia dintre verii Bonaplata şi Casajoana în Barcelona. Amândoi, într-un fel sau altul, se ascund în spatele mamelor lor. Or fi având ei motivele lor.

Speram să-i găsesc binedispuşi. Dar n-a fost aşa. Luis a deschis uşa cu o mutră tristă şi mi-a arătat cu degetul o lacrimă închipuită curgând pe obraz. L-am înţeles imediat; îmi spunea că Oriol plânsese şi, apoi, a făcut un gest echivoc referitor la tendinţa sexuală a vărului său, ştiind că acesta nu-l vede. Mimica lui m-a dezgustat. Mă saluta de bun venit cu voce tare, dar în tăcere îmi spunea altceva. Oriol era înăuntru, în salon, şi Luis nu voia ca el să vadă acea gesticulaţie care îmi amintea atât de mult de vremea când eram copii. Dar de data asta, nu m-a amuzat deloc.

— Bună, Cristina, spuse Oriol, fără să se ridice din fotoliu, cu o înfăţişare abătută. Ochii lui albaştri erau înroşiţi. Da, plânsese. Dar asta nu înseamnă că ar fi homosexual sau afectat, cum tocmai insinuase Luis cu parodia lui. Eu îi înţelegeam plânsetul. Biletul lui Enric mă făcuse să izbucnesc de-a binelea în plâns. Câte lacrimi n-aş fi vărsat dacă ar fi fost propriul tată? Un tată dispărut în copilărie, acel tată după care tânjise atâta timp şi care îi vorbea acum într-o scrisoare postumă. O misivă care, după treisprezece ani de aşteptare, aducea ultimele lui gânduri. Cine n-ar fi fost emoţionat?

Aş fi dat orice să citesc scrisoarea adresată lui. Dar era ceva foarte intim şi n-am îndrăznit să i-o cer. Cel puţin, nu în momentul acela.

— Priveşte-le, spuse Luis, arătând două mici panouri sprijinite pe înălţimea unei comode. Măsurau ceva mai puţin de o palmă lăţime pe două înălţime şi împreună erau cât cel pe care îl aveam în casa părinţilor mei. Erau identice ca stil şi culoare.

— Aşadar, acestea formează un triptic cu panoul meu. Nu-i aşa?

— Aşa e, confirmă Oriol. Lemnul, deşi a fost tratat pentru conservare, e

destul de deteriorat de cari, dar încă se mai pot vedea pe margini urmele balamalelor. Din fericire, pictura se făcea în tempera, adică pe un strat de ipsos, indigest pentru cari.

— Balamale? am întrebat.

— Da, şamiere, mă lămuri Oriol. După mărimea lui, acest triptic era un mic altar portabil. Aceste două piese funcţionau în chip de uşi care se închideau peste a ta, cea mai mare. Trebuie că avea un anumit tip de mâner şi, cu această mărime redusă, era uşor de transportat. Templierii îl vor fi folosit în slujbele de campanie.

— Templierii? vru să ştie Luis. De unde ştii că a aparţinut templierilor?

— Din pricina sfinţilor.

— Ce sfinţi sunt ăştia? am întrebat.

— Pe panoul lui Luis, cel care era montat la stânga celui din mijloc, sub scena cu Hristos răstignit pe Cruce, este Sfântul Gheorghe stând în picioare peste balaurul din legendă.

Am privit tabloul aşezat la dreapta mea, care ar corespunde părţii din stânga a ansamblului. Aşa cum spunea Oriol, era împărţit în două registre, în cel de jos, un războinic în picioare, peste o dihanie în formă de şopârlă şi nu mai mare decât blana unui câine, purta zale sub o tunică scurtă, capă, coif, nimb de sfânt şi ţinea o lance.

— Ce porcărie de balaur! am spus.

Au râs amândoi.

— Păi, da, spuse Luis. Şi ce dihanie de tot râsul! În loc să-l ucidă, ar fi putut să-l alunge cu lovituri de picior.

— Pictura gotică, cel puţin cea din secolul al XIII-lea şi de la începutul celui de al XIV-lea, nu se îngrijeşte de proporţii, nici de perspectivă, ne-a lămurit Oriol. Important este ca sfântul să fie identificat. Dacă se pictează un războinic călcând peste vreo reptilă, acela e Sfântul Gheorghe. Doar că ăsta e destul de deosebit.

— De ce? am întrebat.

— Pentru că, în general, e reprezentat cu o cruce roşie, dar fină şi alungită, cea a unui cruciat obişnuit. Nu ca asta. Asta este o explicită cruce labată, crucea templierilor. Originile sfântului îl situează în Asia Mică, a fost ofiţer în armata romană şi, fiind convertit la creştinism, a suferit tot felul de suplicii care s-au încheiat prin decapitare. Nu există referinţe istorice asupra personajului, dar legenda povesteşte că a salvat o prinţesă din ghearele unui balaur cumplit. Cruciaţii l-au făcut cavaler şi a devenit un simbol foarte puternic: victoria binelui asupra răului. Se spune că a apărut în două bătălii, una în Aragón şi alta în Catalonia, hotărând prin lovituri de spadă victoria creştinilor asupra musulmanilor.

— Şi de aceea este patronul Cataloniei şi al Aragónului, afirmă Luis.

— Într-adevăr, dar este şi al Angliei, al Rusiei şi al altor câtorva ţări; a fost foarte la modă în Evul Mediu. În orice caz, ţineţi seama de faptul că a murit decapitat, în registrul superior, în ceea ce pare a fi o capelă, veţi fi recunoscut

scena, este Hristos răstignit pe cruce. E clasică. Alături, se află Fecioara, sleită de puteri, şi Sfântul Apostol Ioan, îndurerat, cu mâna pe obraz în semn de consternare. Această imagine e atât de repetată în stilul gotic, în pictură ca şi în sculptură, încât vânzătorii de antichităţi l-au poreclit pe sfânt „cel cu dureri de măsele”.

— Cât despre panoul meu care, după urmele balamalelor, era aşezat la dreapta ansamblului, la stânga noastră cum privim noi, prezintă în partea de sus, tot într-o capelă, un Hrist triumfător, înviat din morţi, ridicându-se din Sfântul Mormânt.

Am privit registrul superior, terminat într-un arc uşor ascuţit, în stilul picturii mele cu Fecioara, şi mi-am dat seama că acest element era diferit în tabloul lui Luis. Arcul lui avea un lob central care îl împărţea în două.

— Iar în partea de jos, îl avem pe Sfântul Ioan Botezătorul, precursorul lui Hristos, continua Oriol, cel care L-a botezat în râul Iordan. Era sfântul patron prin excelenţă al Cavalerilor Sărmani, aşa cum îşi spuneau templierii.

— Da. Are într-adevăr înfăţişare de om sărman, am afirmat eu. Era un bărbat cu barbă şi păr lung, cu un fel de pergament în mâna dreaptă şi era acoperit cu un şorţ din piele de oaie.

— A murit decapitat, ca şi Sfântul Gheorghe, ne lămuri Oriol.

— Îţi mulţumesc pentru detalii. Dar ai fi putut să ne scuteşti, am glumit eu, prefăcându-mă supărată.

— Salomea[42], ţiitoarea regelui, i-a cerut să-i îndeplinească o dorinţă. Acesta i-a acordat-o, şi era capul Botezătorului pe o tipsie.

— Ce scârboşenie! spuse Luis.

— Aşadar, templierilor le plăceau sfinţii care-şi pierdeau capul, am conchis eu, privindu-l pe Oriol cu subînţeles.

— Cu siguranţă, răspunse el, susţinându-mi privirea şi zâmbind în colţul gurii. Mă îndoiam că a desluşit tonul afirmaţiei mele.

— Asta are nevoie de o explicaţie, domnule istoric. Acum era Luis cel care dorea să ştie. Aceşti templieri par să fi fost o sectă foarte ciudată.

— Povestea este lungă. A început atunci când principii creştini, cei mai mulţi dintre ei burgunzi, franci, teutoni şi englezi, înflăcăraţi de chemările diferiţilor călugări care predicau de-a lungul şi de-a latul Europei, s-au năpustit asupra Locurilor Sfinte precum o invazie de lăcuste. Chiar mai rău decât atât. Chiar şi bizantinii – creştini, dar ortodocşi – şi capitala lor, Constantinopol, au avut de suferit de pe urma acelei bande de sălbatici. Au avut loc băi de sânge de nedescris. Regatele iberice de-abia de au trimis câteva contingente, destulă bătaie de cap aveam cu Reconquista[43] noastră; vorbim despre un secol înainte de bătălia de la Navas de Tolosa[44]. Pe atunci, musulmanii controlau cea mai mare parte a Peninsulei şi regatele creştine stăteau sub o ameninţare continuă.

— Bine, şi ce legătură are asta cu capetele? am întrebat nerăbdătoare.

— Cu timpul şi din pricina uzurii, avântul nobililor creştini în Ţara Sfântă s-a moderat şi au început să cadă la învoială. Astfel, când un cavaler era luat

prizonier în luptă, se obişnuia să se negocieze o răscumpărare pentru eliberarea lui. Dacă era vorba de un plebeu, fără mijloace de plată, devenea sclav. Asta nu se întâmpla cu Cavalerii Sărmani ai lui Hristos. Făcuseră legăminte de sărăcie şi de a muri luptând pentru credinţă; erau nişte maşinării de război. Aşadar, musulmanii ştiau că nu avea nicio importanţă cât de înalt era rangul unui templier capturat, nici cât de mari erau averile pe care le tezauriza ordinul; n-ar fi obţinut niciodată o răscumpărare pentru vreunul dintre ei. Şi nici nu erau de vreun folos ca sclavi; ar fi fost ca şi cum şi-ar fi adus în casă o bombă cu explozie întârziată. De aceea, cu mare respect şi admiraţie, asta da, într-adevăr, când reuşeau să prindă viu vreun cavaler cu cruce roşie labată, îi tăiau gâtul cât mai repede cu putinţă. Din acest motiv, templierii luptau până la moarte, nu se predau, nu cereau armistiţiu, nici nu aşteptau îndurare.

— Acum, înţeleg, spuse Luis, zâmbind cu un aer mucalit. De aceea templierii simţeau camaraderia asta faţă de sfinţii decapitaţi; erau colegi.

Oriol afirmă cu un gest.

— Aha! am exclamat, alăturându-mă ironiei lui Luis, asta explică totul. Şi faptul că păstrau moaşte în inelele lor. Ce oameni ciudaţi!

— Bine, ce facem acum? continuă Luis. Avem aici tablourile sfinţilor descăpăţânaţi înainte de a li se fi tăiat ţeasta şi, la New York, piesa din mijloc. După cum spunea Enric, acest triptic ascunde secretul unei fabuloase comori. Mă privi pe mine. Trebuie să faci în aşa fel încât să ni se trimită piesa care lipseşte, nu-i aşa?

— Aşteaptă un moment, i-o tăie Oriol. Nimeni nu e obligat să accepte o moştenire. Cristina n-a vrut să ne dea un răspuns înainte şi acum trebuie să hotărască dacă vrea să caute comoara sau nu. Dacă se hotărăşte să o facă, îşi va lua un angajament şi asta va produce schimbări în viaţa ei, poate chiar importante. Începând cu a petrece un sezon aici. Aruncă o privire spre inelul meu de logodnă. Şi cu siguranţă că are angajamente în America.

— Ce se întâmplă cu tine, Oriol? întrebă Luis. Ce rost are întrebarea asta? Bineînţeles că vrea să găsească această comoară!

— Las-o pe ea s-o spună singură, de la ea. Şi eu am sentimente legate de povestea asta. Cred că uneori există lucruri care n-ar trebui să fie răscolite. Nu trebuie să învii morţii.

În vocea lui era un ton trist care m-a mişcat.

— Ce vrei să spui cu asta? Luis începea să se supere. Iarăşi povestea asta, Oriol? Pentru Dumnezeu! Vorbim de ultima dorinţă a tatălui tău!

— Sunt pentru căutarea comorii, am spus, într-un impuls, punând capăt polemicii care se iscase şi, conştientă de încurcătura pe care hotărârea mea urma să o producă la New York.

— Şi eu, spuse Luis şi amândoi eram în aşteptarea lui Oriol.

El privea tavanul şi părea că se gândeşte. Apoi, chipul i s-a luminat cu un zâmbet, cel de pe vremea când era copil, cel de care m-am îndrăgostit. Părea că soarele a ieşit dintre nori de vijelie.

— N-o să vă las să vă distraţi singuri, şi ridică bărbia cu o aroganţă poznaşă. În plus, n-aţi reuşi niciodată fără mine. Intru şi eu în joc.

Eu aproape că am sărit în sus de bucurie, l-am privit pe Luis, îi trecuse supărarea şi zâmbea şi el. Să ne jucăm din nou cu Enric era ca şi cum ne-am întoarce în copilărie. Doar că el nu mai era cu noi. Sau poate că da?

— Bravo! exclamă Luis, ridicând mâna ca s-o lovească de palmele noastre. Pentru această avere!

Deodată, expresia lui Oriol se posomorî atunci când spuse:

— Nu ştiu, dar simt ceva ciudat, îşi înghiţi saliva. Poate că nu e o idee atât de bună.

A făcut ca zâmbetele să dispară şi eu m-am gândit că poate ştie ceva ce noi ignorăm. Ce motive ar avea ca să fie atât de rezervat? Ce i-o fi spus tatăl lui în scrisoarea postumă?

OPTSPREZECE

În noaptea aceea, am adormit din nou cu greu, tot întorcând pe toate feţele acea situaţie confuză. M-am aşezat în întuneric să privesc luminile unei Barcelone care, deşi era trecut de ora patru în zori, părea încă şi mai puţin adormită decât cu o noapte înainte. Fireşte, era vineri. Am ieşit toţi trei să cinăm şi apoi am mers să bem un păhărel într-un local la modă. Luis mă provoca, se cocoşea. Iar eu se presupunea că sunt găina. Îmi făcea complimente, folosind un limbaj cu dublu înţeles, a cărui conotaţie sexuală creştea pe măsură ce se goleau paharele. Laudele lui nu mă deranjau, mă făceau să râd. N-am vrut să-l pun la punct, ca să văd cum reacţionează Oriol. Acesta îl privea amuzat pe vărul său şi, din când în când, adăuga câte o observaţie pozitivă despre persoana mea. De ce aceleaşi cuvinte în gura lui sunau mult mai bine decât atunci când le pronunţa Luis? Şi ochii lui. Ochii lui albaştri străluceau în penumbra localului. Nu ridica vocea ca vărul lui, aşa că de fiecare dată când spunea ceva, ca să-l pot auzi pe deasupra hărmălaiei, mă apropiam de el încetând chiar şi să respir. La început m-a distrat acest mic joc, dar am rămas cu impresia că Luis făcea pe cocoşelul, eu, pe găina… iar Oriol, pe claponul. Şi asta mă deprima, aşa că n-am vrut să prelungesc prea mult petrecerea, ca să sun la New York la o oră rezonabilă.

Mama a sărit în sus de supărare. Că ea îmi spusese că asta e o cursă, că sigur povestea cu acea comoară e o invenţie a cuiva ca să mă atragă la Barcelona. Cum puteam să dau cu piciorul carierei mele excepţionale de avocat luându-mi acum un an sabatic! Era acelaşi lucru şi dacă ar fi vorba de o lună sau două. Zădărniceam totul.

Alicia! Cu siguranţă că vrăjitoarea aia e de vină! Îmi spunea să nici nu mă apropii de ea! Categoric, nu! Puteam să dau totul uitării; sub niciun motiv, ea nu-mi va trimite tabloul cu Fecioara, cum îi ceream eu. Insista să mă întorc, mă ruga ea, că povestea asta nu-i place deloc. Ah! Şi Mike? Ce-o să se întâmple cu Mike?

Eu îi argumentam că e o aventură minunată, dintr-acelea pe care majoritatea oamenilor le doreşte, dar de care nu apucă să se bucure vreodată în viaţa lor, îi spuneam să se calmeze, că Mike o să înţeleagă, ca şi cei de la biroul de avocatură. Şi că, dacă nu o vor accepta, eu eram în stare să găsesc o slujbă mai bună la întoarcerea mea.

— Dar, chiar nu înţelegi, Cristina? îmi spuse ea. Dacă rămâi acum, nu te vei mai întoarce niciodată, suspina ea.

Am făcut tot ce-am putut ca s-o liniştesc. În general, mama mea este o persoană foarte cumpătată. De ce aceste excese? Ce se întâmplă cu ea?

***

Mike a fost mult mai rezonabil.

— De acord, recunosc că sună ca o aventură de-a lui Indiana Jones, argumenta el, dar oare n-o fi cineva care nu e în toate minţile? O comoară? Asta e foarte palpitant, dar descoperirile de comori nu fac parte din viaţa reală. Mă rog, poate la bursă şi în cazinouri… dar asta e doar pentru profesionişti.

Dacă vrei să mai rămâi câteva zile, fă-o, dar să fie un număr asupra căruia să cădem de acord de la început. Cât vrei? Două săptămâni, o lună… dar apoi s-a terminat. Aminteşte-ţi că suntem logodiţi şi că nu am stabilit încă data nunţii.

— Da, să trăiţi! Când Mike începea să argumenteze, alegând cu grijă termenii adecvaţi, era o maşinărie de logică irefutabilă. Ne-am înţeles. Afacere încheiată. Cum mă întorc, vom hotărî data. De acord?

— Da, de acord, răspunse el, prudent. Dar nu mi-ai spus cât timp rămâi.

— Pentru că nu pot încă preciza… mai puţin de o lună. Cu siguranţă, am afirmat eu cu emfază.

— Dar nu stabilisem să fixăm un timp precis? părea că se supără.

— Da, sigur că da, m-am grăbit eu să-i dau dreptate. Dar, ca să ştiu de cât timp am nevoie, am nevoie de timp…

Linia telefonică rămase în tăcere. Mă întrebam dacă Mike nu o fi având cumva dificultăţi să înghită jocul de cuvinte care îmi ieşise din gură, el se pricepea la socoteli sau poate pur şi simplu începea să se înfurie.

— Dragul meu? am întrebat eu după o clipă. Mai eşti acolo?

— Da, dar nu-mi place deloc, mormăi el. Vreau să ştiu cât naiba va rămâne logodnica mea de cealaltă parte a oceanului. *Capici?*[45] Câteodată Mike încearcă să scoată o vorbă în spaniolă şi îi iese în italiană de Bronx.

***

La asta şi la alte lucruri meditam eu la ora patru dimineaţa, privind luminile îndepărtate ale oraşului prin întunecimea grădinii şi simţind că doar un perete mă desparte de el, de Oriol.

Înţelegeam că lui Mike îi displăcea faptul că nu am stabilit o dată pentru întoarcerea mea. Dar mă gândeam că aş putea să-l ţin în mod rezonabil sub control. Iar luni urma să vorbesc cu şeful meu de la biroul de avocatură, îi voi cere concediu fără plată. Poate că nu-mi vor garanta postul la întoarcerea mea, dar aveam deja o anumită reputaţie şi, la vârsta mea, slujba n-ar fi o problemă. Nu-mi făceam griji pentru asta.

Maria del Mar. Ea era într-adevăr o problemă. Mama refuza să-mi trimită tabloul şi eu ştiam că n-o va face, chiar de-ar fi să se prăbuşească lumea şi pământul; în anumite privinţe ne asemănăm. Va trebui să mă duc eu personal la New York în căutarea lui. La dracu'! Tabloul este al meu! Nu-i ceream să-mi lase nimic din averea ei.

Dar era atitudinea ei cea care mă neliniştea. Nu că ea ar fi o persoană excesiv de echilibrată; deşi ascunse, puternicele ei emoţii o împiedică să fie aşa, dar de mult timp nu mi-o mai aminteam atât de tulburată ca atunci când i-am spus că rămân.

Alicia. Era ceva foarte personal între ea şi Alicia. Şi eu care o făcusem să creadă că o sun de la hotel! Nu voiam să-mi imaginez ce va face când va afla că locuiesc în casa mamei lui Oriol. Cu siguranţă că se întâmplase ceva între ele, ceva ce mama nu mi-a povestit niciodată şi pe care n-avea intenţia s-o facă. Bineînţeles, asta era înainte, dar acum poate că nu-i rămâne altceva de făcut decât să deschidă sipetul ei cu secrete. Trebuia să găsesc un bun argument ca să-mi trimită tabloul. Dacă nu, voi merge pe neaşteptate să-l aduc, fără să-i dau timp să-l ascundă… Tot gândindu-mă la asta, probabil că am adormit.

***

Când m-am trezit, soarele se strecura ca un intrus prin crăpăturile jaluzelelor pe care nu le acoperea perdeaua, desenând mici puncte de lumină.

Mi-a luat un timp să mă dumiresc unde mă aflu, acela nu era apartamentul meu din New York, nici căminul părinţilor mei din Long Island. Eram la Barcelona, în casa lui Oriol! Era duminică, a cincea mea zi în oraş, dar mă simţeam de parcă aş fi stat aici de mult mai mult timp.

Două gânduri nu-mi dădeau pace în acelaşi timp: mi-era foame şi doream să-l văd pe băiatul cu ochi albaştri.

Stomacul meu a trebuit să aştepte până când am făcut un duş şi m-am aranjat puţin. Apoi am coborât la bucătărie cu speranţa să-l găsesc pe Oriol, dar în locul lui am dat peste Alicia.

— Bună dimineaţa, draga mea, spuse ea cu un zâmbet şi m-a sărutat pe amândoi obrajii. Ai ajuns târziu aseară, nu-i aşa?

Mă ţinea de mâini şi, deodată, ca şi cum ar fi fost un impuls subit, privirea ei căută inelul. Am putut doar să-i întorc salutul; Alicia a început să vorbească din nou, privindu-mă acum în ochi:

— Alchimiştii catalogau rubinul ca fiind o piatră arzătoare, un carbuncul. Da, e acelaşi nume care se dă acelui flagel al terorismului biologic care e la modă în ultimul timp la tine în ţară şi pe care îl numiţi antrax. Carbuncul, referitor la nestemate, este un cuvânt pierdut şi nu-l vei găsi în dicţionar cu acest sens – torcea ca o pisică cu vocea ei profundă. Era folosit în cunoaşterea ocultă, vine de la *carbunculus,* care înseamnă cărbune arzător şi se referă la focul lăuntric al acestei pietre.

M-a apucat de mână şi, mângâind-o, şi-a apropiat inelele ca le să vadă mai bine, acordând atenţie celui al templierilor, căutându-i strălucirea interioară. Piatra părea s-o fascineze, făcea să i se aprindă ochii, îi atrăgea privirea ca un magnet.

— Rubinul e stăpânit de Venus şi de Marte. Dragostea şi războiul, violenţa şi pasiunea. Roşu ca sângele. De la această culoare îi vine şi numele. Ştii că există rubine-masculi şi rubine-femele?

Am privit-o fără să-mi pot ascunde uimirea, deşi începeam să mă vindec de temeri. Pietre cu sex? Ce poate să-i treacă prin minte!

— Da, aşa spun ştiinţele oculte, continuă ea coborând tonul puţin mai mult, de parcă mi-ar fi destăinuit un secret. Se deosebesc prin strălucire. Al

tău este mascul. Fii atentă; strălucirea lui este lăuntrică. Vezi steaua în şase colţuri care se deplasează înăuntrul cristalului atunci când învârţi inelul?

Am încuviinţat din cap, remarcasem deja înainte acea strălucire adâncă în luceafărul închis în piatră. Dar, în acel moment, nu aveam nimic de spus, femeia mă luase prin surprindere, poate că îmi mai era încă somn şi-mi venea greu să asimilez o informaţie pe cât de neaşteptată, pe atât de extraordinară.

— Rubinele-femele strălucesc spre exterior, sunt stăpânite de Venus. Al tău, nu. Al tău are culoarea sângelui de porumbel, este mascul, ascultă de Marte, zeul războiului, al violenţei…

Atunci, ochii ei albaştri s-au întors în căutarea alor mei, părea că se trezeşte din transă. Îmi lăsă mâna cu blândeţe şi un zâmbet cald îi lumină chipul.

— E pâine prăjită în cuptor pentru micul dejun. Dar să nu mâncaţi prea mult; în câteva ore o să fie prânzul. Acea femeie cameleonică era din nou schimbată, acum părea o matroană afectuoasă şi prevenitoare. Femeia aceea seducătoare pe care, cu povestea ei de alchimistă, tocmai o intuisem pentru câteva clipe, era încântătoare; nicio legătură cu descrierile de vrăjitoare în sabat pe care le insinuau Luis şi mama mea. L-am invitat la masă şi pe Luis. Acum, ieşi pe terasă, Oriol ia micul dejun acolo.

Mi s-a părut o idee excelentă. Am făcut-o în mare grabă. Mă temeam să nu se repete exaltarea Aliciei din pricina inelului, producându-mi şi mai multă nelinişte.

NOUĂSPREZECE

Acolo afară, la o masă aşezată într-o colorată grădină de trandafiri în plină înflorire, stătea Oriol sorbindu-şi cafeaua, cu un ziar în faţă. Soarele se alătura exploziei de culori pe verdele strălucitor al frunzelor, risipindu-se în pete sclipitoare printre umbrele pe care le proiectau copacii. O briză suavă adăuga mişcare scenei şi-mi mângâia pielea.

M-am oprit să-l privesc şi mi s-a părut o scenă scoasă dintr-unul din tablourile cu grădini pictate de Santiago Rusiñol şi care atârnau pe pereţii vilei; eram sigură că vreuna dintre acele pânze reproducea această grădină. Am respirat adânc şi mi-am dat seama că dispăruse toată teama provocată de povestea alchimistă a Aliciei. M-am concentrat asupra lui Oriol, care continua să citească fără să-mi observe prezenţa şi mi-am spus că, deşi se schimbase, rămăsese acelaşi băiat de care m-am îndrăgostit copilă fiind.

— Bună dimineaţa, l-am salutat, zâmbind.

— Bună dimineaţa.

— Mă bucur că eşti aici, am spus, ca să-l tatonez, şi că nu ţi-ai petrecut noaptea ocupând vreo proprietate.

M-a privit şmechereşte, invitându-mă cu un gest să iau loc.

Am făcut-o şi, începând să ronţăi o felie de pâine prăjită, am insistat asupra subiectului:

— Mi s-a spus că atunci când nu ţii cursuri la universitate, te îndeletniceşti cu ocuparea proprietăţilor străine.

Îmi aruncă din nou acea privire ca şi cum ar fi spus: „Vrei război, nu-i aşa?” Şi, în sfârşit, răspunse:

— Proprietăţi părăsite. Şi luă încă o sorbitură de cafea. Există oameni care nu au un cămin şi copii săraci care au nevoie de educaţie şi de distracţie atunci când nu sunt la şcoală. Să foloseşti o proprietate de care nu profită nimeni, goală în aşteptarea speculei care face să crească preţurile pe piaţa imobiliară, să-ţi ajuţi aproapele este un act de caritate. Nu un delict.

— Ai fi putut să-i aduci aici; e mult spaţiu pe care nu-l folosiţi.

Izbucni în râs, era încântător. Cu calm, întinse untul şi dulceaţa de portocale pe felia de pâine prăjită. Îşi încruntă fruntea, prefăcându-se că se gândeşte, apoi începu să mănânce mişcând din cap cu un gest afirmativ, ca şi cum mi-ar fi dat dreptate.

— Nu e o idee rea. Dar nu o fac din două motive.

— Care anume?

— În primul rând, pentru că mama m-ar asasina, am râs eu.

— Şi al doilea, pentru că nu e părăsită.

— Dar e spaţiu pentru mai mulţi oameni, de ce nu adăposteşti pe cineva? voiam eu să-l încolţesc.

— Hai, avocăţico! Ochii lui albaştri se aţintiră într-ai mei cu o privire amuzată. Lasă-mă să fiu puţin inconsecvent în principiile mele. În plus, mama deja adăposteşte o sărmană fată americancă, nu-i aşa?

N-am răspuns şi, zâmbind, m-am concentrat asupra aromei cafelei, a plăcerii dimineţii însorite, străbătând cu privirea arborii, trandafirii în floare, gazonul bine îngrijit, şi admirându-l, fără să mă prefac, pe el. Mă bucuram de acest moment.

— Ai crescut, băieţandre, i-am spus. Nu mai ai coşuri şi eşti foarte chipeş.

El râse.

— În ţara asta e obiceiul ca bărbatul să fie acela care face complimente fetei, şi nu invers.

— Bine, atunci fă-o, şi mi-am ridicat bărbia cu un aer sfidător. Dar fă-o într-un stil mai frumos decât cel de aseară, te rog.

Mi-am spus: „Cristina, cochetezi, fii atentă, că e prea devreme. Nu întrece măsura”. Dar eram deja pornită şi nu aveam chef să-mi înfrânez pornirile.

Încă o dată privirea lui amuzată. A zăbovit cu cafeaua, pâinea prăjită şi celelalte… mă făcea să aştept. Mi-am spus că ştie să controleze bine răgazurile, că nu se grăbea şi eschiva bine atacurile, aşa cum a făcut-o atunci când i-am pus la îndoială principiile. Ar fi fost un bun avocat.

— Şi tu ai crescut, şefa! „Asta era o lovitură sub centură”, mi-am spus eu. Cu această poreclă nu foarte măgulitoare mă denumea Luis şi nu era bine s-o facă el. Aproape că nu aveai sâni şi ia te uită ce frumos promontoriu te împodobeşte acuma! Dacă nu e un fals, fireşte.

— Nu e un fals, m-am grăbit eu să lămuresc lucrurile.

Nu mă aşteptam la acest gen de răspuns. El făcu din nou o pauză, ca şi cum m-ar fi evaluat. Dacă n-aş avea o părere bună despre mine, aş fi foarte, chiar peste măsură de jenată. M-am gândit că o face înadins, că dintr-un anumit motiv voia să mă pedepsească.

— Şi fundul tău. Ce rotunjimi plăcute!

— Insinuezi că îl am mare?

— Nu, aş spune că e aproape perfect. Scaunele trebuie să fie bucuroase când te aşezi pe ele.

— Foarte nostim! am răspuns eu. El mă privea amuzat, cu un aer obraznic. „Nu, mi-am spus, nu poate fi homosexual, aşa cum pretinde Luis. Nici claponul pe care mi-l închipuiam aseară. Dar poate la fel de bine să se prefacă, şi probabil chiar este, de aceea foloseşte acest limbaj pe jumătate vulgar, pe jumătate usturător, ca să mă facă să-mi piară cheful şi să mă ţină departe de el.” Poate că mă arătasem prea îndrăzneaţă.

— Eşti foarte frumoasă, conchise el.

— Mulţumesc. Ţi-a fost greu s-o spui. Deşi n-ai învăţat prea multe de aseară. Şi după ce ne-am privit zâmbind, am revenit la micul dejun. În ciuda foarte puţin rafinatelor laude ale lui Oriol şi a agresivităţii lui prefăcute, mă simţeam fericită şi savuram clipa. Dar deodată, ca într-o răbufnire, mi-a venit gândul pe care-l păstrasem de atât de mult timp.

— De ce nu mi-ai scris niciodată? i-am reproşat eu dintr-o suflare. De ce nu mi-ai răspuns niciodată la scrisori?

A rămas privindu-mă serios. Ca şi cum n-ar fi ştiut despre ce vorbesc.

— Tu şi cu mine ziceam că suntem logodnici. Nu-ţi aminteşti? Ne-am înţeles să ne scriem. Observam că dinăuntrul meu ieşea la suprafaţă o decepţie, o durere amară, un vechi resentiment. Ai minţit.

Continua să mă privească cu ochii lui albaştri mari, deschişi, plini de uimire.

— Nu, nu e adevărat, spuse în sfârşit.

— Ba da, sigur că da, am afirmat eu. Eram indignată. Cum putea să spună asta? E un mizerabil! M-am străduit să evit ca ochii să mi se umple de lacrimi.

— Nu, nu e adevărat, repetă el.

— Cum poţi să negi? Am făcut o pauză ca să respir adânc. Neagă că ne-am sărutat în timpul acelei furtuni din ultima vacanţă pe Costa Brava! Şi că apoi am mai făcut-o pe ascuns. Chiar aici, în grădina asta, sub copacul ăla – şi am tăcut. Eram furioasă şi tristă. Oriol încerca să-mi răpească astfel cea mai frumoasă dintre amintirile adolescenţei mele. Am fost pe punctul să-i spun: „Dacă eşti *gay* şi te căieşti pentru povestea aia, spune-mi-o acum. Dar nu mă minţi”. Mă simţeam foarte jignită. Neobrăzatul ăsta nu mi-a răspuns la scrisori şi face acuma pe niznaiul. Neagă totul, dacă ai curaj s-o faci! am insistat eu. Pentru o clipă, era să spun testicule, dar în sfârşit am putut să mă controlez şi am folosit cel mai apropiat lucru care mi-a trecut prin cap. Traducerea în versiune blândă a expresiei americane.

— Fireşte că-mi amintesc. Ne-am sărutat şi eram logodnici. Sau cel puţin asta spuneam. Şi am promis să ne scriem. Dar eu n-am primit nicio scrisoare de la tine şi cele pe care ţi le-am trimis n-au avut vreodată un răspuns.

Am rămas privindu-l cu gura căscată.

— Mi-ai scris?

Dar în acel moment a apărut Luis, zâmbitor, şi l-am urât fiindcă ne-a întrerupt. Când cineva are priceperea să te calce pe nervi, se foloseşte de ea chiar şi fără să o ştie.

A început să pălăvrăgească şi eu am rămas cu bănuiala că Oriol m-a minţit spunând că mi-a scris.

La masă, am vorbit deschis despre testament, despre comoară, Alicia ne încuraja s-o facem. Părea foarte entuziasmată, chiar mai mult decât noi. A fost limpede din primul moment că ar fi greu s-o excludem. Nu-mi dădusem seama, acceptându-i invitaţia, că ăsta era preţul pe care-l aveam de plătit… Sau cel puţin, o parte din el. Iar noi eram prea excitaţi ca să tăcem sau să vorbim despre altceva. Nici Luis nu era mai rezervat, cu toate avertismentele în legătură cu mama lui Oriol pe care el însuşi mi le făcuse. Am avut impresia că Alicia plănuise totul. Că a ştiut de comoară înaintea noastră, că avea cunoştinţă despre nişte lucruri pe care noi încă le ignoram. Nu vorbea prea mult, asculta ca să formuleze o întrebare pertinentă şi apoi cântărea răspunsul, observându-ne cu atenţie. Amintirea transei în care căzuse contemplându-mi

inelul, a referirilor ei de alchimistă, mă îngrijora. Ce ştia femeia asta şi trecea sub tăcere?

DOUĂZECI

Nu-mi aminteam bulevardul catedralei atât de larg, nici spaţiul dintre clădiri, atât de amplu şi de degajat. Imaginile pe care le-am păstrat erau de când mergeam la târgul de Crăciun ca să cumpărăm cele necesare pentru iesle[46] şi pentru pom. Era frig şi eram îmbrăcaţi în paltoane, se făcea întuneric devreme şi toate tonetele erau înţesate de lumini, unele cu şiraguri de beculeţe colorate ce se aprindeau intermitent. Ca fond muzical, răsunau întotdeauna *Al vinticinc de decembre, fum, fum fum*[47] şi alte *nadalas*[48] cântate de voci veşnic infantile. Era o lume a iluziilor, a istoriei sacre devenite basm pentru copii, a figurinelor din lut ars, muşchi de pădure şi plută. Zile fermecate care precedau noaptea când *El Tió*[49] ne răsfăţa cu cofeturi şi Moş Crăciun şi Regii Magi[50] se luau la întrecere care să aducă cele mai frumoase jucării. Mirosurile de muşchi umed, de brad, eucalipt şi vise ne umpleau nările. Amintirea acelor peisaje cu păstori mititei şi turmele lor, cu îngeri, *caganes*[51], case, munţi, râuri, copaci, poduri… totul mic şi nevinovat, e ceva extraordinar pe care încă îl mai păstrez ca pe una dintre comorile copilăriei mele. Şi Enric. Enric se bucura de toate astea de parcă ar fi fost copil ca şi noi şi majoritatea amintirilor mele din timpul acelor vizite legendare la târg erau cu el. Întotdeauna se oferea voluntar să ne ducă. Magazinul lui era foarte aproape de catedrală şi nu accepta scuze; aşa că mergeam cu el, mama mea, cea a lui Luis şi noi trei, şi apoi ne invita să gustăm o ceaşcă de ciocolată într-una din lăptăriile de pe strada Petrichol.

— Ţi-aminteşti când mergeam la târgul de Crăciun? l-am întrebat pe Luis.

— Poftim? răspunse el mirat. El s-o fi gândind la comori cu aur şi pietre nestemate, iar eu, la amintiri tezaurizate. Era mijlocul dimineţii când Luis a lăsat maşina într-o parcare subterană în apropierea catedralei. Stabilisem cu Oriol ca noi să mergem la Del Grial, în vreme ce el se angaja, cu ajutorul unor prieteni restauratori, să verifice panourile la razele X.

— Te întrebam dacă mai ţii minte cum veneam aici să cumpărăm figurine şi muşchi pentru ieslea noastră, am repetat eu.

— Ah, da. Sigur că da, zâmbi el. Ne distram de minune. Târgul încă se mai instalează de Crăciun, dar acum toată zona asta e pietonală.

Am traversat bulevardul, în vreme ce eu redescopeream minunata faţadă a catedralei, acoperită cu filigrane cioplite în piatră.

— Vreau să intru, am spus eu.

Cu o zi înainte, menţionând librăria, Alicia a afirmat că încă mai funcţionează, iar eu nu mă grăbeam nicăieri. Eram în aşteptarea celor ce s-ar putea întâmpla acolo, dar în acelaşi timp, eram neliniştită şi mă temeam că nu se va întâmpla nimic şi că toată povestea, că tot acel frumos joc de-a comoara se va termina curând, scăpându-mi printre degete, fără să mai rămână nimic

din el, ca atunci când, mică fiind, strângeam în pumn nisipul fin de pe plajă. Aşa că, asemenea unui copil care-şi rezervă plăcerea dulciurilor amânându-şi plăcerea de a le savura, am vrut să ne întârziem şi noi câteva clipe sosirea.

— Vrei să faci o vizită turistică? Acum? se plânse Luis.

— Doar câteva minute, am răspuns eu. Vreau să văd dacă e aşa cum mi-o amintesc.

El acceptă scrâşnind din dinţi.

***

Cu o zi înainte, Oriol a explicat la masă că acea formidabilă structură a fost construită în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, când templierii erau la apogeu şi că ei au dispărut înainte ca edificiul să fi fost terminat. Acei călugări au fost importanţi propagatori ai stilului gotic.

Micul vestibul de lemn de la intrare face trecerea spre un enorm spaţiu interior din piatră cioplită, în care stâlpii se înalţă zvelţi în coloane şi colonete, formând arce ascuţite ce se încrucişează între ele, creând bolţi ogivale. Şi în centrul fiecărei cupole, închizând-o, un bolţar, marea cheie de boltă; sprijin pentru tot, medalion gigantic ce pare că pluteşte în aer, rotund şi sculptat, cu blazoane şi chipuri de sfinţi, de cavaleri şi de regi. În părţile laterale, deasupra capelelor, mari ferestre ogivale cu frumoase vitralii colorate luminează suprafeţele de piatră.

Interiorul templului nu mi-a înşelat amintirile, dar claustrul[52] a fost cel care m-a fermecat. Respira pace, distanţă, izolare de lumea materială; mi-era greu să cred că mă aflu în inima forfotei oraşului. Grădina centrală era populată de palmieri şi magnolii care se înălţau, ca şi cum ar fi dorit să evadeze spre cer ridicându-se peste arcele gotice, deasupra unui bazin cu gâşte albe. Părea că ne aflăm la mulţi kilometri distanţă, cu sute de ani în urmă, în plin Ev Mediu.

Atunci l-am văzut pe acel bărbat. Stătea sprijinit de unul dintre piloni, lângă fântâna acoperită de muşchi deasupra căreia stă călare Sant Jordi[53]. Se prefăcea că priveşte păsările.

Am simţit un fior. Era bărbatul din aeroport, cel care aştepta la mine la hotel, acelaşi pe care mi s-a părut că-l văd în mulţimea de pe Ramblas. Aceeaşi îmbrăcăminte de culoare închisă; barba şi părul alb. Înfăţişarea lui de dement. De data asta, ochii lui de un albastru rece nu i-au mai întâlnit pe ai mei. M-am gândit că se preface.

— Să mergem, i-am spus lui Luis, trăgându-l de haină. M-a urmat surprins şi am ieşit pe una din porţile care dau în stradă, peste drum de un vechi palat.

— Ce-ai păţit acum? vru să ştie Luis. De ce te grăbeşti…?

— Se face târziu, am şoptit eu. Nu voiam să-i dau explicaţii.

Am traversat piaţa înspre librăria Del Grial, situată pe o străduţă din apropiere; speram că această plecare bruscă îl va deruta pe individul cu părul cărunt: eram convinsă că mă urmăreşte.

***

Del Grial era o librărie într-adevăr veche şi chiar cu asta se îndeletnicea,

cu cărţile vechi. Am găsit-o într-o casă cu un aspect şi mai vetust, căreia n-aş îndrăzni să-i ghicesc vârsta sau epoca. Uşa şi vitrinele joase aveau pervaz de lemn şi, privit prin geamuri, totul părea aşezat claie peste grămadă; dulapurile cu pereţi de sticlă ticsite cu cărţi, colecţii vechi de stampe, teancuri de cărţi poştale, ilustrate, afişe, calendare, vechi de mulţi, foarte mulţi ani, şi, deasupra, un venerabil strat de praf. La intrare, a sunat un clopoţel. Nu se vedea nimeni şi Luis şi cu mine ne priveam întrebându-ne ce să facem. Dezordinea pe care, din afară, o prevestea acel loc, era cu mult depăşită de realitatea dinăuntru. Localul se prelungea de-a lungul unui culoar pe laturile căruia se ridicau două şiruri de rafturi ajungând până în tavan, cu volume de mărimi şi cu legături diferite; în mijloc, nişte mese cu reviste vechi formau o insuliţă care împărţea coridorul în alte două mai înguste. Pe copertele lor se vedeau desene cu fete zâmbitoare la modă prin anii douăzeci. Ochii mi s-au îndreptat imediat spre o colecţie de păpuşi de toate culorile decupate în carton şi cu frumoase rochii de epocă.

— Ce loc! am exclamat, în vreme ce priveam în jur. Mă ispitea gândul să rămân ore întregi scotocind prin acea lume de vechituri fascinante. Păpuşile desenate pe carton, armatele de soldaţi decupaţi şi ei în carton, planşele pictate cu animale. Amintiri ale unor copilării trăite şi lăsate în urmă cu poate o sută de ani. Dar noi am venit să căutăm ceva foarte concret şi, după întâlnirea mea în catedrală cu bărbatul acela, mă simţeam neliniştită, aşa că l-am împins pe Luis în interiorul prăvăliei.

— Bună! strigă el, văzând că nu apărea nimeni la sunetul clopoţelului.

Şi atunci am observat o mişcare în fundul culoarului. Un tânăr de vreo douăzeci de ani ne contempla pe deasupra unor ochelari cu sticle groase, uşor deranjat, privindu-ne ca pe nişte intruşi gălăgioşi care-i profanaseră liniştea de cititor solitar într-o bibliotecă. Fără îndoială că-l făcuserăm să revină, într-un moment nepotrivit, dintr-o lume sigură de vechi plăsmuiri, în această realitate modernă, prozaică şi periculoasă din care se refugia ocrotit de barierele literelor, de zidurile cuvintelor, de tranşeele frazelor, capitolelor şi cărţilor.

— Ce doriţi? se răţoi el la noi.

— Bună! am repetat eu, trecând de partea lui Luis; mă întrebam cum să-i povestim acestui copil acea istorie ciudată.

— Am venit după ceva pe care domnul Enric Bonaplata l-a lăsat aici pentru noi, îi spuse Luis, luând-o înainte.

Puştiul îşi arătă surprinderea pe faţă înainte de a răspunde:

— Nu-l cunosc.

— Fapt este că de-atunci au trecut mulţi ani, insistă Luis. Treisprezece.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi.

Atunci i-am arătat mâna cu inele.

— Despre asta, i-am spus.

M-a privit tresărind, de parcă l-aş fi ameninţat.

— Ce-i asta? În spatele sticlelor groase, ochii lui semănau cu ai unui peşte. Îmi priveam unghiile. Mi-am spus că, dacă le-aş fi avut date cu roşu,

băiatul ar fi avut o criză de panică.

— Inelul! am exclamat eu cu nerăbdare. Şi ochii lui se îndreptară spre inelele de pe degetele mele. Le-a privit câteva clipe, fără să reacţioneze.

— Inelul ăsta! îl lămuri Luis, apucându-mi degetul şi apropiindu-l de băiat. Acesta rămase privindu-mă cu o expresie de uimire înainte de a exclama:

— Inelul!

— Da. Inelul, reafirmă Luis.

Puştiul ne întoarse spatele şi înaintă câţiva paşi spre interiorul prăvăliei, strigând:

— Domnule Andreu! Domnule Andreu!

Spre surprinderea mea, librăria se prelungea dincolo de culoar şi, dintr-un anumit loc ascuns, cineva răspunse alarmat de tonul din vocea tânărului:

— Ce se întâmplă?

— Inelul!

Şi apăru un bărbat slab, cu înfăţişarea cuiva care a depăşit cu mai mulţi ani vârsta legală de pensionare.

Plicticoasa conversaţie despre inel, care inel? se repetă şi, în sfârşit, i-am băgat sub nas domnului Andreu sigiliul templierilor.

Îmi îndepărtă mâna până la o distanţă potrivită pentru ochii şi ochelarii lui, şi exclamă la rândul lui:

— Inelul! Nu-şi luă ochii de la bijuterie nici măcar ca să întrebe: Pot să-l văd?

Şi îl examină sub toate unghiurile şi contra luminii, şi în sfârşit se pronunţă:

— Ăsta e inelul! Nu e nicio îndoială!

„Da, bineînţeles, am gândit eu în sinea mea, asta am spus şi eu tot timpul.” Atunci, bătrânul sfrijit îşi scoase ochelarii şi începu să mă măsoare din priviri.

— O femeie! spuse el. „Evident, am gândit eu. O femeie şi inelul. Acum ai înţeles?” Toate acele gesturi şi exclamaţii începeau să mă obosească, dar am rămas într-o prudentă tăcere. Să vedem ce o să facă mai departe.

— Cum e posibil ca o femeie să aibă inelul? Tonul lui era indignat. Să aştept atâţia ani ca să vină o femeie! Cum e posibil?

— Sâmbătă s-a citit testamentul domnului Enric Bonaplata, interveni Luis, şi domnişoara Wilson împreună cu Oriol, fiul lui, şi cu mine în persoană suntem moştenitori ai…

— Pe mine nu mă interesează asta, răspunse bătrânul arţăgos, retezându-i-o. Eu o să fac ce am de făcut şi cu asta, basta.

Şi bodogănind ceva de genul „cum de i-a dat prin minte lui Bonaplata ăla… altă femeie… se întoarse în bârlogul lui, pe care eu mi-l imaginam ca pe un labirint din hârtie veche pe care el o rodea atunci când îi era foame şi pe care, judecând după înfăţişarea şi proasta lui dispoziţie, nu era în stare să o digere cum se cuvine.

Puştiul ridică din umeri de parcă ar fi vrut să se scuze pentru firea

nesuferită a moşului, iar eu m-am întors să-l văd pe Luis, care ridică dintr-o sprânceană spunând fără să vorbească: „Şi acum, ce-o să se întâmple?”

Deodată, îmi trecu un fier roşu prin inimă. Luis era cu spatele la uşă şi, în clipa când l-am privit, am văzut pe cineva care privea pe geam din afară. Era tipul de la aeroport! Cel de la hotel, cel pe care tocmai îl văzusem în claustrul catedralei. M-am înfiorat.

Bărbatul m-a fixat pentru o clipă cu privirea şi apoi a dispărut. „Asta deja nu mai e o întâmplare!”, mi-am spus eu în gând. Observându-mi tresărirea, Luis se întoarse spre uşă, dar era prea târziu.

— Ce se întâmplă? vru el să ştie.

— Tocmai l-am văzut pe bărbatul ăla, cel de la catedrală, am şoptit eu.

— Care bărbat? şi mi-am amintit că nu-i spusesem nimic.

— Astea sunt. Bătrânul apăru cu un teanc de hârtii, fără să-mi lase timp să-i răspund însoţitorului meu. Era legat cu panglici, iar acestea, pecetluite cu ceară roşie. Mapa exterioară îngălbenită prezenta nişte litere scrise cu peniţa, pe care n-am fost în stare să le descifrez. Bărbatul îmi puse pachetul în mâini şi pufni din nou privindu-l pe Luis şi căutând în el solidaritate.

— Altă femeie! repetă el.

Am fost tentată să-i reproşez bătrânului misoginismul lui. Dar n-am făcut-o; aveam ceea ce venisem să caut şi apariţia bărbatului cu barbă albă mă îngrijora. Aşa că i-am pasat lui Luis teancul de hârtii şi i-am mulţumit morocănosului librar, îndreptându-mă imediat spre uşă. Mi-am scos trupul afară pe jumătate, privind cu prudenţă. Nu, bărbatul ăla nu mai era. Două doamne în vârstă se deplasau pe străduţă, dar nu era nici urmă de acel personaj sinistru.

Dar mie mi-era teamă, eram neliniştită; presimţeam ceva.

DOUĂZECI ŞI UNU

Mergeam pe străduţele aproape pustii în drum spre parcare şi am văzut apropiindu-se doi tineri bine îmbrăcaţi. Nu semănau deloc cu bătrânul acela ciudat şi m-am simţit mai liniştită. Dar, atunci când ne-am încrucişat, unul din ei m-a abordat, împingându-mă spre o poartă mare de lemn închisă.

— Dacă tăceţi din gură şi sunteţi ascultători, n-o să păţiţi nimic, ne-a atras atenţia tipul. M-am speriat văzându-i briceagul din mână pe care mi-l agita în faţă, ameninţându-mă. Cu coada ochiului, mi s-a părut că observ că şi Luis se afla în aceeaşi încurcătură.

— Ce vreţi? spuse el.

— Dă-mi asta.

— Nici să nu-ţi treacă prin minte, răspunse Luis.

— Dă-mi-le sau îţi iau gâtul, strigă cel care îl ameninţa. Şi bărbatul începu să tragă de documentele pe care Luis refuza să i le cedeze. „Vor înscrisurile!" m-am gândit, surprinsă. Mi l-am imaginat pe prietenul meu muribund, întins plin de sânge pe jos şi eu încercând să-i vin în ajutor. Nici teancul de înscrisuri, nici comoara, dacă ea într-adevăr exista, nu meritau ca el să moară. Nimic nu merita moartea, ăsta e un lucru la care meditasem mult de la prăbuşirea Turnurilor Gemene.

— Dă-i-le, Luis! am strigat eu.

Dar Luis continua să se împotrivească şi individul care se lupta cu el lansă o lovitură de briceag spre mâinile prietenului meu. Din fericire, Luis s-a smucit şi nu l-a nimerit. Eu mă sprijineam cu spatele de poartă şi celălalt tâlhar, înţepându-mi gâtul cu briceagul, strigă:

— Dă drumul la hârtii sau o ucid!

Atunci, totul s-a întâmplat în acelaşi timp. Am văzut că din spatele atacatorilor noştri, ca ivit de nicăieri, venea bătrânul cu părul şi barba albă. Era cu ochii holbaţi. Eu eram deja înspăimântată, dar văzându-l pe acel bărbat, am simţit în mod ciudat că mi se taie picioarele. Mai aveam puţin şi făceam pe mine. Panică în toată regula. Se abătea asupra noastră, prevestind moarte. Agita ameninţător un cuţit cu lamă lată, cu o sclipire sinistră, şi avea haina neagră înfăşurată pe braţul stâng. Luis scoase o tânguire; briceagul banditului i-a atins mâna cu care strângea pachetul. Urmă un urlet de surpriză şi de durere, atunci când bătrânul îşi implântă pumnalul în partea dreaptă a tipului care mă ameninţa. Acesta lăsă să-i cadă briceagul şi eu am simţit o mare uşurare atunci când tăişul s-a îndepărtat de gâtul meu. În acel moment, Luis, rănit la mână, dădu drumul mapei, dar agresorul lui, ocupat să-i dea o lovitură de cuţit bătrânului care se năpustise asupra lui, n-a reuşit să pună mâna pe ea. Nou-venitul, cu o agilitate şi o furie surprinzătoare pentru vârsta lui, devie lovitura de briceag cu braţul apărat de haină şi imediat întoarse

atacul, lansându-i individului o lovitură cu acel enorm cuţit ce părea o spadă scurtă. Celălalt, mai tânăr, a eschivat-o printr-o săritură. Eu eram în continuare cu spatele rezemat de poarta mare de lemn şi am văzut cum tâlharul rănit o lua la fugă şchiopătând. Celălalt, care rămăsese faţă în faţă cu bătrânul şi cu spatele la Luis, încercă încă o dată să-l rănească pe neaşteptatul lui oponent, care opri, cu braţul protejat, lovitura de cuţit, aşa cum făcuse cu cea dinainte.

Atacatorul n-a mai aşteptat şi, profitând de moment, înainte ca bătrânul să reacţioneze, o luă la fugă în urma complicelui său.

Nu m-am simţit liniştită; bătrânul acela mă îngrozea şi mai mult decât cei doi pungaşi pe care-i izgonise. Fără să aibă grijă să-l şteargă de sânge, vârî pumnalul într-o teacă de piele care-i atârna la şold şi, liniştit, privindu-ne pe rând cu acei ochi puţin cam rătăciţi, îşi puse haina mototolită, la fel de neagră ca şi restul îmbrăcămintei. Am constatat că astfel arma era ascunsă perfect. „Ce-o fi vrând nebunul ăsta?” m-am întrebat eu. Nici Luis, nici eu nu ne mişcaserăm, eram în stare de şoc, observându-l cu neîncredere pe salvatorul nostru; prietenul meu, acoperindu-şi mâna rănită cu cealaltă, iar eu, apărându-mi spatele sprijinit de poartă.

Liniştit, bătrânul culese de pe jos mapa cu înscrisuri şi, dându-mi-o, spuse:

— Data viitoare să aveţi mai multă grijă. Vocea lui era răguşită şi mă fixă cu privirea.

Se întoarse cu spatele şi, fără să-l bage în seamă pe Luis, plecă.

***

— Individul ăla ar fi ucis fără să clipească! exclamă Luis, agitându-şi în aer mâna bandajată. Eram în apartamentul lui din Pedralbes şi pachetul zăcea în mijloc pe o măsuţă, înconjurată de nişte perne mari pe care ne odihneam toţi trei.

— Au avut noroc tipii ăia că au putut să fugă, intervenii eu. Bătrânul ăla nu arăta nicio emoţie, n-avea pic de milă în el.

— Dar a sărit în ajutorul vostru, spuse Oriol. Cum vă explicaţi faptul că v-a apărat, dacă pare atât de fioros?

Zâmbea uşor şi ochii lui de un albastru profund, atât de diferiţi de cei ai bătrânului de dimineaţă, străluceau cu o lumină jucăuşă. Nu părea ca relatarea noastră înflăcărată să-i fi produs cine ştie ce impresie. Dumnezeule! Cât e de frumos!

— Nu ştiu, am răspuns. Nu înţeleg ce se întâmplă. Cineva a vrut să ne fure această mapă, al cărei conţinut îl ignorăm, dar care se presupune că are legătură cu o comoară fabuloasă. Atunci apare bărbatul ăsta sinistru, care mă urmăreşte peste tot de când am sosit la Barcelona, şi ne scapă de bandiţi. Tipii ăia ştiau ce caută, nu încercau să fure nici bani, nici bijuterii. Nici nu i-a interesat geanta mea. Umblau după ceea ce conţine pachetul cu înscrisuri. Ei ştiu de comoară!

— Şi ce-i cu bărbatul ăla în toată povestea asta? interveni Oriol. E posibil oare să te urmărească doar ca să te protejeze?

— Nu ştiu, a trebuit să recunosc. Sunt prea multe mistere, am impresia că toţi ştiţi mai bine decât mine ce se întâmplă. Şi că treceţi sub tăcere nişte lucruri. I-am privit pe amândoi.

Oriol, adresându-se vărului său, zâmbi:

— Ce zici, Luis? Ne ascunzi lucruri pe care ar trebui să le ştim?

— Nu. Nu cred, verişorule. Şi tu? Tu ce ne ascunzi?

— Nimic important, răspunse Oriol, zâmbind şi mai mult. Dar nu vă faceţi griji, dacă va fi ceva ce-mi vine în minte şi pe care să-l consider relevant, o să vi-l povestesc la timpul potrivit.

Această ambiguitate m-a indignat.

— Spui şi da, şi nu, în acelaşi timp! am exclamat. Dacă ştii ceva, spune-o! Azi am fost pe punctul de a fi ucişi, fir-ar să fie!

Oriol mă privi.

— Bineînţeles că ştiu mai multe decât tine, spuse el, serios. Şi Luis ştie mai multe decât tine. Toţi ştim mai mult decât tine. Ai stat departe paisprezece ani, îţi aminteşti? Şi în tot acest timp, s-au petrecut nişte fapte. O să le afli încetul cu încetul.

— Dar, pe-aici, pe-afară, există oameni care umblă cu cuţitul, am răspuns, arătând mâna bandajată a lui Luis. Există întrebări care nu mai îngăduie amânare. Cine sunt oamenii ăştia?

— Nu ştiu, şi ridică din umeri. Dar bănuiesc că ar putea fi aceiaşi cu care s-a înfruntat tatăl meu atunci când căuta această comoară a templierilor. Tu ce părere ai, Luis?

— Da, ar putea fi ei, şi se mai află încă pe urmele comorii. Dar nici eu nu sunt absolut sigur.

Mi-am amintit de spargerea apartamentului meu şi mi-am dat seama că avem adversari şi că ne urmăresc îndeaproape. Dar bătrânul nu făcea parte dintre ei.

— Şi nebunul? am întrebat. Şi bărbatul cu părul şi barba albă?

Luis clătină din cap, negând.

— N-am nici cea mai vagă idee, spuse el.

Oriol ridică din umeri, arătându-şi ignoranţa.

— Bine. Gata cu pălăvrăgeala, spuse Luis nerăbdător. Deschidem pachetul ăsta sau ce facem?

Pe coperta de carton a mapei se putea citi cu o anume dificultate „Arnau d'Estopinyá” şi era legată cu panglici de un roşu spălăcit care, la rândul lor, erau prinse cu mai multe peceţi de ceară. Imediat, am recunoscut în ele crucea labată a Ordinului Templierilor, la fel cu aceea de pe inelul meu. Luis s-a dus după foarfeci şi cu multă grijă a procedat la tăierea doar a panglicilor absolut necesare ca să extragă documentele din interiorul mapei. Erau nişte foi îngălbenite scrise cu litere neregulate şi cu cerneală sinilie. Erau numerotate şi Luis a trecut la citirea primei dintre ele.

DOUĂZECI ŞI DOI

Eu, Arnau d'Estopinyá, călugăr sergent din Ordinul Templierilor, simţind că puterile-mi slăbesc şi că sunt aproape de a-mi încredinţa sufletul Domnului, istorisesc faptele mele, în mănăstirea din Poblet[54] *în luna ianuarie din anul Domnului o mie trei sute douăzeci şi opt.*

Nici caznele inchizitorilor dominicani, nici ameninţările slujitorilor regelui din Aragón, nici celelalte violenţe la care m-au supus sau beteşugurile pe care mi le-au pricinuit lacomii şi mizerabilii care bănuiau ce ştiam eu, nu au putut să-mi smulgă taina pe care moartea vrea să o ducă odată cu mine.

Am împlinit până azi făgăduiala făcută bunului maestru al Ordinului Templierilor din regatele din Aragón, Valencia şi Mallorca, călugărul Jimeno de Lenda, şi locţiitorului său, cuviosul Ramón Saguardia. Dar, dacă murind, taina moare odată cu mine, făgăduiala va rămâne neîmplinită. Din pricina acestei frământări, şi nu ca să istorisesc peripeţiile vieţii mele, i-am cerut călugărului Joan Amanuense, sub solemn legământ de tăcere, să adune în scris povestea mea.

***

Deodată Luis îşi întrerupse lectura, dar privirea-i continua să cerceteze foaia de hârtie.

— Ăsta e un fals! spuse el după o clipă, privindu-ne cu o expresie alarmată. Se citeşte cu prea mare uşurinţă, ca să fie un text medieval. Ce părere ai, Oriol?

Vărul lui, luând una dintre foi, o observă în tăcere. Apoi dădu sentinţa:

— Această scriere nu e anterioară secolului al XIX-lea.

— Cum ştii asta? am întrebat eu, decepţionată.

— Este în catalana veche, dar nici vorbă să fie din secolul al XIII-lea, textul este relativ modern. În plus, este scris pe un tip de hârtie care nu poate avea mai mult de două sute de ani, iar literele au fost trasate cu o peniţă dintr-un metal destul de prelucrat.

— Cum poţi să fii atât de sigur?

— Pentru că sunt istoric şi m-am săturat să citesc documente vechi, zâmbea. Îţi ajunge?

— Da, am răspuns eu, abătută. Şi nu ştiu de ce râzi. Ce decepţie!

— Nu râd, dar nici nu sunt prea alarmat; e ceva obişnuit în munca mea să citesc transcrieri de texte mai vechi. Faptul că documentul nu e cel original nu înseamnă în mod obligatoriu că relatarea este falsă. E nevoie să avansăm mai mult, înainte de a trage concluziile. Şi există şi peceţile de ceară cu crucea templierilor care ocrotea pachetul.

— Ce e cu voi? întrebă Luis.

— Amprenta este la fel cu cea pe care ar lăsa-o o pecete pe care am găsit-

o între lucrurile tatălui meu.

— Insinuezi că el a falsificat pachetul cu înscrisuri? am vrut eu să lămuresc lucrurile.

— Nu. Poate fi un document într-adevăr vechi, dar nu mai vechi de două secole, deşi sunt sigur că el l-a împodobit, ca să-l facă mai solemn.

— Cred că iar ne jucăm de-a comoara, afirmă Luis. Ca atunci când eram mici.

— Atunci, totul nu e decât o glumă postumă?

— Nu. Eu cred că e cât se poate de serios, răspunse Oriol. Ştiu că el căuta comoara cu toată convingerea.

— Dar există o comoară? am insistat.

— Cu siguranţă. Sau cel puţin a existat. Dar, cine ştie? Poate că ne-a luat-o cineva înainte. Vă amintiţi când eram pe urmele comorilor pe care el le ascundea. Nu-i aşa?

Am afirmat din cap.

— Ascundea bănuţi de ciocolată înveliţi în staniol şi care semănau cu aurul şi argintul. Când vă bucuraţi mai mult? Căutând comoara sau mâncând dulciurile?

— Căutând, am spus eu.

— Dar acum e diferit, afirmă Luis. Nu mai suntem copii şi sunt multe parale în joc.

— Eu cred că e vorba de căutare, spuse Oriol. Tatăl meu a spus-o limpede în testamentul lui: comoara există, dar adevărata moştenire este aventura de a o găsi. El adora opera şi muzica clasică. Dar ştiţi care a fost ultimul lucru pe care l-a ascultat? A fost Jacques Brel şi, mai precis, *Le mouribond,* un cântec de despărţire de cineva care moare iubind viaţa. Dar, înainte, a fost *Viatge a Itaca* de Lluis Llach, inspirată de un poem al grecului Constantin Kavafis; se referă la *Odiseea,* relatarea aventurilor lui Ulise căutând drumul de întoarcere în patria lui, Itaca. Enric credea că viaţa trece călătorind spre Itaca, Itaca fiecăruia; că viaţa înseamnă drumul, nu sosirea la destinaţie. Ultimul port este moartea. Şi în acea după-amiază de primăvară de acum treisprezece ani, corabia lui Enric a ajuns pentru ultima dată în Itaca lui.

Ne lăsă într-o tăcere gânditoare, cam tristă.

— Dragii mei, adăugă Oriol după un moment de meditaţie, nu am moştenit o comoară. Am moştenit o căutare. Ca în jocul de când eram copii.

— Ce să fac? întrebă Luis după câteva clipe. Citesc în continuare? M-am gândit că lui nu-i păsa de căutare; voia comoara.

***

M-am născut departe de coastă, dar destinul meu a fost maritim, continuă Luis. *Nu sunt nobil, dar tatăl meu era om liber şi bun creştin. Nu am fost numit cavaler, cu toate meritele mele, pentru că şi înăuntrul Ordinului Templierilor, cu toată smerenia la care ne sileau legămintele, se păstra rangul de la naştere.*

Când aveam zece ani, a fost o secetă şi o mare foamete pe pământurile

tatălui meu şi acesta m-a trimis la un frate al lui, neguţător la Barcelona.

Şi ce pot să vă spun? Când am văzut marea, am rămas fermecat, chiar mai mult decât atunci când priveam mulţimea de oameni care populau mereu străzile acelui enorm oraş, pălăvrăgind într-o hărmălaie necontenită. Comerţul maritim cu oraşul Perpignan şi noile regate, cucerite de la sarazini de către regele Iacob I în Mallorca, Valencia şi Murcia, era neîncetat şi corăbii, şi neguţători catalani străbăteau toată Mediterana până în Tunis, Sicilia, Egipt, Constantinopol şi Ţara Sfântă.

Dar eu visam la gloria armelor şi la serviciul pus în slujba creştinătăţii, şi îmi plăceau mai mult navele decât comerţul. Doream să trec marea şi să ajung la necunoscutele oraşe din Orient şi, când unchiul meu mă trimitea în port cu vreo însărcinare, rămâneam năuc privind corăbiile şi făceam tot ce mi-era cu putinţă ca să-l conving pe vreun marinar să-mi spună cum i-a mers în ultima lui călătorie sau cum se mânuia vreuna dintre ciudatele maşinării de la bord.

Cheiurile erau o lume foarte diferită de cea de departe de coastă, de unde veneam eu; era exotică, fascinantă. Erau neguţători bogaţi din Genova şi Veneţia cu splendide veşminte încărcate cu nestemate, vedeai normanzi foarte blonzi şi înalţi sosiţi din Sicilia, cavaleri catalani şi aragonezi cu bidivii, arme, slugi şi trupe de mercenari îmbarcându-se pentru războaiele de peste mări, soldaţi încercaţi în luptă, înveşmântaţi în piele, cu o înfăţişare grosolană şi fioroasă, care azi plecau să lupte pentru stăpânul nostru, regele Petru al III-lea[55]*, cu sarazinii răsculaţi din Montesa*[56]*, iar mâine se îmbarcau să se războiască în nordul Africii în solda regelui din Tremancen*[57]*· Mai erau negri veniţi din sud, hamali de pe ţărm încărcaţi cu baloturi şi sclavi arapi acoperiţi cu zdrenţe. Se vorbeau limbi ciudate, iar noaptea, în jurul focurilor de tabără şi în hanuri, ascultam cântece noi şi poveşti uimitoare despre războaie şi iubiri. Munca era avântată şi dulgherii, ori în arsenale, ori pe ţărmul mării, nu conteneau să taie cu fierăstrăul, să ciocănească şi să călăfătuiască. Durau o flotă menită să stăpânească peste Mediterana. Cât de mult tânjesc după acele vremuri! Nările mele încă mai păstrează amintirea mirosurilor de pin, de smoală, de sudoare şi de sardine prăjite la ora mesei.*

Dar cei care îl fascinau pe copilul acela erau călugării din Miliţie[58]*. Niciodată nu puneau piciorul în taverne şi oamenii le făceau loc să treacă, plini de respect, între toţi aceia, ieşeau mai la vedere cei ai Ordinului Templierilor, mult mai presus decât cei ai Sfântului Ioan Ospitalierul. Totdeauna austeri, cu părul scurt, bine hrăniţi şi îmbrăcaţi. Tunicile lor păreau cusute pe măsură, nici urmă de zdrenţe, ca la franciscani, nici de haine părând furate de la alţii, ca la soldaţii regelui. Călugării templieri, deşi bogaţi, niciodată nu-şi permiteau vreun lux, precum acela de care se bucurau alte feţe bisericeşti, şi rânduiala lor era foarte strictă. Cele mai mari corăbii din port erau ale lor şi maestrul lor provincial era în slujba regatelor regelui nostru don Pedro şi a fratelui său, care-i era şi vasal, regele Iacob al II-lea de Mallorca.*

Eu încercam întotdeauna să discut cu ei şi, tot vorbind cu unii şi cu alţii, m-au mişcat credinţa, dârzenia şi absoluta lor încredere în triumful final al creştinismului împotriva duşmanilor acestuia. Aveau răspuns la orice şi erau gata în orice clipă să-şi dea viaţa în luptă. Am mai aflat şi că aceşti cavaleri ai Ordinului Templierilor preferau să lupte pe armăsarii lor şi rareori aveau comanda pe corăbii. Asta era o treabă pentru călugări de neam mai umil. Ca mine.

De cum am împlinit cincisprezece ani, am căpătat încuviinţarea tatălui meu să intru în ordin. Voiam să ajung la comanda unei corăbii de război şi să lupt cu turcii şi cu sarazinii, să văd Constantinopolul, Ierusalimul, Locurile Sfinte. Băieţii nobili puteau să îşi facă legămintele la treisprezece ani, dar eu nu veneam cu danii, ci doar cu credinţa, înflăcărarea şi cu mâinile mele.

Prietenii mei templieri de pe cheiuri au pus o vorbă bună pentru mine la cavalerul comandor al Barcelonei şi acesta s-a îndurat să mă primească, dar cu toată înflăcărarea mea, bătrânul călugăr mi-a spus să mă rog mult şi să stărui. M-a făcut să aştept un an, ca să îmi pună credinţa la încercare.

Acela a fost un an foarte încărcat. Eu îl ajutam mai departe pe unchiul meu, şi afacerile lui, cu preparativele de război, creşteau pe zi ce trecea. Atunci s-a întâmplat că escadra aragoneză, în frunte cu regele nostru Petru cel Mare, a plecat să cucerească Tunisul. Acela a fost într-adevăr un mare rege! Domnul să-l odihnească în pace!

Pe noi, copiii de vârsta mea, ne încânta să vedem îmbarcându-se trupele, cavalerii şi armăsarii lor. I-am văzut pe rege, pe Roger de Lauria[59]*, amiralul flotei, pe conţi şi pe ceilalţi nobili. Era un spectacol şi nu ne mai săturam să aclamăm pe străzi şi să urmăm alaiul până în port.*

Şi Ordinul Templierilor a trimis câteva corăbii şi trupe ca să sprijine strădania monarhului, dar numai din obligaţie şi fără entuziasm. Mi s-a spus că acest fapt nu era pe placul călugărului Pere de Montcada[60]*, pe atunci maestrul nostru provincial. Sfântul Părinte*[61]*, care era francez, rezervase acele regate din nordul Africii pentru Carol de Anjou, regele Siciliei, fratele regelui Franţei.*

Aşa că, atunci când regele don Pedro, aflat deja în fortăreaţa Tunisului ca să înceapă cucerirea, i-a cerut ajutor papei Martin al IV-lea, acesta l-a refuzat. Şi fiind el acolo în nordul Africii şi stând în cumpănă dacă să poarte mai departe războiul împotriva dorinţelor Pontifului, a venit la el o solie de sicilieni care se ridicaseră împotriva lui Carol de Anjou din pricina silniciilor pe care le sufereau din partea francezilor. Monarhul nostru, supărat de purtarea papei, care se dovedea a fi un aliat al francezilor, a debarcat în Sicilia, i-a alungat pe francezi şi s-a încoronat rege. Acest lucru l-a supărat atât de tare pe Martin al IV-lea, încât a sfârşit prin a-l excomunica.

Aşa a trecut anul şi, în sfârşit, am fost admis, doar ca mirean ucenic de marinar, pe vasul comandat de călugărul sergent Berenguer d'Alió. În acel an, amiralul Roger de Lauria a învins în Malta escadra franceză a lui Carol de Anjou şi, în anul următor, l-a învins din nou la Napoli.

Papa, indignat că regele nostru îi învingea pe protejaţii săi, a chemat la o cruciadă împotriva lui, oferind regatele lui don Pedro oricărui principe creştin care ar fi putut să le revendice. Fireşte, candidatul ales a fost Carol de Valois, fiul regelui Franţei şi al Isabelei de Aragón. Armatele franceze au trecut Pirineii şi au asediat Girona[62]*. Noi, templierii catalani şi aragonezi, deşi datoram ascultare directă papei prin Marele nostru Maestru, am găsit scuze ca să nu intervenim şi aşa, pe ascuns, l-am sprijinit pe regele nostru.*

Sosirea escadrei Amiralului a fost începutul sfârşitului acestei dezonorante cruciade. Roger de Lauria nu numai că a distrus flota franceză în golful Leon, dar trupele de soldaţi căliţi în lupte pe care le transporta s-au aruncat pe uscat asupra duşmanului cu o asemenea ferocitate, încât acesta a fost nevoit să fugă, suferind mari pierderi. Dumnezeu nu-l îngăduia pe francez în Catalonia şi nici pe acel papă căzut în greşeală.

Eu aveam optsprezece ani, devenisem de-acum un bun marinar, iar amiralul catalano-aragonez era eroul meu. Visul meu era să comand o galeră şi să iau parte în marile bătălii, precum cele purtate de Roger de Lauria.

Şi ce pot să vă mai spun? După veştile bune, au sosit cele rele. Doi ani mai târziu, Tripoli cădea în mâinile sarazinilor, murind în apărarea cetăţii mulţi templieri catalani, iluştri cavaleri, între care doi din familia Montcada şi fiii contelui de Ampurias. Era semnul prevestitor al nenorocirii care urma să vină. În acel tragic an, mi-am făcut legămintele şi am devenit călugăr templier.

Următorul mare dezastru a fost la San Juan de Arce. Aveam de-acum douăzeci şi patru de ani şi eram secundul de la bordul vasului Na Santa Colonia[63]*, o frumoasă galeră din acelea numite bastarde, cu douăzeci şi nouă de rânduri de bănci cu vâslaşi şi două catarge; cea mai rapidă navă a flotei templierilor catalani. Era în continuare sub comanda călugărului Berenguer d'Alió. Misiunea noastră era aceea de a proteja navele Ordinului Templierilor din regatele de Aragón, Valencia şi Mallorca, dar, deşi am participat la nenumărate ciocniri şi abordaje cu berberii, niciodată nu mai văzusem ceva ca la Arce.*

Niciodată înainte Na Santa Coloma nu fusese dincolo de Sicilia, iar eu eram entuziasmat. În sfârşit, voi vedea Locurile Sfinte! Noi, templierii din regatele iberice, aveam propria cruciadă acasă şi, de aceea, foarte rareori luptam în Orient. Dar situaţia era disperată; sultanul Egiptului, Al-Ashraf Khalil îi arunca pe creştini în mare, după mai bine de o sută cincizeci de ani de prezenţă în Orient. Arce era asediată, dar, din fericire, flota noastră stăpânea peste ape, singura intrare şi ieşire cu putinţă din oraş. La sosirea noastră, situaţia era critică şi am trimis un grup de arbaletieri să apere zidurile în zonele controlate de templieri.

Oraşul era acoperit de fumul focurilor pe care le pricinuia pe acoperişuri şi pe ziduri ploaia de butoaie cu naftă aprinsă, pe care o sută de catapulte le aruncau necontenit. Mirosea a carne arsă. Flăcările păreau să aprindă până şi pietrele şi nu erau braţe de-ajuns ca să care apă şi să stingă incendiile.

Din când în când, se auzeau bubuind stâncile de câteva tone lansate de uriaşele maşinării construite din porunca sultanului. Cu asemenea lovituri, orice zid, casă sau turn se prăbuşea în nori de praf.

Totul prevestea un sfârşit tragic şi am acceptat să îmbarcăm câteva femei, copii şi bărbaţi creştini neputincioşi să lupte pe ziduri şi să-i ducem în Cipru. Dar trebuia să fi rezervat spaţiu. Eu aveam ordin să-i salvez mai întâi pe fraţii noştri templieri, apoi pe călugării Sfântului Mormânt, pe cei ai Spitalului şi pe teutoni, mai apoi, pe domnii şi doamnele mai însemnate. Şi, în sfârşit, pe orice creştin. Într-o zi, am auzit un zgomot adânc, ca de cutremur, pe când unul dintre cele mai înalte turnuri şi parte din zid, minate de musulmani şi lovite fără încetare de proiectile, se prăbuşeau. Un nor de praf şi de fum acoperea pământul. Apoi am auzit urletul mamelucilor[64] *care atacau oraşul şi strigătele oamenilor fugind pe străzi. Unii căutau o ultimă corabie în port, alţii încercau să se refugieze în fortăreaţa noastră care, situată înăuntrul oraşului, dar înconjurată de ziduri, avea ieşire spre mare şi un debarcader propriu. Dar mijloacele şi spaţiul erau limitate şi a trebuit să-i lăsăm pe mulţi afară. Ţi se rupea inima să-i alungi pe creştini, femei, copii şi bătrâni, cu lovituri de spadă, lăsându-i în mâinile acelor păgâni însetaţi de sânge, ştiind că nu vor găsi adăpost în niciun alt loc din oraşul cuprins de haos…*

***

— Un moment, am rugat. Opreşte-te, te rog. Luis încetă să mai citească, şi el, şi Oriol au rămas privindu-mă curioşi. Mă treceau fiorii, aveam părul măciucă şi, năucită, mi-am ascuns faţa în mâini. Dumnezeule! Tocmai ascultasem relatarea visului pe care l-am avut în apartamentul meu de la New York cu doar câteva săptămâni în urmă! Cineva a descris viziunea mea cu sute de ani înainte ca eu s-o fi avut. Turnul care cădea, norul de praf, oamenii fugind, loviturile de spadă – acum o ştiam – ale templierilor, împiedicându-i pe oamenii simpli din popor să se refugieze în fortăreaţa lor prea aglomerată… Nu era cu putinţă, era absurd.

— Ce se întâmplă? întrebă Oriol atingându-mi braţul.

— Nimic! M-am ridicat în picioare. Trebuie să merg la baie.

M-am aşezat pe toaletă; eram atât de impresionată, încât nu mă mai ţineam pe picioare. Am vrut să mă gândesc, să găsesc o logică în toate astea. Dar nu era niciuna. Nu era o chestiune de raţiune, ci de simţire, iar ceea ce simţisem acum câteva luni şi ceea ce simţeam acum depăşeau orice logică. Eram speriată. Mă zbăteam între a tăcea şi a vorbi. Mă temeam că aveau să râdă de mine, mai ales Oriol. Luis o va face, fără îndoială. Şi nu mi-a plăcut niciodată să fiu pusă într-o situaţie în care să nu mă pot apăra. Dar toată povestea cu templierii şi comoara era ciudată, foarte ciudată; ce mai, era ceva ce nu ţi se întâmplă în fiecare zi. M-am gândit că era mai bine să-mi asum aspectul supranatural al poveştii şi m-am hotărât să o spun. În realitate, ardeam de nerăbdare să împărtăşesc cuiva acea stranie viziune.

Lui Luis îi rămase un mic surâs batjocoritor şi neîncrezător pe faţa care-mi

amintea de acel adolescent grăsuţ ca un bursuc, dar nu spuse nimic. Oriol se scărpina în cap, dus pe gânduri.

— Ce coincidenţă ciudată! spuse el.

— Coincidenţă?! am exclamat.

— Crezi că poate fi ceva mai mult decât o coincidenţă? mă privea el curios.

— Nu ştiu ce să cred. Îi eram recunoscătoare că nu mă ia peste picior. E foarte ciudat.

El făcu un gest ambiguu şi rămase tăcut.

— Dacă ne povesteşti visele tale, nu mai e nevoie să citesc, interveni Luis ironic. Să continui?

— Nu, am răspuns cu fermitate. Sunt sfârşită. Vreau să mă odihnesc. Doream să ştiu cum continua povestea lui Arnau d'Estopinyá, dar emoţiile din ziua aceea mă lăsaseră sleită de puteri.

— Vorbeşte cu mama mea, îmi recomandă Oriol.

— Poftim? am răspuns, surprinsă.

— Să vorbeşti cu Alicia Mendez despre visul tău la Acre.

— Ai grijă să nu-ţi facă vrăji, îmi atrase Luis atenţia, glumind. Ce neobrăzare! Mi-am spus că întrece orice măsură; una era să o numeşti pe ascuns vrăjitoare şi altceva s-o spui faţă de fiul ei.

— Poate că asta e. Oriol nu s-a schimbat la faţă. Poate că vrăjile ei sau, mai bine zis, viziunea ei asupra altor dimensiuni ale realităţii te pot ajuta.

— Îţi mulţumesc, o să mă mai gândesc, am spus.

DOUĂZECI ŞI TREI

Luis l-a condus pe Oriol care şi-a luat rămas-bun motivând că se înţelesese cu un grup care organiza o întâlnire de binefacere pentru marginalizaţi, iar eu a trebuit să mă întorc cu taxiul, singură, acasă la Alicia. Trebuie să recunosc că m-am simţit decepţionată. Luis m-a invitat la cină, dar am refuzat. Apoi, pe drum, în noaptea mohorâtă, m-am gândit că poate mi-ar fi prins bine să iau cina cu el, să-i suport insinuările şi să râd la prostiile lui. Mă simţeam singură, lipsită de apărare în acest oraş cu vibraţii stranii şi care devenise deodată întunecat şi ostil. Aveam nevoie de căldura unor râsete care să-mi umple sufletul şi tânjeam după tâmpeniile lui Luis.

— Psihometrie.

— Poftim?

— Psihometrie, repetă Alicia.

Acelaşi cuvânt; auzisem bine. Dar era pentru prima dată că auzeam acest cuvânt şi nu bănuiam nici măcar pe departe ce ar fi putut să însemne. Am aşteptat să continue.

— Se numeşte psihometrie fenomenul prin care o persoană este în stare să perceapă sentimente, emoţii, fapte petrecute şi impregnate într-un obiect. Alicia îmi apucase mâinile în ale ei şi mă privea în ochi. Ţie ţi s-a întâmplat asta cu inelul.

O spunea serios, cu fermitate, părea convinsă.

— Vrei să spui că…

***

— Că visul tău cu prăbuşirea turnului, cu asediul cetăţii Acre, mă întrerupse ea energic, cu războinicul rănit care, clătinându-se, izbuteşte să ajungă la fortăreaţa templierilor, este ceva care s-a petrecut în realitate. Tulburarea, emoţia celui care a purtat inelul l-a impregnat. Tu ai fost în stare să o percepi.

— Dar, cum? Vrei să spui că visul meu a fost ceea ce a trăit cineva, într-adevăr, la Acre acum şapte sute de ani?

— Da. Asta spun.

Am rămas privind acei ochi albaştri, în vreme ce mâinile ei mari şi calde îmi transmiteau o linişte ciudată. Alicia îmi explica acum ceea ce era de neexplicat. Nu avea niciun sens, nici chiar eu n-aş fi crezut în împrejurări normale; dar, dacă vreodată vi s-a întâmplat ceva straniu, ceva care vă depăşeşte logica, veţi şti cât de recunoscător poţi fi dacă ţi se oferă un argument care să justifice acel ceva inexplicabil.

— În viaţa mea n-am auzit ceva asemănător.

— Este o formă de clarviziune.

— Dar, cum se poate întâmpla aşa ceva?

— Sincer, nu ştiu. Era un surâs dulce pe chipul ei. Ocultiştii spun că există nişte registre numite *akasice*[65] şi care conţin memoria a tot ceea ce s-a petrecut. În anumite împrejurări, putem ajunge la ele. Inelul ăsta pare să fie un vehicul de acces. Lui Enric i se întâmpla acelaşi lucru.

— Asta i se întâmpla şi lui Enric?

— Da, îmi comenta că uneori îi apăreau imagini ale unor întâmplări din vechime, aproape întotdeauna tragice. Întâmplări care produseseră emoţii foarte puternice asupra persoanelor care le-au trăit. Atribuia acest fapt inelului, credea că este un depozit de trăiri.

Am privit rubinul care strălucea în mod ciudat sub lumina din cabinetul Aliciei. M-am gândit la visele bizare care mă asaltaseră de când îl aveam. Mi-aminteam neclar doar unele dintre ele, dar acum aveam explicaţia pentru această neobişnuită activitate onirică din ultimele luni. Dar oricât de mult m-aş fi străduit, în afară de vreo două cazuri concrete, când mi-au rămas nişte secvenţe foarte clare, nu eram în stare să-mi amintesc nimic semnificativ, nici să discern între puţinele imagini pe care le păstram în memorie.

Prin fereastra largă se vedeau, acolo jos, învăluite de noapte, luminile oraşului estompate de ceaţa deasă asemenea picăturilor de ploaie.

O colecţie de splendide statuete criselefantine[66], trupuri de fildeş şi veşminte de bronz, unele acoperite cu pietre preţioase, toate femei tinere, unele în paşi de dans şi altele ciupind coardele instrumentelor, ne ţinea companie din înaltul mai multor mobile, între care se remarca o comodă mare.

Altă balerină goală, un bronz modernist în mărime naturală, încremenită într-un etern pas de dans, susţinea în partea de sus o lampă cu motive florale şi cristaluri în rame de plumb. Sub lumina ei, vinul din cupe strălucea într-un roşu catifelat cu nuanţe întunecate şi profunde. Cinam singure, la nivelul de sus al casei, în acea încăpere privată a Aliciei, un loc cald şi primitor, turn de veghe asupra unui oraş fermecat. Compania ei mă relaxa. Era nerăbdătoare să afle cele întâmplate peste zi şi nu aveam niciun motiv să-i ascund ceva. Ajungând la povestea cu San Juan de Acre, trebuie că mi-a simţit tulburarea şi, atunci, apropiindu-şi scaunul, a fost momentul când mi-a luat mâinile într-ale ei.

— Dar niciodată nu mi s-a mai întâmplat aşa ceva înainte. Mi-am dat seama că mă văicăream ca o fetiţă care a căzut şi şi-a julit genunchii.

— Dar nu eşti tu de vină, mă consolă ea. E inelul.

Acum ea mângâia rubinul misterios care strălucea intens cu steaua lăuntrică în şase colţuri, de parcă ar fi avut viaţă proprie, şi apoi îmi mângâia mâinile. Eu mă simţeam bine. Era o toropeală blândă; după tensiunea şi stresul acelei zile, observam cum trupul mi se destinde, se lasă în voie. Ce zi! A început cu explorarea librăriei Del Grial. Mai târziu, a venit atacul şi apariţia acelui bărbat straniu cu violenţa lui. Apoi, emoţia citirii manuscrisului şi şocul de a recunoaşte în el visul meu neverosimil.

— E ceva cu această bijuterie, nu e uşor să fii stăpânul ei, spuse ea dintr-odată. Are putere.

Comentariul ei m-a făcut să tresar. Mi-a venit în minte testamentul. Ultimele întâmplări aproape că mă făcuseră să-l uit.

„Acest inel nu poate fi al oricui şi îi conferă proprietarului o autoritate ieşită din comun”, se spunea în scrisoarea pentru mine, şi încă ceva, că trebuie să-l păstrez până găsim comoara. Acum, aceste cuvinte sunau ca o ameninţare. Mi-am promis s-o citesc din nou de cum mă voi întoarce în camera mea.

— Acest inel stabileşte o relaţie specială cu posesorii lui, o relaţie de vampirism, adăugă ea peste câteva clipe. Îţi ia energia, ca să activeze ceea ce poartă cu sine, şi ţi-o înapoiază sub forma unor vise despre persoane decedate.

Mi-am privit inelul cu teamă. Rubinul strălucea în roşu şi l-am simţit ca pe o lipitoare pe degetul meu. Dacă nu m-ar fi legat angajamentul faţă de Enric, mi l-aş fi scos imediat.

— Nu-ţi face griji, draga mea, afirmă Alicia, care părea că-mi citeşte gândurile. Eu te voi ajuta.

Era o nuanţă deosebită în vocea ei profundă, ceea ce m-a făcut să-i privesc ochii albaştri atât de asemănători cu cei ai fiului ei. Vorbele ei îmi aduceau alinare şi mi-am dat seama că ea era singura persoană care putea să mă înţeleagă. Gura ei ascundea un zâmbet şi m-a mângâiat pe păr. Apoi, m-a sărutat pe obraz. Al doilea sărut a fost aproape de gura mea. Acest contact m-a tulburat. Şi când, la al treilea sărut, buzele noastre s-au atins, mi-a sunat alarma. Mi-am dat seama că mă aflam în braţele ei şi m-am ridicat dintr-o săritură.

— Noapte bună, Alicia, am spus eu. Mă duc să mă culc.

— Noapte bună, draga mea. Zâmbea cu gura până la urechi. Să dormi bine. Anunţă-mă dacă ai nevoie de ceva. N-a făcut nimic să mă reţină, ca şi cum ar fi aşteptat reacţia mea şi ar fi privit-o amuzată.

Când am ajuns la mine în cameră, am închis uşa cu zăvorul.

***

Fusese o zi cu emoţii peste măsură, mă simţeam epuizată, dar şi neliniştită, şi înainte de a adormi, între somn şi trezie, m-a asaltat acea stranie trăire. Vedeam totul ca şi cum aş fi fost acolo:

***

Un urlet tăie ca un cuţit aerul dens şi răsună în acel beci mizerabil, izbindu-se de blocurile mari de piatră, lăsate la vedere, ale zidurilor. Ceaţa care intra prin ferestruicile cu gratii se amesteca apoi cu fumul de la grătarele cu jăratic, unde fiarele se înroşeau, şi de la torţele care luminau acel infern. Călugărul Roger rezistase bine la prima oră de cazne, dar acum începuse să se frângă.

Când ecoul strigătului încetă, continuă cu o înjositoare smiorcăială.

Eu tremuram. Acoperit cu un şorţ zdrenţuit, nu ştiam dacă ceea ce mă făcea să dârdâi era frica sau ceaţa îngheţată care-mi pătrundea până la oase. Tot trupul era numai o durere, întins pe banca de tortură, cu picioarele şi mâinile încătuşate, simţeam că la următoarea învârtire a şurubului mă voi

rupe. Şi mi-am continuat rugăciunea: „Doamne Isuse Hristoase, Doamne Dumnezeul meu, ajutaţi-mă în această clipă de grea cumpănă. Ajutaţi-l pe călugărul Roger, ajutaţi-i pe fraţii mei să îndure cu toţii, ca niciunul să nu dea înapoi, ca niciunul să nu mintă”.

Am auzit glasul inchizitorului interpelându-l pe tovarăşul meu:

— Mărturisiţi că îl adoraţi pe Necuratul, că scuipaţi pe Cruce, că preacurveaţi cu fraţii voştri!

— Nu, nu e adevărat, bolborosi călugărul Roger cu o voce stinsă.

Apoi, tăcere. Am aşteptat cu emoţie următorul strigăt care nu întârzie să sosească.

Călugărul dominican care mă interoga a tăcut câteva clipe, poate ca să privească supliciul fratelui meu, dar reveni curând la aceleaşi întrebări:

— Vă lepădaţi de Hristos, e adevărat?

— Nu! N-am făcut-o niciodată.

— Adoraţi acel chip al Necuratului? Am deschis ochii, am văzut nedesluşit din pricina lacrimilor tavanul plin de ceaţă şi de fum, unde cu greu se zăreau grinzile. Am văzut trăsăturile dure ale inchizitorului, care se acoperea cu gluga de la rasa lui dominicană. Mărturisiţi şi vă voi elibera, spuse el.

— Nu, nu este adevărat, am răspuns.

— Pune-l la fiare! porunci călăul. Şi după o clipă, am simţit pe pielea pântecelui, întinsă precum cea de pe tobă, arsura fierului încins.

Strigătul meu umplu încăperea.

***

M-am trezit întinsă pe pat, senzaţia de durere era atât de reală, încât în noaptea aceea n-am mai putut închide ochii, decât la mici intervale de sfârşeală.

DOUĂZECI ŞI PATRU

Ţi se rupea inima să-i alungi pe creştini, femei, copii şi bătrâni, cu lovituri de spadă, ştiind că nu vor găsi adăpost din calea păgânilor însetaţi de sânge în niciun alt loc din oraşul cuprins de haos.

***

Luis reluase lectura, repetând ultimele fraze citite înainte de a-l fi întrerupt eu cu o zi înainte.

***

Acolo a murit maestrul nostru general, templierul Guillaume de Beaujeu, din pricina rănilor primite în apărarea zidurilor, când mamelucii au intrat în oraş vărsând sânge şi foc.

***

Soarele părăsise apartamentul lui Luis ca să se ascundă în spatele muntelui Collcerola. Se întuneca şi toţi trei ne aflam din nou împreună ca să continuăm lectura teancului de înscrisuri ale lui Arnau d'Estopinyá. Oriol a fost ocupat dimineaţă la universitate şi, cu toată nerăbdarea şi tulburarea mea din pricina sângerosului vis de peste noapte, am hotărât să aştept să ne adunăm toţi trei. Bineînţeles că Luis a mărturisit că nu a putut să aştepte şi că citise deja documentul de câteva ori. Acum, o făcea din nou cu voce tare, aşezaţi toţi trei pe tot atâtea perne mari deasupra unui frumos covor persan şi bând cafea.

***

Am mai rezistat încă zece zile, cu toate că atât sarazinii, cât şi noi ştiam că în ciuda zidurilor de trei şi de patru metri grosime, fortăreaţa va cădea peste puţin timp. Tocmai cât le-a luat musulmanilor să reaşeze maşinăriile lor de asediu cele mai mari. În ultima zi, a trebuit să acoperim îmbarcarea şalupelor spre galeră cu puţinii arbaletieri care ne mai rămăseseră. În acel moment, primejdia imediată nu mai venea de la păgâni, ci de la cei refugiaţi în fortăreaţă, care, cuprinşi de panică, doreau cu orice preţ să ajungă pe corăbii; plăteau oricât, îşi ofereau toate bunurile. Au fost unii care au făcut o avere pe seama acestei nenorociri. Se spune că a fost şi cazul celui care era pe atunci călugărul templier Roger de Flor[67]*, cel care apoi, părăsind ordinul ca să fugă de pedeapsa acestuia, va deveni marele căpitan al Almogavarilor, biciul musulmanilor şi al ortodocşilor, şi care, în acele zile, a strâns mari bogăţii graţie galerei pe care o comanda şi nenorocirii refugiaţilor.*

Când vasul nostru, încărcat cu răniţi văicărindu-se la fiecare tangaj, se îndepărta de-acum în drum spre Cipru, cu greu am putut vedea, prin norii de fum şi de praf, însemnele Islamului fluturând deasupra ruinelor cetăţii Saint-Jean. Am simţit o adâncă tristeţe. Nu numai pentru pierderea ultimului mare bastion de pe Pământul Sfânt. Am avut premoniţia apropiatului sfârşit al Ordinului Cavalerilor Sărmani ai lui Hristos, al templierilor.

Între răniţi, se aflau doi tineri şi aprigi călugări, cavalerii Jimeno de Lenda şi Ramón Saguardia. Saguardia fusese cu maestrul general Guillaume de Beaujeu când acesta căzuse rănit de moarte, a încercat să-i vină în ajutor, iar el, agonizând, i-a încredinţat inelul lui cu piatră de rubin. A reuşit să-şi salveze viaţa printr-o minune, putând să ajungă, grav rănit, pe propriile picioare, la porţile fortăreţei Ordinului Templierilor, situată în incinta înconjurată cu ziduri de la Saint-Jean d'Acre, în plin asediu al mamelucilor. A fost cât pe-aci să piară în mijlocul gloatei la câţiva metri de la intrare. În lungul drum de întoarcere la Barcelona, am avut prilejul să leg prietenie cu amândoi.

***

„Saguardia, am gândit eu în sinea mea, el trebuie că era cavalerul care în visul meu purta inelul".

***

La întoarcerea pe ţărmul catalan, Na Santa Coloma a revenit la operaţiunile de escortare a navelor şi la incursiunile împotriva maurilor.

***

Luis citea cu siguranţa cuiva care cunoaşte bine textul.

***

După câţiva ani, regele Iacob al II-lea şi maestrul nostru provincial Berenguer de Cardona au convenit schimbul întinselor posesiuni templiere din apropierea oraşului Valencia, pe care bunicul lui, Iacob I, ni le dăduse pentru ajutorul nostru în cucerirea regatului, cu oraşul Peñiscola, fortăreaţa acestuia, portul, mai multe castele din împrejurimi, păduri şi multe ogoare. Cu puţin timp înainte, eu fusesem avansat sergent şi atunci maestrul nostru a binevoit să-mi încredinţeze comanda unui vas cu pânze, o navă de mărfuri care avea drum la Barcelona, Valencia şi Mallorca.

Nu era ceea ce doream eu, dar m-am străduit în această însărcinare, după cum o cereau legămintele mele de supunere, ceea ce nu mă împiedica să vorbesc cu superiorii şi cu prietenii mei, cavalerii de Lenda şi Saguardia, ca să-i conving că iscusinţa mea era mai mare în război decât în transport.

După câţiva ani, mi s-a dat comanda unei galere de douăzeci şi şase de bănci cu vâslaşi şi un catarg. Domnul Dumnezeul nostru a vrut să-mi acorde victoria în mai multe ciocniri şi am capturat multe corăbii duşmane. Totul părea să meargă bine, dar călugărul Jimeno de Lenda îşi făcea griji. Într-o zi, mi-a spus că un anume Esquius de Floryan, un bătrân comandor templier, izgonit ca păcătos, s-a înfăţişat înaintea regelui nostru Iacob al II-lea cu acuzaţii cumplite împotriva noastră. Monarhul i-a făgăduit o mare recompensă dacă era în stare să aducă dovezi. Esquius nu a putut şi regelui i-a ieşit din minte toată povestea.

În acel an, am pierdut insula Raud[68]*, ultima posesiune templieră din Ţara Sfântă. Jimeno a devenit şi mai încordat, spunea că forţe obscure urzesc să ne ducă la pierzanie şi că, dacă nu vom redobândi curând parte din ceea ce pierdusem în Orient, misiunea noastră sacră va fi umbrită şi spiritul nostru va*

slăbi.

Doi ani mai târziu, Iacob al II-lea a semnat la Elche pacea cu castilienii, alipind regatului Valenciei o parte a celui din Murcia, cuprinzând toată coasta până la Guardamar. Zona ce trebuia păzită era acum mult mai întinsă, ajungea departe spre sud şi era foarte expusă atacurilor maure. În vremea aceea, vechiul meu superior Berenguer d'Alió, din motive de vârstă, a predat comanda vasului Na Santa Coloma. Eu am devenit căpitanul acestuia.

Şi ce pot să vă mai spun? Puţin mai târziu, a sosit nefastul an 1307. Atunci a fost momentul când călugărul Jimeno de Lenda a ajuns maestru de Catalonia, Aragón, Valencia şi al regatului de Mallorca, iar călugărul Saguardia, pe atunci comandor al principalei enclave a templierilor în regatul de Mallorca – Masdeu, în Roussillon – a devenit locţiitorul lui. S-a întâmplat că trădătorul de Filip al IV-lea al Franţei l-a atras la Paris, cu onoruri şi înşelăciuni, pe maestrul nostru general Jacques de Molay şi, în dimineaţa zilei de 13 octombrie, trupele regelui au atacat prin surprindere fortăreaţa templierilor şi acolo l-au prins pe maestru, care nu a opus rezistenţă. În acelaşi timp şi în acelaşi fel, au fost luate castelele şi domeniile templierilor în toată Franţa. Acel rege nelegiuit, prin calomnii, minciuni şi acuzaţiile cele mai oribile, a căutat şi a obţinut pierzania ordinului nostru. A făcut-o oare din dragoste de dreptate, din dragoste de Dumnezeu? Nu! Nu dorea decât să fure bogăţiile pe care Ordinul Templierilor le păstra ca să finanţeze misiunea sacră de a redobândi Ţara Sfântă. Filip al IV-lea, numit „cel Frumos", ştia ce face şi cum să o facă; nu era pentru prima dată că întemniţa, supunea la cazne şi ucidea pentru bani. Cu ani înainte, i-a urmărit pe bancherii lombarzi ca să le fure bunurile din Franţa şi la fel a făcut apoi cu evreii.

Dar nu numai că i-a acuzat pe călugării francezi, ci, ca să-şi ascundă crima, calomnia întregul ordin şi pe fiecare templier în parte, trimiţând scrisori regilor creştini, inclusiv contelui de Barcelona, stăpânul nostru, Iacob al II-lea rege al Aragónului, Valenciei, Corsicăi şi Sardiniei, cum îi plăcea lui să fie numit. Adăugase la titlurile lui şi insulele pe care papa i le-a oferit în schimbul războiului purtat împotriva propriului frate mai mic, Federico[69]*, rege al Siciliei. Asta dovedeşte ce fel de individ era monarhul nostru.*

Veştile despre cele întâmplate în Franţa au sosit curând pe domeniul din Masdeu; călugărul Ramón Saguardia nu a pierdut nicio clipă şi, cu doi cavaleri şi un servitor, a galopat fără odihnă până la cartierul nostru general de la castelul din Miravet. Ramón nu avea încredere în regi, gândea că sunt hrăpăreţi, că sunt păsări de pradă şi ducea cu el, ca să le salveze, cele mai preţioase bunuri de pe domeniul său. Până să plece, a trimis solie la celelalte lăcaşuri ale templierilor din Roussillon, Sardinia, Mallorca şi Montpellier ca să-şi pună la adăpost bunurile cele mai de preţ, trimiţându-le la Miravet. Călugărul Jimeno de Lenda, aflând veştile, a poruncit adunarea canonicilor ordinului. Între cei convocaţi, ne aflam prelatul de la Peñiscola şi cu mine. S-

a hotărât să se ceară ajutorul şi protecţia regelui nostru Iacob al II-lea, deşi în secret am început să întărim şi să înzestrăm fortăreţele care puteau să reziste unui îndelungat asediu.

Dar mie călugării Jimeno şi Ramón îmi rezervau o onoare foarte specială. Voiau să protejeze ceea ce fiecare domeniu avea mai de preţ. Odată adunat totul la Miravet, dacă situaţia s-ar fi înrăutăţit, aş fi plecat spre Peñiscola cu acea comoară, ca să o îmbarc pe Na Santa Coloma, o navă pe care nicio galeră regală nu era în stare să o ajungă din urmă, şi să o ascund într-un loc sigur, pentru cât timp vor dura vremurile tulburi. Am făcut legământ, pe mântuirea sufletului meu, să nu îngădui nimănui care nu este un bun templier să posede vreodată asemenea giuvaiere. Şi Ramón Saguardia mi-a dăruit inelul lui, cel cu crucea labată în rubin, ca aducere-aminte a legământului şi a misiunii mele. Eu eram mişcat de încrederea pe care acei înalţi călugări mi-o arătau şi mi-am petrecut zilele de aşteptare, până la sosirea comorii, în post şi rugăciune către Domnul Nostru, ca să fiu demn de o lucrare atât de mare.

Mi-aş da viaţa, aş da totul, numai să izbândesc în străduinţa mea.

DOUĂZECI ŞI CINCI

— S-a terminat, spuse Luis. Nu mai sunt alte foi.

— Cum? am întrebat, surprinsă. Povestea nu s-a încheiat.

— Dar teancul de înscrisuri, da. Asta e tot.

L-am privit pe Oriol. Stătea pe gânduri.

— Comoara nu e o legendă, spuse el în sfârşit. Cel puţin acum ştim sigur că a existat. Poate că nu a fost găsită şi ne aşteaptă pe noi.

— Şi mai ştiu că inelul Cristinei este autentic, afirmă Luis. Şi că i-a aparţinut, mai întâi, Marelui Maestru şi, apoi, lui Ramón Saguardia şi lui Arnau d'Estopinyá.

Eu eram în continuare impresionată de coincidenţa visului meu cu relatarea din teancul de înscrisuri şi am acceptat concluziile lui Luis, fără să le pun sub semnul întrebării; în realitate, aş fi dat crezare oricărui lucru care mi s-ar fi povestit, oricât de neobişnuit ar fi fost.

Era evident că în timpul căderii cetăţii Acre, cel care a purtat inelul a fost călugărul Saguardia. Acelaşi care, rănit fiind, a reuşit să ajungă până la fortăreaţa Templului, în plin asediu al mamelucilor. Şi asta a fost tocmai viziunea mea. Am văzut ceea ce călugărul Ramón Saguardia a văzut pe străzile din Acre, printre oamenii fugind disperaţi căutând adăpost.

Am privit inelul cu piatra lui strălucind roşie ca sângele în lumina lămpii. Câtă violenţă? Câtă durere poartă înăuntrul ei?

— Dar textul nu menţionează tabloul pe lemn, îşi continuă Luis analiza. Este singurul element despre care nu deţinem dovezi că ar avea legătură cu istoria.

— Ba are legătură, am intervenit. Cei doi veri tăcură, aşteptând ca eu să continui. Fecioara de pe tabloul meu poartă inelul pe mâna ei stângă. Acelaşi inel.

Amândoi rămaseră o clipă tăcuţi, privindu-mă năuciţi, nemişcaţi.

— E adevărat asta? întrebă în sfârşit Oriol, încă uluit. Eu am afirmat fără cuvinte, încuviinţând din cap.

— Atunci, se leagă totul, interveni Luis.

— Da, spuse Oriol gânditor. Dar e foarte ciudat. Eşti sigură de asta?

— Bineînţeles că sunt. Ce e ciudat? am vrut să ştiu.

— Faptul că madonele gotice nu poartă inele şi, cu atât mai puţin, cele din secolul al XIII-lea sau de la începutul celui de al XIV-lea. Mă pricep la arta medievală şi am văzut sute de reprezentări ale Mariei şi ale Pruncului. Sfinţii din vechime nu etalau bijuterii şi, doar Fecioara, când era reprezentată ca regină, purta o coroană regală. Numai episcopii şi înalţii demnitari ai Bisericii sunt înfăţişaţi cu inele, unele cu pietre de rubin şi, de obicei, peste mănuşi albe. Începe să apară câte un inel în pictura flamandă şi germană pe la

mijlocul secolului al XV-lea şi se înmulţesc în al XVI-lea. Asta s-a întâmplat mult după ce aceste tablouri au fost pictate. În realitate, o persoană particulară care etala odoare era foarte rău văzută de catolicii din acea epocă în regatul de Aragón.

— Atunci, ce sens are inelul pe panoul Cristinei? întrebă Luis.

— E foarte ciudat, răspunse Oriol. Şi nu numai ciudat; ar fi fost de-a dreptul scandalos pentru acele vremuri. În scrierile epocii, li se atrăgea atenţia soţilor să nu cumpere bijuterii şi să nu le permită soţiilor etalarea lor în public – şi apoi adăugă ca şi cum i-ar fi venit deodată în minte: Mă rog, îmi amintesc că am văzut totuşi o Fecioară cu un inel corespunzând epocii tablourilor noastre. Dar este vorba de o pictură falsă, imitând un panou gotic din secolul al XIII-lea.

— Te gândeşti că pictura mea nu este autentică? am întrebat decepţionată. Crezi că tatăl tău mi-ar fi dăruit ceva fals?

— Nu, răspunse Oriol tăios. Să-ţi fi trimis ţie un fals? E absurd. Câteodată mă gândesc că pe tine te iubea mai mult decât pe mine. Enric avea bani să cumpere orice pictură ar fi dorit şi renume de mână spartă. Sunt sigur că e autentică.

— Atunci, cum de Fecioara de pe panoul meu are totuşi un inel?

— Trebuie să fie un semn.

— Un semn? interveni Luis. Cum adică un semn? O fi pentru tine, care te pricepi la arta veche, dar pentru Cristina şi pentru mine nu are nicio semnificaţie. Pentru noi, ar fi trecut neobservat.

— Cine crezi că a pus acest semn pe tablou? A fost pictorul original sau cineva ulterior?

— Sunt sigur că a fost acelaşi care a ascuns un mesaj în picturi.

— Aşadar, există într-adevăr un mesaj pe panouri? întrebă Luis.

— Da. Cu agitaţia în jurul teancului de înscrisuri, aţi uitat să mă întrebaţi de examinarea pe care am făcut-o cu raze X. Azi-dimineaţă mi s-a dat răspunsul.

— Ce-ai găsit? am întrebat, moartă de curiozitate.

— Pe amândouă panourile, în partea de jos, la picioarele sfinţilor, aşa cum tatăl meu ne-a lăsat scris în testament, e o inscripţie care a fost acoperită ulterior cu vopsea.

— Ce zice? vru să ştie Luis.

— Pe una, „comoara”, iar pe cealaltă, „peşteră marină”.

— Comoara e într-o peşteră marină! am exclamat.

— Da. Aşa se pare, admise Oriol. Şi se potriveşte perfect cu istoria. Lenda şi Saguardia i-au cerut unui marinar să ascundă comoara.

— Aşadar, avem deja un element-cheie, spuse Luis.

— Da, e important, răspunse vărul lui, dar nu e de-ajuns. Cine ştie cât de multe peşteri sunt pe ţărmurile noastre. Avem de căutat prin toată Mediterana occidentală şi, limitându-ne doar la zonele provinciei templiere de sub responsabilitatea maestrului călugăr de Lenda, ne rămâne coasta catalană,

incluzând şi zonele franceze de la Perpignan şi Montpellier, coasta valenciană, parte din Murcia şi insulele Baleare. Dacă a fost mai departe şi excludem teritoriile maure, mai rămân Corsica, Sardinia şi Sicilia. Fără mai multe date, ne-am petrece toată viaţa în această căutare.

— Deci, va trebui să găsim mai multe indicii, am spus.

— Avem nevoie de piesa ta din triptic, îmi aminti Luis.

— O să fac în aşa fel încât să-mi fie trimisă, am afirmat eu, întrebându-mă cum s-o conving pe mama.

***

— Voi veni la Barcelona, spuse ea, de cum mi-a auzit vocea la telefon.

— Tu? nu m-am putut împiedica să nu răspund. Pentru ce?

— Uite ce e, Cristina, aici se întâmplă ceva ciudat, răspunse Maria del Mar. Nu te găsesc niciodată la hotel. Chiar şi la ore când ar trebui să fii în pat. Crezi că sunt proastă? Tu nu stai în hotelul ăla. Ţi se păstrează mesajele şi mă suni mai târziu, naiba ştie de unde.

„Fir-ar să fie! am gândit eu în sinea mea. Mama, înainte să fie mamă, a fost fiică."

— Cred că ai intrat în nişte încurcături, continuă ea. Lasă baltă moştenirile lui Enric, poveştile şi comorile lui. Întotdeauna a fost foarte fantezist. Viaţa ta e aici, la New York, întoarce-te.

— Mamă. Ţi-am mai spus că vreau să merg până la capăt cu povestea asta. Fie că e basm, fie că nu e. Şi tu rămâi acasă. Nu te-ai întors la Barcelona timp de paisprezece ani şi acum te-a găsit graba. Lasă-mă să-mi văd de treabă şi întoarce-te atunci, şi fă ce-ţi place.

— Ah! Dar te încurc?

„Acum s-a supărat, mi-am spus. De ce relaţia noastră e întotdeauna atât de dificilă?"

— Nu mă încurci, mamă, am vrut să fiu amabilă. Dar asta e o poveste care mă priveşte pe mine.

— Bine, deci, dacă nu te încurc, voi sosi poimâine. Tonul ei era hotărât. Am consultat deja orarele. O să mă aştepţi la aeroport, nu-i aşa?

Oh, nu! M-am alarmat. Mă imaginam împreună cu mama şi cu cei doi veri discutând despre comoară. E ridicol! Sau încercând să-l tragă de limbă pe comisarul Castillo. Amândouă arătându-ne picioarele. Halal pereche de detectivi! Sau cu Alicia. Era evident că n-o înghiţea pe Alicia sub niciun chip. Bineînţeles că, după ce am cunoscut-o personal, am început să cred că poate mama mea o fi având motivele ei…

— Sigur că da, am spus imediat. Sincer, aici mă încurci, mamă.

Nu se mai auzi nimic pe fir şi eu m-am simţit vinovată. Biata femeie! Am cam sărit calul faţă de ea.

— Stai la ea acasă, nu-i aşa? mă întrebă în sfârşit.

— Poftim? Nu mă aşteptam la asta.

— Locuieşti acasă la Alicia. Greşesc?

— Şi dacă ar fi aşa, care e problema? m-am apărat. Nu mai sunt o fetiţă,

mamă. Iau hotărâri de mult timp singură.

— Ţi-am spus să nu te apropii de ea.

M-am simţit ca atunci când, mică fiind, mă prindea cu vreo năzbâtie. Numai că acum aveam douăzeci şi ceva de ani şi nu eram obligată să-i dau ascultare. Am păstrat tăcerea fără să ştiu prea bine ce să-i răspund.

— Sunt lucruri pe care nu le ştii. Tonul ei încetase să mai fie acuzator. Mă ruga. Femeia aia e periculoasă, pleacă de acolo. Te rog!

Am tăcut în continuare. Schimbarea ei de registru, de la autoritar la rugăminte, mă descumpănise.

— O să vin la Barcelona, iar tu o să te întorci cu mine la New York.

— Iarăşi, mamă! Insistenţa ei m-a enervat.

— Crede-mă. Ştiu ce e mai bine pentru tine.

— Scuteşte-ţi călătoria. N-o să mă găseşti.

Ea rămase din nou tăcută. Iar eu m-am simţit prost încă o dată că i-am vorbit aşa, dar nu eram dispusă să-i fac jocul. Da, să trăieşti implică nişte riscuri şi mama mea e plină de afecţiune şi de bune intenţii faţă de mine, dar nu aveam de gând să îngădui ca Maria del Mar să mă închidă într-o cutiuţă ca nu cumva fetiţa ei să se spargă. Însemna să pun pe un talger al balanţei temerile ei şi, pe celălalt, libertatea mea. Iar libertatea mea cântăreşte mai mult.

— Îmi pare rău, mamă, am spus eu încercând să o împac. Nu interveni. Eu voi face ceea ce cred că trebuie să fac. „Cine a zis că e uşor să fii copil singur la părinţi?” am gândit în sinea mea.

— O să vin, fie că-ţi place sau nu.

— Eşti liberă să faci orice pofteşti şi să mergi oriunde doreşti. „Acuma mama o să înceapă să joace tare, mi-am spus eu, şi trebuie să evit să prindă curaj”. Dar nu conta pe mine.

Răspunsul ei a fost tăcerea.

— Mai eşti acolo, mamă? am întrebat după o clipă.

— Da, draga mea.

— M-ai înţeles?

— Uite ce e, să schimbăm subiectul, azi nu se poate vorbi cu tine, răspunse pe un ton pe jumătate iritat, pe jumătate resemnat. M-am mirat că mama renunţă la luptă cu atâta uşurinţă. Dar apoi spuse: Apropo, ai sunat pentru ceva?

Vestea posibilei ei călătorii la Barcelona mă făcuse să uit scopul apelului meu: voiam s-o conving să-mi trimită tabloul. Atunci, am văzut totul limpede. Aici mă aştepta ea la cotitură.

— Ah! Da, mamă, uitasem, m-am prefăcut. Am nevoie să-mi trimiţi tabloul.

— Este un obiect de preţ. Ar fi mai bine să-l aduc personal.

— Dar, mamă! Iar începi? Am mai vorbit despre asta.

— Tabloul şi cu mine vom veni cu acelaşi transport. Puteam să-i aud zâmbetul triumfător prin voce.

Am rămas fără cuvinte. Ştiam amândouă că ea a câştigat, eram la mâna ei.

— Nu ai dreptul să reţii pictura, m-am plâns. Este a mea.

— Şi tu eşti fiica mea şi faci ce vrei.

Altă tăcere.

— Uite ce e, draga mea, adăugă ea la tăcerea mea, tonul ei era acum duios, o să te bucuri că vin. Sunt nişte lucruri pe care trebuie să le afli.

Fraza aceea m-a făcut să văd limpede. Sigur că da! Ea îmi ascunsese nişte fapte din viaţa noastră la Barcelona. O fi având vreun indiciu în legătură cu comoara? Sau cu moartea lui Enric? Categoric, aveam o mulţime de întrebări pentru ea. Ar fi minunat dacă reuşeam s-o fac să răspundă cu sinceritate.

— De acord, am acceptat. O să vă rezerv o cameră.

— Da, una dublă. Pentru tine şi pentru mine.

— Şi Daddy?

— Tata rămâne la New York.

„Vine fără tata! mi-am spus, poate are mai multe de povestit decât cred eu.”

DOUĂZECI ŞI ŞASE

— Vrei să vezi tabloul de care ţi-am vorbit? mă invită Oriol. Pictura aceea falsă a unei Fecioare cu inel.

Eu mă trezisem destul de mahmură; din fericire era cafea pregătită la bucătărie şi, când îmi turnam o ceaşcă, a apărut şi el. În dimineaţa aceea nu avea ore la universitate şi era foarte binedispus. Eu am acceptat încântată, dar mai întâi am reuşit să-l fac să-mi ţină companie la micul dejun.

— Fecioarei n-o să-i cadă inelul dacă va aştepta puţin, am spus, pastişând expresia populară. El râse cu discreţie şi eu m-am gândit că replica mea fusese mai degrabă deşteaptă decât amuzantă.

Casa are o mansardă încăpătoare care foloseşte ca debara în care se păstrează o mulţime de vechituri peste care timpul a aşternut un strat de praf. Sunt mobile şi obiecte vechi aparţinând familiei Bonaplata, unele, de câteva generaţii. A căutat printre nişte tablouri fără rame sprijinite în picioare într-un colţ şi scoase unul mic.

— Asta e, spuse, iar eu am rămas privindu-l cu gura căscată.

— Oriol, i-am spus, când mi-am revenit din uimire. Acest tablou este identic cu al meu!

— Poftim? E ca al tău? întrebă el nedumerit. Eşti sigură?

— Cât se poate de sigură! El îşi duse mâna la bărbie într-un gest gânditor, iar eu am ridicat tabloul ca să-l cercetez. Greutatea era aceeaşi, dar ăsta era mai gros şi găurelele mâncate de cari de pe margini păreau pictate.

— Este o copie, afirmă Oriol. Am cercetat-o de mai multe ori, fiind atras de misteriosul inel pe care-l poartă Fecioara, şi am dovada că, deşi la prima vedere pare originală, este un fals modern. Dar inelul nu este singurul lucru ciudat al tabloului.

— Ce altceva e ciudat?

— Aşezarea Pruncului. La sculpturile în lemn, la statuile şi tablourile din epocă, apare aproape întotdeauna aşezat în partea stângă a Fecioarei, cel puţin în reprezentările de pe vremea şi din zona în care este localizată pictura. Câţiva ani mai târziu, artiştii au început să spargă monotonia compoziţiei şi Pruncul apare jucându-se, cu păsări, chiar şi cu coroana Fecioarei, în cazurile în care e reprezentată ca regină. Dar aproape întotdeauna în partea stângă, foarte rar în dreapta.

Am rămas dusă pe gânduri în tăcere. Niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte că s-ar putea găsi atâtea ciudăţenii într-o pictură. Se presupune că artistul e liber, nu?

— Este surprinzător, spuse el cu privirea aţintită asupra Madonei.

— Ce este surprinzător? am întrebat, dispusă să mă minunez de nişte lucruri la care niciodată nu m-aş fi gândit că ar putea fi motiv de uimire.

— Faptul că Enric avea o copie falsă. Trebuie că a comandat-o înainte de a-ţi trimite ţie originalul.

— Dar, de ce dorea o imitaţie? Îi plăcea atât de mult pictura? Am sprijinit tabloul pe o masă veche de toaletă şi am aşezat inelul meu lângă Fecioară. Se deosebeau doar prin mărime, în rest, erau identice. Şi dacă-i plăcea atât de mult, de ce nu l-a atârnat într-una din multele încăperi ale casei? De ce l-a ascuns?

— Pe mine m-a atras întotdeauna tot ceea ce este vechi, spuse Oriol fără să-mi răspundă la întrebare; poate că nici măcar n-o auzise. Părea cufundat în propriile gânduri, în enigmele pe care le conţinea tabloul. Şi de mic copil mă fascina să urc în acest loc, să mă umplu de praf, să scotocesc printre lucruri; cunoşteam toate catrafusele cu ochii închişi. Sunt vechituri de familie pe care tatăl meu le-ar fi putut vinde în magazinul lui, dar n-a vrut niciodată s-o facă. Şi acum îmi vine în minte ceva în legătură cu tabloul, căruia nu i-am dat înainte nicio importanţă, dar care poate că e semnificativ.

— Despre ce e vorba?

— L-am descoperit, aici, exact în perioada decesului tatălui meu. Înainte, nu era. Mi-l amintesc perfect, aici, aruncat împreună cu celelalte picturi, dar fără praf.

— Crezi că are vreo legătură cu moartea lui?

— Mama mi-a povestit istoria panourilor, despre un posibil al doilea testament şi despre comoară, dar niciodată nu m-am gândit că această pictură ar putea avea vreo legătură cu toate astea – făcu o pauză ca pentru a-şi limpezi ideile şi apoi îşi aţinti privirea albastră în ochii mei dar sunt prea multe coincidenţe şi am din ce în ce mai mult convingerea că totul se leagă: tabloul, inelul, comoara şi moartea lui.

***

Am văzut că Oriol vrea să vorbească şi i-am propus să mai bem o cafea, de data asta la masa din grădină, acolo, la umbra copacilor, înconjuraţi de spaliere cu trandafiri înfloriţi.

— De ce s-a omorât? cum ne-am aşezat, i-am şi trântit întrebarea pe neaşteptate.

— Nu ştiu încă. Privirea lui se pierdu înspre oraşul care, printre chiparoşi, se zărea la orizontul din vest, sub linia albastră a mării. Mi-am dat seama că el îşi pusese şi înainte această întrebare, de nenumărate ori, şi că îl mai rănea încă. Mama mi-a povestit că avea probleme cu rivalii lui în afaceri, membri ai unei mafii internaţionale de traficanţi de opere vechi de artă. Câteodată vreau să cred că nu s-a sinucis, că a fost asasinat. Sufăr când mă gândesc că a ales să părăsească lupta, să plece, să mă abandoneze. Ochii lui se înceţoşară cu nişte lacrimi care n-au ajuns să-i curgă. Sunt sigur că orice problemă ar fi avut o soluţie mai bună decât aceea de a-şi trage un glonţ în cerul gurii. Asta a creat un mare pustiu în viaţa mea, încă îl mai simt, încă mă mai doare.

— Îmi pare foarte rău. Şi am păstrat tăcerea în semn de respect pentru mâhnirea lui.

— Se spune că i-a ucis pe patru dintre acei mafioţi, comentă el după câteva clipe. Dar nu s-a putut dovedi niciodată.

— Crezi că el a făcut-o?

— Da.

— Dar, de ce? De ce o persoană atât de amabilă ar comite asemenea crime?

— Pot să-ţi povestesc doar ce mi-a spus mama. Îşi disputau tablourile, bănuiau că ascund un mesaj, cheia pentru ceva mult mai de preţ: comoara templierilor. Scrierile lui Arnau d'Estopinyá, chiar dacă sunt o traducere a altora mai vechi sau transcrierea tradiţiei orale, o confirmă. Şi este adevărat că acolo există un mesaj, deşi incomplet sau de neînţeles pentru noi, ascuns sub pictură. Cu siguranţă că traficanţii ăia ştiau de existenţa lui, au vrut să cumpere tablourile de la tatăl meu, el a refuzat, iar ei au recurs la intimidare. Tatăl meu avea un asociat sau prieten. Aici Oriol a făcut o pauză semnificativă. Poate că era amantul lui. Ceilalţi i-au tras o bătaie zdravănă, îmi închipui că încercau să-l sperie pe Enric, dar cert este că, dinadins sau printr-un accident, l-au ucis. Mama spune că atunci au început acele apeluri telefonice în toiul nopţii. Ameninţau. Dar nu numai pe el, ci pe noi toţi.

— Şi tatăl tău i-a ucis.

— Aşa se pare. N-a vrut să le dea tablourile. Nu ştiu nici dacă voia să-şi protejeze familia sau să-şi răzbune prietenul. Ai auzit vorbindu-se de Epaminondas[70]?

— Guşopol[71]? am glumit, încercând să atenuez dramatismul conversaţiei. Numele îmi amintea de un erou grec, dar nu ştiam mai mult.

— Epaminondas, principele teban, răspunse el cu un zâmbet.

Am apucat ceaşca de cafea şi am făcut gestul de a acorda atenţie la ceea urma să relateze.

— Această poveste şi protagonistul ei îl obsedau pe tatăl meu, era modelul lui, mi-a istorisit-o de nenumărate ori. Epaminondas a fost un conducător militar excepţional care s-a distins, pe deasupra, şi prin marea lui cultură; era întotdeauna înconjurat de filosofi, poeţi, muzicieni şi oameni de ştiinţă. Asta îl făcea în ochii tatălui meu mult mai demn de admiraţie. În secolul al IV-lea î.Hr., Sparta domina Grecia, războinicii ei erau renumiţi ca fiind cei mai buni din Antichitate; nici Atena, nici altul dintre oraşele-state nu îndrăznea să-i înfrunte. Dar Teba s-a răsculat, şi atunci când puternica armată spartană, mult superioară, s-a năpustit asupra oraşului, Epaminondas şi venerata lui falangă i-a bătut de mai multe ori la rând.

— Ce e falanga asta venerată?

— Falanga venerată era nucleul central al armatei tebane, un corp de elită de vreo trei sute de tineri nobili care, grupaţi doi câte doi, jurau mai bine să moară decât să-şi părăsească partenerul. Şi ceea ce îi făcea de neînvins era această luptă disperată pentru un prieten, acea pasiune dusă până la capăt.

— Aha! am exclamat. Asta mă lămurea ceva mai mult, ştiam că în standardele morale ale Greciei antice se admitea homo şi bisexualitatea la

bărbaţi.

— Acelaşi lucru s-a petrecut şi între cavalerii templieri. Când era o situaţie limită, când erau depăşiţi în număr, luptau în pereche şi nu-şi abandonau niciodată tovarăşul. Nici viu, nici mort. Templierii nu se predau. Unul dintre sigiliile templierilor o dovedeşte: se văd doi luptători călărind pe acelaşi armăsar. Acea imagine nu corespunde realităţii, e un simbol. Templierii nu duceau lipsă de cabaline, fiecare cavaler, conform regulamentului ordinului, dispunea de doi cai buni… Sigiliul e simbolul perechii legate prin jurământ.

— Aşadar, tu crezi că în realitate Enric n-a ucis ca să-şi apere familia, că n-a făcut-o pentru tine, ci ca să-şi răzbune prietenul, am vrut să închei gândul pe care Oriol îl contura, că-i făcuse o promisiune partenerului său precum cei din falanga venerată, ca templierii de pe sigiliu.

Nu răspunse, lăsându-şi privirea să se piardă, din nou, dincolo de chiparoşi, spre mare. M-am uitat şi eu în aceeaşi direcţie şi ochii mi s-au umplut de lumina acelei dimineţi diafane şi de o Mediterană albastră strălucind pe fundal. Am luat o sorbitură de cafea, de-acum rece, şi am rămas contemplându-l pe băiatul pe care-l adoram când eram o copilă. În sfârşit, privirea lui, strălucitoare din pricina lacrimilor stăpânite, a căutat-o pe a mea şi era atât de intensă, încât am simţit un fel de gâdilătură pe ceafă. Atunci, făcând un gest pe care Luis l-ar fi descris ca afectat, spuse:

— Nu e frumos?

— Ce anume?

— Să iubeşti atât de mult pe cineva încât să-ţi dai viaţa.

DOUĂZECI ŞI ŞAPTE

Privirea lui şi fraza: „Să iubeşti atât de mult pe cineva încât să-ţi dai viaţa” m-au străpuns până în adâncul sufletului. Nu puteam să încetez să mă gândesc la asta, să-i văd ochii albaştri umezi de emoţie. „Nu e frumos?” spuse el. Da, îmi spuneam eu, era frumos, poetic, mişcător. Dar acea lirică tragică ascundea indicii, sentimente care mă făceau să-mi pierd cumpătul. Era evident că Oriol credea că Enric a asasinat patru persoane, ca să se sinucidă apoi din dragoste pentru un bărbat. Şi că el s-a simţit părăsit de un tată, pe care l-a admirat pentru eroismul lui, dar căruia nu-i putea ierta faptul că în mod intenţionat l-a lăsat orfan. Amintindu-mi de copilăria mea, rememoram afecţiunea, adoraţia lui Oriol pentru Enric; cum îl apuca de mână şi-l privea, în sus, cu un zâmbet naiv, când acesta organiza unul dintre jocurile lui magice. Şi apoi îşi lua acel aer ţanţoş, cu pieptul umflat de orgoliu, care voia să spună: „Ăsta este tatăl meu”.

Şi mai era şi povestea cu pasiunea homosexuală declarată a lui Enric. O iubire fără margini, tragică, pentru care, în mod evident, Oriol nu era scandalizat, ci părea căzut în admiraţie. Alt indiciu în favoarea faptului că Oriol este *gay.*

Astăzi, meditam din nou la sexualitatea lui şi mi-era teamă. Teamă de a mă îndrăgosti din nou de el ca o proastă… precum fata care a vărsat atâtea lacrimi din iubire pentru el.

***

În după-amiaza aceea, nu aveam nimic de făcut şi eram nervoasă. Căutarea comorii se împotmolise şi însufleţirea de acum câteva ore slăbise. Poate că totul nu e decât o ultimă fantezie a lui Enric, poate că ar trebui să mă întorc la New York, aşa cum îmi cerea mama, poate că intrasem deja, fără să o ştiu, într-una dintre acele nedesluşite situaţii periculoase pe care ea le prevestea. Şi poate că primejdia cea mai mare era Oriol şi sentimentele mele pe care nu ştiam să le controlez. Date fiind toate astea, am hotărât să părăsesc observatorul de deasupra oraşului pe care casa Aliciei mi-l oferea, ca să mă cufund în mulţimea de oameni care mergeau pe jos pe Ramblas. Şi acolo, plimbându-mă, am lăsat culorile mulţimii, sunetul muzicanţilor de stradă cerşetori de monede şi parfumul florilor din chioşcuri să-mi pătrundă simţurile. Voiam să simt, să încetez să mă mai gândesc.

Aproape fără să-mi dau seama, am traversat *Plaza del Pi*[72] şi, îndreptându-mă spre catedrală, am observat că mă aflam în faţa unui magazin cu antichităţi. Era cel care fusese al lui Enric! Eram sigură! Fără să o ştiu, picioarele mă purtaseră spre copilăria mea. Am privit prin vitrină, dar nu am îndrăznit să intru. Deşi eram sigură că erau altele, mie mi s-a părut că văd obiectele dintotdeauna. Mai multe pistoale *cu încărcare pe gura ţevii,* o

pereche de statuete criselefantine, ca acelea pe care le colecţiona Alicia, o comodă în stil franţuzesc din lemn de palisandru şi de trandafir, nişte picturi baroce în clarobscur… M-am făcut mică de tot, de înălţimea copilei care fusesem, şi cu inima strânsă şi bătând să-mi sară din piept, am rămas într-o aşteptare naivă ca Enric să apară în spatele geamului.

Zâmbitor, cu părul rar pieptănat pe spate, puţin cam plinuţ şi cu acea privire ghiduşă pe care, din când în când, o arunca şi fiul lui. Şi pe mâna mea dreaptă simţeam, palpitând în aşteptare, enigmaticul lui inel cu piatră de rubin.

Dar mi-am dat seama curând că, oricât de mult aş aştepta, oricât mi-aş freca amintirile din trecut, ca pe o lampă fermecată, nu voi reuşi să fac ca fantoma naşului meu să treacă prin uşă. Atunci, m-a apucat graba şi am mărit pasul spre catedrală şi, când am traversat în dreptul unui alt magazin cu antichităţi de pe stradă, am văzut imprimat cu litere aurii pe geamul vitrinei: „Artur Boix”. Unde auzisem numele ăsta? Artur Boix… Artur Boix… Sigur că da, tovarăşul meu de călătorie!

Am rămas din nou năucită în faţa vitrinei, dar de data asta jur că n-am privit niciun obiect din spatele geamului. Cred că nici măcar nu le-am văzut. Nu mă puteam concentra decât asupra numelui scris pe sticlă: „Artur Boix anticar”.

Nu ştiu dacă am luat-o la fugă, la trap sau ca o nălucă, adevărul e că următoarea imagine pe care mi-o amintesc sunt eu însămi la un telefon public din piaţa catedralei sunându-l pe comisarul Castillo. Am avut norocul să răspundă imediat la telefon; dacă nu, aş fi murit de nerăbdare.

— Domnule comisar, încercam eu să fac în aşa fel încât vocea să nu pară tulburată, vă amintiţi numele de familie ale tipilor pe care se presupune că i-ar fi asasinat naşul meu?

— Cum să nu mi le amintesc, răspunse el binedispus. Este misterul meu favorit, păstrez o copie a dosarului în dulapul din biroul meu şi o alta într-o servietă sub pat. Mă va ajuta domnişoara americancă să rezolv această intrigă de roman poliţist în stilul detectivului Marlowe[73]? făcea pe mucalitul. Trebuie doar să aflu cum a făcut naşul dumneavoastră ca să-i căsăpească pe ăia patru dintr-o lovitură…

I-am promis că îl voi ajuta în tot ce-ar dori, numai să-mi dezvăluie numele. Şi le-a lăsat să cadă precum cineva care recită versuri învăţate de copil pentru sărbătorile de familie. Două dintre ele nu-mi spuneau nimic, dar celelalte două, da: Arturo şi Iacob Boix.

Tocmai îmi confirma ceea ce instinctul îmi spusese cu câteva minute înainte. Bărbatul acela atrăgător care s-a aşezat lângă mine în călătoria de la New York a ştiut întotdeauna cine sunt eu şi de ce veneam în Spania. Era fiul unuia dintre cei cărora unchiul meu le făcuse de petrecanie. Mafia traficanţilor de opere de artă supravieţuise şi, judecând după impresia pe care mi-o făcuse Artur, erau sănătoşi şi arătau bine.

***

În vreme ce ne aşezam la masa din cafenea, conversaţia s-a învârtit în

jurul calităţilor turistice banale ale oraşului, dar cum ni s-au adus băuturile, i-am trântit-o pe neaşteptate:

— Ai pus la cale întâlnirea noastră din avion. Nu-i aşa?

— N-a fost greu să găsesc loc lângă tine. Artur îşi arăta zâmbetul de bărbat frumos. Doar bacşişul potrivit persoanei potrivite. În activitatea mea, o fac frecvent.

Eu îl observam prin paharul de cola light. Nici mie nu mi-a fost greu să-mi dau întâlnire cu el.

— Chiar că ţi-a luat mult timp să mă suni, îmi reproşă el, ca şi cum întâlnirea s-ar datora unui interes al meu personal, şi nu unei presupuse probleme de afaceri. Cel puţin, pentru el. Vorbea ca şi cum ar fi fost sigur că impresia pe care mi-a produs-o în avion mă va face să mă folosesc de cartea lui de vizită. Era un tip închipuit, dar trebuie să mărturisesc că era interesant.

— Şi tot tu ai fost acela care mi-a spart apartamentul la New York.

El nici nu s-a schimbat la faţă, nici nu şi-a pierdut zâmbetul.

— N-am fost eu personal. S-a ocupat un asociat al meu.

— Şi o mărturiseşti aşa? Cu neruşinare?

— Şi de ce nu? răspunse el acum perfect serios. Am tot atâtea drepturi sau chiar mai multe asupra acelor tablouri şi a posibilei comori, ca şi voi trei.

Vorbea convins, iar eu am rămas mută de uimire. Cu ce temei se considera Artur ca având drepturi? Am aşteptat să vorbească.

— Trebuie că ştii deja că naşul tău l-a asasinat pe tatăl meu, pe unchiul meu şi pe încă doi asociaţi ai lor.

— Asociaţi? Credeam că erau gărzi de corp.

— N-are importanţă ce erau. El i-a ucis.

— Nu s-a putut demonstra, nu sunt dovezi.

— Dovezi? Acum Artur râse. De ce să am nevoie de dovezi? Ştiu că el a fost. Ştiu că se puseseră de acord pentru o tranzacţie. Că naşul tău nu numai că nu a predat tabloul cu Fecioara, aşa cum se stabilise, ci şi că, după ce i-a asasinat, le-a furat pe celelalte două, cel cu Sfântul Gheorghe şi cel cu Ioan Botezătorul.

— Vrei să spui că a furat cele două panouri mici?

— Da, le-a furat. Artur mă observa atent; îmi citea uimirea pe faţă.

— Dar, cum…?

— Naşul tău şi familia mea aparţineau unui anumit club secret, au aflat despre comoară în acelaşi timp şi au mers pe urmele tablourilor până într-un loc din apropierea mănăstirii Poblet, unde se pare că îşi avuseseră originea. Profesionişti ai afacerilor cu antichităţi, s-au mobilizat rapid să le obţină, dar dintr-o stupidă problemă de moştenire de familie, panoul din mijloc avea un proprietar diferit de cele laterale. Cineva le împărţise acum vreo două generaţii şi a luat ceva timp să fie găsite, pe lângă nefericita împrejurare că, în vreme ce familia mea le-a găsit şi achiziţionat pe cele mici, naşul tău făcuse acelaşi lucru cu cel mai mare.

— Şi n-au căzut de acord, l-am întrerupt.

— Exact. Bonaplata şi nepotul lui s-au dovedit a fi foarte puţin rezonabili, aveau pretenţia să cumpere tablourile noastre, doreau comoara numai pentru ei.

— Şi familia ta? Voia să vândă?

— Nici ea. Dar erau dispuşi să negocieze…

— Şi ce s-a întâmplat cu asociatul unchiului meu?

— Mă rog… să spunem că a părăsit negocierile prematur. O scânteie ironică îi juca în ochi.

— L-aţi ucis!

— A fost un accident.

— Sau o încercare de intimidare…

— Adevărul e că se ajunsese la un acord…

— Cum de ştii asta?

— Mi-a povestit mama. Am rămas tăcută, nu voiam să pun întrebări în legătură cu asta. Bonaplata urma să predea panoul lui în schimbul unei anumite sume. Dar n-a făcut-o. În loc de asta, i-a ucis şi le-a furat pe ale noastre.

— Nu mi se pare logic. Cum ar fi putut naşul meu să-i înşele şi să-i asasineze pe pistolarii ăia?

— Nu ştiu. Dar a făcut-o. Artur îşi încruntase sprâncenele. El e de vină că sunt orfan.

— Dar voi aţi început primii, asasinându-l pe bărbatul pe care el îl iubea. Artur putea să aibă motive să-l urască pe Enric, dar eu trebuia să-l apăr.

— N-are importanţă cine a început. Bărbatul din avion, amabil şi frumos, lăsa să i se vadă un suflet dur şi plin de resentimente. S-a comportat ca o canalie, ca un degenerat, a încălcat un pact, nu şi-a ţinut cuvântul.

Am strâns din buze şi l-am privit fix, înainte de a-i răspunde:

— Enric doar îi proteja pe ai lui. I-aţi ameninţat familia.

Nu cred că-mi auzea vorbele. Privirea lui s-a pierdut în spatele localului pentru un timp, ca şi cum ar fi rumegat ceva ce-i venea greu să digere, a întârziat cu răspunsul şi, când a făcut-o, şi-a aţintit privirea asupra mea şi a spus cu o voce joasă şi răguşită:

— Între familia mea şi familia Bonaplata există o datorie de sânge. Şi am văzut culoarea roşie a sângelui în ochii lui.

DOUĂZECI ŞI OPT

— Enric a fost prima mea dragoste, marea mea dragoste. Am rămas privind-o pe mama fără să pot crede ceea ce tocmai auzeam. Ea a spus că vrea să vorbească cu mine. Şi a vorbit, Doamne, cât a mai vorbit! Mai avea puţin şi se îneca din pricină că nici nu respira. Eu o ascultam stupefiată. Tăcea de ani de zile, secretul ei era ca un zid invizibil ce ne despărţea; era între noi, se interpunea, iar eu, fără să o ştiu, îl observam uneori. Şi, deodată, digul s-a rupt şi a dat drumul la tot.

Ascultătoare, mă dusesem s-o iau de la aeroport şi, văzându-i bagajele, m-am întrebat de ce se încărcase cu atât de multe. Pentru un moment m-am temut că doreşte să rămână cu mine la Barcelona un sezon mai lung. „Ah, nu!” mi-am spus eu. Apoi m-am gândit că una dintre valize ar putea conţine tabloul ambalat cum se cuvine. Chiar şi aşa, bagajele erau numeroase. Mamei mele i-a plăcut întotdeauna să călătorească bine echipată. S-a instalat în acelaşi hotel în care am stat şi eu la început; rezervase o cameră dublă încăpătoare la unul dintre etajele cele mai de sus cu gândul că eu mă voi muta să locuiesc acolo.

Observam atentă cum se amesteca în toate, lăsând-o în pace. Aveam o înţelegere şi preţul acesteia era tabloul şi transportul lui de la New York. Eu trebuia să îndeplinesc partea mea; şi primul lucru a fost să părăsesc casa Aliciei, ca să mă instalez cu ea.

— Azi soseşte mama, i-am spus. Mă duc la hotel.

— De acord, şopti ea, strângând din buze aproape ca într-un surâs. Ştia mai bine decât mine care e părerea mamei mele despre ea. Vei fi bine-venită, atunci când o să plece.

Mama vorbea fără încetare de călătoria mea, de a ei, despre cum l-a lăsat pe Daddy la New York, dar a rezervat surpriza pentru cină.

Când a spus: „Enric a fost prima mea dragoste, marea mea dragoste”, ochii ei îi căutau pe ai mei.

Şi am rămas stupefiată. N-am ştiut ce să cred, nici ce să spun; prima mea reacţie a fost de neîncredere, asta trebuie să fie o glumă. Dar nu era niciun amuzament în privirea ei, nici buzele nu voiau să râdă. Acel chip cu riduri pe frunte şi labă de gâscă, acea faţă pe care o recunosc drept mama, stătea dinaintea mea şi avea expresia unui acuzat care-şi aşteaptă verdictul. Am lăsat tacâmurile pe masă şi am bâiguit:

— Dar… tata?

— Povestea cu tatăl tău a fost după aceea…

— Dar dacă Enric, Enric era…

— Homosexual, dădu ea definiţia.

— Da, aşa, am adăugat, dar nu trebuia să fie atât de mult, pentru că

altfel…

— Altfel, n-ar fi avut un fiu…

Am tăcut, încercând să asimilez toată povestea, şi ea păstră tăcerea câteva clipe, ca şi cum ar fi luat o gură de aer, apoi îşi începu relatarea:

— După cum ştii, noi, cei din familiile Bonaplata şi Coli, eram legaţi printr-o relaţie foarte strânsă care s-a menţinut timp de câteva generaţii. Bunicul meu frecventa la sfârşitul secolului al XIX-lea Els Quatre Gats cu bunicul lui Enric şi prietenia a continuat între părinţii noştri.

De copii, ne jucam împreună când familiile se întâlneau, amândoi ne-am făcut educaţia la Liceul Francez şi, ca adolescenţi, când am început să ieşim în lume, făceam parte din acelaşi grup mic, atât în oraş, cât şi verile, pe Costa Brava.

Eu am simţit întotdeauna o mare atracţie pentru Enric. Era deştept, simpatic, plin de imaginaţie, avea răspunsuri prompte şi ingenioase la orice. Eram convinsă că şi eu îi plăceam şi, când au început să se formeze perechile în epoca noastră preuniversitară, eu m-am păstrat pentru el şi în mod firesc am devenit unul dintre cupluri. Eram îndrăgostită nebuneşte. Părinţii noştri se arătau încântaţi că ieşim împreună; în realitate, această legătură ar fi unit două familii ale căror relaţii de prietenie erau cum nu se poate mai strânse, era ceva ce speram de generaţii. Părinţii mei nu m-au certat niciodată dacă, ieşind cu el, ajungeam târziu acasă.

— Vă sărutaţi? am întrebat curioasă şi am observat că mama se mişca jenată pe scaun.

A rămas tăcută câteva momente, era evident că Mariei del Mar îi era greu să poarte această conversaţie.

— Da, răspunse ea în sfârşit. Dar ţine seamă de faptul că asta se petrecea acum mai bine de patruzeci de ani şi în mediul nostru social se obişnuia să ajungi virgină în ziua căsătoriei. Chiar şi având stabilită data nunţii, şi noi n-am ajuns niciodată s-o avem, păstrai frâiele. Săruturile şi mângâierile noastre erau destul de rezervate.

— Poate că nici el nu a făcut prea multe presiuni, am insistat eu maliţioasă. Nu-i aşa?

— Da, e adevărat; când am reflectat la asta, mi-am dat seama că eu eram aceea care aveam iniţiativa, suspină ea. Mă gândeam că firea mea e tandră şi a lui, nu.

— Dar, cum de nu i-ai atras atenţia?

— Şi pe asta am întors-o pe toate feţele, suspină din nou, clătinând din cap cu o expresie de neîncredere. Pe atunci, nimeni nu ştia de tendinţele lui. Dar, fireşte, eu eram logodnica lui şi nu am nicio scuză. El se prefăcea, nu voia ca familia lui să afle; în acea epocă, să ai un fiu ca el ar fi fost o ruşine socială, o umilinţă pentru familia Bonaplata. Iar eu, îndrăgostită de el, eram alibiul perfect, îmi imaginez că Enric trebuie să fi trecut printr-o perioadă de autodefinire şi îi era comod să mă aibă alături şi să-şi sondeze sentimentele. Am început să observ că nu se folosea de privilegiul de a putea sta cu mine

până foarte târziu fără ca familia mea să fi protestat. Mă aducea acasă din ce în ce mai devreme şi, în anumite zile, căuta pretexte ca să nu ne vedem. Primele mele bănuieli au apărut atunci când, de mai multe ori, dându-i telefon, la câteva ore după ce el mă lăsase la mine acasă, nu sosise încă. Atunci profita să bântuie prin baruri deocheate ca să-şi facă prieteni.

— Şi ce s-a întâmplat? Cum v-aţi despărţit?

— Într-o bună zi, trăgând concluzia că Enric duce o viaţă dublă, l-am întrebat unde fusese în noaptea dinainte şi atunci el mi-a spus că mă iubeşte mult, dar numai ca pe o prietenă. Am îngheţat. M-a rugat să-i fac favoarea să păstrez secretul şi mi-a mărturisit că este homosexual. A insistat asupra iubirii lui pentru mine, dar nu ca soţie, şi a spus că e foarte egoist din partea lui să mă facă să pierd timpul. Enric era ceva mai mare decât mine, iar eu trebuie că eram foarte naivă, pentru că prima întrebare care mi-a venit în minte a fost de unde ştie că este, dacă nu făcuserăm încă niciodată dragoste. El a râs. Ţi-am mai zis că îl iubeam la nebunie şi atunci i-am spus că nu-mi păsa de timp, că nu-mi păsa de nimic, dar că îl rog să nu ne despărţim. L-am implorat. Eu. Imaginează-ţi, eu implorându-l pe el. În primul moment a consimţit, dar a spus că trebuie să mă obişnuiesc cu ideea că povestea noastră trebuie să se termine şi că eu să mă gândesc să-mi găsesc un băiat bun cu care să mă mărit. Că trebuia să-l uit ca logodnic, că nu putea să-mi dea ceea ce aveam eu nevoie şi că relaţia noastră ne va distruge viaţa. Şi a început să-mi povestească una dintre aventurile după care alerga noaptea, de cum mă lăsa acasă. Dar eu nu voiam să renunţ la el şi chiar am ajuns să-l însoţesc prin barurile deocheate pe care le frecventa şi am acceptat până şi avansurile vreunei femei, numai să nu fac notă discordantă.

Eram disperată, nu-mi mai păsa de nimic, nu doream un alt viitor care să nu fie alături de el. I-aş fi acceptat homosexualitatea, să mă mărit cu el şi ca el să umble în continuare cu bărbaţi, numai să rămână cu mine. I-am propus-o şi cred că pentru un timp a luat în considerare această soluţie.

El încă îmi accepta mângâierile, acum cred că poate o făcea din obligaţie şi ca să nu mă jignească, şi mi-am luat inima în dinţi să-i întind o cursă. Întotdeauna m-am căit pentru asta.

Într-o seară, când eram singură acasă, i-am cerut să vină să mă ia şi am găsit un pretext să-l fac să intre la mine în cameră. Acolo, mă rog, acolo am făcut dragoste.

— Aţi făcut dragoste?! am exclamat. Dar nu era homosexual?

— Ba da, răspunse ea, puţin jenată. Dar el putea s-o facă şi cu o femeie, dacă o dorea.

— A opus rezistenţă?

— Da, a opus rezistenţă, dar eu m-am străduit din răsputeri. Voiam să-i dăruiesc plăcere. Eram nebună. Aş fi dorit să rămân însărcinată. Orice, numai să nu-l pierd.

— Dar mi-ai spus că erai virgină. Nu-i aşa?

— Bineînţeles că eram. Şi în acea seară, într-un act disperat, am încetat să

mai fiu.

— Şi ce s-a întâmplat?

— El n-a mai vrut să iasă cu mine. Tonul ei era trist. Mi-a spus că-mi face rău, dar că vom fi întotdeauna prieteni. Că mă iubeşte, dar numai ca pe o prietenă sau ca pe o soră. Eu m-am simţit îngrozitor, îmi reproşam că l-am violat şi m-am gândit că de aceea l-am pierdut.

— Ai făcut dragoste cu bărbatul pe care-l iubeai, am încercat eu s-o consolez. Ce e rău în asta?

— Nu, nu trebuia s-o fac, nu trebuia să-l forţez.

— E o prostie să te învinovăţeşti în continuare. Dacă, după cum se pare, aţi ajuns până la capăt, el nu s-o fi simţit chiar rău. Dar povesteşte-mi. Ce s-a întâmplat după aceea?

— Vestea rupturii dintre noi le-a căzut foarte prost familiilor Coli şi Bonaplata, dar Enric şi cu mine ne vedeam în continuare la reuniunile periodice ale celor două familii. El se arăta întotdeauna afectuos cu mine. A trecut timpul, eu ieşeam cu prietene şi prieteni, încercând să-mi revin, până când a venit ziua în care am aflat că el trăieşte cu o femeie.

— Alicia!

— Da, Alicia. Enric mi-a dat întâlnire ca să-mi povestească. Mi-a spus că Alicia şi el duc acelaşi fel de viaţă şi că ajunseseră la un acord.

— Un acord?

— Da. În felul ăsta se prefăceau că duc o viaţă convenţională şi părinţii lui vor fi fericiţi.

— Dar au avut un fiu.

— Făcea parte din înţelegere. Amândoi o doreau. Dar mie mi-a făcut rău. Totul m-a durut, ruptura noastră, faptul că s-a unit cu Alicia, că au avut un fiu… a fost o experienţă foarte dură. El mă consola şi se justifica spunând că eu sunt o tânără mic-burgheză, că nu eram pregătită pentru viaţa ambiguă pe care mi-o putea oferi, că n-aş fi suportat. Că aş fi foarte nefericită. Şi că Alicia e ca el.

— Iar tu l-ai cunoscut pe Daddy şi te-ai îndrăgostit din nou. Voiam s-o îmbărbătez.

— Da.

— Şi puţin timp mai târziu m-ai avut pe mine.

— Da, draga mea. Am putut să-mi refac viaţa.

— Dar continuai să-l vezi pe Enric.

— Prietenia noastră, deşi puţin deteriorată, s-a menţinut, şi aşa am urmat tradiţia familiilor, şi, ca să demonstrez că nu-i purtam ranchiună, am vrut ca el să fie naşul tău. A acceptat plin de iluzii şi te-a iubit întotdeauna ca pe o fiică.

— Dar, dacă totul mergea atât de bine, am profitat că Maria del Mar se destăinuia, ca s-o întreb ceva care mă intriga de mult timp, de ce n-ai vrut să te întorci la Barcelona?

Ea m-a privit câteva clipe în tăcere. Părea că meditează la întrebarea mea. În vreme ce eu, observându-i chipul, m-am gândit la acea fată de acum

treizeci de ani. Probabil că semăna mult cu mine. Altă generaţie, considerente sociale diferite, dar era tânără. Ca mine, acum. Simţea, suferea, căuta iubirea, dar iubirea îi scăpa printre degete…

— Toată lumea, inclusiv Enric, credea că ruptura noastră a fost de bunăvoie şi fără ranchiună. Dar, în ceea ce mă privea, totul nu era decât o farsă dureroasă. Îl iubeam în continuare şi am urât-o pe Alicia din prima zi când am aflat de existenţa ei. Mă durea să-i văd împreună, bufoneria aparentei lor iubiri, faptul că ea domina întotdeauna în relaţia dintre ei, că se arăta atât de sclipitoare… Mă făcea să mă gândesc că Enric pur şi simplu a preferat-o pe ea. În noaptea în care am aflat de sarcina ei, n-am putut dormi. Cam pe atunci l-am cunoscut pe tatăl tău şi m-am măritat cu el.

Ne întâlneam în continuare la reuniunile de familie, câteodată, din fericire, el venea doar cu Oriol, alteori, cu Alicia. Pe mine mă durea prezenţa lui, dar o suportam, poate pentru că nu mă resemnam să-l pierd de tot ca prieten, poate pentru că, deşi îl iubeam pe Daddy, încă mai simţeam ceva pentru el. Dar nu m-am obişnuit şi, cu trecerea anilor, totul a devenit insuportabil. Eu înduram, dar a apărut un motiv mult mai puternic ca să părăsesc Barcelona şi să nu mă mai întorc niciodată.

— Care?

A rămas privindu-mă în ochi, în tăcere, înainte de a răspunde:

— Tu.

— Eu? am întrebat uimită.

— Da.

Am tăcut. Am aşteptat să vorbească. Ştiam că venise la New York ca s-o facă.

— Erau primele zile din septembrie. Tu erai încă aproape o fetiţă, şi eu, împreună cu bona, strângeam casa de vară ca să ne întoarcem la Barcelona, şi după-amiaza era înăbuşitoare. Deodată, o rafală de vânt a făcut să se zbată parasolarele de la ferestre şi am văzut nori plumburii venind în goană dinspre mare, anunţând furtuna. Ştiam că eşti pe plajă şi, luând două prosoape şi o umbrelă, am fost să te caut. Ajungând aproape de mal, a început să plouă cu găleata şi am văzut cum fata care vă supraveghea şi prietenii tăi alergau spre sat să caute adăpost. Tu nu te aflai printre ei şi, când am întrebat de tine, nu ştiau unde eşti. M-am speriat, înaintând mai mult pe plajă. Aversa nu-mi permitea să văd bine, dar am continuat să te caut şi, în sfârşit, am descoperit, ascunsă într-un adăpost între stânci, o pereche sărutându-se. Am putut să vă recunosc; eraţi Oriol şi cu tine.

Făcu o pauză, eu trebuie că eram cu gura căscată. Nu puteam să cred că acea amintire atât de intimă era împărtăşită într-un anume fel de mama. De aş fi ştiut-o atunci, aş fi fost moartă de frică!

— Am fost atât de surprinsă, încât n-am ştiut să reacţionez în alt fel decât întorcându-mă în grabă acasă. Am ajuns udă leoarcă. Simţeam panică, teroare.

— Dar, de ce?

— Observasem cum creştea Oriol. Ochii sunt ai mamei lui. Dumnezeule,

cât o urăsc! Dar aproape tot restul îi vine de la tatăl lui. Încă mă mai doare să mă gândesc!

Se opri şi privirea ei se pierdu undeva în spatele localului. O lacrimă îi alunecă pe obraz. Ruşinată, îşi ascunse faţa între mâini.

Am mângâiat-o pe braţ în încercarea de a o consola. Şi m-am gândit că, într-adevăr, poate acum treizeci de ani era ca mine. Dar nu voiam să ajung să fiu ca ea acum.

— Oriol îţi amintea eşecul tău, am spus cu blândeţe.

Nu răspunse câteva minute şi i-am respectat tăcerea.

— Da. Dar eram deja obişnuită cu acea înfrângere. Mă privi din nou în ochi. Era eşecul tău cel care mă teroriza. Crezi că înainte să vă văd pe plajă nu observasem că îţi plăcea?

— Dar ce era rău în faptul că ne plăceam?

— Am spus că observasem că el îţi plăcea, nu că vă plăceaţi.

— Ce insinuezi?

— Oriol nu era un băiat dintre aceia care aleargă trăgând şuturi în minge şi ţi-am spus că mi-l amintea mult pe tatăl lui… Făcu o pauză şi adăugă cu o anume intenţie: în asta.

— În ce? mă temeam eu de răspuns.

— În orientarea lui sexuală.

— Asta e o afirmaţie a ta cu totul gratuită, m-am apărat eu.

— Nu, nu este, răspunse ea cu fermitate. E ca tatăl lui, ca mama lui. Sunt de aceeaşi teapă. Nu-ţi dai seama? Este amabil, te va iubi ca pe o prietenă, ca pe o soră. Poate că, dacă îl violezi, se va lăsa, ca să nu te jignească. Dar până la urmă, va pleca şi, când va pleca, tu vei rămâne cu inima zdrobită. Este natura lui. Chiar dacă aş fi vrut, n-aş fi putut face altceva.

— Greşeşti.

— Nu, nu greşesc. Nu greşeam. Am văzut îngrozită că urma să se repete cu tine ceea ce se întâmplase cu mine. Mi-am dat seama că timp de ani de zile, fără să o ştiu, mă temusem că asta se va întâmpla. Când am descoperit povestea ta cu Oriol, am început să fac presiuni asupra tatălui tău ca să ceară transferul la New York. Sau în America Latină. Voiam să mergem departe. Voiam să te îndepărtez. Să nu suferi cum am suferit eu. Şi de asta am plecat, ca să nu ne mai întoarcem niciodată.

— Dar n-aveai dreptul…

— Şi scrisorile, continuă ea însufleţită, şi scrisorile pe care i le scriai. Şi cele pe care el ţi le scria. Le-am făcut să dispară…

— Poftim! aproape că am sărit de pe scaun.

— Da, mă privea sfidătoare. Le-am făcut să dispară, una după alta… până când au încetat să mai plece şi au încetat să mai sosească.

— Dar, cum ai îndrăznit! De data asta uimirea se adăuga indignării. N-aveai niciun drept să intervii în felul ăsta în viaţa mea.

— Bineînţeles că aveam dreptul! Tot dreptul! Sunt mama ta, trăisem şi eu înainte aceeaşi poveste şi era obligaţia mea să te ocrotesc… în acelaşi fel cum

aveam dreptul să mă mut în America, să te iau cu mine şi ca asta să-ţi schimbe radical viaţa şi destinul. Era responsabilitatea mea să te feresc de suferinţe, şi mai este încă.

Atunci a pornit din nou la atac; că să-l dau uitării pe Oriol şi acele poveşti fantastice cu comori şi să mă întorc cu ea. Şi, gata cu aventurile, Mike e viitorul meu şi comoara mea, nu pot să distrug toate astea pentru tâmpeniile naşului meu. Şi a vorbit, şi a vorbit întruna, repetându-se. Nu ştiu în ce moment am încetat s-o mai ascult, dar mă prefăceam că sunt atentă.

M-am revăzut în ea peste treizeci de ani, încercând să evit ca fiica mea să comită aceleaşi greşeli. Relatarea ei mi-a trezit admiraţia. Cum a putut îndrăzni mama mea să forţeze o relaţie sexuală cu Enric? Era aceeaşi hotărâre cu care avea pretenţia acum să mă salveze pe mine de la o presupusă greşeală. Nu puteam s-o iert că mi-a furat scrisorile, eram indignată, dar deodată, o bucurie nestăpânită mi-a umplut inima. Era adevărat, nu-l crezusem când mi-a spus, dar era adevărat. Oriol îmi scrisese.

Şi m-am întrebat dacă hotărârea mamei de a părăsi Barcelona, de a-şi lăsa în urmă trecutul a fost realmente din pricina mea sau ca să nu-l mai vadă pe Enric alături de Alicia. Am terminat vinul şi am trecut la lichioruri de desert până când au început să închidă restaurantul. Apoi ne-am întrecut cu paharele. Deodată, am început să simt pentru ea o ciudată camaraderie.

— Povesteşte-mi din nou, îi spuneam ea, când alcoolul făcea deja să mi se împleticească limba. Explică-mi, cum ţi-ai tras-o cu Enric?

Ea, care băuse tot atât de mult ca şi mine, râdea, se strâmba pudic şi se scuza spunând că în acele momente e foarte nervoasă, iar eu, ca o ticăloasă, îi ceream să-mi povestească din nou, insistam pe un ton glumeţ asupra amănuntelor. Apoi a izbucnit în plâns şi, îmbrăţişând-o, mi-a venit şi mie să plâng. Între suspine, am înjurat-o cu voce tare pentru că mi-a furat scrisorile de la Oriol. Ea a reacţionat, spunându-mi printre sughiţuri că mi le-ar mai fura de o mie de ori şi că nu va îngădui ca eu să sufăr cum a suferit ea, şi că m-ar îndepărta de un bărbat de aceeaşi teapă cu proverbialul câine al grădinarului care nici nu lasă pe altul să mănânce, nici el nu e în stare să o facă[74].

— Într-adevăr te-ai culcat cu el? am întrebat-o din nou.

Nu mă puteam împăca cu acest gând. Nu din partea mamei mele. Pentru mine, ea nu este femeie, ea este mama, şi mamele nu fac lucruri dintr-astea. Dar ea nu-mi răspundea, revenea la cât de minunat e Mike. Şi aşa, ne-am fi petrecut toată noaptea cu alcoolul în chip de moderator al şuetei noastre sau, mai bine zis, al perechii noastre de monologuri, dacă nu l-aş fi văzut acolo.

Stătea într-un colţ, cu paharul în mână, solitar precum moartea. Bărbatul cu părul alb, ochi albaştri spălăciţi şi îmbrăcăminte de culoare închisă. Bătrânul cu pumnal. Acolo. Şi când l-am descoperit privindu-mă, m-am înfiorat.

— Corbule! i-am spus cu un curaj etilic, ţintindu-l cu degetul. Dar mă îndoiesc că m-a auzit în zarva din local. Nu mă mai urmări!

S-a mărginit să mă privească. Pentru un moment, am crezut că o să

zâmbească, dar n-a făcut-o.

— Du-te! l-am luat din nou la rost.

Mama a vrut să ştie ce se întâmplă şi, când urma să-i povestesc, bărbatul plecase deja. Am cerut un taxi la tejghea şi până când nu am văzut oprindu-se maşina în faţa barului, nu am îndrăznit să ies în stradă.

DOUĂZECI ŞI NOUĂ

Patul nostru, enorm, era orientat spre sud, către muntele Montjuïc, şi acolo s-a prăbuşit Maria del Mar în lenjerie de corp. Efortul de a-şi scoate rochia, chiar cu ajutorul meu, a fost prea mare pentru ea. După câteva clipe, sforăia uşor.

Eu mi-am spus că bătrânii ţin mai puţin la băutură. Şi apoi m-am gândit că probabil ei beau mai mult. M-am întins lângă ea şi mi-am dat seama că măsuţa pentru televizor, singurul obstacol între pat şi fereastra largă, era atât de joasă încât nu mă împiedica, fiind întinsă în pat, să am o vedere panoramică asupra portului şi muntelui.

Primele lumini ale zorilor încercau să treacă prin norii plumburii, luptând cu întunericul. Dar nu puteau. Felinarele de pe chei erau încă aprinse, oglindindu-şi sclipirile în apele negre, iar sus, cele de pe Montjuïc, străbăteau aleile şi crestele muntelui. Cenuşiul opac al vegetaţiei, încă învăluite în noapte, marca hotarul cu cenuşiul albăstrui al ceţii de pe cer, prevestind un răsărit de soare ce dorea să apară fără să reuşească.

Prezenţa bărbatului în negru mi-a trezit starea de alarmă, iar toropeala pricinuită de alcool părea să se fi destrămat. Doamne, Dumnezeule, câte surprize! Enric şi Maria del Mar. Ce poveste de necrezut! Cât trebuie să fi suferit ea! Dormea lângă mine, ghemuită în poziţie fetală, de parcă ar fi încercat să se ferească de următoarea lovitură pe care i-o rezerva viaţa. I-am ridicat părul vopsit în castaniu-deschis, încercare zadarnică de a imita culoarea şi strălucirea lui din tinereţe, şi am sărutat-o pe frunte.

Nu am mai putut aştepta şi am despachetat tabloul cu Fecioara; am simţit-o mai misterioasă ca oricând şi am comparat inelele de rubin, cel de pe degetul meu şi cel pictat, amândouă strălucind frumos, dar sinistru. Apoi mi-am aruncat privirea spre acel răsărit de soare şovăitor, care nu se putea încă înfrunta cu noaptea. Luminile din port, devenit acum un lac de negre mistere, oraşul, fermecător, dar trist, plin de vrajă şi enigmatic, adormit la picioarele mele. La fel ca tabloul. Ultimul meu gând înainte de a închide ochii a mers către acel bătrân sinistru. De ce această teamă ciudată? M-am gândit că îl cunoşteam dinainte. Dar, de când? De ce îmi era în continuare teamă de el, dacă mi-a luat apărarea când am ieşit din librăria Del Grial?

***

Artur Boix m-a sunat a doua zi. Şi-a cerut scuze pentru că se lăsase cuprins de emoţii, dar dacă pe mine m-a durut povestea cu naşul meu, poate că aş putea înţelege ce a însemnat pentru el pierderea tatălui şi a unchiului său. Recunosc că şi eu m-am aprins la ultima noastră întâlnire şi că întrevederea se terminase în coadă de peşte.

M-a invitat la cină şi eu i-am spus că nu iau masa de seară singură cu

niciun alt bărbat, decât cu logodnicul meu, şi că, pe deasupra, mama mea este în oraş. După o ezitare a răspuns că ar fi încântat s-o invite pe doamna Wilson, pe domnul Wilson şi pe toată familia; remarcam zâmbetul lui prin telefon. A adăugat că e un tip corect şi că are intenţii bune.

— Dacă e aşa, prefer să vin singură, am răspuns, râzând. Adevărul e că îmi plac tipii cu simţul umorului şi Artur are aşa ceva. Dar va fi un prânz, când o să plece mama.

— N-o să-ţi pară rău. Am multe să-ţi povestesc.

Maria del Mar a mai stat încă trei zile la Barcelona.

Zile pe care a trebuit să i le dedic în exclusivitate; am făcut o plimbare nostalgică prin oraş: pe unde am locuit, casa bunicilor, străzile cele mai iubite… Am fost să bem ciocolată în lăptăriile unde mergeam înainte, am explorat restaurantele ei preferate, îmi povestea istorioare de când era ea mică, adolescentă, măritată de curând. Câte o poveste cunoscută, altele niciodată auzite înainte, am râs ca proastele şi acea camaraderie născută între noi două creştea tot timpul. Am luat chiar şi cina cu Luis şi cu Oriol. Atunci ne-a înmânat un cadou nebănuit:

— Aveţi aici radiografia panoului cu Fecioara, spuse ea, oferindu-ne un plic enorm al cărui conţinut nu voise să mi-l dezvăluie până în acel moment. Prietena ta Sharon a făcut-o şi eu v-o înmânez, urându-vă din toată inima să găsiţi comoara lui Enric.

Maria del Mar avea ochii în lacrimi, dar mă îndoiesc ca verii să fi observat, priveau plicul hipnotizaţi. L-am deschis cu grijă, căutând inscripţia ascunsă la picioarele Fecioarei.

Şi era acolo, dar nu am putut să citesc decât: „Se află într-o”.

— „Comoara se află într-o peşteră marină”, declamă Oriol, decepţionat.

— Asta o ştiam deja, nu aduce alte informaţii, spuse Luis.

Bine-crescuţi, am mulţumit pentru cadou şi m-am gândit că nu acela e indiciul aşteptat, că va trebui să căutăm mai mult.

După cum mă aşteptam, mama nu a vrut să o vadă pe Alicia şi nici nu şi-a schimbat părerea, pe care mi-a repetat-o de o sută de ori, despre băiatul cu ochi albaştri. Trebuia să-l uit, trebuia să mă întorc la Mike.

Dar a ştiut să păstreze măsura cuvenită şi să plece când începusem deja să fiu sătulă de ea şi nerăbdătoare să reiau căutarea întreruptă a comorii. Trebuie să recunosc că m-am simţit bine în compania ei şi că acele zile au fost foarte utile, dar imediat ce am dus-o la avion, am revenit la hotel, mi-am făcut bagajele şi m-am întors acasă la Alicia.

TREIZECI

— Ai chef să vezi o galeră? întrebă deodată Oriol.

— O galeră? am repetat, mirată. Întrebarea mă luase prin surprindere. Îmi aminteam că galera era un tip de navă şi că apărea în înscrisurile citite.

— Da, o galeră, ambarcaţiunea al cărei căpitan a fost călugărul sergent din Ordinul Templierilor, Arnau d'Estopinyá, mă lămuri Oriol, văzând că ezit.

— Ştiu bine ce este o galeră, am răspuns eu, ofensată.

— Vrei să vezi una sau nu? îmi zâmbea; dinţii lui albi erau o lumină, iar ochii lui albaştri, migdalaţi, un mister. Acest băiat, mă rog, acest bărbat, continua să mă farmece.

***

Este o enormă corabie de lemn şi se întinde de-a lungul uneia dintre aripile fostului arsenal al Barcelonei, astăzi Muzeul Maritim, unde se presupune că a fost construit originalul, în urmă cu peste patru secole, un edificiu vechi, cu arce mari susţinând un acoperiş de olane.

În afară de curiozitatea mea de a cunoaşte aspectul corăbiei lui Arnau d'Estopinyá, vizita prezenta pentru mine un interes în plus: era pentru prima dată în viaţa mea că ieşeam singură cu Oriol. Mă rog, dacă a merge să vezi galere putea fi considerat „a ieşi". Mi-am spus că pentru o femeie logodită, cum era cazul meu, această „ieşire culturală" nu e o trădare, nici măcar o îndrăzneală. Mi-am privit inelul de logodnă şi m-am mirat să văd, încă o dată, vechiul rubin al templierilor strălucind mult mai tare, înăuntrul lui, decât splendidul diamant recent şlefuit.

O galeră este precum o şalupă gigantică cu bordul relativ jos, pentru ca vâslele lungi să poată intra uşor în apă. Nicio legătură cu imaginile acelor nave cu puntea înaltă, încărcate cu tunuri sau cu tipicele caravele ale lui Columb. Era înţesată de vâsle. Mi s-au părut sute.

— Era o navă tipic mediteraneană gândită pentru război, îmi explică Oriol, când i-am comentat impresiile mele, arătând spre lemnărie. Asta este modelul exact în mărime naturală al celei construite aici pentru Ioan de Austria[75], fratele vitreg al lui Filip al II-lea, împăratul, şi care a participat în faimoasa bătălie de la Lepanto din 7 octombrie 1571. Acolo, o flotă aliată, spaniolă, veneţiană şi papală, a reuşit să provoace înfrângerea definitivă a turcilor. Aceiaşi care, de când i-au alungat, cu trei secole în urmă, pe templierii noştri de pe Pământul Sfânt, nu făcuseră altceva decât să se întindă în Mediterana, cucerind Ciprul, Creta şi ameninţând Italia, în special regatul de Napoli şi marile insule italice, posesiuni, în acea vreme, ale coroanei spaniole. În mod ciudat, în această bătălie au participat şi galere ale Ordinului Ospitalierilor, cei mai mari rivali ai Cavalerilor Sărmani ai lui Hristos şi moştenitori ai unei bune părţi din avuţiile lor. Trei secole mai târziu, Ordinul

Ospitalier încă mai fiinţa sub numele de Ordin de Malta, care, surghiunit de pe Pământul Sfânt din pricina înaintării turcilor şi apoi din Cipru, Rhodos şi Creta, şi-a stabilit cartierul general în insula Malta, aparţinând până atunci coroanei Aragónului şi pe care Carol I le-a cedat-o.

Şi mă privi surâzător.

— În Spania se spune că noi eram în fruntea flotei, dar dacă vizitezi Museo Navale din Veneţia, vei vedea că veneţienii dau asigurări că ei erau comandanţii, deşi sunt convins că papa[76] credea că el o comanda. Halal aliaţi!

Am râs discret la ironie, abătându-mi privirea de la acei ochi albaştri care mă răscoleau. Privindu-i fix, am simţit pe buze gustul de sare, amintirea gurii lui şi plăcerea primului meu sărut. Dar el nu părea că îmi împărtăşeşte tulburarea şi îşi continuă nestingherit peroraţia.

— Istoria depinde de cine o scrie, dar adevărul e că Veneţia a adus mult mai multe corăbii decât tot imperiul spaniol, socotind în acesta nu numai Catalonia, Valencia şi Mallorca, ci şi Napoli şi Sicilia.

M-am gândit că Oriol era atât de entuziasmat vizitând trecutul, încât şansele unei femei actuale, de pildă eu însămi, de a-i atrage atenţia mai mult decât senzualele rotunjimi ale unei galere, erau reduse. Stătea acolo, extaziat, contemplând corabia.

— Modelul navei s-a schimbat foarte puţin în şase sute de ani, îmi povestea el. În Bizanţ, pe la anul o mie, deja avea nişte forme asemănătoare acesteia, reprezentând culmea celor mai bune tehnici de luptă navală din Antichitate. Era moştenitoarea directă a tirenienelor[77] romane şi, înainte, a ambarcaţiunilor greceşti şi feniciene. Putem spune că acest tip de navă a fost stăpână peste Mediterana timp de două mii de ani. Era gândită pentru viteză şi se lansa asupra navelor duşmane ca să le scufunde, înfigându-le pintenul din faţă în bordaj, deşi în Evul Mediu, pintenul se folosea în special ca punte de abordaj asupra celeilalte. Asta pe care o vezi aici avea montate tunuri care se instalau în majoritatea lor la proră şi vreunul la pupă şi pe laturi, dar artileria încă nu era foarte puternică. Când tunurile s-au perfecţionat, au dispărut galerele ca nave de război; fireşte, dacă duşmanul putea fi scufundat cu lovituri de tun, de ce să îţi rişti propria navă?

Galera lui Arnau d'Estopinyá era una dintre cele numite *bastarde,* pentru că se mişcau cu pânze şi cu rame. Putea să întindă două mari vele latine şi, de amândouă bordurile, avea instalate câte treizeci şi şase de bănci cu câte trei vâslaşi fiecare. Asta pe care o vezi aici era puţin mai mare, mai lată, dar puţin mai scurtă; avea treizeci de bănci şi fiecare vâslă era mişcată de patru condamnaţi la galere. Vâslele se foloseau doar în luptă, când erau grăbiţi sau nu era vânt. Imaginează-ţi! Şaptezeci şi două de vâsle lovind în acelaşi timp marea! Aveau nevoie de o tobă care să marcheze ritmul pentru ca toţi să tragă deodată.

Ochii îi străluceau de entuziasm. Oriol vedea atunci nava lui d'Estopinyá, chila ei despicând marea, lansându-se cu toată viteza împotriva galerei inamice.

— Pe apă, era cea mai rapidă din vremea ei, adăugă el.

Şi aşa, Oriol continua să mă instruiască. Eu îl urmăream cu îndoită atenţie; fireşte că povestea lui prezenta interes, dar trebuie să mărturisesc că persoana lui era aceea care făcea relatarea fascinantă.

Am străbătut nava de la un capăt la celălalt, mergând pe puntea de la nivelul chilei. Din acest loc, se vedea doar lemnăria cocii, din care, pe anumite tronsoane, lipseau scândurile, pentru ca vizitatorii să poată observa măruntaiele navei şi instrumentele depozitate în fiecare zonă. Ajungând la pupă, m-am minunat de castelul navei care, văzut de pe această punte, se înălţa foarte sus, maiestuos, cu multe ornamentaţii baroce.

— Niciuna dintre aceste ornamentaţii nu împodobea *Na Santa Coloma.* Cea pe care o vezi aici era nava-amiral comandată de Ioan de Austria, fratele împăratului coroanei germano-spaniole. Al doilea om în stat al celei mai bogate ţări din lume. Singurul ornament al galerei lui Arnau d'Estopinyá trebuie să fi fost crucea labată sau cea patriarhală[78] a templierilor, pictată la pupă şi pe scuturile care îi protejau pe condamnaţi şi pe arbaletieri.

Am urcat mai multe rânduri de trepte până am ajuns pe o platformă aflată deasupra primelor bănci cu vâslaşi şi la aceeaşi înălţime cu aşa-numita tendă, puntea de comandă a navei. Acolo călătoreau ofiţerii galerei, împreună cu pilotul şi cu timonierul. Nu se amestecau nici cu ocnaşii care trăgeau la rame, nici cu mai-marii acestora, nici cu vătafii care îi făceau să îndeplinească ordinele.

De acolo se vedea toată zona vâslelor şi, la capăt, pintenul de la proră. Deodată, cu siguranţă programate automat, pe un ecran plasat deasupra capetelor noastre, au început să fie proiectate imaginile unei casete video cu ocnaşi vâslind; părea că aceştia stăteau chiar pe băncile navei reale.

Atunci s-a întâmplat din nou; mi-am dat seama imediat. „Inelul, am gândit în sinea mea. Iarăşi, inelul."

Şi deodată, imaginile şi sunetele înregistrate pe peliculă au fost întrecute de viziunile care, venind dinlăuntrul meu, depăşeau de o mie de ori chiar şi realitatea.

***

Auzeam loviturile în tobă marcând ritmul de vâslire şi clipocitul vâslelor în apă, mirosea a duhoare acră, pătrunzătoare, a sudoare şi a scârna ocnaşilor care, acoperiţi cu zdrenţe şi înlănţuiţi de bancă, îşi făceau nevoile pe ei. Simţeam briza, vedeam albastrul cerului şi al mării, spuma albă pe creasta valurilor. Ziua era senină, dar marea era agitată şi făcea să salte corabia.

În faţă, era o altă galeră purtând la capetele catargelor culoarea verde a Islamului, în vreme ce pe ale noastre flutura flamura de luptă a templierilor pe mare: stindardul negru cu cap de mort de culoare albă.

Vătafii îşi făceau rondul pe culoarul din mijloc, ameninţându-i cu vâna de bou pe cei care nu trăgeau cu destulă râvnă la lopeţi şi un bărbat căţărat pe arborele principal strigă ceva. Am auzit o voce, poate a mea, ordonând să se lanseze catapultele şi începu să se audă de la proră sunetul vibrant al lemnăriei

arcuite care îşi recăpăta forma firească.

Îmi simţeam inima gata să-mi sară din piept şi am cuprins, încordat, mânerul spadei mele de la cingătoare; ştiam că moartea îi va ajunge în curând pe mulţi, poate chiar şi pe mine.

Vasul duşman a luat-o la fugă vâslind, în vreme ce îşi cobora pânzele, aşa cum o tăcuserăm şi noi cu puţin timp înainte. Dar eu eram convins că o să-i ajungem din urmă.

— *Passa boga!*[79] am strigat.

Şi ordinul a fost transmis în gura mare de către mai-marii peste ocnaşi de-a lungul parapetului până la tobă, care, de la proră, marca ritmul de vâslire. Vinele de bou începură să curgă pe spinările ocnaşilor care nu reuşeau să-şi adapteze viteza la cadenţa maximă. Toată adunătura aceea de ocnaşi, în cor, începu să icnească de efort de fiecare dată când vâslele se scufundau în mare şi nava accelera. Strigăte de durere însoţeau şfichiuitura biciului. Putoarea trupurilor, mai intensă acum, ajungea până la mine, odată cu aerul venit de la proră, şi am observat ceea ce mai simţisem, de multe ori, în miasme, în momente de cumpănă asemănătoare. Acea duhoare suplimentară, voalată şi perfidă: mirosul de frică.

Distanţa faţă de prada noastră scădea, dar şi aceea era o navă rapidă, şi pietrele pe care le lansau maşinăriile noastre de război nu reuşeau să o lovească. Culoarul, la prora vasului *Na Santa Coloma,* era înţesat de arbaletieri aşteptând să-i aibă pe sarazini în bătaia armelor. Unul aruncă o dardă[80] şi reuşi să o înfigă în lemnăria de la pupa duşmanului, dar de la acea distanţă, riscul de a greşi era mare şi am poruncit să se stăpânească pentru a nu irosi săgeţile.

Atunci, maurii au dezvelit tenda galerei lor şi marinarul căţărat pe arbore strigă: „Naftă!” Dâre de fum se desenară pe cer, în vreme ce urcioare cu combustibil arzând începură să cadă în jurul navei noastre.

Soldaţii se acoperiră cu platoşe, puţin folositoare împotriva focului, dar adunătura de ocnaşi vâslea fără a avea nimic care să-i apere şi, acolo, între băncile optsprezece şi nouăsprezece de la tribord, un urcior căzu chiar peste unul dintre acei nefericiţi, transformându-l pe nenorocit într-un bulgăre de foc lichid care-i stropea pe tovarăşii lui. Urlau înspăimântaţi şi când au lăsat vâslele, nava a virat spre babord.

Timonierul încerca să corecteze direcţia, strigătele celor pârjoliţi te făceau să te cutremuri; dar nu era momentul pentru teamă sau milă.

— Aruncaţi uscături în cuptor, am poruncit.

Nu era pentru prima dată când foloseam această stratagemă. În timp ce mai-marii peste ocnaşi şi soldaţii încercau să stingă focul cu găleţi cu apă, marinarii urcau din cală saci cu frunze uscate şi smoală pe care le aruncară în vatra care, fiind sub cerul liber, pe banca douăzeci şi trei unde nu erau vâslaşi, se păstra cu jăratic. După puţin timp, o coloană de fum negru se ridică deasupra corăbiei.

— Opriţi-vă! am strigat. Vâslele în apă!

Ordinul se transmise de-a lungul culoarului şi nava se opri, deviată din urmărire şi balansându-se. Focul era de-acum controlat, când străjerul strigă că sarazinii îşi slăbesc vâslirea şi nava lor virează. Pentru o clipă, dârele de fum ale proiectilelor lor se opriră şi, stând faţă în faţă, reluară tragerile, acum de pe culoarul de la proră. Mai-marii peste ocnaşi scoaseră iute lanţurile răniţilor şi muribunzilor din sala ramelor şi vâslaşi voluntari, aşa-numiţii *bonavoglies*[81], care nu aveau nevoie de fiare, le-au luat locul. Galera noastră, acoperită de o fumăraie deasă pe care marinarii aveau sarcina să o alimenteze, părea rănită de moarte, dar în realitate era gata de luptă.

Nava inamică venea înspre tribordul nostru, lansând asupra noastră foc şi săgeţi; voiau să profite de zăpăceală ca să ne aducă stricăciuni. Niciodată n-ar fi îndrăznit să abordeze o galeră precum *Na Santa Coloma,* dacă echipajul acesteia n-ar fi fost redus. Oamenii mei se mişcau prin fum ca şi cum s-ar fi întâmplat ceva grav şi săgeţile maure ajungeau în lemnărie şi la ocnaşii din primele bănci, care începură să strige.

Eram la vreo două sute de metri, când am poruncit:

— Aruncaţi cu săgeţi! *Passa boga!*

Ordinele goniră spre proră, toba începu să se audă, ca şi loviturile de bici şi jeluirile. Un nor de săgeţi zbură spre inamicul nostru şi după câteva clipe se auziră strigătele de pe cealaltă galeră, care au crescut şi mai mult atunci când avurăm norocul să nimerim cu una din pietrele noastre pe puntea lor.

Sarazinii nu-şi dădură seama de înşelăciune până când, nava noastră năpustindu-se înainte, fumul din vatra care încetase să mai fie alimentată, începu să rămână în urmă. Atunci au comis a doua lor greşeală. Voind să evite ciocnirea, au virat la babordul lor ca să se eschiveze, dar graţie forţei vâslaşilor noştri, care se odihniseră în vreme ce ai lor trăgeau la rame, şi datorită puterii noastre mai mari, am reuşit ca pintenul, trecând peste scânduri şi ţăndări, să se înfigă în flancul de la tribordul lor, aproape de tendă. În acest timp, arbaletierii noştri, încercând să nu-i nimerească pe ocnaşii lor, cu siguranţă sclavi creştini, avură vreme să lanseze asupra luptătorilor şi ofiţerilor un al doilea val de săgeţi, acum mai precis tras, distanţa fiind mai mică.

La comanda de abordaj, ai noştri, experţi în astfel de lupte, alergară pe pinten, strigând: „În numele lui Hristos şi al Fecioarei", şi săriră cu uşurinţă pe cealaltă corabie, în ciuda pierderilor din pricina săgeţilor şi a loviturilor de sabie ale maurilor, fără să ţinem seama de trupa îngrămădită în mare parte la proră, atacarăm cu ferocitate tenda de la pupă unde, în câteva clipe, ofiţerii şi străjerii fură măcelăriţi. Când toţi ai noştri erau la bord şi au început să înainteze pe culoar spre proră, printre băncile ocnaşilor lor care ne aclamau, am ştiut că am învins.

Din pieptul meu, umflat de bucurie, mândru, scăpă un strigăt de victorie.

Atunci mi-am dat seama că mă aflu din nou în muzeu, să tot fi trecut doar câteva secunde; Oriol vorbea:

— … Tipul de navă cu bordul înalt precum caravelele lui Columb se

folosea şi pe vremea lui Arnau. Dar erau vase de mărfuri şi comerciale. Navigau doar cu pânze şi coca lor mai adâncă permitea transportul greutăţilor mari. Modelul cel mai obişnuit era aşa-numita navetistă, pescadorul, caravela şi toată familia navelor mai mici numite „nave cu vâsle”, iar în ceea ce priveşte galerele, putem găsi peste douăsprezece tipuri diferite, de la *uxers* la *sagetias, rampis, londrós*[82]...

M-am prins de balustradă şi, aşezându-mă pe jos, mi-am dus mâna la piept. Inima îmi bătea să mi-l spargă, îmi lipsea aerul.

— Ce-i cu tine? spuse Oriol, întrerupându-şi alarmat disertaţia.

— Mi s-a întâmplat din nou, am şoptit, recăpătându-mi respiraţia. Inelul ăsta!

TREIZECI ŞI UNU

După această neliniştitoare experienţă, aşteptam înţelegere din partea lui Oriol. Credeam în sensibilitatea lui şi în cunoştinţele lui despre ceea ce inelul ăsta ciudat putea face cu oamenii; nimic nu prevestea faptul că va fi chiar el protagonistul următoarei mele tresăriri de spaimă.

Am zăbovit la arsenal cât timp am avut nevoie că să-i povestesc cele întâmplate şi, când Oriol s-a asigurat că mă simt mai mult sau mai puţin bine, poate cu intenţia de a-mi ridica moralul, mi-a spus că vrea să-mi arate un loc foarte special. Am traversat un bulevard şi, după ce am intrat într-o zonă cu case foarte vechi, am depăşit câteva străzi şi m-a condus într-un băruleţ mic, mic de tot. Într-adevăr, era special; pe pereţii slinoşi atârnau poliţe pline cu sticle acoperite cu un jeg de zeci de ani şi nişte picturi deprimante, la fel de năclăite, pe care de abia se mai desluşeau nişte femei fumând, privindu-te cu o nesfârşită scârbă pe chip. Tăieturile din ziare puse în rame confirmau faptul că ăla era un loc ieşit din comun. Se auzea o muzică franţuzească părând să iasă dintr-un radio vechi, în carcasă de lemn lustruit, precum cele de dinainte de tranzistoare.

— Acest bar se numeşte Pastis, mă informă el, după ce a cerut băutura aceea, care este ca un lichior de anason căruia i se adaugă apă şi care mie nu mi-a plăcut.

Presupun că Oriol avea intenţia să mă îmbărbăteze cu acea poşircă, dar mi-am spus că noi n-am apucat-o pe drumul cel bun. Doar gândindu-mă la impresia încercată la arsenal, mi se făcea pielea de găină şi, fără să vreau, privirea îmi aluneca spre inelul cu însângerata piatră-mascul, căutând poate în transparenţele ei fantoma bătrânului templier care părea că sălăşluieşte în ea.

— Ador legenda acestui loc, adăugă Oriol, distrăgându-mi atenţia de la mohorâtele mele presupuneri. Îşi plimba privirea prin speluncă şi ochii lui aveau acelaşi aer nostalgic ca mai înainte la muzeu, rememorând marile bătălii ale corăbiilor de lemn şi pe eroii înecaţi în Mediterana, anunţându-mi acum o poveste care, după cum arată localul, nu putea fi decât tot veche.

Aşa era Oriol, îi plăcea să trăiască în trecut. O fi retrăind oare şi valurile, şi furtuna, şi sărutul?

— L-a deschis în anul ’47 Quimet, un boem, pictor amator, la întoarcerea de la Paris, unde emigrase din Africa la sfârşitul celui de al Doilea Război Mondial, ca *pied noir*[83]. S-a dus acolo în căutarea succesului, aşa cum o făcuseră înaintea lui Picasso şi Juan Gris[84]. Pe atunci, Parisul încă mai era capitala artelor, iar New York-ul doar aspira la asta. A plecat cu el şi Carme, o femeie voinică din Alicante, care arăta bine şi avea şi o fire foarte plăcută; se spunea că e vara lui. Ea îl iubea cu pasiune şi era convinsă de talentul artistic al tânărului. Carme lucra, în baruri, ca menajeră, făcea orice numai să scoată

un ban din care să poată trăi amândoi. Dar tablourile despre greaţa existenţialistă[85] pe care le picta Quimet nu se vindeau.

Cine şi-ar fi atârnat în salon nişte imagini atât de deprimante şi atât de sărace ca artă?

Am sorbit din acel lichid albicios pe care Oriol îl ceruse, fără să-mi lase timp să aleg altceva, şi am privit pânzele înnegrite de fumul de tutun. Femei cu privirea goală în faţa unor pahare la fel de goale, bărbaţi fumând. Figuri feminine, cu siguranţă prostituate, aşteptând pe stradă. Nu mi-a scăpat faptul că zona în care mă adusese Oriol aparţinea vechiului cartier chinezesc, bastionul curvelor ieftine din oraş. Am încuviinţat din cap. Fireşte că eu n-aş expune pe pereţii mei aşa ceva.

— Cu siguranţă, Quimet aspira să ajungă un Toulouse-Lautrec în cheia existenţialistă a anilor cincizeci la Barcelona şi aşternea pe pânză imaginile care-l înconjurau, continuă Oriol. Semna cu numele de Pastis. Erau timpurile când cultura franceză era admirată, iar cea anglo-saxonă, ignorată. Burghezii îşi duceau copiii la Liceul Francez.

„Ca mama şi Enric", m-am gândit.

— Cert este că acel Quimet a strâns un grup de prieteni şi admiratori nelipsiţi într-un cerc pseudoartistic marginal ca să-i audă cântând pe Edith Piaf, Montand, Greco şi Jacques Brel, bând *pastis,* în timp ce discutau despre ultimele tendinţe din capitala lumii. Oriol sorbi din paharul lui, privi în jur înainte de a-şi aţinti privirea într-a mea şi a-mi mărturisi: Tatăl meu frecventa acest bar.

I-am susţinut privirea; avea Oriol ochii umezi? Dimensiunile mici ale localului mi-au oferit scuza de a mă apropia puţin mai mult de băiatul acela timid şi introvertit care evoluase acum spre un bărbat frumos, dar ambiguu. Oare încă îl mai iubeam? O fi simţind el ceva pentru mine? O fi simţit oare vreodată?

Stăteam tăcuţi, privindu-ne unul pe celălalt, cu acele vechi balade de *chansonnier* murmurând cuvinte de amor în penumbra care mie, cu toată jumătatea de duzină de muşterii care aproape că umpleau locul, mi se părea intimă.

Şi mi s-a părut că observ că el se apropia de mine, că buzele noastre se doreau şi am tânjit după savoarea gurii lui. M-am văzut oglindită în ochii lui. O copilă de treisprezece ani jinduind după primul sărut din dragoste în timpul unei furtuni de septembrie. O femeie nesăbuită care visa să refacă o idilă pe care distanţa şi timpul o destrămaseră. Ceva ce ar fi putut fi, dar care a existat doar în lumea paralelă a visurilor mele. Şi m-am apropiat câţiva milimetri mai mult; inima îmi bătea nebuneşte.

— El a fost cel care m-a adus aici.

— Cine? am întrebat prosteşte. Era ca şi cum m-aş fi trezit deodată, iarăşi fără să ştiu unde mă aflu, aşa cum s-a întâmplat la arsenal puţin mai devreme. Doar că acum, responsabil de vrajă nu era inelul, ci el.

— Tatăl meu, Enric, răspunse el.

Oriol era tot acolo, foarte aproape, dar vraja se rupsese. „A făcut-o înadins? Îi era teamă de sărutul pe care ni-l promiteam din priviri? Nu a îndrăznit? E homosexual, cum se spune?” M-am plimbat cu privirea peste cei patru pereţi strimţi ca să-mi ascund zbuciumul.

— El a fost cel care mi-a povestit legenda. Dacă citeşti articolele de ziar care atârnă pe aceşti pereţi vei vedea că par istorii diferite, dar pentru mine, singura, cea autentică, este a lui Enric.

— Povesteşte-mi.

— Quimet era un tip sclipitor, cu charismă, atrăgea oamenii şi aici se aduna un grup fidel de clienţi şi de prieteni. Dar nimeni nu vorbeşte azi de latura lui întunecată.

— O latură întunecată?

— Da. În afară de faptul că picta, pălăvrăgea, bea, boxa şi fuma, altceva nu mai făcea. Mă rog, în afară de…

— De ce?

— De a-i trage nişte bătăi scandaloase lui Carme, atunci când se îmbăta, şi-mi arătă o mică ramă în spatele barului. Uite, în fotografia aia sunt amândoi.

Am privit îngrozită fotografia alb-negru îngălbenită, unde un bărbat pieptănat spre spate şi o femeie, superbă, cu un păr frumos în stilul anilor cincizeci şi îmbrăcată cu un şorţ alb imaculat, priveau zâmbitori.

— Dar?

— Pentru că îl iubea.

— Asta nu e o scuză.

— Ea l-a întreţinut la Paris şi a continuat să muncească pentru el aici, în Barcelona.

— Cum de suporta ea ca acel tip nu numai să umble de nebun, dar să o şi lovească?

— Pentru că îl iubea.

— Asta nu justifică nimic…

— Era bolnav. Şi într-o zi proastă, Quimet a murit, Dumnezeu ştie dacă de beţie, de ciroză sau de sifilis, mă întrerupse el. Şi, de atunci, acest loc şi dragostea lui Carme au devenit legendare.

— De ce?

— Carme a hotărât să lase totul aşa cum era pe vremea lui Quimet. Fii atentă la sticlele de pe poliţe.

— Sunt acoperite cu jeg.

— Pereţii n-au mai fost zugrăviţi, muzica a continuat să fie cea dintotdeauna şi când lui Carme, care servea din spatele tejghelei şi al şorţului ei foarte alb şi scrobit, îi cereai ceva ce nu era un *pastis,* se uita urât şi bombănea cu voce joasă. De cum intrai, te primea cu un zâmbet, în timp ce ştergea tejgheaua cu o cârpă, şi-ţi propunea: „Ce? Un *pastiset?”,* ca şi cum ar fi fost tributul obligatoriu în amintirea sfântului ei. Mie, fiind copil, îmi permitea răcoritoarele. La început, se simţea lipsa pictorului şi unul dintre

prietenii lui, din mişcarea *la nova cançó*[86], chiar i-a dedicat o baladă înregistrată pe disc:

Quimet del bar Pastis ja no et veurem mai mes… şi continua spunând… *peró hi ha un fet que no es enten: cada vegada hi ve mes gent*[87].

Legenda de la barul Pastis ca monument al iubirii lui Carme pentru Quimet îl depăşise pe pictorul cu ficatul explodat. Şi Carme, care, în ciuda celor suportate din dragoste, era o femeie hotărâtă, a avut grijă întotdeauna să păstreze o atmosferă plăcută, dându-i afară din bar, fără multe menajamente, pe indezirabili. Când, la începutul anilor optzeci, s-a pensionat, barul Pastis îşi păstrase popularitatea, iar continuatorii ei au făcut tot posibilul să-i menţină spiritul.

Oriol mai luă o înghiţitură de *pastis* şi mă privi din nou. Un uşor surâs îi dansa pe buze.

— Ai fi în stare să iubeşti atât de mult, Cristina?

M-am gândit câteva clipe. Înainte de a afirma.

— Eu cred în dragoste.

— Îl iubeşti aşa pe logodnicul tău? Precum Carme pe Quimet? M-am simţit stingherită de faptul că-l aducea în discuţie pe logodnicul meu. Şi, răspunzându-mi mie însămi, m-am gândit că, dacă aş fi cinstită, răspunsul ar fi „nu”.

— Nu ştiu, asta înseamnă să exagerezi, am şoptit.

— Eu nu l-am cunoscut pe Quimet, dar când o întrebai pe Carme despre el, îţi spunea că a fost un artist; privirea ei se întorcea în trecut, îi apărea un zâmbet pe buze şi în vorbele ei se simţea admiraţia. Ai ajunge tu să apreciezi atât de mult un bărbat? Încât să-l întreţii prin munca ta, să-l îngrijeşti când e bolnav şi pe deasupra să suporţi să te maltrateze?

— Nu! m-am scandalizat.

Oriol zâmbi. Se vedea că e satisfăcut.

— Vezi? spuse el cu un aer triumfător. Există moduri diferite de a trăi. Există moduri diferite de a iubi. Există persoane capabile de sacrificiu pentru fiinţa iubită. Există persoane care-şi dau viaţa.

Am rămas pe gânduri. Ce voia să-mi spună Oriol? Se referea la tatăl lui? Vorbea despre el însuşi? Despre amândoi?

***

Ieşind din bar, am luat-o pe jos spre Ramblas, am lăsat să-mi cadă mâna stângă aproape de a lui, poate cu speranţa naivă de a se atinge una pe cealaltă sau că în final amândouă s-ar uni ca atunci când eram mici şi ne plimbam uneori pe plajă.

Nu observasem prezenţa acelei fete care, apărând din spate, îl opri pe Oriol prinzându-l de braţ.

— Bună, dragule! spuse ea, cu o voce ciudată.

Oriol se întoarse şi eu n-am putut să-i văd expresia.

— Bună, Susi! răspunse el.

Susi purta o fustă scurtă din piele roşie şi ciorapi negri. Era o fată înaltă şi

frumoasă care făcea abuz de machiaj şi avea nişte pantofi cu toc cui peste măsură de înalţi.

— De când nu te-am mai văzut, Oriol, dragule.

„Ce voce!” am gândit în sinea mea.

— Acelaşi lucru îl spun şi eu, răspunse el şi adăugă: Ţi-o prezint pe Cristina, o prietenă din copilărie care ne vizitează de la New York.

— Îmi pare bine, spuse ea şi, fără să lase braţul lui Oriol, îmi aruncă două dintre acele sărutări care nici nu ating obrazul, făcând să se audă buzele ca şi cum ar fi făcut-o. Eu, încă mai simţind ceva ciudat, am făcut ce se cuvenea. Folosea un parfum tare, dulceag.

— Încântată, am spus. Dar nu eram deloc. M-a surprins faptul că el se purta atât de familiar cu o asemenea fată. Era de la mahala.

— E o prietenă, o foarte bună prietenă? întrebă Susi, adresându-se lui Oriol. Tipa avea un piept impunător.

— E o prietenă la care ţin foarte mult, afirmă el, în vreme ce pe faţă îi apărea un zâmbet şugubăţ.

— Aha! exclamă ea. Buzele ei groase şi senzuale s-au deschis într-un surâs dând la iveală nişte dinţi îngălbeniţi de tutun şi mă privi. Atunci putem face un trio.

Am rămas năucită pentru câteva clipe şi în sfârşit, şocată, am început să înţeleg ceea ce nu era de înţeles. Susi era o prostituată care a început să-şi vândă marfa, povestind cât de bine ne-am simţi toţi trei, detaliind scene, dându-ne tot felul de amănunte scabroase fără cea mai mică urmă de pudoare. L-am privit pe Oriol. Mă observa zâmbind, părea că-mi aşteaptă decizia. M-am simţit prost, ştiind că mă înroşisem la faţă; erau ani buni de când nu mă mai pierdeam cu firea în felul ăsta; eu, care mă mândresc că sunt sigură pe mine şi că ştiu să o scot bine la capăt în orice situaţie. Dar trebuie să mărturisesc că strălucita avocată, cu răspunsuri prompte şi inteligente, nu era pregătită pentru aşa ceva; situaţia mă depăşea. Vă imaginaţi scena?

Dar ce era mai rău urma să se întâmple atunci când, trecând peste surpriză, am putut să aud una dintre imaginile pe care Susi le descria. Atunci s-a făcut lumină în capul meu.

— Tu nu eşti femeie! Exclamaţia a ieşit dinăuntrul meu, fără să pot s-o evit. Eşti bărbat!

— În ceea ce priveşte primul lucru, ai puţină dreptate, drăguţă, răspunse Susi fără să-i piară zâmbetul. Acum observam proeminentul măr al lui Adam de pe gâtul ei. Încă nu sunt pe deplin femeie. Dar greşeşti în cealaltă privinţă, nu sunt nici bărbat. Cu ţâţele astea? Şi le ridică apoi cu mâinile. După cum observasem deja, erau voluminoase.

— Hai, Oriol, să mergem toţi trei, insistă ea, privindu-l. Doar cincizeci de euro, douăzeci şi cinci, fiecare. Şi eu pun patul la bătaie.

Nu-mi venea să cred că scena la care asistam era adevărată. Era ca şi cum i s-ar fi întâmplat altcuiva, ca şi cum ar avea loc în altă parte. Totul era ireal şi atunci, când Oriol a vorbit, am simţit că se prăbuşeşte lumea peste mine.

— Ce zici de programul ăsta, Cristina? Ochii albaştri migdalaţi pe care i-am iubit atât de mult mă priveau şi un zâmbet larg lăsa să i se vadă dinţii. Mergem?

— Da, să mergem! exclamă Susi, apucându-ne pe amândoi pe după mijloc. Hai, domnişoară; eu ştiu să ofer plăcere atât bărbaţilor, cât şi femeilor… Cu siguranţă că niciodată nu te vei mai putea desfăta cu o asemenea experienţă; cu un bărbat şi cu mine în acelaşi timp.

Doar pentru un moment m-am imaginat între ei doi, doar pentru o clipă am simţit acea excitaţie morbidă; apoi, m-a apucat oroarea…

TREIZECI ŞI DOI

În noaptea aceea, din camera mea, contemplând oraşul, l-am sunat pe Mike. Nu mai vorbisem cu el de două zile şi mi-a reproşat-o. Iar eu i-am acceptat mustrarea; aveam nevoie de dragostea lui, de devotamentul lui, de afecţiunea lui.

— Te iubesc, mi-e dor de tine, îmi spuse el, după ce m-a dojenit. Lasă prostiile alea cu căutat de comori şi întoarce-te la mine!

— Şi eu te iubesc. Simţeam profund acele cuvinte. Aş da orice să fii acum lângă mine. Dar trebuie să rămân până la sfârşitul acestei poveşti.

Acea conversaţie, faptul de a şti că Mike continua să mă iubească, au fost ca un balsam pentru rănile mele. Pentru că despre asta era vorba, mă simţeam rănită. Foarte tare. Oare într-adevăr voia Oriol să pună la cale o partidă de sex cu travestitul? Dacă el aparţine acestui gen de vicioşi şi dacă asta urmăreşte, ca să aibă o cât de mică probabilitate de succes, ar fi trebuit să aştepte să avem o relaţie împreună. Propunerea lui era absolut jignitoare.

Nu, nu ăsta era scopul lui.

— Nu mă aşteptam să mă întâlnesc cu Susi şi am improvizat din mers. A fost o glumă, îmi spuse el. Eu traversasem, aproape în fugă, până pe Ramblas fără să răspund la oferta lui neruşinată. El îşi luase la revedere de la Susi şi m-a ajuns din urmă pe bulevard.

— Nu mi-a plăcut deloc, am răspuns.

— Hai, nu te supăra, i-am dat apă la moară ca să văd cum reacţionezi… mi s-a părut amuzant.

Explicaţiile lui nu m-au convins. Eram foarte mâhnită şi, atunci când m-am închis la mine în cameră, mi-au dat lacrimile. Oriol mă decepţiona.

Unde era băiatul timid de care mă îndrăgostisem de copilă?

În timpul nopţii, stând la fereastră, văzând luminile oraşului şi sughiţând încă de repulsie, nu mă puteam împiedica să nu întorc aceste două episoade pe toate feţele. Mai întâi, cel de la bar. Oriol m-a pus în faţa unui mod de viaţă şi de gândire străin mie. Acest devotament al femeii faţă de bărbat, această supunere voluntară. Ce voia să insinueze? Şi apoi, întâlnirea cu Susi. O fi pus-o el la cale? A minţit când a spus că a fost din întâmplare? Eram sigură că Oriol conta pe faptul că nu voi refuza propunerea; mi-e greu să găsesc o situaţie mai puţin potrivită pentru a-i propune unei femei să facă sex. Atunci, de ce a făcut-o? O fi căutat oare refuzul meu ca pe un alibi pentru homosexualitatea lui? Şi Susi. Această complicitate, această familiaritate; fără îndoială că se cunoşteau de mult. Care e relaţia dintre ei? Poate că asta e. Poate că-i uneşte condiţia lor sexuală. Poate că se culcă împreună.

***

Când m-am băgat în pat, n-am putut să adorm. Imaginile psihometrice pe

care le-am trăit la arsenal se repetau când închideam ochii. Dârele de fum de naftă aprinsă plutind spre noi, mirosul cumplit al buboaielor omeneşti adunate pe trupuri timp de luni întregi, duhoarea a carne arsă, urletele celor pârjoliţi şi ale celor răniţi de arme albe. Mi-era greaţă. M-am ridicat din pat să beau apă şi am văzut acel inel malefic strălucind însângerat. Mi l-am scos de pe mână şi l-am lăsat pe noptieră. Voi dormi cu diamantul, pur şi transparent, de la logodnicul meu. În noaptea aceea n-aş fi putut îndura o altă cumplită viziune din trecut.

N-am putut adormi nu ştiu câte ore şi, când am făcut-o, am dormit prost. De data asta nu mai puteam arunca vina asupra inelului de rubin, dar am visat din nou. La început, a fost un vis erotic, de-a dreptul stupid, ca atâtea altele care uneori ne asaltează noaptea, dar din pricina felului cum mă simţeam, deznodământul lui n-a făcut decât să mă neliniştească şi mai mult.

A început într-o manieră foarte dulce, cu Oriol apropiindu-se ca să mă sărute, şi eu deschizând buzele şi închizând ochii ca să-i gust saliva şi sarea, aşa cum o făcusem, cu atâţia ani în urmă, când adolescenţi fiind, ne-am dat primul sărut.

Observându-i mâna sub fustă, am simţit revărsându-se o dorinţă mai presus de orice, dar când am întredeschis ochii, am tresărit de spaimă văzând că acela care îmi mângâia coapsele era alt bărbat. Am vrut să protestez, m-am desprins din sărutul cu Oriol şi atunci am văzut că acest al doilea bărbat, fără să înceteze să mă pipăie pe mine, îl săruta pe el, iar el îi răspundea cu pasiune.

Nu puteam scăpa de această stranie îmbrăţişare în trei în care, căutând iubirea la Oriol, găseam sexul cu un individ care părea a fi amantul prietenului meu. Nu, bărbatul ăla nu era un travestit ca Susi, dar parfumul lui mirosea la fel.

Trezindu-mă, respiram tulburată, simţind un amestec de excitaţie şi nelinişte. Cum ar fi continuat visul? Nu vreau să-mi imaginez. Era un amestec ambiguu de oroare şi de plăcere.

Şi în spatele acestor lucruri era teama mea, Oriol e homosexual? Sau poate că-i plac deopotrivă şi bărbaţii, şi femeile?

Acea întrebare mă dădea peste cap şi pe deasupra trebuia s-o recunosc: simţeam în continuare ceva, poate chiar mult, pentru el. Se va repeta cu mine povestea pe care a trăit-o mama?

***

Cred că în dimineaţa aceea am ajuns să mă simt deprimată. Aşezată pe pat, priveam cu teamă inelul de rubin lăsat pe noptieră. Şi mă gândeam deznădăjduită la Oriol. „S-o ia naiba de comoară şi să le ia dracu' de poveşti vechi de durere! am gândit în sinea mea, o să-i ascult pe mama şi pe Mike." Doream să mă simt iubită, nu mi-ar fi displăcut să fiu chiar şi răsfăţată, şi am început să fac planuri de întoarcere.

Dar atunci a sunat telefonul, era Artur, care mă invita la prânz. Am acceptat imediat, cel puţin ăla era un tip curtenitor; în multe privinţe, chiar mai atrăgător decât Oriol.

— Nu înţeleg. De ce n-aţi reclamat la poliţie furtul panourilor? l-am întrebat.

— Cum de ştii că n-am făcut-o? Artur mă privea zâmbind. „Da, mi-am spus, e mult mai atrăgător decât Oriol.”

— Am sursele mele de informaţii.

El mă privi cu mult interes.

— A fost Alicia?

— N-am vorbit despre asta cu ea. Cel cu care am vorbit a fost comisarul Castillo. El a cercetat cazul. Nu s-a făcut nicio reclamaţie a furtului. În realitate, a fost un furt?

— Bineînţeles.

— Atunci, cum speraţi să vă recuperaţi bunurile fără o reclamaţie?

— Aveam mijloace s-o facem.

— Aceleaşi pe care i le-aţi aplicat prietenului naşului meu?

— Uite ce e, Cristina. Noi avem stilul nostru de muncă şi nu vrem ca poliţia să-şi bage nasul unde nu trebuie.

— Sunteţi o mafie, nu-i aşa?

Artur clătină din cap supărat, apoi vorbi măsurându-şi cuvintele, şi zâmbetul, acum un pic forţat, îi reveni pe chip.

— Chestia cu mafia e o insultă, draga mea. Făcu o pauză. Suntem doar negustori care avem propriile reguli în afaceri.

— Care includ şi asasinatul…

— Doar dacă este absolut necesar…

Am rămas privindu-i frumosul chip, în vreme ce ezitam dacă să plec sau nu chiar în acel moment. Mi-am simţit buzele strânse şi ăsta era un semn că sunt supărată. Fără îndoială, acest bărbat e periculos. Dar pericolul nu mă speria prea tare, mă făcea doar să cumpănesc dacă s-ar fi cuvenit sau nu să-l las iarăşi baltă; aroganţa lui, faptul că se considera mai presus de lege mă indignau. Presupun că vorbeşte avocata din mine. El păru să-mi ghicească gândurile şi se grăbi să adauge:

— Să nu crezi că ei sunt mai buni…

— Cine?

— Oriol, Alicia şi ceilalţi…

— Ce e cu ei?

— Fac parte dintr-o sectă.

— Ce spui?

— Da, aşa e, afirmă el cu deplină convingere. Eu, cel puţin, sunt sincer şi-mi expun intenţiile pe faţă. Dar ei ţi le ascund pe ale lor.

Am rămas tăcută, încercând să asimilez toate astea şi în sfârşit am spus:

— Povesteşte-mi imediat ce ai de povestit.

Mi-a explicat că, mânaţi de romantismul de la sfârşitul secolului al XIX-lea, cu exaltarea a tot ceea ce era medieval în artele catalane, de la poetică la arhitectură, bunicul Bonaplata, nelipsit din cercurile masonice şi rosacruciene[88], şi-a întemeiat propriul grup secret, reînviind o versiune foarte

sui generis a Ordinului Templierilor. Acestui grup îi aparţineau familia mea, Coli, şi a lui, Boix. Dar, după ce au trecut câteva generaţii, când Enric a fost numit maestru al ordinului, tatăl lui Artur şi unchiul lui au început să se simtă deranjaţi de caracterul din ce în ce mai ezoteric şi ritual pe care îl căpăta grupul. Nu a fost de ajuns faptul că Enric a obţinut schimbarea statutelor ca să fie admise şi femeile şi că prima doamnă templieră a fost Alicia, o femeie cu o puternică personalitate, căreia îi plăceau pseudovrăjitoriile şi legendele ocultiste despre cavalerii Templului lui Solomon, dar unde mai pui şi faptul că profita să-şi impună punctul de vedere.

— Aşa stând lucrurile, a apărut Arnau d'Estopinyá.

— Arnau d'Estopinyá? am întrebat, surprinsă.

— Da, răspunse el, foarte serios. Arnau d'Estopinyá, templierul.

— Cum adică Arnau d'Estopinyá?! am exclamat. Cum de a apărut? Nu încetam să mă minunez. Nu îl socoteam pe Artur un tip care să creadă în fantome, dar expresia lui era cât se poate de convingătoare. Cui i-a apărut?

— Naşului tău. Mi-am dat seama că negustorului de antichităţi îi făcea plăcere descumpănirea mea.

— Spui că lui Enric i-a apărut Arnau d'Estopinyá? Gândurile îmi zburau cu iuţeala vântului. O fi având asta vreo legătură cu viziunile pe care Alicia le atribuia inelului meu?

— Da. Într-o bună zi, acest om s-a prezentat la naşul tău spunând că şi el e templier şi că să fie primit sub „jurisdicţia" noastră cavalerească…

— O clipă, l-am întrerupt. Dar Arnau d'Estopinyá a murit în secolul al XIV-lea!

— Aşa crezi tu?

— Bineînţeles.

— Mă rog, atunci o fi altul, răspunse el, enigmatic.

Am clătinat din cap, încuviinţând, fără să-mi pot ascunde uimirea. Începea să mă enerveze gluma asta, mă gândeam că probabil negustorul de antichităţi mă lua drept o proastă.

— Ba nu, spuse deodată Artur, aşadar, este acelaşi Arnau d'Estopinyá de acum şapte sute de ani.

Am rămas tăcută, aşteptând ca el să vorbească din nou; era evident că aşa ceva nu era posibil. Artur îşi bătea joc de mine şi am vrut să văd până unde era în stare să ajungă cu povestea asta fără noimă.

— În realitate, acel om nu e; dar el chiar crede că e Arnau, bătrânul templier, adăugă el, cu un zâmbet amuzat. Deşi asta nu e posibil, nu crezi?

— Trebuie să fie nebun!

— Este. Dar în acel moment, Enric a hotărât să-i acorde audienţă în cadrul ordinului şi să-i aprobe candidatura. Şi tatăl meu a fost în comisia care i-a ascultat povestea şi, cu toată suspiciunea, a votat pentru asta.

— Dar, de ce l-au primit dacă era nebun?

— Din pricina comorii.

— Comoara!

— Da. Acel tip era călugăr de-adevăratelea, dar a fost exclus din ordinul lui pentru că era violent, suferea dese tulburări de comportament, ajungând chiar să-l înjunghie pe un alt călugăr într-o ceartă în legătură cu postul de televiziune la care să se uite. Dar s-a prezentat proclamându-se continuatorul unei stirpe de călugări păstrători ai secretului despre comoara templierilor din regatele de Aragón, Mallorca şi Valencia. Purta un inel pe care eu nu l-am văzut niciodată, dar dacă ar fi să cred ce mi s-a povestit, semăna mult cu cel pe care-l porţi tu.

Am privit bijuteria care strălucea stinsă, parcă adormită, în lumina din restaurant.

— Crezi că ăsta e? mă întrebă el.

— Da.

— Înseamnă că e foarte important pentru ei.

— Pentru ei?

— Da. Pentru această sectă a Noilor Templieri, cea a lui Oriol şi a Aliciei; acest inel reprezintă puterea în cadrul ordinului. După părerea lui Arnau d'Estopinyá, sigiliul provine de la însuşi Marele Maestru al ordinului, Guillaume de Beaujeu, care a murit luptând la Acre şi al cărui inel, simbol al autorităţii templiere, şi asemănător unui altuia care-i aparţinea papei, a fost luat de unul dintre cavalerii templieri care, grav rănit, a reuşit să se îmbarce pe nava lui Arnau şi care, la rândul lui, a sfârşit prin a i-l încredinţa lui Arnau d'Estopinyá însuşi, atunci când templierii aragonezi şi catalani au fost prinşi de către rege.

Auzind această poveste, care se potrivea perfect cu înscrisurile din pachet, m-am alarmat. Artur şi-a continuat relatarea, fără să-mi observe tulburarea.

— La moartea acestuia, petrecută la Poblet, inelul, tripticul şi legenda despre comoară au trecut din călugăr în călugăr, de la unul la altul, într-o curioasă succesiune a celor aleşi, până în ziua de azi.

— Dar tatăl tău şi Enric credeau că era mai mult decât o legendă.

— Într-adevăr, şi s-au lansat amândoi în căutarea panourilor în zona mănăstirilor cisterciene de la Poblet şi Santes Creus[89]. Dar naşul tău a dat marea lovitură.

— Care anume?

— Fiind maestru al Ordinului Noilor Templieri, nu i-a fost prea greu să-l convingă pe călugărul nebun că acea sectă era moştenitoarea directă a Ordinului Templierilor. Aşa că l-a primit pe Arnau ca membru şi i-a oferit o pensie pentru restul vieţii, pe care i-o plătea din buzunarul propriu. Călugărul era încântat, i-a jurat supunere eternă lui Enric şi i-a înmânat inelul care, credea el, îi revenea naşului tău ca maestru al ordinului. Se pare că omul ăla nu a considerat niciodată bijuteria ca fiind proprietatea lui, el era doar depozitarul.

— Şi ce-a făcut la moartea lui Enric?

— Tatăl şi unchiul meu au părăsit secta cu câteva luni înainte ca naşul tău să-i fi asasinat. Cearta cu Enric din pricina tablourilor şi dezacordul lor faţă de

puterea crescândă a Aliciei i-au determinat să facă asta. La moartea lui Enric, Alicia, împotriva oricărei tradiţii templiere în legătură cu femeile şi graţie unui grup de prostănaci pe care-i fascina, a preluat funcţia de maestru. Ea a ţinut făgăduiala soţului ei, plătindu-i în mod punctual pensia lui Arnau, care, nebun, dar lucid, i-a jurat şi ei credinţă. Unii, în silă, dar până la urmă, toţi au acceptat calitatea de conducător a acestei femei, pe care eu nu o cunosc, dar care se pare că are o charismă deosebită şi care a ştiut să exploateze foarte bine tradiţia ocultistă pe care o ascunde mitul templierilor prin propriile manevre, ca să se facă respectată şi admirată de restul fraţilor din ordin.

— Explică-mi ce înseamnă ocultismul templierilor.

— Au fost o mulţime de poveşti, sfârşitul tragic al ordinului, acuzaţiile de erezie, marile lor bogăţii, toate astea au înflăcărat imaginaţia a mii de persoane. Dacă adaugi la asta şi istoria citaţiei în faţa tribunalului lui Dumnezeu pe care Jacques de Molay, ultimul dintre Marii Maeştri ai ordinului, le-a făcut-o regelui Franţei şi papei, atunci când l-au ars pe rug, şi moartea amândurora înainte de sfârşitul anului, ai un tablou misterios şi neliniştitor. Alţii spun că păstrau Sfântul Graal, Tablele Legii pe care Dumnezeu i le-a înmânat lui Moise, că erau proprietarii acelor *veracruces,* cruci-relicvariu cu aşchii din adevărata cruce a lui Hristos, care făceau nişte minuni de necrezut…

— Şi ce e adevărat din toate astea?

— Vrei părerea mea sinceră?

— Fireşte.

— Nimic! Totul e o poveste.

— Dar, de crezut, crezi în comoară.

— Asta e altceva. E consemnat în scrisori către regele Iacob al II-lea, care încă se mai păstrează, că atunci când templierii au predat Miravet[90], ultima lor fortăreaţă în Catalonia şi cartier general al regatelor de Aragón, Valencia şi Mallorca, slujbaşii regelui nu au găsit averea la care se aşteptau. Doar cărţile găsite, pe vremea aceea un articol de lux, i-au făcut plăcere regelui. Dar fabuloasa avere care se presupunea că ar fi fost tezaurizată în castel se evaporase. Şi n-a mai apărut, după cât se ştie, niciodată.

Acel fapt curios rămase în vânt şi, ca şi cum tema ar fi fost epuizată, Artur începu să se intereseze de viaţa mea la New York şi să-mi povestească istorioare trăite de el în Big Apple[91]. După o clipă, râdeam amândoi.

Artur este un tip subtil şi cred că voia doar să pună o sământă prin această întâlnire; să semene în mine îndoiala în legătură cu amfitrionii mei Bonaplata. Şi cu siguranţă că avea motivele lui: erau persoane misterioase. „Ce mi-or mai fi ascunzând încă?”

Şi mi-am spus, chiar dacă aceste poveşti ar fi sau nu adevărate, că Artur reuşea să-mi ridice moralul care era la pământ din vina lui Oriol. Mă privea zâmbitor şi nu mai contenea cu laudele la adresa-atât a minţii, cât şi a fizicului meu. În mod normal, nu l-aş fi luat prea mult în seamă pe acest linguşitor, dar respectul pentru persoana mea avea nevoie exact de asta. Părea că vrea să-mi

facă curte şi la despărţire mi-a sărutat mâna.

— Nu fi de prost gust, l-am oprit eu, în mod secret încântată. Şi i-am aplicat un sărut pe fiecare obraz.

Mai târziu i-am telefonat mamei mele.

— Da, e adevărat, îmi confirmă ea. Atât bunicul tău, cât şi tatăl lui Enric făceau parte dintr-un fel de club religios, îmi amintesc că se autodenumeau templieri şi ar fi normal ca Oriol, fiind primul lui născut de sex masculin, să urmeze tradiţia.

În noaptea aceea, din nou m-am răsucit în pat. Artur putea să aibă dreptate şi zâmbetul lui mi-a apărut în întuneric. Ce încurcătură!

TREIZECI ŞI TREI

M-am trezit încă de cu zori; era una dintre cele mai scurte nopţi din an şi nu ştiam de unde s-a auzit acel strigăt. Apoi mi-am dat seama că eu am fost aceea care a strigat. Mă aflam în acel moment de luciditate în care încă îţi mai aminteşti ce ai visat, iar visul fusese atât de real, atât de impresionant, încât nu mi-a fost teamă că o să-l uit. Am aprins lumina ca să am dovada că sunt trează. Am simţit că inelul îmi ardea degetul şi i-am văzut piatra strălucind ca şi cum ar fi fost vorba de un ochi însângerat. Am simţit dorinţa să mi-l scot, să mă apropii de fereastră şi să respir aer proaspăt. Luminile oraşului, încă în ceaţă, mi-au confirmat că sunt trează. Mă rog, trează atât timp cât toate cele trăite nu sunt un vis mai mare, o halucinaţie a cuiva, a cuiva care era mort de mulţi ani şi care, aşa ca atunci când eram mici, făcea din dorinţa lui de a căuta comori o realitate, deşi doar momentană, pentru acei trei mucoşi, care eram noi.

***

Nu mi-am văzut chipul. Doar o uşă la care băteam purtând o valiză. Ştiam că în spatele acelei uşi mă aştepta sfârşitul, sosirea mea în port, moartea. Nu aveam cum să supravieţuiesc, era o sinucidere. Dar urma să fac ceea ce trebuia să fac: să îndeplinesc făgăduiala care mă unea cu iubitul meu până dincolo de viaţă. Precum vechii templieri, precum tinerii nobili tebani ai lui Epaminondas. Pe tovarăşul tău nu îl părăseşti şi, dacă e ucis, îl răzbuni. Asta jurasem şi asta voi duce la îndeplinire. E ceea ce făcuse din tebanii acelor vremuri, strălucitoare şi scurte ca o stea căzătoare, grecii cei mai puternici, eroii cei mai străluciţi din istorie. Aşa au fost şi templierii înainte de decăderea lor. Eu eram din acea stirpe de paladini şi acela era ultimul turnir. Mi s-a strâns inima gândindu-mă la prietenul meu asasinat şi la fiul pe care nu-l voi mai vedea niciodată, în vreme ce camera de supraveghere îmi observa aşteptarea răbdătoare. Am simţit un nod în gât, ochii mi s-au umplut de lacrimi şi am început să murmur o rugăciune pentru ei.

Când s-a deschis uşa, mă aşteptau doi indivizi pe care nu-i cunoşteam, în costum şi cravată. Unul din ei rămase la distanţă, pe când celălalt, care deschisese uşa fără să scoată o vorbă, mă împinse cu spatele de ea, obligându-mă să las valiza. M-a percheziţionat. O dată, de două ori, de trei ori. Mi-a verificat portofelul, stiloul şi cheile. Când s-au asigurat că nu am arme, au controlat valiza.

— Totul e în regulă, puteţi trece, spuse cel mai în vârstă. Şi îmi luă valiza şi o porni în faţa mea.

— Un moment, am spus, apucând-o. Asta e a mea şi aşa va fi până se încheie tranzacţia.

Individul mă privi în ochi şi probabil că văzu în ei hotărârea mea de a nu

ceda.

— E totuna, îi spuse el, ridicând din umeri, celuilalt tip care se şi năpustise asupra mea. Lasă-i nenorocita aia de valiză. Nu e niciun pericol.

Salonul era mare şi era decorat cu piese valoroase şi într-un stil eclectic. Pe o frumoasă canapea Chippendale era aşezat Iacob Boix, cel mai tânăr dintre fraţi, iar în spatele unui impunător birou în stil Empire, Arturo.

Amândoi s-au ridicat când m-au văzut intrând şi Iacob, zâmbind pe sub mustăcioara lui înspicată, îmi întinse mâna, spunând:

— Bine ai venit, Enric.

Nu i-am luat-o şi am răspuns:

— Să terminăm povestea asta cât mai repede cu putinţă.

Lui Iacob i-a pierit zâmbetul, în vreme ce fratele lui, serios, îmi arătă un fotoliu.

— Ia loc, te rog. În ciuda politeţii, nu era o invitaţie.

I-am dat ascultare, ţinând valiza la picioare. Iacob se aşeză la dreapta mea pe canapea, iar cel mai în vârstă, îndărătul mobilei napoleoniene. În spatele lui, pe perete, am putut să văd atârnate celelalte două piese ale tripticului; panourile cu Sfântul Ioan Botezătorul şi Sfântul Gheorghe. Mi-am oprit privirea asupra lor câteva clipe. Eram sigur, astea erau. Cei doi indivizi au rămas în picioare; i-am observat cu o curiozitate plină de ranchiună: ei trebuie să fi fost asasinii materiali ai iubitului meu Manuel. Unul se aşeză la stânga mea, iar celălalt în faţă, blocând ieşirea.

— Te-ai asigurat că nu are un microfon? îl întrebă Arturo pe pungaşul din uşă.

— Nici microfoane, nici arme. Cu toată siguranţa. Şi apoi, cu un surâs strâmb, spuse: L-am căutat până şi la boaşe.

— Înainte de a încheia tranzacţia, vrem să-ţi spunem ceva, zise Arturo încrucişându-şi privirea cu fratele lui. Noi n-am vrut să se întâmple aşa. Ne pare rău că iubitul tău a murit; a devenit isteric, a opus rezistenţă şi cele întâmplate au fost un accident. Ne bucurăm că tu eşti mult mai chibzuit şi ştii să închei o înţelegere ca un cavaler. Un cavaler templier, adăugă el cu o anume ironie.

— Mi-ai ameninţat familia. Simţeam cum mi se urcă sângele la cap. Îl uram, îl detestam cu toată puterea pe acel individ. Asta nu are nimic cavaleresc, este un fapt josnic, nedemn.

— Vreau să ştii că nu avem nimic împotriva alor tăi, a ta sau a familiei tale. Nici împotriva puştiului ăluia nu aveam nimic, făcu el o pauză. Doar că tu n-ai fost rezonabil; vina pentru cele întâmplate, tu o porţi. Ţi-am dat şansă după şansă. Suntem oameni de afaceri şi asta e afacerea noastră. Nu puteam s-o lăsăm să ne scape din pricina încăpăţânării tale. Îmi pare rău.

Făcu o pauză ca să deschidă un sertar. Şi scoase mai multe teancuri de bancnote albastre.

— Fratele meu şi cu mine am hotărât să mai adăugăm la cifră încă o jumătate de milion de pesete. Preţul asupra căruia ne-am înţeles dublează deja

valoarea unui panou gotic de la începutul secolului al XIV-lea. Nu avem de ce s-o facem, dar este modul nostru de a spune că regretăm povestea cu prietenul tău şi de a încheia socotelile.

„A încheia socotelile, am gândit eu şi mi s-au întors maţele pe dos de indignare. O jumătate de milion de pesete şi cred ei că am încheiat socotelile." Mâinile îmi tremurau şi mi le ţineam una cu cealaltă.

— Bine, e momentul să ne arăţi marfa, spuse Iacob. Suntem nerăbdători să vedem acea frumoasă Fecioară.

Am deschis valiza şi am scos tabloul, sprijinindu-l cu grijă pe genunchi. Toţi ochii se îndreptară spre imagine, iar eu nu le-am lăsat timp să descopere că e fals; am sfâşiat hârtia bristol care-i acoperea reversul şi am scos din scobitură pistolul ascuns acolo. Îmi tremura mâna cu care îl ţineam şi m-am ridicat în picioare, timp în care pictura a căzut pe jos.

Mă gândisem să-l ucid mai întâi pe Arturo şi apoi pe Iacob. Calculasem că am exact timpul necesar, înainte ca ambele gărzi de corp să mă lichideze. Dar în ultimul moment, poate teama, poate instinctul de supravieţuire sau amândouă în acelaşi timp m-au făcut să-mi schimb planul.

Primul glonţ a fost în burta asasinului plătit din dreapta mea. În mod ciudat, auzind detunătura, mi-am recăpătat calmul, şi nimerindu-l cu al doilea glonţ în mijlocul feţei, am putut să-l înfrunt liniştit pe ucigaşul din faţa mea. Omul avea deja revolverul în mână. Tatăl meu mă dusese de mic să practic tirul olimpic, şi olimpică a fost împuşcătura care i-a străpuns ţeasta. Îmi mai rămâneau cinci gloanţe. Mai mult decât suficient ca să termin treaba. L-am înfruntat pe Arturo, care împrăştiase bancnotele pe masă într-o frenetică strădanie de a folosi o armă pe care tocmai o scosese din sertar. I-am descărcat două gloanţe în piept.

Şi Iacob stătea acolo cu gura căscată. Făcuse pe el în fotoliul Chippendale. Ce pagubă!

— Te rog, Enric, implora el bâlbâindu-se.

— Nu voiai să vezi Fecioara? am făcut eu o pauză.

— Te rog… bâiguia el.

— Ai văzut-o? Avea ochii holbaţi. Îşi privea moartea în ochii mei şi îşi mişca gura fără să spună nimic. Păi, acum, o să-l vezi pe Satana, am dat eu sentinţa.

Şi apăsând pe trăgaci, m-am simţit atât de bine, cum nu mă mai simţisem niciodată înainte. Şi peste câteva secunde, atât de rău, cum nu mă mai simţisem vreodată. Nu puteam crede că mai sunt încă în viaţă şi, prăbuşindu-mă pe canapea, am început să plâng.

TREIZECI ŞI PATRU

Am mai spus şi înainte că nu sunt deloc fricoasă. Deşi mama crede că sunt mai degrabă temerară. Adevărul e că intru câteodată în situaţii complicate… mă rog, primejdioase. Şi când mă trezesc acolo, îmi dau seama că n-ar trebui să fiu în acel loc şi în acel moment. Trebuie să recunosc că de data asta m-am băgat în gura lupului, mi-a fost frică şi a fost un moment când am început să mă rog să ies cu bine dintr-un asemenea bucluc.

M-am mai văzut de câteva ori cu Artur Boix, era amuzant, seducător şi aducea mereu noi amănunte despre familia Bonaplata şi activităţile lor secrete.

A mărturisit că el organizase atacul la ieşirea din librărie şi că nu acceptă refuzul lui Oriol de a negocia împărţirea comorii. A jurat că bătăuşii lui, sub niciun motiv, nu mi-ar fi tăcut vreun rău, că încă mai e furios pe tâmpiţii ăia fiindcă au luat-o la fugă, dar că parte din vină o poartă el, pentru că nu a prevăzut posibila reacţie a acelui tip care mă urmărea.

Asta l-a tăcut să declare că Noii Templieri sunt o sectă periculoasă, nişte fanatici, nişte fantoşe scoase din minţi. Eu, neştiind încă felul în care funcţiona ordinul, doar din simpatie pentru Enric şi Oriol, am afirmat că el exagerează din interes şi că-i consideră răi din oportunism.

Faptul că le-am luat apărarea templierilor se pare că l-a iritat şi mi-a spus că celebrau ceremonii secrete despre care ştiau doar iniţiaţii şi, ca dovadă, m-au ţinut în afara întregii poveşti, cu toate că sunt parte interesată, că locuiesc la ei şi că, mai mult decât atât, inelul pe care-l port îmi dă nu numai dreptul să aparţin ordinului, dar şi autoritatea rangului. El insista, iar eu, puţin supărată de posibilitatea ca nu numai Alicia, ci şi ca Oriol să mă fi ţinut înadins în ignoranţă, am început să ridiculizez toată povestea.

Frumosul zâmbet dispăru de pe chipul lui Artur şi îşi luă o moacă de copil bosumflat. Adevărul e că Artur înceta să mai fie foarte atrăgător, ca să fie doar frumos când strângea din buze. Atunci mi-a spus:

— Nu vei îndrăzni să te prezinţi la unul dintre capituliile[92] lor de taină.

Am răspuns că a merge acolo unde nu ai fost invitat dovedeşte proastă creştere. Iar el a răspuns că puteam să merg şi să observ fără să fiu văzută, şi eu, că asta nu e bine, şi el, că mi-e frică. A adăugat că ştie cum se poate intra şi ieşi fără să fii văzut şi că totul e doar o chestiune de a avea ceea ce e necesar să ai ca să o faci.

L-am întrebat dacă el îndrăzneşte să vină cu mine şi a spus că da, dar numai până la uşă, fiindcă din motive evidente trebuie să înţeleg că, dacă vom fi descoperiţi, eu eram o prietenă şi purtam inelul de maximă autoritate templieră, şi de aceea voi fi în siguranţă, pe când tratamentul pe care acei oameni, într-o asemenea împrejurare l-ar aplica lui ar fi mai degrabă agresiv.

— Adevărul e că, deşi nu recunoşti, mie îmi dai crezare, iar în ei nu ai încredere, adăugă el.

Nu ştiu dacă asta era a treia sau a patra provocare pe care mi-o lansa, zâmbetul lui ironic îl făcea şi mai atrăgător; această tuşă sarcastică era precum gustul acru în îngheţata de lămâie. O făcea mai apetisantă. Şi atunci i-am spus:

— Bineînţeles că îndrăznesc! Am făcut o pauză, sfidându-l cu privirea. Deşi curajul tău nu merge mai departe de a-mi deschide uşa ca să intru, eu tot voi îndrăzni.

Mă manipula, o ştiam. Ce avea de gând trimiţându-mă la biserică la douăsprezece noaptea? Fără îndoială, voia ca eu să observ presupusele ritualuri templiere, credibilitatea lui să crească, iar cea a Aliciei şi a lui Oriol să scadă. L-am întrebat direct. Mi-a spus că vrea să mă aibă de partea lui în povestea cu comoara. Şi că, dacă mă descopereau, nu-i pasă ca ei să afle că el m-a adus, că doreşte să se ştie o dată pentru totdeauna că el îi pândeşte şi că a venit vremea negocierii. De drept, lui îi revine o bună parte din acea avuţie şi că pentru toţi cel mai bun lucru era să se ajungă la un acord. „Mă rog, am gândit în sinea mea, asta s-o crezi tu."

***

Era noaptea de Sânziene[93], noaptea cea mai scurtă, cea a solstiţiului de vară, veghea vrăjitoarelor, cea a întunericului magic, a umbrelor luminoase. Noaptea Sfântului Ioan Botezătorul, patronul decapitat al templierilor; în noaptea aceea, după cum spunea Artur, secta urma să se întrunească într-o veche biserică gotică aproape de piaţa Cataloniei. Mi-a spus că liturghia catolică celebrează întotdeauna morţile sfinţilor ei şi naşterea doar a unuia singur: cea a Botezătorului, şi că această dată se situează în calendar exact la punctul opus Crăciunului, sărbătoarea naşterii lui Isus la solstiţiul de iarnă. Datele nu au fost alese la întâmplare, ci coincid cu sărbătorile populare ale solstiţiilor care poartă cu ele riturile păgâne şi ezoterice precreştine. Iar cavalerii templieri de la Ierusalim participau pe deplin la ele.

Simţeam oraşul vibrând cu o energie excepţional de intensă, era o noapte de chermeză şi nimeni nu-şi făcea griji pentru a doua zi; va fi o zi de sărbătoare, oricum ar fi ea şi oricare ar fi starea la care se ajunge. În văzduh explodau focuri de artificii, iar pe străzi, aglomerate ca în timpul zilei, grupuri de tineri aruncau cu petarde râzând şi alergând. Era o noapte cu focuri, cu şampanie şi cu acea prăjitură de consistenţă tare, acoperită cu zahăr glazurat şi cu fructe glasate şi seminţe de pin numită turtă.

Artur mi-a dat un plan al templului şi mi-a explicat alcătuirea lui interioară. În biserica Sfânta Anna, credincioşii pătrund prin ceea ce astăzi este intrarea principală, situată în extremitatea din dreapta a transeptului şi al cărui portic este jalonat de cinci arce gotice sprijinite pe tot atâtea colonete. O statuie a Fecioarei se află în faţa acestui acces care dă în piaţeta Ramón Amadeu[94]. Cea de a doua intrare este situată la capătul crucii latine care formează planul original al templului, o cruce, în prezent destul de lipsită de

contur din pricina capelelor laterale care au fost adăugate. Această intrare face legătura cu claustrul, o frumoasă construcţie cu parter şi un etaj cu arce gotice acoperind galeria care înconjoară o grădină pătrată. În claustru se pătrunde şi din piaţetă, deşi această intrare se închide cu un grilaj de fier, deschis pentru public doar în ocazii bine stabilite.

Nişte edificii înalte, moderne, înconjoară biserica şi piaţa, închizându-le într-o zonă atemporală, ascunsă şi nostalgică a unor vremuri trecute, mult mai prospere. Şi piaţa Ramón Amadeu este închisă pe timp de noapte cu două gratii metalice; una, amplasată la o poartă ce se deschide în mijlocul unei case de locuit, veche de câteva sute de ani şi care dă în strada Sfânta Ana, şi alta, mult mai modernă, care iese în pasajul Rivadeneyra, care la rândul lui dă în piaţa Cataloniei.

Este un loc ascuns, cu o apărare aparent excesivă, dar de înţeles, odată cunoscută istoria dificultăţilor economice şi a violenţelor suferite de acest venerabil lăcaş, mai întâi mănăstire a Ordinului Sfântului Mormânt, apoi biserică a colegiului canonicilor şi, în sfârşit, parohie. Toate terenurile pe care se înalţă casele care o înconjoară au fost la vremea lor proprietate a mănăstirii şi s-au vândut pe rând, după cum o cerea nevoia de fonduri a fiecărei perioade şi după ce s-a procedat la fel cu întinse posesiuni în Catalonia, Mallorca şi Valencia. Biserica a fost închisă de către francezi în timpul invaziei napoleoniene[95] şi a suferit mai multe atacuri înainte şi după aceasta. Puţină lume ştie că într-o parte a ceea ce este astăzi piaţa, la începutul secolului al XX-lea, se înălţa o stilizată biserică neogotică cu două pinacluri înalte, extindere a bisericii actuale, şi care s-a păstrat în picioare doar douăzeci şi doi de ani, până când a fost incendiată şi dinamitată în timpul celei de a Doua Republici[96].

Nu a scăpat de foc nici vechiul edificiu care, deşi a suferit prăbuşirea câtorva acoperişuri, s-a salvat de la dinamitare, cu siguranţă graţie condiţiei lui de monument naţional. Mai puţin noroc au avut parohul şi mai multe persoane având legături cu biserica, asasinate în acele vremuri zbuciumate.

Templul mai are o a treia cale de acces, folosită doar de personalul religios şi care începe în pasajul Rivadeneyra, unde se află casa parohială, şi se desfăşoară pe lângă aceasta, despărţind--o de clădirea vecină şi deschizându-se în claustru. Este închisă cu nişte grilaje, serveşte drept parcaj pentru maşina parohului, şi o poartă, tot zăbrelită, o mărgineşte cu o latură a claustrului.

Sala capitulară, numită înainte capela îngerului Păzitor, era locul unde se adunau Noii Templieri ca să-şi oficieze ceremoniile şi comunică atât cu naosul bisericii, cât şi cu claustrul. Ăsta era obiectivul meu.

***

Dar există şi un al patrulea acces, pe care aproape că nu-l cunoaşte nimeni. În spatele altarului principal şi situate în braţul scurt al crucii, există două capele, şi prin cea din dreapta, cea a Sacramentului, se ajunge în sacristie. Şi aceasta are în capăt două birouri mici. Unul din acestea are o uşă cu geamuri care dă, în partea din spate, către un patio, înconjurat de zidurile bisericii şi de

masivul edificiu bancar, precum şi de o casă de locuit înaltă, cu mai multe etaje, care ascund complet construcţia medievală pe această latură. Patioul este împărţit în două printr-un zid care delimitează zona aparţinând bisericii de cea a băncii. În zid, există o poartă mare scoasă din uz. În zona instituţiei, o uşă metalică solidă comunică cu o străduţă formată între edificiul bancar şi imobilul de locuinţe şi care dă într-o largă zonă pietonală din Porticul îngerului. Pe aici se presupunea că ar fi trebuit eu să intru.

Taxiul ne-a lăsat în partea de răsărit a pieţei Cataloniei şi am mers pe jos cei câţiva metri care ne despărţeau de acea misterioasă intrare.

Pe drum, Artur recapitula cu mine alcătuirea interioară a templului şi mi-a dat cheile de la poarta mare care desparte patioul de intrarea din spate a sacristiei. Mi-a spus că el mă va aştepta în străduţă. Eu, în acel moment, nu prea eram în apele mele şi doar amorul propriu m-a împiedicat să nu dau îndărăt. Şi dacă o să mă trezesc închisă în acel vechi lăcaş? Printre amănuntele drăguţe pe care mi le povestise negustorul de antichităţi se număra şi acela că locul fusese cândva un vechi cimitir. I-am mulţumit pentru gestul lui cavaleresc de a mă aştepta afară, dar i-am cerut cheia de la uşa metalică dând spre stradă. El m-a privit cu un zâmbet cinic-acrişor şi m-a întrebat:

— Frică?

— Prudenţă, am răspuns eu, deşi în această situaţie era greu să le deosebeşti una de cealaltă.

— Îţi urez noroc. Continua să zâmbească şi, mângâindu-mi obrazul, şi-a apropiat buzele de ale mele şi m-a sărutat pe gură, cu tot cu limbă. Nu mă aşteptam la acest gest tandru, dar l-am acceptat. Adevărul e că nu i-am dat prea multă atenţie, în acel moment grijile mele erau altele.

— Bucură-te de această experienţă, draga mea, adăugă el. Iar eu m-am întrebat dacă acel tip vanitos se referă la aventura pe care urma s-o trăiesc sau la sărutul lui.

TREIZECI ŞI CINCI

Când poarta s-a închis în spatele meu, am avut impresia că mă aflu în alt loc şi în alt timp. Or fi fost închipuirile mele, dar percepeam o vibraţie stranie în inelul meu cu piatră de rubin. Mulţimea de lumini a acelei nopţi mi-a permis să găsesc, fără să fie nevoie să folosesc lanterna, uşa care despărţea patioul clădirii băncii de cel al bisericii. Zidul era mic de înălţime şi nu ascundea pereţii exteriori ai templului şi acolo, pe un contrafort de piatră, mi s-a părut că văd în penumbră un relief sculptat care m-a făcut să tresar. L-am luminat doar o clipă; era o cruce. Era măcinată de timp şi avea traversă dublă; era identică aceleia pe care o văzusem la cârja lui Hristos înviat din morţi şi ieşind din Sfântul Mormânt de pe panoul lui Luis… Dar atunci, încă nu ştiu de ce, stingând lumina, am privit în sus şi am văzut profilându-se pe cerul plin de stele o altă cruce de piatră împodobind un acoperiş de olane. Aceea era la fel cu cea de pe inelul meu; l-am privit şi acesta i-a răspuns lanternei cu o strălucire roşie. Mi s-a părut ca un semafor atrăgând atenţia asupra unei primejdii. M-am înfiorat, în vreme ce mă gândeam că erau prea multe coincidenţe şi atunci am observat o mişcare în patio. Acolo era cineva! Inima a început să-mi bată mai tare, în vreme ce spatele meu căuta zidul ocrotitor şi mâna ţinea strâns lanterna. Am aruncat o clipire într-acolo şi nişte ochi au strălucit precum farurile.

„O pisică, mi-am spus în sinea mea, o pisică nenorocită care era să mă sperie de moarte.”

Nu sunt nici superstiţioasă, nici fricoasă, dar aş fi jurat că blestemata aia de pisică era neagră şi mi-am amintit de poveştile cu vrăjitoare care se prefac în motani negri. Ce naiba căutam eu în noaptea vrăjitoarelor să intru într-o biserică-cimitir, plină de ţicniţi care se cred templieri şi care practică ocultismul? Mi-am dus mâna la piept ca să-mi stăpânesc puţin inima care o cam luase razna. Am respirat adânc şi, când am simţit că mi-am recăpătat calmul, am vârât cheia, o bucată de metal atât de mare încât părea un ciocan, în broască. Mi-a fost greu s-o învârtesc, precum şi să deschid poarta mare. Scârţâitul balamalelor m-a făcut să sar în sus. Era din cale-afară şi indica o cale de acces nefolosită.

„Fir-ar să fie! mi-am reproşat. Nici n-am intrat bine şi sunt cu nervii la pământ.”

Am cântărit posibilitatea de a mă întoarce în stradă, dar mi-am dat seama că mă temeam mai mult să înfrunt zâmbetul cinic al frumosului Artur decât pe toţi templierii îmbrăcaţi în tunici şi cu glugi în genul Ku Klux Klan-ului, aşa cum mi-i imaginam eu atunci, şi care se presupunea că se aflau în clădire. Pe deasupra, curiozitatea mea era atât de aţâţată, încât nu mi-aş fi iertat niciodată fuga. Aşadar, nu rămânea decât o singură cale pe care să o aleg.

De unde o fi făcut Artur rost de chei? Mi-am amintit ce mi-a spus în legătură cu felul în care cumpăra oamenii.

Am hotărât să las uşa crăpată. Pe de o parte, ca să nu fac şi mai mult zgomot şi pentru că nu doream piedici, dacă ar fi trebuit să ies în fugă. Mă aflam într-un patio strimt, în care erau îngrămădite pietre sculptate, poate rămăşiţe ale vreunui vechi edificiu. Mai era o uşă, având partea de sus cu geamuri şi era protejată cu gratii. Era mult mai modernă decât prima şi s-a deschis fără greutate cu o cheie mică. Acolo era biroul indicat pe plan şi mi-am continuat drumul printr-o sală mare cu dulapuri de-a lungul pereţilor şi care, presupuneam eu, erau pentru păstrarea obiectelor de cult. Era sacristia. Încă o uşă şi mă aflam deja într-o capelă care, conform planului, ar fi cea a Sacramentului. Încet, folosind lanterna doar câteva secunde ca să mă orientez, am păşit spre ceea ce trebuia să fie unul dintre braţele navei transversale, la stânga mea era o structură de lemn care, conform hărţii mele, indica vestibulul de acces din piaţa Ramón Amadeu, şi luând-o la dreapta, am ajuns în transept. Acolo, am rămas câteva momente în întuneric ca să pot distinge interiorul bisericii. Nu era nicio lumină în afara unei flăcări care marca poziţia altarului principal la dreapta mea, în prezbiteriu. M-am orientat cu uşurinţă. În direcţia opusă, la stânga mea, era cel mai mare spaţiu al templului, nava centrală, iar la capătul acesteia, la baza crucii formând planul edificiului, ieşirea spre claustru. Acolo, la dreapta, se presupune că se află capela în care se adunau templierii. Mi s-a părut că se observă în zonă o anume iluminaţie şi că se aud şoapte. Nu era nicio îndoială: acolo era cineva.

M-am uitat de-a lungul navei ca să văd aşezarea băncilor şi să-mi orientez paşii. Apoi am înaintat în întuneric având grijă să nu mă împiedic şi, ajungând în capăt, am văzut originea luminii. La dreapta mea, în capătul unui scurt culoar, era o uşă de lemn rotunjită în partea de sus într-un arc, formând o cruce pe mijloc, lăsând între braţele crucii şi marginea uşii patru zone cu geam fumuriu, dar translucid, apărat de câteva spirale de fier forjat făcute cu artă. Vocile veneau de acolo, era sala capitulară. Se celebra slujba, dar nu puteam înţelege ce se spune. Mi-am lipit urechea de uşă, făcând un efort. Nu vorbeau nici în catalană, nici în spaniolă, şi am conchis că nu putea fi decât latina. Doream să-i spionez şi m-am gândit că, dacă aş deschide uşa, aş apărea prin partea laterală a oratoriului, aproape de altar, şi că imediat, toată asistenţa m-ar vedea. Ideea nu mi s-a părut prea atrăgătoare, aşa că m-am hotărât să-i observ, fără să fiu văzută, prin intrarea din claustru, la care presupuneam eu că ei ar sta cu spatele. M-am întors în corpul principal al bisericii, găsindu-mă în micul vestibul de lemn care face legătura dintre templu şi claustru. Niciuna dintre uşi nu era închisă cu cheia, am traversat fără probleme până în patio şi am văzut prin grădina centrală iluminaţia oraşului reflectată pe cer şi strălucirea unor artificii peste profilul unui palmier şi al unui portocal; mi-am amintit în ce noapte suntem. Se puteau distinge, fără să foloseşti lanterna, umbrele, mai dese, ale coloanelor subţiri care, ridicându-se în arce gotice, mărgineau claustrul. Am văzut la dreapta mea uşa crăpată a sălii capitulare, cu

câte două ferestre ogivale de fiecare parte; erau vitralii şi prezentau o mulţime de culori în nuanţe palide. M-am îndreptat spre acea uşă şi atunci am simţit o mişcare în întunericul din spatele meu. Primul instinct m-a făcut să mă sprijin de perete. Inima îmi bătea din nou cu putere. Altă pisică? Am ridicat lanterna într-acolo şi nu am văzut nimic; m-am apropiat de coloanele care înconjurau claustrul, luminând culoarul lateral din dreapta şi tot n-am văzut nimic. M-am răsucit ca să cercetez şi în cealaltă parte, când cu coada ochiului am crezut că văd, prin vegetaţie, o umbră care-şi căuta adăpost în spatele stâlpilor din partea opusă a patioului. Acolo era cineva! Inima îmi bătea din ce în ce mai tare şi mi-am dat seama că eram moartă de frică. Ce dracu' căutam eu în acea biserică-cimitir la miezul nopţii de Sânziene? Am blestemat acel stupid orgoliu care mă adusese în acel loc în acel moment. Am hotărât să nu aprind lanterna, ferindu-mă astfel de oricine ar fi fost năluca, şi m-am furişat căutând o ascunzătoare în spatele coloanelor. Umbra se mişca în acelaşi timp! Cine m-a pus să mă bag în povestea asta? mi-am spus. Am înaintat de-a lungul a câteva coloane şi fantoma mă urmărea în paralel. Am fost pe punctul de a o lua la sănătoasa şi aş fi tăcut-o, dacă aş fi ştiut încotro s-o apuc. Aşa că am rămas nemişcată observând cu ochii larg deschişi întunericul de pe latura în care percepusem ultima mişcare şi, gâtuită de emoţie, am încercat să respir adânc şi să mă calmez. Aş fi dat orice, numai să fiu altundeva în acea clipă, aşa încât am hotărât să intru în oratoriu. Ce importanţă avea dacă aş fi fost descoperită? În realitate, ăsta era exact lucrul pe care ar fi trebuit să-l fac de la început, să merg de-a dreptul şi să-i întreb pe Alicia şi pe Oriol dacă era adevărată povestea cu secta lor neotemplieră.

M-am apropiat cu grijă de uşa crăpată şi am întredeschis-o câţiva centimetri ca să privesc înăuntru. Un grup de persoane îmbrăcate în mantii albe şi gri stăteau cu spatele la mine, privind spre altar. Nu am avut timp să văd mai mult. Cineva m-a apucat din spate şi am simţit înţepătura rece a unei lame de cuţit pe gâtul meu. Am auzit zgomotul lanternei căzând pe jos şi, cuprinsă de o teroare mută, m-am zbătut ca să-i văd faţa atacatorului meu.

Dumnezeule! Cât pe ce să-mi dau duhul! Acea expresie de nebun furios! Acea barbă albă rară. Era bărbatul din aeroport! Da, cel care mă urmărea.

Nu stă în firea mea să ridic prea mult glasul, dar de data asta mi-a ieşit un ţipăt de groază, sfâşietor, ascuţit, ruşinos… nu-mi amintesc ca vreodată în viaţa mea să fi răcnit în felul ăsta.

Toţi s-au întors îngroziţi şi bărbatul acela, cu pumnalul lui în gâtul meu, m-a împins înăuntrul capelei. Mi-e greu să-mi imaginez că s-ar putea prezenta cineva unui grup de persoane într-o manieră mai spectaculoasă decât asta, dar, ca să fiu sinceră, în acel moment aveam alte griji şi puţin îmi păsa că mă făceam de râs. Am rămas aşa câteva secunde, ca şi cum ar fi fost vorba de o imagine de film îngheţată, privindu-ne, eu, pe ei, şi ei, pe mine.

În sfârşit, de undeva din spate, Alicia, înveşmântată cu o mantie albă purtând aceeaşi cruce cu braţe duble, în roşu, pe care o văzusem sculptată în piatră, vorbi.

— Bine ai venit, Cristina. Zâmbea. Te aşteptam, şi se adresă bărbatului: Vă mulţumesc pentru sârguinţă, călugăre Arnau. Puteţi să-i daţi drumul domnişoarei.

A venit spre mine şi m-a sărutat pe amândoi obrajii.

— Fraţilor, spuse ea, adresându-se grupului de vreo cincizeci de persoane care umpleau capela, v-o prezint pe Cristina Wilson, purtătoarea inelului maestrului şi membra cu drepturi depline al ordinului nostru.

Câţiva făcură un gest de salut din cap. Am observat că toţi aveau pe umărul drept crucea roşie cu traversă dublă. L-am văzut pe Oriol care era îmbrăcat, sub mantia albă, cu costum şi cravată, la fel ca toţi ceilalţi bărbaţi. Zâmbea amuzat. Am putut să-l recunosc şi pe bătrânul librar arţăgos de la Del Grial care, încruntat, mă privea cu o mutră puţin prietenoasă, şi pe Marimón, isteţul de notar, zâmbind părinteşte.

— Mă rog, adăugă Alicia. Va fi primită în această comunitate numai dacă ea o doreşte şi dacă urmează ritualurile noastre de iniţiere.

— Încântată să vă cunosc. Îmi pare rău că v-am întrerupt, am îngăimat precum o studentă care greşeşte aula în universitate. Continuaţi, vă rog.

Alicia m-a luat sub protecţia ei şi m-a condus în prima bancă, unde se aşeza ea, a făcut un gest către sacerdot şi acesta şi-a continuă slujba în latină. „Arnau, mă gândeam, Arnau d’Estopinyá. De când Artur mi-a istorisit povestea, bănuiam acest lucru, dar acum era sigur. Bărbatul din aeroport şi fostul călugăr, cel care se credea Arnau d’Estopinyá, erau unul şi acelaşi nebun.”

TREIZECI ŞI ŞASE

El nu voia, dar eu am insistat atât de mult, încât până la urmă a acceptat. Eu primisem înainte două invitaţii la chermeză, dar nu din partea lui. Una a fost de la Luis, care mi-a propus să mergem la o petrecere aproape de Cadaqués, într-o spectaculoasă vilă pe coasta abruptă a mării. Mi-a fost foarte uşor să-i adresez un afectuos nu. Mai greu a fost cu Artur. Petrecerea lui era într-o casă mare în Sarriá; smoching sau costum de culoare închisă pentru domni şi rochie lungă pentru doamne. Trebuie să mărturisesc că mă simţeam atrasă de acel tip, chiar ştiind că e un neruşinat. Mai bine zis, un delincvent dintr-aceia care se poartă cu mănuşi, şi poate că tocmai asta îl făcea să fie atât de seducător.

Dar invitaţia pe care o doream eu nu a venit, aşa că i-am spus lui Artur că vom vedea pe parcurs şi că depindea de dispoziţia cu care voi ieşi din bârlogul templier. Iar el a fost atât de amabil sau era atât de interesat, de mine sau de toată afacerea, încât mi-a acceptat răspunsul ambiguu. În realitate, eu încă mai trăiam cu speranţa secretă de a merge la chermeză cu Oriol.

La sfârşitul slujbei, Alicia a încheiat ceremonia cu un scurt discurs. Îmi închipui că orice subiect ocult sau ezoteric îl discutaseră înainte. Toţi şi-au împăturit cu grijă mantiile şi au ieşit pe poarta care dă în strada Sfânta Ana.

Călugărul Arnau mi-a cerut cheile cu care intrasem, iar Alicia mi-a spus zâmbind:

— Acum, vom da totul uitării.

La ieşire, l-am văzut pe Artur privind de la o anumită distanţă şi i-am făcut un semn cum că totul e în ordine. M-am lipit de Oriol şi am început să-i pun întrebări în legătură cu planurile lui pentru noaptea aceea. Mi-a spus că se întoarce acasă la mama lui ca să-şi schimbe hainele şi că apoi va merge la o chermeză cu nişte prieteni. Şi fiindcă nu-şi arăta intenţia să mă invite, am hotărât să am eu iniţiativa şi i-am cerut să mă ia cu el. Nu părea ca ideea să-l entuziasmeze şi Alicia, căreia nu-i scăpase niciun cuvânt din conversaţie, a intervenit ca să spună că ăsta era cel mai neînsemnat lucru la care te puteai aştepta de la ospitalitatea familiei Bonaplata. În sfârşit, el a acceptat, dar am ştiut că nu puteam spera ca el să-mi deschidă, politicos, portiera maşinii.

La întoarcere, Oriol a fost tăcut, iar Alicia, amabilă. Eu mă simţeam stânjenită de scena pe care o jucasem în biserică, dar Alicia a luat-o cu toată naturaleţea.

— Bărbatul care te-a descoperit în claustru este Arnau d'Estopinyá, îmi confirmă ea.

— Da, totul se leagă cu istoria pe care mi-a povestit-o Artur. Omul ăla m-a urmărit de când am ajuns la Barcelona.

— Da, draga mea, răspunse Alicia. Te-a urmărit şi te-a protejat.

Aminteşte-ţi de plecarea de la librăria Del Grial. El v-a salvat de acoliţii prietenului tău Artur.

— La biserică ai spus că mă aşteptai…

— Era probabil ca acel bărbat să-ţi propună să faci ce-ai făcut. Ştiam că urma să vă vedeţi şi bănuiam că el are cheile de la intrarea din străduţă.

— Şi de ce n-aţi schimbat broaştele?

— Am crezut că poate pe prietenul tău îl interesează vreuna din piesele vechi din biserică. Alicia zâmbea. Dacă ar fi căzut în ispită, acum ar fi fost la puşcărie.

Am tăcut, gânditoare. Acea femeie părea să controleze tot. Îi pregătiseră o cursă duşmanului lor. M-am bucurat că Artur a fost destul de deştept ca să nu se lase prins în ea.

***

În drum spre petrecere şi fiind numai noi doi în maşină, i-am cerut scuze lui Oriol pentru apariţia mea intempestivă în biserică şi el a râs, spunând că nu-l surprinde nimic, că aşa sunt eu. A spus că mama lui probabil că prevăzuse acest lucru şi că, ştiind de relaţia mea cu Artur, a păstrat secretul asupra adunărilor templiere sperând ca el să dea cărţile pe faţă. M-am simţit deranjată. Se părea că toată lumea mă manipula. Aşa că am contraatacat, ironizându-l pentru costum, cravată şi mantie.

— Aşa e tradiţia, mă asigură el fără să-şi piardă zâmbetul. Aşa au vrut bunicii noştri să se facă totul.

— Cum e posibil ca o persoană atât de nonconformistă ca tine să se preteze la jocul ăsta?

A păstrat tăcerea câteva clipe, apoi spuse:

— E în onoarea tatălui meu.

Şi am rămas tăcuţi; era un argument categoric. Traficul era intens, nu ştiam unde mă ducea, dar eram cu el şi asta era suficient.

— Vreau să ştii că n-am niciun fel de relaţie cu Artur. Nu ştiu de ce am simţit nevoia să i-o spun. A insistat că el poate vinde mai bine decât oricine piesele comorii, că el are tot atâta drept ca şi noi şi că vrea să ajungă la un acord…

— Este comoara tatălui meu, mi-o tăie Oriol, fără drept de apel. Dacă el n-a vrut acorduri, nici eu nu le pot accepta.

M-a surprins răspunsul lui categoric, tonul lui spunea: „Eşti cu mine sau împotriva mea”. Începeam să am o imagine mai clară a situaţiei şi mi-am amintit cuvintele lui Artur spunând că există o datorie de sânge. Am suspinat gândindu-mă că acea poveste cu comoara s-ar putea termina foarte prost. Speram doar ca tragedia să nu atingă familiile Bonaplata şi Boix, aşa cum se întâmplase cu ani în urmă.

TREIZECI ŞI ŞAPTE

Era o pădure deasă de pini care ajungea până pe plajă şi solul era acoperit cu nisip foarte fin, tapisat pe porţiuni cu acele arborilor. Când am ajuns, un foc de tabără ardea pe nisip, înspre mare, câţiva metri mai departe de vegetaţie. Pe nişte mese portabile se aflau sticle cu coca-cola, băuturi alcoolice şi pahare de carton, dar nu erau scaune şi asistenţa stătea pe jos. Or fi fost poate vreo şaizeci de persoane şi toţi l-au salutat pe Oriol, fără îndoială un personaj cunoscut în acel clan. Lumea bea, pălăvrăgea şi Oriol a început o conversaţie cu un grup cu coafură *rasta* despre programul de acţiune al unei case nelocuite pe care ei se pare că o luaseră cu japca; aceste invazii purtau numele de *okupar*. El discuta cu emfază şi părea să fie liderul. Îmi venea greu să cred că era aceeaşi persoană care, cu câteva ore înainte, purta costum, cravată şi o mantie albă cu o cruce roşie patriarhală de cavaler templier. Necunoscând pe nimeni şi, cum nu aveam cu ce să mă îndeletnicesc, ascultam dezbaterea, deşi mă interesa foarte puţin şi nu aveam nimic de spus. Doar dacă i-aş fi dat drumul avocatei care trăieşte înăuntrul meu şi aş fi ieşit în evidenţă informându-i că *okupar* este un delict. De parcă n-ar fi ştiut-o! „Ce ţeapă am mai luat! am gândit în sinea mea. Dacă asta e ideea pe care o are Oriol despre o chermeză, m-am aranjat."

Atunci a fost momentul când o fată, care participa la conversaţie lângă mine, mi-a pasat o ţigară, care părea să fi parcurs un drum lung. Răsucită de mână, cu un capăt fumegând şi celălalt fără filtru, avea un aspect mizerabil, bălos. Mi-am compus un zâmbet amabil ca să spun:

— Nu, mulţumesc.

M-am uitat la fată. Era imposibil să treacă de controlul de siguranţă a zborurilor dintr-un aeroport decent. Purta nenumăraţi cercei terminaţi cu ghimpi într-o singură ureche, *piercings* în sprâncene, nas şi bărbie, şi am presupus că ascundea încă şi mai multe incrustaţii metalice presărate prin alte părţi tainice; să fim serioşi, trecând pe sub porţile de control chiar cum a adus-o maică-sa pe lume, tot ar fi făcut să sune toate alarmele. Dar şi ea se uita la mine. A fost o scrutare de sus în jos, cu mâinile în şolduri şi trăgând din ţigara cu marijuana pe care, într-un uimitor echilibru, o ţinea în vârful buzelor. Când a terminat, mă catalogase deja şi, fără să-mi întoarcă zâmbetul politicos, mi-a trântit-o:

— Şi tu, păpuşico, ce hram porţi?

Oriol nu se învrednicise să mă informeze cu cine urma să ne întâlnim, nici cum să mă îmbrac, nici nimic, şi mi-am dat seama că aceea care făcea acolo notă discordantă eram eu, nu opozanta mea neaşteptată, care probabil că mă vedea aşa cum aş fi văzut-o eu pe ea dacă s-ar fi prezentat cu această înfăţişare la petrecerea de ziua mea în apartamentul meu din Manhattan cu vedere, chiar

şi de departe, către Central Park.

De fapt, pe *prietenul* meu încetase să-l mai intereseze conversaţia lui inteligentă, ca să ne observe. O făcea cu un zâmbet deloc ascuns şi mi s-a părut că se desfată cu ceea ce, cu siguranţă că aşa credea el, era o pedeapsă meritată pentru felul în care îi impusesem compania mea în noaptea aceea. Dar trebuie să recunosc că, şi dacă aş fi fost avertizată şi oricât de mult aş fi scotocit prin geamantane, tot nu m-aş fi putut camufla în acel mediu.

— Mă rog, eu… am răspuns, stânjenită. Sunt în vizită la Barcelona.

— O turistă! exclamă ea, în timp ce Oriol îi lua ţigara cu marijuana din mână ca să tragă şi el un fum. Ce mama mă-sii face aici o nenorocită de turistă?

Eu sunt destul de agresivă dacă e nevoie sau dacă sunt provocată, dar în acel moment m-am simţit intimidată, îl priveam pe Oriol ştiind că nu-mi va sări în ajutor şi mi-ar fi plăcut să mă evapor. Dar atunci, de dincolo de focul de tabără, au început să se audă bătăile în tobele *bongos*[97] pe care le-au acompaniat într-o clipă altele şi apoi altele, până când am încetat s-o mai interesez pe adversara mea, care, recuperându-şi ţigara din mâinile lui Oriol, a binevoit să se ocupe de altceva. A încetat şi inteligenta polemică despre ministerul de ajutor social al guvernului *okupa* din acea casă, înainte pustie, iar acum locuită în exces, din incapacitatea conferenţiarilor de a face să ajungă la urechile celorlalţi acea utopie. Lumea s-a aşezat şi, spre surprinderea mea, au apărut şi mai multe instrumente de percuţie. Aproape fiecare avea câte unul şi băteau cu palmele într-un ritm tot mai accelerat care, puţin câte puţin, a atins o cadenţă frenetică.

Zgomotul valurilor se pierdea în acel vacarm şi focul de tabără îşi înălţa flăcările formând o coroană de scântei care, pentru câteva clipe, se jucau de-a luceferii. Steluţe căzătoare, focuri înteţite de răşina de pin. Era frumos şi mi se părea că sunt într-o altă civilizaţie, în altă lume. O fată cu părul strâns în mai multe codiţe, în maiou şi o fustă lungă strimtă se ridică şi, ca în transă, începu să-şi mişte braţele şi şoldurile în ritmul înnebunitor pe care mulţimea îl marca la unison. Silueta ei se profila pe flăcările din spate, precum o preoteasă a unui cult păgân sau o sirenă unduitoare care-i atrăgea pe navigatorii nopţii lângă foc. Mi-a amintit-o pe prietena mea Jennifer la petrecerile noastre de la New York. Şi ca ea, această fată, dând ritmic din fese, făcu petrecerea să ajungă la apogeu. Se întâmplă la fel ca la New York, mi-am spus eu cu o mirare prostească, doar că aici de o manieră primitivă, fără lumină electrică. Cei care nu cântau dansau, şi noaptea deveni un ritual voodoo. Am observat că împărtăşesc şi eu acea frenezie a mulţimii şi cum se mişca trupul meu odată cu celelalte. În acel moment, aerul a vibrat cu un sunet ascuţit, care pătrundea, străpungându-te pe dinăuntru, şi dacă ritmul percuţiei făcea să mi se mişte picioarele, acel sunet mi-a mişcat sufletul.

— Este o *gralla*[98], îmi spuse Oriol înainte să trag de el, să-l scot la dans.

N-avea importanţă dacă instrumentul era o *gralla* sau altceva, atmosfera era molipsitoare, eram înflăcărată, mi-am aruncat pantofii cât colo, mă

simţeam o fiinţă primitivă şi m-am alăturat dansului cu entuziasm.

Nu ştiu cât timp am dansat. Picioarele mele goale se afundau în nisipul fin, pe care-l simţeam rece, frânându-le şi masându-le în acelaşi timp. Chipurile străluceau în lumina şi căldura focului, şi un cer înstelat, tivit din când în când cu luminiţele multicolore ale artificiilor din depărtare, ne învăluia cu bunăvoinţă şi cu un aer de sărbătoare.

Oriol nu a fost un partener de dans fidel şi se mişca de la unii la alţii; dansa când cu bărbaţi, când cu femei, când cu o persoană, când în grup. Era o formă de a intra în legătură cu toată lumea. Îl observam cu atenţie, era evident că nu avea un partener fix, fie el bărbat sau femeie, sau cel puţin nu în acel grup, deşi bănuiam că prietenul meu se mişca în acelaşi timp în mai multe triburi şi că frecventa oameni foarte diferiţi. Flăcările focului de tabără se făcuseră mai mici, bătăile în tobă se linişteau şi atunci l-am văzut pe Oriol apucându-l de mână pe un băiat în timp ce îi şoptea ceva la ureche. Puştiul i-a zâmbit, iar mie mi-a trecut un fier roşu prin inimă. Cu toată şampania, băută în pahar de plastic, şi cu euforia ritmică, nu pierdeam niciun amănunt din ceea ce se petrecea acolo şi am văzut mai multe perechi, unele de acelaşi sex, pătrunzând în pădurea de pini, cu prosoape de plajă care fără îndoială aveau rolul de cearşafuri pe patul nupţial de nisip şi ace de pin.

„Ce-i cu tine? Proasto! mă cenzuram eu cu jumătate de glas. Tu eşti logodită cu Mike. Îl iubeşti. Ce-mi pasă mie dacă Oriol e fericit cu un bărbat?"

Dar nu am putut evita să nu simt un nod în gât şi ochii mi s-au umplut de lacrimi când i-am văzut îndreptându-se în pădure ţinându-se de mână. Adio celor mai dragi amintiri ale mele: marea, furtuna, primul sărut, gustul sărat şi dulce al gurii lui…

„Câtă dreptate are mama! am şoptit din nou. Ea a înţeles totul de la început."

Dar atunci s-au întors şi, încă mână în mână, au luat-o la fugă spre focul de tabără şi au sărit peste el. Au căzut pe margine, aproape în afara lui, ridicând un jet de scântei. Apoi, departe de flăcări, şi-au bătut palmele făcând o piruetă şi râzând. I-au urmat apoi alte perechi. Oriol a sărit atât cu bărbaţi, cât şi cu femei. O făceau întotdeauna în aceeaşi direcţie, dinspre pădure spre plajă. Am înţeles logica acestui lucru, focul încă mai ardea şi dacă două persoane, sărind peste el din direcţii opuse, s-ar fi ciocnit în mijlocul grămezii de lemne, nu numai că s-ar fi lovit, dar s-ar fi expus unor grave arsuri. Pe deasupra, era evident că în cazul în care cineva s-ar fi pârlit, direcţia de fugă era spre mare.

În acel moment, Oriol, după ce mă lăsase singură aproape toată noaptea, a venit spre mine.

— Focul înseamnă purificare, reînnoire, să arzi ceea ce este vechi ca să o iei de la capăt. Înseamnă să arunci toată nenorocirea, mi-a povestit el, zâmbindu-mi. Şi când sari peste foc cu cineva în noaptea magică de Sânziene, faci pace cu acea persoană, arzi toate neînţelegerile, cauţi să-ţi îmbunătăţeşti

prietenia sau iubirea. O să vezi că în foc se aruncă şi obiecte; reprezintă lucrurile de care vrei să te eliberezi, cele care sunt de prisos în viaţa ta.

— Vei sări şi cu mine? l-am întrebat.

— Nu ştiu sigur, îmi făcu el cu ochiul. Vrăjitoarele înregistrează într-un catastif tot ce se iartă, tot ce se cere sărind peste foc în noaptea de Sânziene. E un legământ pentru totdeauna.

— Ţi-e teamă să faci vreun legământ cu mine? Sau poate că e ceva ce trebuie să-ţi iert?

— Asta nu se spune niciodată înainte. Dacă o faci, nu se împlineşte.

Mi-am căutat pantofii, întrebându-mă cum vor ieşi eliberaţi din acel foc şi, fericită, mi-am spus că merită riscul. Ne-am apucat de mâini şi ne-am dus înspre pădurea de pini unde se forma coada perechilor. Doar câteva tobe *bongos* continuau să răsune, acum mai încet şi pe un ton stins. Am respirat adânc şi strângând mâna caldă a lui Oriol am simţit că trăiesc momentul unic, extraordinar al vieţii mele. Beată de fericire, îmi simţeam inima bătând cu putere: totul îmi copleşea simţurile, mirosul de fum şi de răşină arsă, noaptea senină înstelată, muzica. Îmi amintesc acea săritură aproape cu aceeaşi emoţie ca şi primul sărut. Mâna mare a lui Oriol mi-o acoperea pe a mea, înconjurând-o suav, dar ferm.

Am zburat pe deasupra flăcărilor; eu am căzut puţin mai în spate decât el, pe jăratic, dar n-am rămas acolo nicio jumătate de secundă, atât din elanul cursei, cât şi din pricina smuciturii lui.

Am rămas cu dorinţa de a-l întreba ce anume ceruse şi de a-l săruta aşa cum făceau unii după ce săreau. Dar el s-a întors să stea de vorbă cu cineva.

Încă mai continuau săriturile peste foc, când o fată s-a apropiat şi a aruncat un mănunchi de hârtii, apoi un băiat a aruncat ceea părea a fi o cutie de lemn. După aceea, odalisca aia care a început dansul şi-a scos maioul ca să-l arunce în foc, lăsând descoperiţi nişte sâni mari, fermi. Nu ştiu dacă ăsta era obiceiul tribului sau o pornire de moment, fapt e că gestul a avut succes şi mai multe femei i-au urmat exemplul, rămânând goale de la talie în sus, dar fără să ofere rezultate atât de spectaculoase.

Şi unii băieţi şi-au ars maiourile şi am văzut cum Oriol face acelaşi lucru cu nişte hârtii. Fireşte că am fost intrigată.

Când a încetat arderea tuturor lucrurilor care se presupunea că sunt negative, tobele *bongos* îşi înteţiră din nou ritmul şi toţi cei care aveau pretenţia că ar fi muzicanţi s-au concentrat să organizeze cea mai mare hărmălaie posibilă în încercarea de a reuşi aceeaşi cadenţă. Dansul s-a însufleţit şi fata care ieşise în evidenţă în prima parte a serii se remarcă din nou, de data asta scuturându-şi sânii. Avea un tatuaj mare care-i acoperea umărul şi o parte din spate. Oriol, aşezat pe nisip departe de zarvă, privea flăcările şi siluetele dansatorilor ce se profilau în lumina focului. M-am aşezat lângă el pe nisip.

— Ce ai ars?

M-a privit uşor surprins, ca şi cum ar fi uitat de prezenţa mea, ca şi cum ar

fi ignorat-o pe a lui însuşi în acel loc. În strălucirea ochilor lui, cu lumina flăcărilor înăuntrul lor, am putut vedea umezeala lacrimilor.

— Nu se poate spune, îmi zâmbi timid.

— Ba se poate spune. L-am apucat de mână. Înainte de a sări nu se putea, acum, da. O durere împărtăşită cântăreşte mai puţin. Îţi aminteşti că ne povesteam tot când eram mici?

— Era o scrisoare, mărturisi el după o tăcere.

— Ce scrisoare? bănuiam răspunsul.

— Scrisoarea de la tatăl meu, cea cu moştenirea.

— Dar, cum ai putut s-o arzi? am întrebat îngrijorată. Ultima scrisoare de la tatăl tău! O să te căieşti.

— Mă căiesc deja.

— Dar, de ce?

— Pentru că voiam să uit. Sau cel puţin să nu-mi amintesc atât de des, cu atâta durere. El a fost tragedia copilăriei mele. Simt că m-a părăsit.

Mi-a venit în minte imaginea de când eram mici şi tatăl lui sosea în sat. Oriol ieşea în fugă să-l sărute, apoi îl apuca de mână şi, trăgând de ea în semn că-i aparţine, îl ducea de colo până colo. Privea în sus cu acel zâmbet satisfăcut: „Ăsta e tatăl meu”, părea el să spună. Îl admira.

— O fi avut motivele lui, l-am consolat. Ştiai doar că nu iubea pe nimeni ca pe tine. N-a vrut să te părăsească.

Oriol n-a răspuns şi şi-a dus la buze o ţigară cu marijuana. Eu am rămas lângă el, tăcută, şi i-am luat-o ca să trag şi eu un fum.

— Ştii? l-am întrebat după o clipă. El nu a spus nimic.

— Ţii minte scrisorile? am insistat puţin mai târziu.

— Care scrisori? răspunse el, nedumerit.

— Ale noastre! m-am enervat eu un pic. „Cum care scrisori? Ce scrisori ar putea exista pe lumea asta care să fie mai importante decât alea?” Cele pe care ţi le-am scris eu şi cele pe care mi le-ai scris tu.

— Da?

— Acum ştiu de ce nu le-am primit niciodată.

El rămase tăcut din nou. Dar eu, nu. I-am povestit despre dragostea mamei mele pentru tatăl lui şi că mama se temea să-şi amintească de acele vremuri, că experienţa ei s-ar repeta cu mine şi că de aceea a vrut să evite ca noi să ne iubim, de aceea a interceptat corespondenţa, de aceea a păstrat-o, de aceea n-am primit-o niciodată. Nu am menţionat convingerea Mariei del Mar în homosexualitatea lui.

— A fost mare păcat, spuse în sfârşit Oriol. Am pus mult suflet în ceea ce-ţi scriam, mai ales atunci când a murit tatăl meu. Ţin bine minte. Eram foarte singur şi insistam disperat cu scrisorile, deşi nu aveam niciun răspuns de la tine. Îmi făceam iluzii că măcar le citeşti, aveam nevoie să comunic cu tine. Mi-ar fi plăcut atât de mult să pălăvrăgim împreună! Dar n-aveam nici măcar numărul tău de telefon!

M-am apropiat mai mult de el şi i-am spus:

— Poate că vom putea odată să ne povestim tot ce ne-am scris şi s-a pierdut…

În acel moment, dansatoarea cu corp superb, acum strălucind de sudoare, s-a apropiat, aşezându-se de cealaltă parte a lui Oriol. A tras un fum din aceeaşi ţigară, din care acum nu mai rămăsese decât un chiştoc, şi a început să-i şoptească la ureche. Părea că îl muşca de ea. Pufnea în râs, iar el îi ţinea isonul din când în când. În sfârşit, se ridică luându-l pe Oriol de mână. Am tresărit. Tipa aia voia ca el s-o însoţească în pădure. S-au hârjonit şi au glumit, şi până la sfârşit, fără să-i dea drumul, l-a dus cu ea.

Nu vă puteţi imagina supărarea mea. Cu câteva momente mai înainte eram disperată gândindu-mă că e homosexual şi, acum, eram din nou, pentru că pleca împreună cu fata aia sculpturală. „Ar trebui să mă bucur, am gândit în sinea mea, nu este *gay*. Dar, ce-mi pasă mie? N-ar trebui să mă intereseze absolut deloc. Eu sunt logodită şi o să mă mărit cum mă întorc în Statele Unite cu Mike, un om minunat care-l depăşeşte cu mult pe oricare tip de aici.”

Dar când l-am văzut întorcându-se după câteva minute, fără să fi avut timp ca să se întâmple ceva, aducând o chitară, inima îmi tresări de fericire. Cât de mult m-am bucurat că tipa aia n-a avut câştig de cauză! Mi-am spus că stricata aia cu siguranţă că va găsi acolo, în pădurea de pini întunecată, vreun taur care să-i potolească nimfomania. Câteodată sunt afurisită.

Oriol s-a aşezat pe nisip la un metru de mine şi a început să ciupească încet câteva acorduri. Deodată îmi veni în minte întrebarea: „Oare o fi homosexual? Bineînţeles, trebuie să fie, doar aşa se explică faptul că un bărbat îi poate rezista unei tipe ca asta. Şi apoi m-am întrebat: Oare oi fi eu idioată?”

Încă se mai auzeau câteva tobiţe de cealaltă parte a focului de tabără, dar nu mai dansa nimeni şi, după arderea obiectelor, entuziasmul începuse să scadă încetul cu încetul. Percuţia era delicată, meditativă, intimă. Atunci Oriol a început să ciupească strunele chitarei, după aceea a cântat o piesă clasică pe care nu am recunoscut-o şi a continuat cu un melancolic *Cant dels ocells*[99], plin de simţire. Apoi a început să cânte, parcă numai pentru noi doi, acompaniindu-se cu acorduri.

Quan surts per fer el viatge a Itaca…[100]. I-am putut vedea lacrimile în ochi şi am ştiut că acela nu era un cântec oarecare. Nu era unul dintre cele pe care Enric le-a auzit înainte de a muri? Am ascultat cu atenţie.

Cânta delicat, cânta încet, intim şi solitar, iar câteva persoane s-au apropiat formând un cerc în jurul lui. Era un respect din partea ascultătorilor şi am observat că mai era câte unul complice al unui secret pe care eu nu-l cunoşteam.

Când a terminat, l-au aplaudat şi l-au bisat, dar el a refuzat să cânte în continuare; am avut impresia că regretă că publicul îi întrerupsese intimitatea şi a insistat să-i dea altuia chitara. A ajuns în mâinile fetei care se legase de mine la începutul nopţii. Lipsindu-i mâinile ca să se ocupe de amândouă treburile, îi pasă altcuiva băloasa ei ţigară cu marijuana şi intonă un cântec, mult mai deocheat, despre casa unei anume Ines care cerea să i se facă tot ce

ar dori cineva să-i facă sau ceva în genul ăsta. Un băiat o acompania cu tobele *bongos.* Am identificat-o pe interpretă cu protagonista cântecului. De aceeaşi teapă.

Am profitat că Oriol încetase să mai fie centrul petrecerii ca să-i şoptesc la ureche:

— Te gândeai la Enric când cântai.

— Tatăl meu adora cântecul ăsta. L-a ascultat înainte de a muri. ’

— De unde ştii?

— Era pe pick-up când a fost găsit. Cu siguranţă că l-a ascultat. Ai înţeles cuvintele?

— Da, bineînţeles, se referă la Ulise şi la călătoria lui de întoarcere de la Troia. A navigat ani întregi ca să revină în insula lui, Itaca.

— Aşa e, cuvintele se bazează pe poemul grecului Constantin Kavafis – şi încet, ca şi cum şi-ar fi amintit, începu să recite:

***

Atunci când spre Itaca vei porni-o, doreşte-ţi drumul cât mai lung să fie, dar nu-ţi scurta defel călătoria, cât mai mulţi ani e bine să dureze. Când în insula ta vei acosta, bătrân, bogat, cu tot ce-ai adunat în lungul drum, să nu speri bogăţie Itaca să-ţi ofere. Acest frumos periplu ţi-a dăruit Itaca. Săracă de-ţi va părea, nu te-a înşelat. Cu-atâta experienţă, poţi înţelege acum, când eşti şi tu înţelept, Itacele ce înseamnă[101].

***

Nu se uita la mine, avea privirea aţintită în roşul strălucitor al jăraticului şi îşi luă un răgaz de meditaţie înainte de a continua să vorbească.

— Ne ducem viaţa dorind să atingem ceva, urmărind visuri, crezând că, atunci când le vom avea, vom obţine fericirea. Dar nu e aşa. Existenţa constă în călătorie, nu în sfârşitul ei. Nu are importanţă cât de frumos, cât de important, cât de spiritual este lucrul la care aspirăm. Ultima oprire este întotdeauna moartea. Dacă nu ştim să fim fericiţi, să fim mai buni, să fim cine vrem să fim pe acest parcurs, nici nu vom găsi toate astea în final. Ăsta e motivul pentru care trebuie să ne bucurăm de clipă. Viaţa este plină de comori pe care oamenii le urmăresc, sunt lucruri despre care cred că le-ar aduce fericirea, dar de obicei nu sunt decât miraje şi, uneori, împlinindu-se dorinţa mult râvnită, nu găseşti decât neantul în mâinile tale.

— Insinuezi că tatăl tău ne păcăleşte cu acea comoară? Că ne face să jucăm acelaşi joc pe care-l jucam de copii, doar că acum suntem oameni mari?

— Nu ştiu, spuse el oftând. Dar ştiu că în filosofia lui, adevărata comoară era călătoria, emoţia căutării, tensiunea dorinţei, nu relaxarea adusă de saţietate. Credea în trăirea momentului, în acel *carpe diem* latinesc. Îmi amintesc că atunci când ne jucam de-a comorile, la sfârşit găseam doar câteva cofeturi. Importantă era emoţia, clipele trăite în căutare.

Îmi simţeam pleoapele grele, vorbirea mea era înceată, iar mintea, toropită; eram pe punctul de a adormi.

A fost o noapte plină de emoţii extraordinare şi acum, deodată, aveam o cădere. Intrarea mea clandestină în biserica Sfânta Ana, capturarea mea de către Arnau d'Estopinyá, prezentarea mea în faţa templierilor, dansul primitiv, săritura peste foc şi neliniştea mea din pricina persoanelor cu care Oriol mergea în pădure. Prea mult pentru o singură noapte de veghe. Asta era *carpe diem?* Poate că era *carpe* noapte.

Oriol încetase să mai vorbească şi se ocupa de cântăreaţă. Iar eu, aşezată pe nisip şi acoperită cu unul dintre prosoapele de plajă pe care el le-a scos din maşină, încercam să mă feresc de răcoarea nopţii şi să evit să adorm. Nu vedeam limbile ceasului, dar să tot fi fost în jur de ora şase. Cineva a arătat orizontul deasupra mării. O linie albastră-cenuşie se desena între negrul şi albastrul marin. Mai mulţi toboşari se însufleţiră şi începură să lovească din nou tobele, încercând să obţină un ritm coerent. Atunci când a început să se crape de ziuă, cu tonuri luminoase şi în clipele nesfârşite în care lumina părea că nu mai creşte, ci chiar slăbeşte în intensitate, ca şi cum marea ar fi înghiţit-

o ca să-şi limpezească propriile culori, toţi cei care aveau ceva care scotea sunete atunci când era lovit îl băteau într-un vacarm impresionant de entuziasm exaltat. Apoi un punct auriu a strălucit pe linia dintre marea adormită şi cerul fără nori. Hărmălaia a crescut şi mai mult pentru o clipă şi toţi au început să scoată strigăte salutând astrul. Am făcut-o şi eu. Erau oameni primitivi adorându-şi zeul, iar eu eram unul dintre ei. Puţin câte puţin, creând o linie de lumină aurie la orizont, venind spre noi, crescând peste valurile blânde, soarele, care rănea deja chiar ochii mijiţi, se înălţă până se desprinse de mare. În acel moment, un băiat şi o fată, goi, intrară, ţopăind şi strigând, în apă. Şi i-au urmat alţii, iar apoi şi mai mulţi. Am văzut că Oriol îşi scotea hainele şi eu, trezită complet din toropeala din urmă cu câteva minute, m-am gândit că prietenul meu nu era deloc prost dotat.

— Vii? spuse el.

Niciodată înainte nu mă expusesem goală în public şi de puţine ori topless, dar n-am mai aşteptat o a doua invitaţie. Am aruncat prosopul cât colo, mi-am pus fără prea multă grijă hainele peste el şi, cu două inele drept unică îmbrăcăminte, am alergat spre mare de mână cu Oriol.

Apa, în contrast cu temperatura nopţii, era călduţă şi se putea merge metri şi metri fără să te acopere, numai să nu fi dat peste vreo groapă neaşteptată. Toată lumea a intrat în apă în pielea goală, bălăcindu-se şi râzând.

Odată terminată baia, mulţi au rămas să doarmă pe plajă, dar noi am hotărât să ne întoarcem la Barcelona. Dar când să mă îmbrac, nu mi-am găsit pantofii. Eram în căutarea lor, când am auzit în spatele meu:

— Şi tu, blonduţo, ce-ai ars pe rug?

M-am întors şi am constatat că era acea Ines, aia cu incrustaţiile metalice. Se ştergea cu un prosop şi o simplă aruncătură de ochi mi-a confirmat bănuielile de la începutul nopţii. Avea atârnători în sfârcuri, în buric şi cu siguranţă că păstra şi altele în locuri mai ascunse.

„Ăsteia i-a căşunat pe mine”, mi-am spus, neştiind dacă să-i răspund sau nu. Eram obosită de peste noapte şi nu foarte binedispusă. Am vrut să fiu amabilă şi am răspuns:

— Nimic.

— Greşeşti, răspunse ea, zâmbind. Ai ars nişte pantofi luxoşi.

— Poftim? m-am gândit că face o glumă.

— Lecţia din noaptea asta este că poţi străbate lumea şi fără nişte pantofi de două sute de euro. Parşiva aia se arăta triumfătoare. I-am aruncat în foc când ai intrat în apă.

— Îţi baţi joc de mine.

— Nu, blonduţo. O să vezi că în picioarele goale mergi mai bine.

Eram sigură că glumea. Dar m-am apropiat de foc, care încă mai ardea puţin, şi în partea unde-mi lăsasem hainele, acolo erau pantofii mei, în jăratic, unul pârlit şi celălalt făcut scrum, mirosind a piele arsă. Chiar şi văzându-l, mi-era greu să cred.

Tipa aia râdea, presupun că-şi comenta fapta vitejească împreună cu cei

din gaşca ei. Trebuie să recunosc că avea dreptate. Poţi să mergi şi fără pantofi. Poţi chiar să fugi. Nu-mi amintesc amănuntele, doar că supărarea m-a făcut să trec peste orice limită, convenţie socială, oboseală sau prudenţă. Ea nu se aştepta la aşa ceva din partea „blonduţei”, stătea cu spatele vorbind cu colegele ei, încă dezbrăcată, şi eu, apucând-o de codiţe, am pus-o la pământ. Ţinând-o bine de păr şi făcând-o târfă nenorocită, am târât-o prin nisip cu toate puterile, în vreme ce ea încerca să reacţioneze. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat mai târziu dacă Oriol nu m-ar fi ţinut pe mine, şi mai mulţi, pe ea. Aveam poftă s-o arunc în foc, lângă pantofii mei, sau măcar să-i smulg dintr-o singură mişcare cerceii din sfârcuri, dar odată depăşit primul impuls, l-am lăsat pe Oriol să mă scoată din încăierare. *Metalica* îşi revenise şi înjura de mama focului, privindu-mă cu dorinţa nebună de a-mi sparge mutra, dar, din fericire, pentru moment, o ţineam sub control.

Oriol a făcut drumul la Barcelona râzând. Eu pipăiam cu degetele de la picioare cauciucul de pe podeaua maşinii, făcând bilanţul situaţiei. O troglodită. M-am comportat mai rău decât troglodiţii.

— O să poţi trece prin viaţă fără pantofi de două sute de euro? mă luă el la rost, amuzat.

M-am alăturat râsetelor lui. Aventura era mult mai de preţ. *Carpe diem.*

TREIZECI ŞI OPT

M-a trezit ţârâitul monoton al telefonului meu mobil. „Trebuie să schimb muzicuţa asta”, mi-am spus eu. Mă săturasem deja de ea, dar, în acel moment, deja n-o mai suportam. Cine o fi sunând la ora asta? N-or fi putut aştepta să mă trezesc? Era Artur Boix ca să mă întrebe cum am petrecut noaptea trecută. Noapte? Dar pentru mine, încă mai este. Bineînţeles că m-am culcat târziu! Atât de târziu, încât acum e prea devreme. Nu, templierii s-au purtat bine cu mine. Stabilisem să luăm masa împreună? Nu, nici vorbă. E deja ora unu? Îmi pare rău, dar vreau să dorm, sună-mă când o să fiu trează. N-am fost amabilă, mi-am amintit că fusesem la chermeză fără telefonul meu mobil recent achiziţionat şi că Artur probabil că m-a sunat ca să ştie dacă sunt bine. Mi-au venit în minte răsăritul de soare, bălăceala în mare şi Oriol în pielea goală. Am aţipit. Nu cred că am reuşit să adorm, pentru că blestematul de telefon a sunat din nou. Cum de nu m-am gândit să-l închid? De data asta, era Luis. Era entuziasmat.

— O am! strigă el.

— Ce?

— Cheia, cheia ca să continuăm.

— Ce să continuăm?

— Azi-noapte, deodată, mi-a venit inspiraţia! exclamă el, fericit. Am văzut totul limpede. Scrisoarea lui Enric o explică.

Am rămas tăcută, încercând să asimilez asta, dar Luis nu era dispus să-mi dea răgazul necesar ca eu să-mi vin în fire.

— Sunt la Cadaqués şi vin direct acasă la Oriol. Eşti acolo?

— Da.

— Atunci, anunţă-1, şi pe curând.

Am ridicat jaluzeaua şi am văzut Barcelona scăldată de-acum în soarele după-amiezii şi mi s-a părut că simt oraşul mai adormit decât într-o obişnuită zi de sărbătoare. Poate că era reflexul propriei stări. Am făcut un duş şi, când am coborât, era deja trecut de ora trei după-masă. „Dacă n-ar fi din pricina lui Luis, încă aş mai dormi”, mi-am spus în sinea mea şi nu-i eram recunoscătoare pentru serviciul de ceas deşteptător.

***

Dragă Luis:

Îţi aminteşti când ne jucam cu Oriol şi cu Cristina de-a căutatul comorilor şi eu ascundeam semne în grădina casei de pe bulevardul Tibidabo? E acelaşi joc. Doar că acum e de-adevăratelea.

Să fii fericit împreună cu Cristina şi cu Oriol.

Unchiul tău,

Enric

***

Doar atât. Scrisoarea către Luis spunea doar asta. A citit-o cu voce tare şi ne-a pasat-o ca să ne convingem cu propriii ochi cât de bine ştia să citească. Şi cum nu puteam face altfel, mai întâi eu şi, apoi, Oriol am verificat în amănunt şi în tăcere. Asta era tot. Aşezaţi la masa din grădină, poate cu intenţia de a o evita pe Alicia, pentru că, de mici, grădina era teritoriul nostru, am rămas tăcuţi privindu-l pe Luis, care la rândul lui ne contempla cu chipul radios al cuiva care ştia sau care credea că ştie mai mult.

— Nu e clar? întrebă el.

Eu nu vedeam nimic clar şi se părea că nici Oriol; ne-am privit în tăcere ridicând din umeri.

— Semnele, el ne ascundea semne în grădină, explică el în sfârşit. Şi care era locul lui preferat?

— Piatra din ghizd! am exclamat toţi deodată.

La doar câţiva metri de locul unde stăteam, era o zonă lipsită de copaci şi, în mijlocul ei, un puţ care a avut misiunea lui la sfârşitul secolului al XIX-lea, când apa curentă nu ajungea în zonă. Noi l-am văzut întotdeauna cu funcţia lui decorativă, dar era posesorul unei caracteristici magice: una dintre pietrele ghizdului ornamental, una mică, la nivelul solului, se mişca lăsând o scobitură, având rolul principal în multe dintre jocurile noastre de-a căutatul comorii şi a cărei existenţă o cunoştea doar un singur adult: Enric.

— Crezi că a lăsat vreun semn acolo? Doar ce-a spus-o şi mi-am dat seama că era evident şi redundant.

— Bineînţeles! Aşa spune în scrisoare, nu?

Deci, aşa, a trebuit să accept; chiar asta spunea, dacă voiai să o citeşti astfel.

— Mergem? propuse Oriol şi doar la menţionarea cuvântului a merge, am simţit un gol în stomac de emoţie. Ca atunci când eram mică.

Am sărit în picioare şi am ajuns la puţ fugind ca nişte copii mici. Pe atunci, toţi voiam să mişcăm piatra şi, fără îndoială, reamintindu-şi, Luis a lăsat să se înţeleagă clar că de data asta lui îi revine meritul. N-a fost nicio dispută şi, cu grijă, a început să deplaseze piatra în afară, ajutându-se de o gaură care fusese întotdeauna acolo. Inima îmi bătea înnebunită şi la capătul unei clipe cât o veşnicie, şi cu o încetineală enervantă, scoase piatra. A vârât mâna şi ne-a privit, mai întâi pe mine, apoi pe celălalt, dăruindu-ne câte un zâmbet. L-aş fi ucis cu mâna mea; multă lume nu se schimbă, iar el încă mai era grăsunul nesuferit care se bucura că e în centrul atenţiei.

— Aici e ceva, spuse el în sfârşit.

Şi scoase un ambalaj de plastic. L-a desfăcut cu grijă şi a apărut un pistol. Era şi un bilet. „De data asta, nu e de joacă. Folosiţi-l, dacă e nevoie."

Asta mi-a făcut pielea de găină şi am avut un presentiment sinistru pe care n-am vrut să-l împărtăşesc. Asta trebuie să fie arma pe care o căuta comisarul Castillo. Acel revolver omorâse patru persoane, era cel din visul meu. Şi Enric sugera că ar mai putea ucide din nou.

Dar arma nu aducea niciun indiciu în legătură cu comoara.

— Mai e ceva? am întrebat, nerăbdătoare.

A trebuit să suportăm aceeaşi ceremonie de căutare şi, în sfârşit, Luis, cu mâna în scobitură, spuse:

— Da.

— Păi, scoate-1 naibii odată! am izbucnit eu.

Luis mă privi cu reproş, dar îl scoase. Era un alt ambalaj, mult mai mic. Conţinea o hârtie care zicea:

***

TU QUI LEGIS ORA PRO ME.

***

— E în latină, ne lămuri Oriol. Spune aşa: „Tu, care citeşti asta, roagă-te pentru mine".

— Aşa cum e de datoria unui cavaler templier cult, am şoptit eu.

Ne-am privit unii pe alţii. Am găsit pe chipurile prietenilor mei uimire şi îngrijorare. Enric ne cerea să ne rugăm pentru el. Şi ne-am rugat, eu cu lacrimi în ochi. Mi-l imaginam ascunzând pistolul, poate cu mustrări de conştiinţă, ştiind că urma să moară şi că păcatele lui erau atât de multe, dacă el credea în ele, încât avea nevoie de rugăciunile noastre. Ce trebuie să fi simţit când ne-a lăsat această rugăminte postumă? Poate o nesfârşită singurătate şi teamă; pentru ceea ce făcuse, pentru ceea ce urma să facă şi pentru cele ce aveau să vină după aceea. Dar, de ce? Ce l-a făcut să se sinucidă?

— Vă propun să mergem la slujbă, spuse Oriol, punând capăt lugubrelor mele supoziţii.

Când am intrat în biserică, încă mai strălucea soarele, dar clădirile care o înconjoară îl împiedicau să ajungă până la ea.

Am cercetat la lumina zilei locul din care ieşisem în noaptea dinainte fără niciun chef să-l contemplu. Piaţeta are un aspect liniştit. A avut o cruce de hotar în faţa intrării prin care se pătrunde de pe esplanadă în claustru. Din ea a rămas doar un trunchi lung de piatră; poate că şi-o fi pierdut partea superioară într-una din acele răzmeriţe anticlericale atât de frecvente în Barcelona la sfârşitul veacului al XIX-lea şi începutul celui de al XX-lea, poate într-un act de vandalism. Păcat! Mi-ar fi plăcut să aflu cum avea braţele. Crucea imprimată pe foaia de hârtie ce anunţa orarul slujbelor avea patru, ca şi aceea cioplită în piatră în diferite locuri din biserică. Aceeaşi pe care o purtau pe mantiile lor Noii Templieri.

— Cavalerii Sărmani ai lui Hristos foloseau două modele de cruci, m-a informat Oriol atunci când i-am comentat. Crucea cu patru braţe se numeşte patriarhală, după patriarhul Ierusalimului, ca şi cea de Loren[102], de Calatrava[103] şi e posibil să aibă încă vreo două nume în plus. În afară de aceasta, templierii foloseau şi formatul de sigiliu, cu toate braţele egale şi capetele în formă de labă. Ca pe inelul tău.

— Şi cum de poartă biserica asta cruci ale templierilor?

— Pentru că această cruce patriarhală a fost foarte disputată. O purtau atât

cavalerii Ordinului Sfântului Mormânt, cât şi templierii, câtva timp şi Ospitalierii şi, bineînţeles, cei de Calatrava. Şi se ştie că biserica Sfânta Ana a fost sediul din Barcelona al ordinului cavalerilor Sfântului Mormânt. În ziua de azi, acest ordin foloseşte ca semn distinctiv o cruce roşie înconjurată de patru cruci mai mici, simbolizând cele cinci răni ale lui Hristos. Şi această biserică e în continuare cartierul lor general oficial în Catalonia.

— Şi neoficial?

— Ştii tu, răspunse Oriol, făcându-mi, complice, cu ochiul.

***

Era mult timp de când n-am mai urmărit un serviciu religios cu atâta intensitate. Rugămintea din biletul lui Enric mi-a zdrobit inima. Şi pistolul mi-a produs o adâncă tristeţe, lugubră, îmi readucea amintirea dureroasă a trăirii asasinării fraţilor Boix. Cum a putut cineva precum Enric, un iubitor pătimaş al vieţii, să omoare şi să se sinucidă? Probabil că era peste măsură de disperat. Foarte singur. Şi cum a putut să-l părăsească pe Oriol? Am petrecut o bună parte din slujbă plângând în tăcere, în timp ce mă rugam pentru sufletul lui. Din când în când, îi observam pe prietenii mei. Oriol părea tot atât de concentrat ca şi mine, iar Luis se amuza privind în jur, dar fără îndoială, din când în când, se străduia să-şi facă rugăciunile cât putea el mai bine. Mă rog, dacă şi le mai amintea.

Mie slujba religioasă mi-a făcut bine. La sfârşitul ei mă simţeam mult mai împăcată; nişte suspine adânci şi urme ale plânsetului meu îmi urcau din piept, dar eram destinsă, aproape fericită. Îmi făcusem datoria faţă de Enric, rugându-mă şi iar rugându-mă, şi mi-am făgăduit să o fac periodic. Speram să-i fi ajutat sufletului său, la fel cum ceremonia şi rugăciunea ajutaseră spiritului meu.

Oriol ne-a făcut un semn şi ne-a condus spre uşa care dădea în claustru. La dreapta, era culoarul care ducea la intrarea din biserică în sala capitulară, unde aveau loc ceremoniile templiere şi, amintindu-mi aventura şi întâlnirea cu Arnau d'Estopinyá, am simţit un fior.

— Biletul de la tatăl meu nu era doar o rugăminte pentru sufletul lui, ne-a spus Oriol cu voce joasă. Sunt sigur că rugăciunile noastre i-au căzut foarte bine, dar cred că biletul era şi o pistă.

— O pistă? întrebă Luis aproape pe un ton exclamativ.

Eu încercam să gândesc cât puteam mai repede.

— Cum ştii asta?

— Priviţi la stânga voastră.

Şi am privit. Acolo, pe perete, era o statuie culcată. Era a unui anume Miguel de Borea, amiralul general al galerelor spaniole, mort de multe secole. Mi-am amintit ce-mi spusese Artur: acea biserică era şi cimitir. Ne-am apropiat. Oriol arătă pe jos o lespede cu inscripţia:

***

TU QUI LEGIS ORA PRO ME.

***

Luis şi cu mine am rămas muţi de uimire.

— Când ţi-ai dat seama? întrebă Luis, după o clipă.

— Imediat. Avea pe chip un zâmbet şugubăţ. Vin la biserica asta de mic copil. Cunosc toate amănuntele.

Nu i-am spus nimic. Răguşisem rugându-mă şi plângând din pricina acelui bilet şi acum reiese că e doar încă o verigă a jocului. Şi insensibilul de Oriol îşi bătuse joc de sentimentele mele. Apoi mi-am spus că nu a fost rău că m-am rugat şi m-am gândit că şi Oriol o făcuse. Dar îmi rămânea dator.

— Şi ce-o să facem acum? întrebă Luis.

— Pentru moment, să ieşim în claustru. Dacă mă prinde preotul vorbind pe şoptite în biserica lui, o să se supere, aşa cum făcea când eram mic.

Am mers să vorbim despre următorul pas într-o lăptărie de pe strada Sfânta Ana.

Luis şi cu mine am hotărât că va trebui să ridicăm lespedea ca să vedem ce e înăuntru. Un mort, răspundea Oriol. Şi altceva? răspundeam noi doi, trebuie să vedem ce altceva mai e. Oriol spunea că asta e profanare de morminte şi că pentru a le deschide există un procedeu etic, legal şi religios. Luis îi răspundea că, din moment ce el ocupă locuinţe proprietate a altora, nu trebuie să-şi facă griji pentru intrarea într-un asemenea lăcaş; proprietarul lui nu va face reclamaţie. Şi Oriol răspundea că proprietarul, nu, dar preotul, da.

— Atunci, s-o facem noaptea, când nu este el, insista Luis.

Oriol insista că el nu putea să-l înşele pe preot, care este unul dintre ai lui.

— Păi, dacă e unul dintre ai tăi, să ne ajute, i-am spus noi. Şi a rămas stabilit aşa.

Când am fost să-l vedem, preotul a sărit în sus:

— Vreţi să deschideţi mormântul amiralului? Nici să nu vă treacă prin cap, i-a spus el lui Oriol. Asta a vrut să facă şi tatăl tău, iar eu l-am împiedicat. Şi, pe deasupra, sub statuie nu e nimic, a fost expusă temporar, pentru mulţi ani, la Muzeul Maritim.

— A vrut tatăl meu să deschidă acest mormânt? a întrebat Oriol.

— Asta am spus; avea pretenţia să pună ceva înăuntru. Eu nu l-am lăsat.

— Şi ce a făcut?

— Mi l-a dat mie, ca să vi-l înmânez când o să vreţi şi voi să-l deschideţi.

După câteva minute, aveam în mâini un teanc de hârtii în acelaşi stil şi cu aceleaşi peceţi de ceară, precum cel de la librăria Del Grial.

Ne-am privit radioşi. Piesa care lipsea!

TREIZECI ŞI NOUĂ

Suntem din nou copii. În realitate, când îmi amintesc acele zile, îmi dau seama că ne întorceam încontinuu la copilărie.

Luis a condus maşina până la apartamentul lui, în vreme ce noi stăteam înflăcăraţi la taifas. Acolo, am rupt peceţile de ceară identice cu cele de la primul pachet cu documente şi am găsit acelaşi scris şi acelaşi tip de hârtie. Oriol a insistat să începem să citim ultimele fraze ale primului document şi Luis aşa a făcut, iar cuvintele bătrânului călugăr Arnau d'Estopinyá revenirără pe buzele lui:

***

Dar mie, călugării Jimeno şi Ramón îmi rezervau o onoare foarte specială. Voiau să protejeze ceea ce fiecare domeniu avea mai de preţ. Odată adunat totul la Miravet, dacă situaţia s-ar fi înrăutăţit, aş fi plecat spre Peñiscola cu acea comoară, ca să o îmbarc pe Na Santa Coloma, o navă pe care nicio galeră regală nu era în stare să o ajungă din urmă, şi să o ascund într-un loc sigur, pentru cât timp vor dura vremurile tulburi. Am făcut legământ, pe mântuirea sufletului meu, să nu îngădui nimănui care nu este un bun templier să posede vreodată asemenea giuvaiere. Şi Ramón Saguardia mi-a dăruit inelul lui, cel cu crucea labată în rubin, ca aducere-aminte a legământului şi a misiunii mele. Eu eram mişcat de încrederea pe care acei înalţi călugări mi-o arătau şi mi-am petrecut zilele de aşteptare, până la sosirea comorii, în post şi rugăciune către Domnul Nostru, ca să fiu demn de o lucrare atât de mare.

Mi-aş da viaţa, aş da totul, numai să izbândesc în străduinţa mea.

***

Luis făcu o pauză şi, luând prima foaie din cel de al doilea pachet, continuă:

***

În ziua de 5 noiembrie, călugărul Jimeno de Lenda s-a întâlnit cu regele nostru ca să-i ceară sprijinul şi acesta l-a asigurat că el credea în nevinovăţia noastră, dar nu va hotărî dacă să ne ajute înainte de a discuta în consiliu, însă Iacob al II-lea i-a reproşat maestrului nostru că ne înzestram castelele; fără îndoială că ne supraveghea.

Acea întâlnire cu monarhul nu l-a liniştit pe călugărul Jimeno şi a dispus ca locţiitorul şi prietenul lui, călugărul Saguardia, să-şi amâne întoarcerea la domeniul lui din Masdeu, în Roussillon, şi să rămână la cartierul general de la Miravet. Maestrul a rămas pe lângă monarh ca să intervină pentru ordin, având din nou o întrevedere cu el în 19 noiembrie la Teruel. În vreme ce la Miravet noi eram neliniştiţi, călugărului Saguardia i-au ajuns veşti cum că regele îi ceruse dominicanului Juan de Lotger, inchizitor general, să vină şi

că acesta dorea să fim întemniţaţi. Imediat, i-a trimis o notă superiorului său. „Credem că Domnia Voastră, domnule, şi oricare alt călugăr ce se află la curte trece printr-o mare primejdie.” Dar călugărului Jimeno nu-i păsa de siguranţa propriei persoane, singura lui grijă era să salveze congregaţia noastră şi a hotărât, neţinând seamă de prudenţă, să rămână în continuare aproape de monarh.

După prima mesă din ziua următoare şi cu binecuvântarea călugărului Saguardia, am plecat spre Peñiscola cu o numeroasă escortă, mergeam cu cea mai mare iuţeală cu care puteau înainta carele şi nu m-am simţit în siguranţă până când nu am avut sub picioare scândurile solide ale galerei mele şi până când toată comoara nu s-a aflat în ea. I-am cerut comandorului din Peñiscola, Pere de Sant Just, o gardă specială pentru noapte şi în zorii zilei următoare am plecat. După alte câteva zile, mă întorceam cu o corabie cu pânze. Eram mulţumit că am putut să îndeplinesc cu bine misiunea dată de maestru, dar trist, pentru că a trebuit să-i sacrific pe ocnaşii mei sarazini, cei care m-au ajutat să ascund comoara. Unii dintre mauri fuseseră sclavii noştri timp de ani de zile şi să-i decapităm ne-a pricinuit o mare durere.

***

— Aşteaptă un moment! i-am cerut eu lui Luis.

Mai trecusem şi înainte prin aşa ceva şi aveam experienţă. M-am închis în baie şi m-am aşezat pe toaletă. Dumnezeule, mi se întâmpla din nou! Visul cu decapitaţii. Plaja, marea agitată, norii fugind pe cer şi călugării retezându-le capetele acelor nenorociţi în lanţuri. Ce cumplit! Şi Arnau d’Estopinyá povestea totul cu naturaleţe, fără să-i dea prea multă importanţă. Am respirat adânc încercând să-mi liniştesc spiritul. Nu puteam să mă obişnuiesc cu asta, era imposibil. Am privit inelul, vinovat de zbuciumul meu, strălucind palid, liniştit. Nu mă mira faptul că Arnau d’Estopinyá, nu cel din secolul al XIV-lea care a dictat înscrisurile, ci cel de azi, dementul care se credea celălalt, şi-a pierdut minţile. Dar n-o fi fost chiar atât de nebun dacă a fost în stare să renunţe la acel inel cu cruce de sânge şi să i-l dea lui Enric în schimbul unei pensii. Iar pe Enric acel inel pervers l-o fi împins oare la asasinat şi la sinucidere? L-am privit din nou. Era acolo, netulburat, cu un aspect nevinovat, era chiar frumos, cu steaua în şase colţuri strălucind înăuntrul lui. Mi-am amintit atunci avertismentele pe care mi le-a făcut Alicia în legătură cu el, conchizând că ea avea dreptate: Marte, violenţa şi sângele porunceau din acel rubin-mascul.

Când am revenit, Luis pregătea cafeaua, comentând cu Oriol că Arnau trebuie să se fi crezut milostiv decapitându-i doar pe vâslaşi, deoarece în Islam exista credinţa comună că descăpăţânaţii nu puteau ajunge în paradis. Probabil că se credea spiritual, pentru că imediat după aceea a făcut un comentariu hazliu, cu tipica lui trăsătură impertinentă, despre vizitele mele la baie. Oriol îmi zâmbea, mijindu-şi ochii migdalaţi, de parcă ar fi întreţinut glumele vărului său.

— Încă te mai doare degetul? întrebă el, arătând spre mâna mea. Şi am

înţeles că zâmbetul lui nu-l susţinea pe Luis, ci pe mine; el ştia de inel şi îmi intuia necazurile.

Luis reluă lectura şi am auzit din nou vocea lui Arnau d'Estopinyá străbătând secolele:

***

La întoarcerea mea am aflat că maestrul nostru, în ciuda pericolului, a hotărât să-l urmeze pe rege până la Valencia ca să intervină în continuare în favoarea ordinului. Şi acolo, în mănăstirea noastră din capitală, a fost locul unde monarhul, cu toate vorbele lui bune de dinainte, l-a întemniţat în ziua de 5 decembrie. Don Iacob nu s-a oprit aici; două zile mai târziu, i-a capturat pe toţi călugării de la Burriana, a luat apoi castelul de la Chirivet, care nu a opus rezistenţă, şi a urcat înspre nord către fortăreaţa de la Peñiscola. Înşelăciunile regelui aragonez, ca şi cele ale mizerabilului de rege al Franţei, au făcut ca mulţi fraţi ai noştri să fie luaţi prin surprindere sau fără voinţa de a rezista. Când am aflat că vin spre noi, am fost pe punctul de a ridica din nou ancora corăbiei mele către sud. Nu era sezonul de navigaţie şi era lipsă de ocnaşi, dar Na Santa Coloma, credincioasă numelui[104] *ei, ştia să navigheze la perfecţie cu pânze, iar echipajul îmi era credincios.*

Dar această fugă presupunea să nu mai puteau acosta în niciun port catalan, valencian sau din regatul Mallorcăi. Poate că pe niciun pământ creştin. Va trebui să supravieţuiesc jefuind ca un pirat în regatul Granadei, la Tremercen sau în Tunis, pentru că niciodată nu aş fi făcut-o ca un corsar în slujba maurilor. Şi aşa, am aşteptat ca Ordinul Templierilor să-şi recapete libertatea şi onoarea. Dar dacă, aşa cum umblau zvonurile, papa Clement al V-lea sprijinea acţiunea monarhilor, dacă m-aş fi arătat ca un răzvrătit, m-ar fi pedepsit cu excomunicarea, soarta mea şi a oamenilor mei ar fi fost aceea de a ataca navele sarazine până ne-am fi găsit moartea în luptă, decapitaţi de mâinile maurilor, sau, şi mai rău, spânzuraţi în ştreang creştin. Dar eu nu mă temeam de acest lucru, un pirat cu galera şi cu ştiinţa mea ar fi dobândit mari bogăţii şi puţini s-ar fi încumetat să-i ţină piept. Mi-am dat seama că nu voi putea niciodată să-i părăsesc pe fraţii mei într-un asemenea moment de restrişte.

Şi ce pot eu să vă mai povestesc? Am vorbit cu călugărul Pere de Sant Just, comandor al cetăţii Peñiscola, care mi-a spus că e foarte bătrân şi că se hotărâse să-i predea regelui fortăreaţa. Atunci i-am cerut îngăduinţa de a călători, împreună cu cei care ar fi dorit să mă urmeze, la fortăreaţa din Miravet, unde cu siguranţă că fratele călugăr Ramón Saguardia îi va ţine piept acelui rege trădător. Cu binecuvântarea lui, trei sergenţi, un cavaler şi şapte mireni, unii marinari, alţii soldaţi, am plecat în galop. Deşi ştiam că înainte cu zece zile regele Iacob dictase ordin de încarcerare pentru noi toţi şi de confiscare a bunurilor ordinului, eram înveşmântaţi cu mândrie în mantiile noastre, festonate cu crucea roşie a templierilor, şi nu ne ascundeam armele. Nimeni, nici soldaţii, nici miliţiile locale nu au cutezat să ne oprească la niciunul dintre controalele de pe drum.

După două zile, în 12 decembrie 1307, prin luarea fără să opună rezistenţă a cetăţii Peñiscola, cu fortăreţele şi domeniile din împrejurimi, toate proprietăţile ordinului nostru din regatul Valenciei au fost sechestrate, iar toţi călugării, întemniţaţi.

După cum mă aşteptam, călugărul Saguardia a respins ordinul regal de a preda castelul de la Miravet şi, atunci când am sosit noi, asediul începuse. Nici miliţiile din Tortosa şi din satele apropiate care, urmând instrucţiunile regale puneau la punct ultimele detalii ale încercuirii, nu au îndrăznit să ne oprească.

Călugărul Saguardia ne-a primit cu bucurie, mi-a dat o îmbrăţişare şi s-a arătat uşurat că îmi îndeplinisem misiunea. A vrut ca eu să păstrez inelul, a spus că nimeni nu trebuie să ştie de ce îl port şi în acel moment, cu toate că îmi pierdusem pentru totdeauna draga mea corabie, m-am simţit fericit şi am ştiut că mă aflu acolo unde trebuia să fiu. Luptând alături de fraţii mei. Acolo se refugiaseră şi comandorii de Zaragoza, Granena şi Gebut şi toţi ne-am pregătit pentru un îndelungat asediu.

La sfârşitul anului, a sosit vestea că Masdeu, domeniul încredinţat călugărului Ramón Saguardia, împreună cu celelalte proprietăţi templiere din Roussillon, Sardinia, Montpellier şi Mallorca fuseseră confiscate de regele Iacob al II-lea de Mallorca, unchiul regelui nostru Iacob al II-lea. Nu a avut loc o rezistenţă şi, cu toate că toţi călugării au fost întemniţaţi, regimul lor era de o relativă libertate.

La începutul anului 1308, doar două castele mai rezistau în Catalonia, Miravet şi Asco; în Aragón, fortăreaţa Monzon şi mai multe castele încă mai făceau faţă. Unul dintre ele, Libros, a fost în stare să înfrunte eroic asediul timp de şase luni cu un singur templier, călugărul Pere Rovira, ajutat de un grup de mireni credincioşi.

Regele a trimis o scrisoare în 20 ianuarie somându-ne să dăm ascultare poruncilor papei şi călugărul Saguardia a cerut să poarte tratative, dar monarhul nu i-a răspuns. Apoi Iacob al II-lea le-a ameninţat cu spânzurătoarea, confiscarea bunurilor şi alte represalii pe familiile soldaţilor care ne apărau. Călugărul Berenguer de Sant Just, comandor al cetăţii Miravet, a propus să fie lăsaţi la vatră soldaţii în slujba lui, plătindu-le ce li se cuvenea la acea dată; Saguardia a fost de acord şi a negociat cu ofiţerii regelui plecarea acestei trupe fără pagube şi ofense la adresa persoanelor şi bunurilor lor. Nu voiam ca acei nevinovaţi şi toţi ai lor să sufere pentru devotamentul arătat faţă de ordinul nostru. Şi trist, mi-am luat rămas-bun de la ultimii mei marinari.

Atunci călugărul Saguardia i-a cerut regelui să trimită soli la Roma care să ne apere cauza în faţa Sfântului Pontif. Iacob al II-lea a răspuns ordonând să se construiască maşinării de asediu şi să se înceapă lovirea cu pietre a castelului nostru. A adus întăriri de la Barcelona şi a cerut ajutorul unchiului său, regele Mallorcăi.

Şi aşa s-a desfăşurat asediul cu încercări zadarnice de negociere, cu

trădări, împuţinându-se proviziile şi crescând zi de zi presiunea regelui asupra noastră. Nu a slujit la nimic să-i amintim monarhului serviciile aduse lui şi strămoşilor lui, recucerindu-le regatele şi că i-am rămas credincioşi tatălui său atunci când papa l-a excomunicat şi a trimis o cruciadă împotriva lui. În octombrie, am reuşit ca asediatorii noştri să încuviinţeze plecarea, fără pagube şi cu respect, a cavalerilor tineri şi a altora, novici, care încă nu făcuseră jurămintele ecleziastice. S-au putut întoarce fără oprelişti la familiile lor.

Călugărul Saguardia nu avea încredere în rege, dar încă mai credea în papă. Comunitatea noastră se ruga întruna pentru ca Pontiful să vadă lumina nevinovăţiei noastre şi să revină de partea noastră. Cu sprijinul lui Clement al V-lea, acel brav templier se vedea în stare să-l învingă pe însuşi regele Aragónului. Călugărul Sant Just şi ceilalţi comandori credeau că răul venea de la însuşi papa şi voiau ca noi să acceptăm condiţiile negociate cu monarhul.

În sfârşit, părerea majorităţii s-a impus şi, cu durere în suflet, locţiitorul Saguardia, după mai bine de un an de rezistenţă, a fost nevoit să predea, la 12 decembrie, cetăţile Miravet şi Asco. Pe atunci, încă mai rezistau Monzon şi Chalamera, care s-au mai împotrivit câteva luni.

Pentru început, puşcăria noastră a fost uşoară, eu eram închis cu alţi patru călugări: un cavaler, un capelan şi doi sergenţi, pe domeniul de la Peñiscola, pe care eu îl cerusem ca destinaţie a recluziunii, ca să pot vedea marea. Na Santa Coloma nu mai era acolo, o duseseră la Barcelona.

După două luni, îmi veni şi mie rândul să fiu interogat de Inchiziţie. Aveau un chestionar cu întrebări precum aceea dacă scuipasem crucea, dacă m-am lepădat de Hristos Dumnezeul Nostru, dacă îi sărutasem pe fraţii mei la noadă şi în alte locuri ruşinoase, dacă mă dedasem la acte spurcate cu alţi călugări şi alte asemenea necuviinţe.

Ce să vă mai povestesc? Cu toate că aveam cunoştinţă de asemenea întrebări, nu m-am putut împiedica să nu fiu indignat. Eu care îi văzusem pe tovarăşii mei murind în abordajul navelor sarazine, eu care fusesem de faţă la felul cum egiptenii au făcut să se prăbuşească zidurile de la Acre, eu care cunoşteam sute de fraţi templieri morţi în apărarea adevăratei credinţe şi care aveam pe trup cicatricele ce dovedeau sângele vărsat pentru Domnul Nostru Isus Hristos; eu trebuia să răspund la întrebările murdare ale acelor dominicani, acei clerici care niciodată nu şi-au văzut sângele, decât poate atunci când, dintr-un accident, se răneau cu instrumentele folosite ca să-i pună la cazne pe alţi creştini.

Noi, călugării care i-am rezistat regelui, am negociat cu el respectul pentru persoanele noastre. Cu toate acestea, acest monarh trădător şi-a călcat din nou cuvântul, nu numai că eram supravegheaţi mai mult decât cei care s-au predat de bunăvoie, dar în vara următoare ne-au legat pe toţi în lanţuri.

Ce să vă mai spun? Dacă nu ai trăit aşa ceva, nu poţi să ştii ce simte

cineva împovărat luni de zile de fiare fără să se poată mişca, cu pielea sfâşiată de metal şi membrele umflându-i-se. Trebuie să înduri aceste lucruri. Episcopii s-au reunit la Tarragona şi i-au cerut regelui să ne elibereze din cătuşe, dar inchizitorii dominicani au solicitat, dimpotrivă, încă şi mai multă asprime faţă de noi.

Ne-au dus la Tarragona pentru un nou conciliu în care episcopii i-au cerut din nou regelui să mai slăbească asprimea cu care eram trataţi, dar după puţin timp a sosit o scrisoare a papei solicitând să ni se aplice caznele.

Am fost duşi la Lleida şi am fost supus la cazne într-o dimineaţă de noiembrie cu ceaţă deasă.

***

De data asta, n-am mai întrerupt lectura lui Luis. De data trecută eram sigură că trăirea torturii va apărea în relatarea lui Arnau. M-am mărginit să închid ochii, să respir adânc şi, stăpânindu-mi ameţeala, să ascult cu atenţie.

***

Ştiam că trebuia să rezistăm şi să nu cedăm în faţa durerii, aşa cum au făcut unii dintre fraţii noştri francezi.

***

Luis citea mai departe relatarea, fără să-şi dea seama cât eram de copleşită.

***

Au fost ore nesfârşite în care călăii luau două pauze de odihnă pe zi, în aşa fel încât fiecare călugăr avea parte de trei rânduri de cazne. Inchizitorii m-au întrebat aceleaşi obscenităţi de prima dată, doar că acum se aflau acolo şi ofiţerii regelui care voiau să ştie unde am ascuns comorile pe care ei nu le găseau. Monarh mincinos, tâlhar şi asasin! Niciunul dintre noi nu a mărturisit că ar fi nesocotit regulile, lepădându-se de Hristos Domnul Nostru, că l-ar fi adorat pe Necuratul sau că ar fi preacurvit cu fraţii noştri. Şi nici nu am recunoscut să fi ascuns vreo comoară. Mai degrabă aş fi murit, decât să fi îngăduit ca acel rege nedemn, acel papă laş şi crud, şi acei inchizitori demni de dispreţ să pună stăpânire pe ce era al nostru.

Niciunul dintre călugării catalani, aragonezi sau valencieni nu a cedat la supliciu şi toţi ne-am susţinut nevinovăţia. Unii au murit în urma unor asemenea asprimi, alţii au rămas ologi, iar Iacob al II-lea, monarhul prefăcut, ca să le facă pe plac celor care ne susţineau, a trimis atunci doftori şi leacuri. Făţarnicul!

Aproape un an mai târziu, ne-au regrupat pe toţi la Barberá şi conciliul de la Tarragona ne-a declarat nevinovaţi.

Dar Ordinul Templierilor nu mai exista; cu luni înainte, Clement al V-lea promulgase bula Vox in excelso[105]*, desfiinţând pentru totdeauna ordinul nostru, care adusese atâta faimă creştinătăţii. Pe deasupra, a interzis, sub pedeapsa cu excomunicarea, ca „cineva să se dea drept templier”. Nici templieri nu ne mai puteam numi!*

Regele ne-a acordat o pensie după funcţia noastră, mie, ca sergent, îmi

reveneau paisprezece dinari[106]*. Trebuia să locuim în case administrate de clerici care nu fuseseră templieri şi să ne păstrăm legămintele de castitate, sărăcie şi supunere. Puteam renunţa la cel de al patrulea legământ, acela de a lupta împotriva păgânilor. De fapt, nici nu mai aveam mijloacele cu care să o facem.*

Au trecut cinci ani de când am păşit pentru ultima dată pe puntea navei Na Santa Coloma şi în tot acest timp de cumplită penitenţă închideam ochii şi vedeam pânzele umflate ale corăbiei mele, cu crucea ei roşie în mijloc, luminate de soarele dimineţii, în drum spre Almeria, Granada, Tunis sau Tremacén ca să-i abordăm sau să-i scufundăm pe sarazini. Această viziune mă urmărea la rugăciunile de utrenie, când mâncam, când mă plimbam, în orice clipă. Când mi-am recăpătat libertatea, mi-a trecut prin cap să fug cu nişte călugări, să fac rost de o galeră şi să mă întorc să lupt cu păgânii; visam la aceasta şi îmi petreceam timpul făcând planuri cu alţi fraţi. Unii nu se îmbarcaseră niciodată înainte. Dar toţi doream să fim din nou de folos, să ne recăpătăm demnitatea. Eram liberi. Dar, până la urmă, nu am făcut nimic. Erau himere de om bătrân. Trecusem de-acum de patruzeci şi cinci de ani şi aveam trupul împuţinat de tortură şi de închisoare. Mă simţeam un laş şi ideea de a mă ruga până la capătul zilelor mele devenea din ce în ce mai dulce. Un călugăr m-a învăţat rudimentele artei de a picta şi pensia mi-era de ajuns pentru lemn, stuc, clei şi vopsele. Mă gândeam că aşa, desenându-i sfinţii, pentru ca poporul să se poată ruga la ei, lucrarea mea umilă şi lipsită de graţie va putea sluji mai bine Domnului.

În tot acest timp, ne ajungeau veşti că papa şi regele Iacob al II-lea se băteau, precum vulturii, pe rămăşiţele patrimoniului nostru. Regele reuşise ca în bula Ad providam Christi[107] *din acel an, prin care Pontiful le încredinţa călugărilor Ospitalieri bunurile ordinului, să fie excluse în mod expres regatele hispanice. Şi apoi a obţinut de la papă crearea ordinului de Montesa*[108] *care îi va fi credincios lui şi care moştenea proprietăţile templierilor din regatul Valenciei. În sfârşit, a acceptat predarea celorlalte bunuri rămase în Catalonia şi Aragón călugărilor Spitalului, dar tot el a rămas cu cât a putut mai mult, având scuza cheltuielilor pe care i le pricinuisem. Şi-a însuşit bani şi odoare până într-acolo, încât în unele biserici nu se putea celebra mesa din lipsă de obiecte liturgice. Tot în vistieria lui au trecut şi veniturile de pe urma proprietăţilor noastre, pe care el le-a administrat timp de zece ani, cât a durat disputa lui cu papa, pe lângă alte câteva castele strategice. Şi în sfârşit, a făcut în aşa fel încât călugării Sfântului Ioan Ospitalierul să fie cei care să ne plătească pensiile până la moartea noastră.*

Nu am putut folosi în public numele templierilor, dar nici unuia dintre noi nu i-a venit în gând să se alăture altui ordin.

Aproape la doi ani după eliberarea noastră, a venit vestea din Franţa. Acel rege mârşav, Filip, numit cel Frumos, îi trimisese, în mare grabă, pe rug pe maestrul Templului, Jacques de Molay, şi pe doi dintre subordonaţii lui.

Bătrânul şi-a recăpătat în sfârşit demnitatea pierdută, în temniţă şi sub cazne, şi a proclamat puritatea şi integritatea morală a ordinului, acuzându-i pe rege şi pe papă. A murit în flăcări, strigând nevinovăţia proprie şi pe a noastră. Se spune că acolo, la locul supliciului, i-a chemat pe regele francez şi pe Pontif în faţa judecăţii lui Dumnezeu. Şi amândoi au pierit în mod ciudat în acelaşi an.

Regele Iacob a trăit mult mai mult şi s-a dus să moară acum un an la mănăstirea de Santes Creus, aproape de aceasta din Poblet. Se povesteşte că şi-a dat duhul când se lăsa întunericul şi se aprindeau opaiţele. În registrul mortuar se spune Circa horam pulsacionis cymbali latronis[109]. *Nu înţeleg bine limba latină, dar aceea este ora penumbrei. Cea numită a tâlharului.*

Şi astfel cu justiţia finală, justiţia lui Dumnezeu, se sfârşeşte relatarea mea. Şi eu aştept să mă înfăţişez curând Lui şi mă rog să aibă milă. Şi îl mai implor să îngăduie ca în viitor, Ordinul Templierilor să revină într-un fel sau altul ca să lupte pentru lumină, pentru bine.

Şi ce să vă mai spun? La capătul drumului meu, după orgolii, îngâmfări, victorii şi înfrângeri, suferinţe şi pasiuni, am descoperit că secretul pe care l-am păstrat se află la Dumnezeu. Este ascuns în pământul pe care au călcat sfinţii şi în divinitatea Fecioarei. Fie ca Domnul Dumnezeul Nostru să-mi ierte păcatele şi să Se milostivească de sufletul meu.

PATRUZECI

Ne-am privit în tăcere; pe mine, povestea mă emoţionase. În sfârşit, Oriol a vorbit şi a făcut-o ca un expert în istorie.

— Relatarea pare autentică. E ca şi cum un adevărat călugăr templier ne-ar fi oferit mărturia lui, dar într-un limbaj modern. Se folosesc chiar şi formele de interogaţie adresate cititorului pe care Ramón Muntaner, căpetenia catalanilor şi cronicarul epopeii almogavarilor în Turcia şi Grecia, contemporan cu Arnau, le utiliza. Acele formule: „Ce pot să vă mai spun?” sau „Şi ce să vă mai spun?”

Poate că textul este o copie a unor scrieri mai vechi traduse, poate că a aşternut cineva pe hârtie o tradiţie orală. Eu înclin pentru prima variantă, există amănunte prea precise. Cunosc foarte bine această epocă istorică şi totul s-a petrecut exact cum povesteşte Arnau. Şi deşi îl zugrăveşte pe Iacob al II-lea ca pe un ticălos, adevărul e că a fost un rege foarte abil. În loc să-l înfrunte pe papă, aşa cum o făcuseră tatăl şi străbunicul lui, l-a manipulat foarte bine, reuşind ca acesta să-i atribuie Corsica şi Sardinia. S-a prefăcut că poartă război împotriva fratelui său la stăruinţele lui Clement al V-lea dar, când a câştigat, s-a retras, lăsându-l să domnească mai departe în Sicilia, unde, în mod sigur, Iacob al II-lea fusese mai înainte rege. Astfel, insula a rămas în continuare în mâinile familiei şi departe de coroana franceză. Cu el, puterea casei de Barcelona şi de Aragón s-a consolidat definitiv în Mediterana. Papa nu a putut păstra niciuna dintre posesiunile templierilor din Aragón şi Valencia; în schimb, Iacob al II-lea a tras toate foloasele! O apărare logică faţă de rivalul său francez, care a dobândit o avere de pe urma templierilor. Banii erau şi încă mai sunt elementul strategic fundamental, indispensabil pentru dotarea armatelor.

Şi în sfârşit, cu toate că Arnau îi descrie pe camarazii lui ca pe nişte eroi rezistând la tortură, este cert faptul că în Aragón s-a torturat, dar numai pentru a se salva aparenţele şi a-i face pe plac papei, care se plângea încontinuu că aici călăii nu şi-au dat toată silinţa. Tortură a fost, să nu ne lăsăm înşelaţi, dar la anumite suplicii se poate rezista, la altele, nu. Regele Iacob al II-lea era convins că totul nu e decât o născocire a lui Filip cel Frumos, care îl ţinea sechestrat pe Sfântul Părinte, dar chiar şi aşa, dorea să se aibă bine cu papa. În schimb, în Franţa, s-au aplicat cele mai cumplite forme de tortură, reuşindu-se ca mulţi să mărturisească tot ceea ce le cerea regele. „Dacă vreţi să mărturisesc că L-am ucis pe Hristos, o voi face, a spus un cavaler templier francez, dar nu pot să mai îndur.”

— Toată povestea asta e foarte frumoasă, a intervenit Luis. Dar nu oferă niciun indiciu.

— Poate că există unul, răspunse Oriol, gânditor.

— Ultima frază, nu-i aşa? am întrebat.

Luis luă din nou documentele şi căută ultima pagină.

— „Secretul pe care l-am păstrat se află la Dumnezeu. Este ascuns în pământul pe care au călcat sfinţii şi în divinitatea Fecioarei", citi el.

— Pământul pe care au călcat sfinţii! exclamă el. Sub picioarele sfinţilor şi ale Fecioarei am găsit inscripţiile ascunse.

— Da, afirmă vărul lui.

— Oriol, am intervenit; aveam o idee. Nu am expus tablourile în întregime la razele X.

— Bineînţeles că am făcut-o, răspunse el. Ai văzut radiografiile.

— Să le mai vedem o dată.

Oriol ne arătă radiografiile celor trei tablouri. Picturile se distingeau cu greutate şi eu l-am întrebat:

— E adevărat că o zonă a tabloului cu cât e mai opacă la razele X, cu atât apare mai albă?

— Da.

— Şi dacă se vede complet albă, nu înseamnă că un metal ne împiedică să vedem?

Oriol zâmbi.

— Acum înţeleg unde baţi.

— Ce e? întrebă Luis, nerăbdător.

— Simplu, am răspuns eu, radioasă. Există o parte din panoul din mijloc, pe care razele X nu au străbătut-o. Vezi o zonă complet albă pe radiografie?

— Coroana Fecioarei! exclamă Luis.

— Da, interveni Oriol. În text se spune: „Divinitatea Fecioarei". Asta trebuie să fie un indiciu. Ar fi trebuit să spună: „Sfinţenia Fecioarei", odată ce Fecioara este fiinţă omenească, nu divină. Iar în iconografia creştină sfinţenia e reprezentată printr-un cerc aurit în jurul capului, pe care îl numim aureolă sau nimb. Când a apărut pe radiografie, nu l-am remarcat, îl găseam normal. În anumite picturi din epocă, în special italiene, şi în anumite icoane greceşti, aureola nu este din stuc cu margine aurită, ci din metal; cositor aurit pe care mai întâi se gravau desene florale sau o inscripţie.

Oriol s-a dus după o cutie cu scule, în vreme ce noi contemplam coroana Fecioarei de pe tablou. Cu siguranţă, putea foarte bine să fie o piesă de cositor.

— Am fost un prost, spuse Oriol. Dacă în loc să folosim razele X, cum indica tatăl meu în testament, am fi utilizat infraroşii, am fi văzut dacă există şi un desen sau o inscripţie sub metal. Dar n-o să aşteptăm ziua de mâine ca să folosim reflectografia…

Nimeni n-a vrut să aştepte. Am răsturnat tabloul pe o masă şi cu o lamă subţire Oriol începu să verifice aureola de jur împrejur. După o clipă, ridică o margine. Era adevărat! Era făcută dintr-un metal fin şi cam elastic! Cu foarte mare grijă a desprins coroana, care a ieşit ca o piesă întreagă. Şi dedesubt, la o simplă vedere, se putea citi: „Illa Sanct Pau"[110].

— Insula San Pablo! am exclamat. Comoara e într-o grotă marină în insula San Pablo!

— Insula San Pablo? întrebă Luis. N-am auzit niciodată vorbindu-se de ea.

— E adevărat, confirmă Oriol. Nici eu.

Zâmbetul mi-a îngheţat pe buze.

***

San Pablo. O insulă necunoscută! Probabil că e foarte mică sau foarte îndepărtată. Am căutat-o, eu, în tot felul de hărţi şi de atlase, iar tovarăşii mei, întrebând pe oricine ar fi putut şti, de la proprietari de vapoare până la geografi. Când ne-am adunat pe seară, nimeni nu avea niciun indiciu despre locul unde s-ar afla o asemenea insulă.

— N-am încetat să mă gândesc la ea toată ziua, spuse Luis. Nu şi-o fi schimbat numele? Nu or fi numit templierii insulele, dată fiind condiţia lor religioasă, cu nume de sfinţi?

— Este foarte posibil, conveni Oriol.

— Pe hartă apar San Pietro şi San Antioco[111] în Sardinia, am recitat eu, privindu-mi notiţele. Mai departe, în Italia e o altă insulă San Pietro într-un mic arhipelag din marea Tireniană numit insulele Lipari, iar în golful Tarento, e una San Antico. Apoi, ar trebui să mergem în marea Adriatică sau Ionică în căutarea altor sfinţi.

— Nu, e prea departe, afirmă Oriol.

— Am căutat după nume şi în indicele unui atlas, fără să găsesc nicio insulă cu denumirea de San Pablo, Sant Pau, Sant Pol, Saint Paul, Santo Paolo[112], nici măcar folosind aceleaşi nume, dar fără sfânt. Am încheiat eu, eficientă.

— Trebuie să fie relativ apropiată de Peñiscola, spuse Oriol.

— De ce? am vrut noi să ştim.

— Datele menţionate în relatare dau indiciul, explică istoricul nostru. Arnau d'Estopinyá menţionează întrevederea călugărului Jimeno de Lenda cu regele Iacob al II-lea în Ternei la 19 noiembrie, ca moment în care s-a luat hotărârea de a ascunde comorile. Asta e o dată foarte târzie pentru o galeră. Acest tip de ambarcaţiune opera doar din mai până în octombrie. Erau nave foarte rapide, dar cu pescaj mic şi nu erau pregătite pentru o mare turbulentă şi foarte agitată. În plus, ofereau un acoperământ redus pentru echipaj; ocnaşii trăiau pe punte şi aproape goi. Ăsta a fost un element decisiv în bătălia de la Lepanto, aproape trei sute de ani mai târziu. Flota aliată creştină s-a năpustit asupra galerelor turceşti în golful Lepanto, unde se refugiaseră ca să petreacă iarna. Era începutul lui octombrie şi parte din echipajul otoman se întorsese deja acasă.

Un căpitan de galeră experimentat precum Arnau nu ar fi riscat nava şi încărcătura plecând foarte departe în acea perioadă a anului. În plus, la 5 decembrie, când regele l-a întemniţat pe maestru, Arnau revenise de mult, aşadar, a stat pe mare doar vreo zece zile cu totul. Eu aş limita căutarea pe o

rază de două zile de călătorie cu galera de la Peñiscola; această zonă include ţărmurile care îi erau mai familiare lui Arnau. Priviţi…

Se duse spre harta Mediteranei pe care o aveam întinsă pe masă şi, luând un compas, puse un vârf în Peñiscola şi îl lărgi în aşa fel încât celălalt braţ al instrumentului să ajungă la Capul d'Agde[113] şi trasă un cerc înăuntrul căruia intrau insulele Baleare şi ajungea la sud până la Mojácar[114].

— Nu cred să se fi apropiat de Capul d'Agde. O navă templieră în teritoriu francez s-ar fi aflat în primejdie, iar dinspre nord veneau frigul şi furtunile. Şi un marinar încercat ca el, bun cunoscător al navei sale, niciodată n-ar fi riscat să străbată, în acel anotimp, o zonă de Tramontana[115]. Cred că s-a dus spre răsărit sau spre miazăzi. Asta include insulele Columbretes[116], foarte aproape de Peñiscola, Balearele şi toată coastă meridională, dar nu dincolo de Guardamar, poate până la Capul Palos[117]. Începând din acel punct, era zona maură.

— Nu există o insulă cu nume de sfânt în Columbretes, nici în Baleare, nici pe coasta valenciană sau murciană, am afirmat eu. Dar, sunt nişte insuliţe înainte de a ajunge la Capul Gata[118]: San Pedro, San Andreé şi San Juan.

— Prea departe, şi nu apare sfântul nostru, spuse Oriol.

— Există un sat pe coasta catalană numit Sant Pol, iar în Alicante, Santa Pola[119], comentă Luis.

— În faţa localităţii Santa Pola există o insulă care e o bună candidată, le-am adus eu la cunoştinţă. Dar nu are nume de sfânt: apare pe hartă ca Noua Tabarca sau insula Plana.

— Ştiu ceva despre asta, spuse Oriol. Carol al III-lea, în secolul al XVIII-lea, sătul de faptul că insula era o bază permanentă a piraţilor, a făcut să se construiască un sat fortificat şi l-a repopulat cu creştini eliberaţi, de ascendenţă genoveză, captivi la algerieni, originari din insula Tabarca, o veche posesiune spaniolă în nordul Africii unde practicau pescuitul de corali. De aici vine acest nume.

— Aşadar, insula a fost un cuib de piraţi. Piraţi sarazini, nu? am întrebat. Ce se întâmpla în insulă când nu era creştină?

— Cronicile musulmane din regatul Murciei, căruia îi aparţinea această zonă înainte de Reconquistă, povestesc că nu era locuită, dar că avea un port bun de care profitau piraţii, duşmani ai Islamului.

— Între aceştia se afla şi Arnau d'Estopinyá?

— Cu siguranţă, afirmă Oriol. Regele Murciei, la mijlocul secolului al XIII-lea, îi era vasal regelui Castiliei, până când o revoltă a mahomedanilor l-a făcut pe Iacob I, bunicul iui Iacob al II-lea, să intervină ca să-i ajute pe castilieni. Zona a fost anexată definitiv de coroana aragoneză graţie unui tratat cu Castilia de la începutul secolului al XIV-lea, cu vreo doi ani înainte de căderea templierilor. Este sigur faptul că Arnau cunoştea bine insula, fie pentru a apăra de aici pământurile creştine, fie pentru a-i ataca şi prăda pe musulmani.

Am stabilit ca Oriol să revadă istoria insulelor şi să caute una care s-ar fi

putut numi Sant Pau, San Pol ori San Pablo. Prima candidată era insula Noua Tabarca.

***

În dimineaţa următoare m-a sunat pe mobil.

— Ia notă, îmi spuse el, dar fără să aştepte ca eu să-mi iau un creion. Istoricii Mas i Miralles şi Llobregat Conesa cred că numele de Santa Pola este pre-arab şi că înainte trebuie să fi fost Sant Pol, deoarece arabii schimbau toponimele la feminin. Ei îl scriau *Shant Bul,* a cărui pronunţie e cea mai asemănătoare cu Sant Pol. Numele sfântului vine de la presupusa debarcare a acestuia în Portus Ilicitanus, denumirea romană a localităţii Santa Pola, în anul 63 d.Hr., ca să evanghelizeze Spania. Din pricina vecinătăţii, insula a început să fie numită San Pablo şi, după alţi istorici, zona locuită a insulei Tabarca a apărut pentru mult timp în registrele parohiale ca satul San Pablo.

Inima mi-a tresărit.

— Acum avem indiciul, am şoptit.

PATRUZECI ŞI UNU

Am văzut-o pe înserat. Soarele lumina insula, care se alungea, aproape în paralel cu orizontul senin, şi plutea pe apele de un albastru-închis. Zidurile se ridică în partea ei dreaptă, deasupra mării, strângând între ele localitatea unde cel mai mare edificiu este o biserică având aspect de fortăreaţă. Toate construcţiile, ziduri şi acoperişuri, străluceau în lumina roşiatică a asfinţitului, într-un contrast de umbre conferind volume cubiste caselor din sat care, din perspectiva noastră, părea scos dintr-o poveste cu piraţi. Insula este de câteva ori mai lungă decât lată şi se strâmtează spre centrul ei, unde se află un port care priveşte spre nord, spre continent. În partea ei dreaptă apăreau distanţate şi cenuşii două turnuri, dintre care unul s-a dovedit a fi un far.

Eram pe coama muntelui din Santa Pola şi Luis ne-a condus până la far; priveliştea era impresionantă şi insula, scăldată în lumină, contrasta cu plaja în umbră pe care o vedeam la picioarele prăpastiei cu care se termina brusc muntele înspre mare. Dacă te apropiai de margine, te apuca ameţeala.

— Insula comorii, am gândit cu voce tare. Ce frumoasă e!

Locul mirosea a pini şi, deodată, ieşit din partea de jos a ţărmului abrupt, s-a ridicat, tăcut, un fluture cu aripi rigide, multicolore, gigantice, care a trecut plutind în aer pe deasupra capetelor noastre. Era o fată zburând cu parapanta, o urmă un băiat şi apoi altul. Ieşeau din umbrele de jos, pentru ca soarele la asfinţit să-i lumineze din plin. Era frumos.

Luis a explicat că briza mării, lovindu-se de munte, crea un curent de aer aproape vertical şi că de aceea erau în stare să se ridice destul de mult deasupra stâncilor. Nu ştiu motivul pentru care i-am identificat pe acei ucenici de îngeri cu noi trei. Ei, atârnaţi de abis cu aripi fragile de pânză, iar noi, plutind într-o aventură făcută din vorbe vechi şi istorii îndepărtate. Ţi-era frică să-i priveşti. Intuiam eu oare primejdia din peripeţiile noastre? M-a apucat dorinţa să-l îmbrăţişez pe Oriol care, la fel ca şi Luis, contempla priveliştea în tăcere. Stăteam între cei doi şi îi strângeam de talie; nu voiam să fac nicio discriminare. Ei m-au apucat de umeri şi am simţit trupurile lor calde şi acea camaraderie ca atunci când, fiind copii, ne aveam bine. Mi-am amintit cuvintele poetului Kavafis din *Itaca* şi am ştiut că trebuie să trăiesc acel moment de iluzie, de speranţă; trebuie să mă bucur de fiecare clipă a zilelor ce vor veni. Mi-am îndreptat atenţia asupra frumuseţii peisajului şi a căldurii sentimentelor mele faţă de prietenii mei şi, după ce mi-am umplut plămânii cu aer într-o încercare zadarnică de a ţine minte tot, de a păstra pentru totdeauna: lumina, prietenia, emoţia, culoarea mării, strălucirea zidurilor din insulă… am oftat.

— Oare ce ne hărăzeşte aventura asta? am spus eu.

Băieţii nu au răspuns. Poate că se întrebau acelaşi lucru.

***

Am văzut-o apropiindu-se de la prora ambarcaţiunii care făcea traseul de la Santa Pola la Noua Tabarca. Ziua era limpede, marea, calmă, iar soarele, încă jos, reverbera peste ape, în aşa fel încât insula părea că se află în mijlocul unui lac de lumină. În partea aceea, nişte colţi de stâncă precedau insula şi apoi satul apărea căţărat între ziduri, şi imediat, silueta imensă a bisericii ieşind în evidenţă peste toate. Cele patru ferestre baroce mari, situate mai sus de acoperişul oricărei alte clădiri, mi-au amintit de ambrazurile unei brigantine gata să-şi arate tunurile. Pescăruşii zburau deasupra capetelor noastre şi în apele diafane am văzut plutind o meduză de culoarea purpurei, aproape tot atât de mare cât o minge de fotbal.

Pe vapor, nu foarte plin la acea oră, călătoreau turişti care urmau să-şi petreacă ziua şi, în onoarea lor, la sosirea în port, marinarii au aruncat pâine în apă pentru ca nişte peşti frumoşi, argintii şi lacomi să apară cu sutele, bulucindu-se în jurul mâncării.

— Nu te opri pentru peşti, îmi spuse Oriol. O să ne săturăm să-i tot vedem.

Am coborât pe mal şi, îndreptându-ne spre sat, am traversat o poartă deschisă în zidul gros din piatră de calcar gălbuie şi roasă de timp. Mă simţeam ca atunci când eram mică şi vizitam atracţia piraţilor în vreunul din parcurile din Florida. În interiorul acelei porţi erau două firide, una dedicată Fecioarei, iar cealaltă având mai multe imagini sacre şi flori de plastic. Ne-am lăsat lucrurile la hotel şi ne-am grăbit să dăm o raită în inspecţie. Insula nu le era necunoscută celor doi veri, fiindcă o vizitaseră de mai multe ori, copii fiind, împreună cu familiile lor.

Noua Tabarca îşi onorează cel de al doilea nume de insula Plana. În realitate, sunt două insule, care în total se întind cam pe o mie trei sute de metri, cu câte o câmpie centrală pe fiecare din ele şi care se ridică la o medie de şapte sau opt sute de metri peste nivelul mării. Cea mai mică, situată Ia vest, este cea mai înaltă şi cea care, înconjurată de ziduri, cuprinde satul. Zidurile sunt construite în majoritatea tronsoanelor chiar deasupra stâncilor ascuţite care coboară de-a dreptul în mare. Mai jos, în partea de mijloc, istmul adăposteşte o plajă la sud, şi portul, la nord, privind spre continent. Aici, prietenii mei au apreciat schimbările: o zonă urbanizată cu rampe şi mai multe restaurante cu faţa spre plajă. În cealaltă parte a insulei celei mai mari e un turn de apărare, o construcţie contemporană cu satul, dar cu temelie romană, un far, şi în capătul cel mai îndepărtat, cimitirul. Tot acolo se află şi rămăşiţele unei vechi ferme, dar tot ce creşte cu succes în zonă în ziua de azi, în afară de buruieni, sunt nişte nopali. Am căzut de acord că, date fiind înălţarea bruscă din mare a insulei şi forma capricioasă pe care o iau stâncile, existenţa grotelor este garantată.

Explorarea noastră, din apă, a început după-amiaza. Ne-am echipat cu nişte ochelari simpli de scufundare, un tub şi nişte papuci închişi de plajă, care nu îngreunează înotul, permit mersul pe mal şi împiedică înţepăturile aricilor

de mare şi tăieturile, atunci când îţi sprijini picioarele de stâncile scufundate. Totul la fel ca atunci când eram copii, doar că pe vremea aceea foloseam sandale de plastic. Înfăţişarea noastră era asemănătoare cu aceea a atâtor turişti care vin să se bucure de fundul mării care înconjoară insula.

Am ieşit din sat prin poarta care se deschide în zidul din vest şi am dat peste un pinten, aproape legat de o insuliţă, numit al Carierei de Piatră, destul de jos ca să ascundă peşteri, şi pe care am hotărât să nu-l explorăm. După-amiază, aşa cum se întâmplă în general în această epocă din an, s-a ridicat *Ileberig*-ul[120], vântul de sud-vest care a făcut să se agite marea în partea sudică. Cu toate astea, în nordul insulei, apele erau în continuare ca în palmă şi acolo, sub întinderea zidurilor, care se înălţau pe verticală deasupra capetelor noastre, am început să înotăm.

Eram înflăcăraţi, cu o dispoziţie excelentă şi din când în când băieţii se luau la întrecere, lăsându-mă în urmă. Oriol, mai înalt şi mai subţire, câştiga, cu toate că Luis, care-şi păstrase ceva din robusteţe, părea să fie mai musculos decât vărul lui. La un moment dat, nefiind ei atenţi, privind un banc de salpe cărora le scânteiau în soare spinările argintii cu dungi aurii, am înotat ca din puşcă, pentru ca, de cum am luat distanţă, să fac haz de încetineala lor. Mă simţeam ca atunci când eram mică şi doar văzându-le trupurile bine dezvoltate de bărbaţi îmi dădeam seama de trecerea timpului.

Am parcurs vreo trei sute de metri înspre răsărit, până când am ajuns în port, şi am observat vreo două locuri unde zidurile aveau spărturi la nivelul mării şi care poate că fuseseră vechi peşteri îngropate şi pe care am hotărât să le cercetăm ulterior mai amănunţit. Despărţită de-acum de fortăreaţă, am descoperit o mică grotă fără prea multe posibilităţi şi, după ce am cercetat-o, aflându-ne în apropierea portului, am continuat traseul înotând până în spatele digului.

Următorul tronson începea cu o insuliţă şi un ţărm accidentat cu plăci de piatră înaintând în mare şi un taluz de trei sau patru metri despărţind linia de coastă de terenul plat de deasupra. Un tronson mai încolo, am găsit un arc scufundat care separă recifele de un bazin mare de piatră, cu apă caldă, deschis către ţărm. Insula ne oferea acolo un frumos peisaj submarin format din roci pline de viaţă, anemone verzi şi galbene, stele de mare roşii, arici, corali… care deodată se deschideau în avalanşă pe un fond albastru-închis sau către întinse câmpuri cu posidonia[121] oceanică verde, denumită pe insulă, în mod greşit, şi algă, deşi sunt plante complete cu rădăcină, tulpină, frunze şi fruct. Creşte pe nisipul alb, la mică distanţă de suprafaţă şi, acolo, între frunzele ei, pasc liniştiţi nenumăraţi peşti. Cârduri de *obladas*[122], salpe, dorade şi *sargos*[123] argintii. Şi de asemenea, peşti verzi şi multicolori, care se apropiau uneori, câte unul, privindu-mă curios prin sticla ochelarilor personali. Marea era liniştită şi soarele se filtra de la suprafaţă, estompând la o adâncime mai mare culorile roşii şi galbene, dar păstrându-le aproape de suprafaţă, unde înotam noi. A fost o după-amiază foarte plăcută şi, cu toate că nu am găsit nici urmă de alte peşteri, când am ajuns la aşa-numita Stâncă de

Schimbare a Gărzii, la capătul vestic al insulei, am hotărât să încheiem explorarea pentru acea zi; sufletele noastre continuau să debordeze de fericire.

***

Înainte de cină, într-un bar, am intrat în vorbă cu un bătrân pescar originar din insulă, al cărui nume, Pianelo, scotea în evidenţă istoria locului. Ne-a vorbit despre Cova del llop mari[124], situată, de fapt, la câţiva metri de locul în care ne aflam, sub fortificaţiile din sudul acelui port-cetate. Ne-a povestit legendele grotei, loc în care se refugia ultima focă solitară în prima treime a secolului al XX-lea; istorii cu piraţi, contrabandişti, pescari şi cu fecioare sechestrate care se lamentează urlând în lungile nopţi de iarnă cu vânt. Peştera, la nivelul mării, pătrunde câţiva metri în interiorul insulei şi Luis a propus să ne îndreptăm spre ea imediat a doua zi de dimineaţă. Oriol era de părere să ne continuăm explorarea sistematică, să începem cu Stânca de Schimbare a Gărzii, să înaintăm de-a lungul coastei, din sud spre vest, până când ajungeam la incinta fortificată, unde aveam să găsim *cova.* A fost rândul meu să decid. Propunerea lui Oriol a avut câştig de cauză.

Îmi amintesc de acea cină cu o deosebită afecţiune, îmi simţeam trupul obosit şi îndurerat de efort, dar am mâncat şi am băut bine, am râs mult, în ciuda sau graţie glumelor şi insinuărilor cu caracter sexual pe care mi le arunca Luis. Iar se cocoşea, se arăta amuzant de agresiv şi părea că-l nemulţumeşte pe Oriol ca posibil rival la a-mi face curte. Părea să aibă o idee foarte clară asupra orientării sexuale a vărului său. Prea clară.

Eu îl priveam pe Oriol, îi aşteptam comentariile, reacţia la prostiile vărului său, zâmbetul pe care-l afişa încontinuu privindu-mă când pe mine, când pe Luis, râsul, uneori zgomotos care-i punea în evidenţă dinţii albi. E adevărat că gesturile lui, în anumite ocazii, puteau fi interpretate ca fiind afectate, dar eu nu mă puteam împiedica să nu simt în stomac ceva foarte special atunci când privirile noastre se întâlneau zăbovind, simţind o plăcere, în explorarea ochilor celuilalt.

Am hotărât să facem o plimbare înainte de a ne culca şi Luis a spus că trebuie să urce o clipă în cameră.

M-am trezit păşind cu Oriol spre uşă şi am trecut hotărâtă pragul, scuzându-mi gândul răutăcios de a nu-l aştepta pe tovarăşul nostru cu un:

— Insula e mică, o să ne găsească el.

PATRUZECI ŞI DOI

Am mers până la zidul din nord, plimbându-ne pe străduţe mărginite cu garduri de piatră tăinuind grădini ascunse peste zidurile cărora evadau caprifoi şi iasomii parfumate, pe care lumina felinarelor le arăta în culori de scorţişoară, liliachii şi albe pe fond verde. Florile de rochiţa-rândunicii se deschideau în piaţeta bisericii şi un palmier îşi profila silueta exotică pe cerul înstelat. Era o noapte caldă de început de iulie şi insula, odată ce turiştii o părăsiseră cu ultimul vapor, se arăta intimă, primitoare, singuratică.

L-am apucat pe Oriol de mână şi inima îmi bătea cu putere din pricina îndrăznelii şi a plăcerii mele de a mi-o simţi cuprinsă de a lui, mare, caldă. Am mers în tăcere până la rondul de pe culmea zidurilor.

În faţa noastră, se întindea golful cu ape negre brăzdate de vreo barcă de pescuit şi încadrat de luminile de pe ţărm. Santa Pola în faţă, la dreapta, farul încununând muntele, şi mai în depărtare, oraşul Alicante.

Ne-am aşezat pe balustrada rondului cu care se termină fortificaţiile, la câţiva metri mai sus de locul unde valurile lovesc blând peretele cu un clipocit continuu şi domol.

Şi după câteva minute de tăcere, cu vocea scăzută, el începu să vorbească, deodată, continuând poate conversaţia noastră din noaptea de Sânziene.

— Încă mă mai doare moartea tatălui meu, abandonul lui.

— Sunt sigură că nu a vrut să te abandoneze. Poate că avea un angajament de onoare – Oriol mă privi întrebător. Poate vreo făgăduială făcută unui prieten – nu mă gândeam să-i povestesc acea viziune din care am aflat că tatăl lui era hotărât să moară ca să-şi răzbune amantul, cel puţin nu pentru moment.

— Ştii tu, am continuat eu, la tăcerea lui, jurământul templierilor, cel al legiunii sacre tebane de care mi-ai povestit…

Îmi aminteam ceea ce chiar Oriol îmi spusese. „Nu e frumos să iubeşti pe cineva atât de mult încât să-ţi dai viaţa?”

— Povestea aia nu s-a terminat, îmi spuse el după o clipă, meditativ, poate ghicindu-mi gândul. Între noi şi familia Boix încă mai poate curge sânge.

M-am înfiorat. Erau aceleaşi cuvinte ca ale lui Artur.

— Observă această pace, frumuseţea momentului, continuă el. O simt ca pe liniştea de dinaintea furtunii. Artur Boix nu va renunţa la comoară. Nu ştiu cum, dar sunt sigur că ne supraveghează.

Mâna lui continuă să o cuprindă pe a mea şi, pronunţând acele cuvinte, a strâns-o cu şi mai multă putere. Am tăcut şi, pe neaşteptate, el spuse:

— Legământul, cel al cavalerilor templieri. Ai jura cu mine?

Propunerea lui mă lăsă stupefiată şi gânditoare. Din punct de vedere istoric, era un pact între persoane de acelaşi sex. O fi insinuând Oriol că ăsta e şi cazul nostru? Nu ştiam dacă doream să-i răspund sau nu, sau cel puţin nu în

cuvinte, şi am hotărât să risc, aşa cum o doream: cu un sărut. Şi cu inima palpitând, am început să-mi apropii gura de a lui, voiam să mai simt încă o dată gustul mării, al adolescenţei.

— Aşadar, aici eraţi!

Din sutele de ocazii în care l-am urât pe Luis, fără îndoială că asta le-a întrecut pe toate. E talentul lui să deranjeze şi pe care este în stare să-l exercite chiar şi atunci când nu şi-o propune. Era acolo, la capătul rondului, apropiindu-se de noi, dar încă departe ca să aprecieze poziţia noastră în umbră.

Distanţa faţă de Oriol, care se micşora cu câteva secunde în urmă, s-a mărit brusc şi i-am lăsat mâna. Nu credeam ca Luis să-şi fi dat seama de ceva şi nu voiam să-i dau apă la moară pentru glumele lui necugetate.

***

După ce puţin mai târziu ne-am retras în camerele noastre, eu încă mai simţeam căldura mâinii lui Oriol într-a mea şi mai tânjeam după acel sărut neîmplinit. Oftam din pricina asta, sprijinită de pervazul ferestrei care dădea spre sud, spre întinsa mare, contemplând luminile îndepărtate ale vreunui vapor, când am auzit câteva ciocănituri discrete în uşă. Inima mi-a sărit din piept.

Mi-am spus că e Oriol, că şi el a simţit la fel ca mine şi că apariţia vărului lui l-a deranjat la fel ca şi pe mine. M-am dus alergând la uşă şi, când am deschis-o, m-am aflat în faţă cu Luis. Zâmbea pe jumătate şugubăţ, pe jumătate seducător.

— Îţi ţin o clipă de urât? se oferi el.

— Să te ia naiba! Cretinule! i-am aruncat eu, închizând uşa cu toată puterea ca să i-o trântesc în nas. Chiar o fi crezut tâmpitul ăsta propriile bancuri?

Indignare, frustrare, zbucium, nu ştiu cum să exprim tot ce simţeam în acel moment, dar mânia se risipi curând. Eram tulburată, doream acel sărut şi eram sigură că Oriol l-ar fi acceptat cu încântare. Mi-o spunea ceva din interior. Nu, nu puteam să mă împac cu acest eşec. Mi-am privit inelele. Diamantul sclipea nevinovat, pur, amintindu-mi de obligaţia faţă de Mike, iar cel roşu rubiniu strălucea acum ironic, plin de pasiune. Mi-am scos amândouă inelele, le-am pus pe noptieră şi le-am acoperit mânioasă cu perna. Nu voiam să le văd.

M-am gândit la mama şi la povestea ei cu Enric. Cel puţin, ea a avut curajul să încerce. A ieşit prost, dar nu a fost vina ei. Oi fi eu o laşă?

Am deschis uşa şi am ieşit cu grijă pe culoar, nu era nici urmă de Luis. Şi m-am oprit în faţa uşii lui Oriol cu nodurile degetelor ridicate ca să ciocănesc. Şi în această postură am rămas nemişcată, ca năucită. Ce-i voi spune? „Îţi ţin o clipă de urât, aşa cum mi-a propus vărul lui mie? Îmi datorezi un sărut?" Mi-am dat seama că asta era ceea ce Maria del Mar încercase să împiedice în ultimii paisprezece ani. Brusc, mi s-a făcut frică. Ce-o să creadă Oriol? O fi într-adevăr *gay* şi o să mă respingă? Sau, chiar şi mai rău, mă va accepta cum

o făcuse Enric cu mama? Dar Mike?

Mi-e ruşine să mărturisesc că am bătut în retragere spre camera mea. M-am gândit la mama. Era nevoie de curaj ca să faci aşa ceva! Mai ales dacă simţi ceva pentru cealaltă persoană şi te temi să nu strici totul. În acea noapte am plâns în pernă din pricina laşităţii mele, cu cele două inele închise în sertarul noptierei.

***

A doua zi se anunţa strălucitoare şi fără nori, cu o mare liniştită şi, deschizând fereastra, proasta mea dispoziţie de peste noapte îşi luă zborul prin ea. Am hotărât să mă bucur de această zi şi după un mic dejun copios, plin de râsete, nu lipsite de priviri încărcate cu intenţii, toţi trei debordam de veselie.

Dimineaţa a fost continuarea după-amiezii de neuitat din ziua anterioară. Un soare care îţi mângâia pielea chiar şi sub apă, luminând câmpurile de posidonia verde pe nisipurile albe în contrast cu pereţii de piatră coborând aproape vertical în adâncurile cu fundul invizibil, cu sute de peşti plutind la adâncimi diferite, în surprinzătoare transparenţe de albastru din ce în ce mai închis. Şi gustul de sare în gură amintindu-mi de savoarea primului sărut. Era o Mediterană prietenoasă şi afectuoasă care mă purta îndărăt, în frumoasele zile de vară ale copilăriei mele.

În afară de plăcerea mării, explorarea porţiunii dintre extremitatea estică a insulei Tabarca şi plajă nu a adus nicio descoperire. Dar în zona de la sud-vest, sub nişte enorme stânci pe care sunt aşezate zidurile satului, ne aştepta o surpriză. Acolo unde speram să găsim Cova del llop mari, nu am găsit o grotă, ci două, despărţite printr-un golfuleţ. Erau asemănătoare, cu toate că una era mai adâncă decât cealaltă. Se intra înot şi fundul era mai jos în primii metri, ca să se ridice apoi deasupra nivelului apei, oferind un sol stâncos acoperit pe anumite porţiuni cu pietre. În amândouă se ajungea repede la o zonă unde nişte stânci mari închideau capătul peşterii. Eram pregătiţi cu lanterne, dar explorarea grotelor nu a oferit niciun rezultat care să ne dea speranţe.

În zilele următoare am cercetat conştiincios toate peşterile, chiar săpând cu unelte pe fundul de nisip sau de pietricele de deasupra suprafeţei mării. Buna noastră dispoziţie suferea o deteriorare progresivă pe măsură ce se pierdeau speranţele de a găsi ceva, râsetele încetară şi puţin câte puţin, pe lângă descurajare, a apărut oboseala, dezamăgirea. Rezistam, dar în sfârşit am ajuns la dureroasa concluzie că acela e sfârşitul aventurii noastre.

PATRUZECI ŞI TREI

La întoarcere, Oriol a vrut să oprească în Peñiscola, ca să vizităm baza maritimă a templierilor, de unde Arnau d'Estopinyá pornea să-i pedepsească pe păgâni.

— Poate vom găsi vreo pistă, a argumentat el, ca să ne convingă.

Adevărul e că n-aveam chef de vizite turistice, eram cu moralul la pământ. Basmul cu comori şi cu piraţi s-a spulberat odată cu un ultim tur al insulei, fără ca nimic nou să ne atragă atenţia în niciuna dintre peşterile găsite înainte şi pe care le-am explorat din nou la milimetru. Niciun indiciu care să ne permită să presupunem că Arnau ar fi ascuns aici legendara lui comoară. Nici nu am putut stabili locul vreunei alte grote necercetate încă. Am fost meticuloşi, ne-am oprit la fiecare crăpătură, am mişcat pietrele din loc, am săpat în nisip. Şi, nimic. Era ca atunci când, copii fiind, ne jucam cu baloane mari şi frumoase de săpun, dintr-acelea care formează un curcubeu pe suprafaţa lor şi care, spărgându-se dintr-odată, ne lăsau cu o expresie de dezamăgire pe chipul ud.

— Aici n-am găsit nimic, spuse Luis, abătut. Să ne întoarcem cât mai curând la Barcelona.

Eu eram de acord, dar, încă o dată, l-am susţinut pe Oriol. Avea el întotdeauna dreptate sau voiam eu să-i fac pe plac? Răspunsul era evident.

Am străbătut zona veche a satului şi fortăreaţa. Oriol emana o surprinzătoare energie şi bună dispoziţie, în vreme ce Luis şi cu mine de abia ne târam picioarele de cât de deprimaţi eram. Am văzut castelul papei Luna[125], schismaticul, instalat aici la vreo două sute de ani după Arnau al nostru şi după bătrânul comandor Pere de Sant Just, care a predat fortăreaţa, portul şi satul trupelor lui Iacob al II-lea, fără să opună nicio rezistenţă, la 12 decembrie 1307. S-a construit mult de atunci, după vremea templierilor, dar încă se mai pot identifica elemente arhitectonice din secolul al XIII-lea, aceleaşi pietre pe care le-a văzut Arnau d'Estopinyá, dacă o fi existat vreodată un asemenea personaj.

Apoi, Oriol a propus să privim ansamblul monumental de pe plajă, iar Luis, prost dispus, şi eu, obosită, l-am urmat. Acolo, la malul mării, văzând fortăreaţa în depărtare, Oriol a spus:

— Cred că am găsit peştera.

— Ceee? am răspuns noi într-un glas.

— O avem. Zâmbea satisfăcut, văzându-ne chipurile.

— Dar n-am găsit nimic! am exclamat eu.

— Ba da. Am găsit. Zâmbi şi mai tare. Era încântat.

— Am găsit, ce? După tonul agresiv al lui Luis, gândul lui era vădit: vărul lui îşi bătea joc de noi.

— O pistă. O pistă importantă.

— Ce pistă?

— Pietrele.

— Hai, Oriol! Luis începuse să se supere. Am văzut milioane de pietre. Am mâinile zdrelite de cât le-am mişcat din loc.

— Da, dar puţine din granit sau marmură.

— Granit sau marmură? am întrebat, încercând să obţin mai multe informaţii.

— Pietre rotunjite. Ca nişte bolovani de trei-patru kilograme.

— Am văzut munţi de pietre rotunjite, am răspuns.

— Dar trebuie să fie de granit sau marmură, repetă Oriol.

— N-am observat. E bine? sări Luis cu gura. Unde vrei să ajungi?

— Pietre rotunjite de granit sau de marmură într-o insulă unde nu există acest tip de rocă. Asta vă spune ceva?

— Că nu se potriveşte, am răspuns. Că nu are nicio noimă.

— Le-or fi adus curenţii, se aventură Luis.

— Tu crezi că nişte curenţi coboară pietre pe fundul mării şi le ridică din nou?

— Poate.

— Nu. Aceste pietre au fost aduse de mâna omului şi astupă intrarea unei peşteri scufundate.

Luis şi cu mine ne-am privit uluiţi.

— Da, şi au o formă rotunjită pentru că au fost proiectile, continuă Oriol. Proiectile de catapultă care serveau şi ca lest pentru galere.

Şi rămase tăcut, observându-ne.

— Hai, dă-i drumul odată! se impacientă Luis.

— Bine. Ascultaţi-mi teoria. În partea de sud a insulei, înspre răsărit, în faţa unui mai abrupt şi scufundată la un metru şi jumătate de suprafaţa mării la reflux, e o grămadă de bolovani foarte asemănători între ei. Sunt de mărime apropiată şi aparţin unor minerale care nu se găsesc în Tabarca. În acea zonă se află doar roci metamorfice de culoare verzui-închis şi câteva, în ocru; în insulă s-a extras în trecut acest mineral. Mi-au atras atenţia la primul nostru tur şi am verificat în cele următoare. Pietrele la care mă refer eu au fost aduse de oameni. Cine ar aduce aceşti bolovani atât de asemănători ca formă şi cu o compoziţie atât de diferită? E logic să te gândeşti că nu au fost căraţi *ex professo,* ci mai degrabă cineva care îi folosea în mod obişnuit a hotărât să se debaraseze de ei dintr-o nevoie precisă. Am ajuns la concluzia că trebuie să fi fost o galeră; îi foloseau ca lest şi ca proiectile.

— Explică-mi cum e cu proiectilele, a vrut să ştie Luis.

— Galerele aveau un echipament reglementat, depinzând de mărimea lor. Inventarele scrise care au ajuns până la noi sunt foarte riguroase, atâtea vâsle, timone de schimb, coifuri, platoşe, lănci, arbalete, arcuri, săgeţi, maşinării de război şi… proiectile pentru acestea. La sfârşitul secolului al XIII-lea, galerele veneţiene erau echipate deja cu artilerie, dar cel mai probabil este că pe *Na*

Santa Coloma a lui Arnau d'Estopinyá încă se mai foloseau bătrânele catapulte. Şi acestea lansau pietre rotunjite, ca să spargă navele inamice, şi urcioare cu naftă aprinsă, ca să le incendieze. Dar nu contează, chiar dacă Arnau folosea artileria, în acea epocă, tunurile trăgeau cu pietre. Simplu ca bună ziua.

Dacă vrei să ascunzi o peşteră care se deschide aproape de suprafaţa mării într-un mic sifon, cum trebuie să fie în acest caz, mişti nişte pietre mari, ca să le împiedici pe cele mai mici să o ia spre fundul mării, şi acoperi totul cu proiectile care îţi servesc drept lest în cală. În felul ăsta, ascunzi intrarea în peşteră, dar poţi s-o deschizi oricând dând la o parte aceşti bolovani cu o mărime uşor de mânuit. Cum vi se pare?

— De necrezut! am exclamat, impresionată. Aşadar, încă ar mai putea exista comoara?

— Sigur că da.

— Şi cum de-ai aşteptat atâta timp ca să ne spui asta? Deşi vocea lui Luis lăsa să se ghicească înflăcărarea, acesta părea plin de resentimente.

— Pentru că mă tem de Boix şi de oamenii lui. Am fost atent tot timpul călătoriei şi nu am văzut nimic şi pe nimeni ciudat, dar sunt sigur că suntem supravegheaţi. Artur Boix n-o să se dea bătut şi m-am gândit că ar fi mai bine ca ei să creadă că ne retragem dezamăgiţi. Mă miră faptul că nu am observat nimic, dar sunt convins că ştie tot ce facem. Mi-e teamă chiar că am microfoane în maşină şi, de aceea, am vrut să vorbim aici, pe plajă, şi o să vă rog să nu mai discutăm despre asta nici în automobil, nici acasă.

— Dar mai devreme sau mai târziu va trebui să ne întoarcem la Tabarca, am afirmat eu.

— Mai devreme, răspunse Oriol. De vreo două zile mă gândesc la pasul următor. Şi planul este ăsta: mâine vom continua să ducem o viaţă normală, prefăcându-ne că ne-am reluat activităţile zilnice. Poimâine, tu, Cristina, vei închiria o maşină şi vei pleca în chip de turistă pe Costa Brava. Iar tu, Luis, pleci la Madrid în călătorie de afaceri. Ne vom asigura că derutăm pe oricine ar putea să ne urmărească. Bagajele voastre trebuie să fie cât mai reduse cu putinţă, un sac de mână sau cam aşa ceva. Eu voi merge, făcând mai multe ocoluri, la Salou, unde un prieten îmi va împrumuta un iaht de patruzeci de picioare[126], echipat cu o barcă pneumatică cu motor, şi cu ea mă voi îndrepta spre Valencia. Acolo o voi lua pe Cristina din portul de agrement. Îţi sugerez să laşi maşina închiriată parcată cu cheile ascunse înăuntru, aproape de gara unuia dintre satele pe care le vizitezi; te dai jos la Barcelona, faci legătura cu calea ferată a aeroportului şi chiar acolo cumperi un bilet pentru Valencia, folosind cartea de îmbarcare în ultimul minut, aşa că nimeni nu va şti care îţi este destinaţia până o să fie prea târziu ca să te urmărească. Pe Luis îl voi lua din portul Altea. Propun să foloseşti aceeaşi tactică a Cristinei de două ori, o dată pentru zborul de la Barcelona la Madrid, şi a doua oară, de la Madrid la Alicante. Dacă vă urmăreşte cineva şi, doar în caz de urgenţă, sunaţi-mă pe telefonul mobil ca să ne modificăm planurile. Dacă nu sunaţi, înseamnă că

totul merge bine. Pe iaht, va fi echipament de scufundare ca să ne uşureze munca sub apă.

— Nu exagerezi cu atâtea precauţii? am întrebat.

Oriol îşi aţinti asupra mea ochii migdalaţi albaştri ca marea. Era o privire adâncă şi am simţit că mă înfior. Cum putea bărbatul ăsta să mă tulbure chiar şi numai cu privirea?

— Tu îl cunoşti doar.

El ştia că aşa e şi am răspuns doar cu o uşoară înclinare a capului.

— Nu. Nu-l cunoşti, continuă el. Nu-l cunoşti cu adevărat. Este deştept, este crud, este un delincvent, crede că noi, familia Bonaplata, avem o datorie faţă de ei şi vrea să-şi ia revanşa. Nu va renunţa, nu se va da bătut.

Mi-au revenit în minte cuvintele lui Artur în legătură cu datoria de sânge, dar am rămas tăcută în continuare.

— E un tip periculos, foarte periculos şi e de prisos orice strădanie să-l ţii departe, continuă Oriol.

***

Artur Boix, acel om periculos după părerea lui Oriol, îmi făcea curte. Şi era un bărbat bine făcut şi foarte ispititor. Poate nu pentru mine, care eram logodită, acolo, la New York, dar cu siguranţă pentru aproape toate femeile. Şi el o ştia.

Observasem asta încă de la întâlnirile anterioare. Îşi scotea la bătaie toată frumuseţea, aerul monden şi educaţia aleasă pentru ca elogiile lui să-ţi cadă şi mai bine. Cu el, te simţeai ca o regină.

Şi aşa a fost prima parte a prânzului la care m-a invitat chiar a doua zi după întoarcerea noastră de la Tabarca. De parcă m-ar fi aşteptat. Fără să-l menţionăm, amândoi ne aminteam acel sărut de rămas-bun pe care mi l-a dat şi pe care eu l-am acceptat, surprinsă, înainte de a intra, pe furiş şi pe uşa din spate, în biserica Sfânta Ana.

Trebuie să mărturisesc că la desert simţeam deja o anume atracţie faţă de el. Acest tip este un seducător profesionist. Nu dă bine să spun asta şi la acea oră trebuiau să-mi fie foarte clare sentimentele, dar de la sosirea mea la Barcelona nu am putut evita să nu mă las purtată de evenimente, trăind cu toată intensitatea ciudata viaţă care mă aştepta aici, fără să-mi lase timp să mă gândesc prea mult.

Eu eram o femeie logodită şi serioasă, doar că împrejurările mă puseseră faţă în faţă cu prima şi, pentru multă vreme, singura mea iubire, deşi lipsisem atâta timp. Şi mă tulbura să fiu în preajma lui Oriol. Nu numai că totul era destul de complicat, dar acum îmi dădea târcoale şi acest alt seducător, în stare să apese pe toate butoanele ca să trezească afecţiunea unei femei. Astea erau gândurile care mă munceau atunci când Artur a întins mâna căutând-o pe a mea şi, prinzând-o, mi-a sărutat-o. Asta a pus capăt meditaţiei mele. Am închis ochii, am oftat şi mi-am spus: dacă, în ultima vreme, capacitatea mea de a-mi stăpâni sentimentele se dereglase, mai puteam încă să aştept câteva zile în plus ca să se îndrepte totul.

— Cum merge căutarea comorii la Tabarca? Acea întrebare neaşteptată m-a alarmat. Curtezanul meu avea un interes pecuniar.

— De unde ştii că am fost la Tabarca?

— Ştiu. Zâmbea. Am grijă de afacerile mele. Parte din această comoară îmi aparţine.

— Ne-ai supravegheat?

Artur ridică din umeri şi-mi trimise unul dintre fascinantele lui zâmbete. Ca un copil pe care-l prinzi cu o şmecherie măruntă.

— Atunci, ştii bine că n-am găsit nici cea mai neînsemnată urmă, am minţit eu.

— Aşa se pare. Dar sunt decepţionat, eu îmi pusesem toate speranţele în tine.

— În mine?

— Da, fireşte. Suntem asociaţi. Mi-a luat din nou mâna. Şi putem fi mai mult decât atât, dacă ai vrea. Mie îmi revin două treimi din comoară, ca moştenitor legitim al celor două panouri pe care Enric le-a furat de la familia mea. Cealaltă treime este a voastră, dar încăpăţânatul ăla de Oriol n-a vrut niciodată să negocieze cu mine. E la fel ca tatăl lui.

L-am observat ca să văd dacă afirma asta cu rea intenţie, dar nici în tonul, nici în gestul lui nu am simţit vreo ironie.

— Hai să ajungem la un acord tu şi cu mine, spuse el. Dacă facem echipă împreună, sunt dispus să-ţi cedez din partea ce mi se cuvine. Le-aş da ceva şi celorlalţi doi, numai să mă lase în pace.

— Asta e foarte bine, am răspuns. Dar nu e nimic de negociat. Comoara nu există. Luasem hotărârea să-l mint, Artur îmi plăcea, dar nu voiam să-l trădez pe Oriol. Poate că negustorul de antichităţi avea dreptate, poate că ar trebui să ajungem la un acord. Va trebui să vorbim despre asta.

— Şi acum, ce-ai de gând să faci? mă întrebă el.

— O să profit de ocazie ca să vizitez câteva zile Costa Brava. Plec mâine.

— Singură?

— Da.

— Te însoţesc.

L-am observat din nou. Voia să mă seducă sau bănuia că aceea nu era adevărata mea destinaţie?

— Nu, Artur. O să te văd la întoarcerea mea.

Când am ieşit din restaurant, m-a invitat să merg la el acasă. Mărturisesc că am şovăit câteva secunde înainte de a refuza. Aveam două motive serioase. Ceilalţi doi bărbaţi. Dar intrasem într-o mare încurcătură.

PATRUZECI ŞI PATRU

De data asta, insula ne-a apărut dinspre răsărit. Navigam din portul Altea, de unde l-am luat pe Luis, şi în ale cărui ape protectoare petrecuserăm prima noapte. Era un iaht mare, cu un pat lat sub proră, pe care cei doi veri, galanţi, mi l-au cedat. Un pat enorm. Ei au dormit în anticameră, un salon mare care cuprindea bucătăria şi două paturi pliante. Oriol ne-a trezit în zori şi, cu o îndemânare care m-a surprins, chiar şi după ce am aflat că are brevet de comandant de navă, a făcut toate manevrele precise ca să ridice ancora şi peste câteva minute navigam spre sud.

Când am zărit în depărtare culoarea ei pământie, luminată de soarele venind din spatele nostru, inima a început să-mi bată mai tare. Acolo era, din nou, insula comorii. Şi acum, vom reuşi!

Am aruncat ancora pe latura din sud-est, sonarul iahtului arăta şapte metri adâncime, iar ţărmul era la vreo douăzeci şi cinci. Acolo, în faţă, se găsea locul unde proiectilele de catapultă de pe galera lui Arnau ascundeau comoara.

— Va fi mai bine să folosim costume, ciorapi şi mănuşi de neopren. Ne vor proteja de lovituri, de zgârieturi şi de frig, ne informă Oriol. Labele, dimpotrivă, vor fi neplăcute pentru picioare. Vom folosi sandale de plastic peste ciorapii de neopren, pentru o mai bună protecţie împotriva stâncilor.

Am început munca entuziasmaţi. Marea era ca-n palmă, iar patul de roci, aşa cum a spus Oriol, rotunjite şi de mărimi asemănătoare, se întindea la picioarele unei stânci ridicate aproape vertical cam cinci metri deasupra mării. Primul lucru pe care Luis şi cu mine l-am făcut, după ce am sărit din iaht şi am ajuns înot pe mal, a fost să constatăm compoziţia diferită a acelor bucăţi de piatră şi care, într-adevăr, erau unele de granit şi bazalt, altele păreau de marmură sau cuarţ, dar erau şi unele din rocă vulcanică verzuie sau din calcar ocru, originare din acea parte a insulei. Chiar dacă nu ne-am îndoit de spusele lui Oriol, ne-a umplut de satisfacţie să ne convingem că aşa era.

Aveam nişte vecini simpatici, uneori zgomotoşi; pe ţărmul abrupt, destul de sus, peste capetele noastre, îşi aveau cuiburile nişte furtunari cu pieptul alb care veneau şi se duceau într-un neîncetat zbor de pescuit.

La reflux, bolovanii erau la vreo cincizeci de centimetri adâncime, iar la flux, la aproape un metru. Am început să îndepărtăm rocile către un povârniş situat la mică distanţă spre largul mării; depozitându-le acolo, ne asiguram că valurile mici nu le vor aduce înapoi în acelaşi loc. Graniţa dintre fundul cu bolovani rotunjiţi şi zona cu o adâncime mai mare era formată de un mic recif de roci mai mari care, aşa cum bănuiam, putuseră foarte bine să fie transportate de mâna omului.

La început, ne-am aşezat la marginea recifului şi era uşor să aruncăm

pietrele de cealaltă parte, în special atunci când apa era mică şi nu era nevoie să respirăm prin tub, dar când a trebuit să mişcăm pietrele la o distanţă mai mare, era foarte incomod să păşeşti pe acei bolovani şi am hotărât să facem un lanţ. Unul lua piatra, o trecea celuilalt, iar al treilea o arunca pe deasupra barierei. În curând, braţele şi şalele noastre au început să se resimtă şi ne-am dat seama că munca asta ne va lua câteva zile. Luam pauze dese, iar în timpul refluxului, ne odihneam câteva ore.

***

Oriol era într-o veşnică alertă şi ne-a molipsit şi pe noi, ceilalţi, cu neliniştea lui.

— Nu cred că pe Artur poţi să-l înşeli atât de uşor, repeta el. Ar putea apărea în orice clipă. Şi dacă o face, lucrurile ar putea lua o întorsătură urâtă.

Aşa că priveam cu suspiciune orice ambarcaţiune care s-ar fi apropiat, dar, din fericire, zona aceea nu era una de ancorare autorizată. Toată lumea mergea la plaja din sud, situată cam la patru sute de metri la vest de locul unde ne aflam noi, trecând de o insulă mică şi de o insuliţă. De acolo, cu ajutorul unei bărci pneumatice sau, câteodată, înot, turiştii se apropie de restaurantele de pe plajă sau de sat.

Precum o nevastă necredincioasă soţului ei, mă simţeam vinovată că nu i-am povestit lui Oriol întâlnirea mea cu negustorul de antichităţi la întoarcerea noastră la Barcelona. „Absurd, mă gândeam eu. Nu e nimic serios cu niciunul din ei şi, dacă ar fi să mă simt vinovată faţă de cineva, acela ar fi Mike.”

La amiază, am mutat iahtul până în zona plajei şi, precum trei turişti oarecare, am coborât barca pneumatică şi am fost să mâncăm o gustoasă specialitate a insulei Tabarca într-unul din restaurante.

— Nu trebuie să dăm uitării plăcerile, să nu lăsăm ca munca excesivă să ne strice aventura, îi atrăgea atenţia Luis lui Oriol la masă, atunci când s-a iscat controversa din pricina cererii unui al doilea urcior cu *sangria.* Aminteşte-ţi filosofia tatălui tău. Trebuie să te bucuri de viaţă pe drum. Când ajungi, nu mai e loc pentru multă desfătare. Obiectivul este aventura; comoara, doar o chestiune de noroc.

— Ai dreptate, recunoscu Oriol. Dar sunt neliniştit din pricina lui Artur, mi-e teamă să nu se prezinte pe neaşteptate şi nu voi fi liniştit până nu vom putea intra în peştera aia.

Ca spectatoare, mi se părea mai mult decât curioasă schimbarea rolurilor între cei doi veri. *Okupa,* rebelul împotriva sistemului, era preocupat de obiective materiale, iar capitalistul, prozaicul, sclavul banilor se îndeletnicea cu trăirea clipei, când avea o avere la îndemână. Om trăi şi om vedea.

***

În zorii celei de a treia zile a început să sufle *mestral*-ul[127], vântul din nord-vest, dar cum eram acostaţi în sud-est, corpul insulei ne apăra şi am putut să ne continuăm munca fără prea multe inconveniente. Rămăsese destupată o intrare în stâncă, prezentând o trecere spre centrul insulei, la vreo şaizeci de centimetri sub nivelul apei la reflux. Dar încă mai rămâneau multe

pietre de îndepărtat. Trecându-ne bolovanii din mână în mână, făceam cu rândul şi ne schimbam între noi ca să evităm oboseala pricinuită de aceeaşi poziţie, dar după ce făcusem să coboare nivelul fundului, munca era şi mai dificilă şi trebuia să ne spetim, tot timpul, cu tub şi ochelari.

În acea după-amiază am muncit mai mult ca niciodată, tunelul se deschidea puţin câte puţin înaintea ochilor noştri şi, cu toată extenuarea, emoţia ne-a făcut să îndepărtăm în continuare pietrele de la intrare. Între timp, vântul îşi schimbase direcţia devenind un *llevant* care, bătând dinspre răsărit, ridica valuri ce se spărgeau de stânca de la suprafaţă. În sfârşit, nu am avut încotro şi am folosit vesta, butelia cu aer şi o lanternă ca să vedem înăuntrul cavităţii.

Când soarele s-a ascuns, tunelul părea de-acum accesibil, dar am hotărât să intrăm în dimineaţa următoare. Eram prea obosiţi ca să ne încheiem aventura în noaptea aceea şi valurile izbeau cu prea multă forţă în stâncă. Era primejdios cu atât mai mult, cu cât eram sleiţi de puteri.

— Se spune că *llevant-ul* suflă de obicei vreme de trei zile, ne informă Oriol. Iar timpul se va strica şi mai tare. Vom avea o noapte agitată. Ar fi mai prudent să ne refugiem în port.

Nu am vrut. Să avem comoara la îndemână şi să o abandonăm era prea mult pentru noi.

Se anunţau valuri cu o forţă de două-trei noduri, incomode, dar nu periculoase. Oriol a hotărât să îndepărteze iahtul de ţărm încă zece metri şi am ancorat la o adâncime de unsprezece metri. Am luat o doză dublă de medicamente împotriva răului de mare şi duşul a însemnat o adevărată provocare. Apa se ducea dintr-o parte în alta după cum se clătina vasul; trebuia să mă iau după ea şi era o victorie să o fac să-mi nimerească trupul. Am rezolvat cina cu nişte sandviciuri, fără să mai stăm prea mult de vorbă. Marea te secătuieşte şi, cu atât mai mult, dacă e agitată. Dacă în nopţile anterioare cădeam răpuşi pe paturile pliante, cu atât mai abitir acum.

***

Dar nu mă puteam împiedica să nu mă gândesc că ziua următoare avea să fie ziua cea mare, ziua mult visată. Ziua comorii. Am adormit rugându-mă să se potolească vântul, să scadă valurile şi să putem intra. Dar eram neliniştită. Era emoţia sau o presimţire? Ceva urma să se întâmple.

În timpul nopţii, s-a auzit o lovitură puternică. Somnul meu probabil că era superficial, neliniştit, şi m-am sculat dintr-o săritură. Am căutat lumina ca să mă orientez şi am constatat că se mişca totul şi mai mult decât atunci când m-am culcat. Ce se întâmpla? Ne loviserăm de ceva? Înainte de a ne fi culcat, am verificat ancora şi, după smuciturile pe care le simţeam, nu credeam să se fi desprins, nu puteam fi în derivă. Nu se auzea nimic în anticameră şi m-am gândit că trebuie să cercetez ce se întâmplă. Am tras în lături uşiţa glisantă care mă despărţea de salonaş şi, aprinzând lumina, am dat peste Luis întins pe jos, încercând să-şi dea seama unde se află. Căzuse din pat la o legănare a vasului şi în expresia lui somnoroasă şi buimacă l-am văzut pe grăsunul din

copilăria mea. Nici măcar hohotele mele de râs nu au reuşit să-l trezească pe Oriol.

PATRUZECI ŞI CINCI

Vântul *llevant* continua să sufle, cu toate că îşi schimbase uşor direcţia spre sud şi a adus zori de zi fără ceţuri, cu un soare care a apărut aproape pe neaşteptate, ridicându-se deasupra orizontului, între mare şi cer.

Am privit spre insulă, valurile loveau neobosite ţărmul stâncos, nu erau foarte mari, dar periculoase, şi mi-am spus, decepţionată, că în acele condiţii nu vom putea ajunge la peşteră. Furtunarii de pe stânca ieşită la suprafaţă se treziseră deja şi zburau contra vântului, luându-se la întrecere cu pescăruşii în căutarea hranei.

M-a uimit să văd turişti în acea parte a insulei la o oră atât de matinală. În zilele cât am lucrat acolo, cu toate că începuse de-acum sezonul, nu am văzut pe nimeni; ne aflam într-un loc departe de sat şi de plajă şi, de aceea, puţin frecventat. Dar n-am acordat prea multă importanţă acestui fapt.

M-am dus la baie şi, în timp ce stăteam pe toaletă, m-am hotărât să iau o altă pastilă împotriva ameţelii şi să mă întorc în pat. Nu ştiu din ce motiv mi-a venit să mă uit din nou afară. Două iahturi de o mărime asemănătoare cu ambarcaţiunea noastră veneau direct spre noi, cu o viteză care le făcea să sară peste valuri. Nu mi-am dat seama ce se întâmplă până nu l-am recunoscut pe unul dintre membrii echipajului: era Artur.

— Ne atacă! le-am strigat celor doi care dormeau. E Artur!

Verii au reacţionat cu întârziere, iar ceilalţi soseau in mare grabă. Făceau manevrele cu îndemânare şi iahtul lui Artur lovi, nu prea tare, în pupa noastră.

Deodată, Oriol păru să înţeleagă ce se întâmpla şi, ridicându-se dintr-o săritură, ca şi cum ar fi trăit totul în vis de mai multe ori înainte, fără a se opri ca să se gândească, fără nicio ezitare, apucă o cange şi, ieşind pe punte, începu s-o folosească precum o măciucă, pentru ca să împiedice abordajul oamenilor negustorului de antichităţi. I-a tras unuia în cap cu atâta sete, încât bărbatul căzu în apă. Dar el stătea la pupă şi nu a putut să împiedice ca vreo doi indivizi de pe celălalt iaht să nu sară la prora noastră. Eram pierduţi.

— Chemaţi poliţia! ceru Oriol.

M-am repezit la radio, dar Luis, care îl lăsase singur pe vărul lui în încăierare, mă trase de braţ, făcându-mă să cobor de pe punte.

— Las-o baltă! îmi spuse el. Dacă vine poliţia, rămânem fără comoară. E mai bine să negociem cu ei.

— Să negociem? am repetat eu, surprinsă. Cum poţi…? N-am terminat fraza, unul dintre bătăuşii lui Artur dăduse ocol cabinei pe la tribord şi îl hărţuia pe Oriol din spate.

— În spate!

L-am avertizat, iar el se întoarse iute făcând roată cu cangea, dar tipul se aruncase deja asupra lui şi a putut să pareze lovitura cu braţele. Artur şi

celălalt bărbat săreau chiar în spatele lui Oriol care, întorcându-se şi văzându-l acolo pe duşmanul lui, fără să ezite nicio clipă, îi trase un pumn în gură. M-a surprins. *Okupa* părea să cunoască artele marţiale. Pentru un pacifist, Oriol făcea totul cât se poate de bine. Ceilalţi doi indivizi, aproape tot atât de înalţi ca şi el, dar mult mai robuşti, îl apucară strâns, în vreme ce-i recomandau să se calmeze, arzându-i câţiva pumni în stomac. Lovitura încasată de negustorul de antichităţi nu fusese foarte puternică, dar el îşi duse mâna la buze ca să vadă dacă nu sângerează. Cum nu era cazul, Artur îşi recăpătă manierele elegante şi-mi adresă un zâmbet:

— Costa Brava e mai la nord, îmi spuse el. Ştiai, draga mea?

— Da, dragul meu, am răspuns eu pe acelaşi ton cinic. Schimbare de planuri.

A schiţat o uşoară înclinare din cap, acceptând cu bună-creştere explicaţia unei doamne.

— Domnule Casajoana, îi spuse lui Luis. Văd că sunteţi un om de cuvânt şi că vă respectaţi angajamentele.

„Luis! M-am gândit eu. Luis e în cârdăşie cu Artur. Cum e posibil?"

— Acordurile sunt pe cale de a fi onorate, răspunse acesta. Acum e rândul dumneavoastră şi trebuie să negociaţi, aşa cum am stabilit, cu prietenii mei până când vom ajunge la o înţelegere convenabilă pentru toată lumea.

— Am mai încercat asta şi înainte, fără succes. Credeţi că acum vor fi mai receptivi? Artur zâmbea răutăcios. Îşi savura victoria.

— Da. Sunt sigur că o să vă asculte, afirmă Luis, aruncându-mi o privire rugătoare.

— Dar, cum ai putut face asta? i-am reproşat eu. De ce ne-ai trădat?

— Sunt de părere că şi domnul Boix are dreptul la o parte din comoară, afirmă el, ridicându-şi bărbia într-un gest care se voia demn.

— Ai recunoscut asta faţă de el? am vrut eu să ştiu. În numele tuturor?

— Şi mi-a vândut şi partea lui, ne lămuri Artur. Acum câteva luni, prietenul dumneavoastră, care investise în firme de internet, a pierdut mulţi bani, bani care nu erau doar ai lui; era strâmtorat, am negociat şi eu i-am cumpărat partea lui din comoară. Astăzi şi-a ţinut făgăduiala.

— Dar, cum ai putut…?

— Trebuia s-o fac! Luis era tulburat. Mă ameninţa cu moartea!

Intonaţia pe care a folosit-o mi-a amintit de acel grăsun plângăcios din copilăria noastră. „Dumnezeule! mi-am spus eu, dacă se pune acum pe smiorcăială, îi sparg mutra!"

— Şi acum ne va omorî pe toţi, interveni Oriol. Nu-ţi dai seama, prostule? Nu înţelegi că, deşi am ajunge la o învoială, el nu-şi va putea revinde niciodată piesele liniştit având trei martori care-l pot denunţa?

— Te crezi foarte deştept. Artur se înfrunta cu Oriol, pe care continuau să-l ţină strâns de braţe cei doi indivizi cu înfăţişare de bandiţi. Credeai că mă păcăleşti, că va rămâne nepedepsită crima degeneratului tău tată, că vei pune stăpânire pe tot… Şi pe deasupra, mai îndrăzneşti să mă şi loveşti… Ridică

pumnul drept şi-l izbi în gură pe Oriol, care nu se putea apăra. S-a auzit o bufnitură înfundată şi ceva care se spărgea. Am sărit să mă pun între ei, dar Artur m-a împins în lături.

— Dă-te la o parte! urlă el. Asta e între noi doi…

Ca avocată, nu voi sfătui niciodată pe cineva să caute o asemenea situaţie şi, cu atât mai puţin, să o provoace, dar dacă o femeie ezită între doi bărbaţi, nu există un mod mai bun pentru a-şi lămuri sentimentele decât acela de a-i vedea pe pretendenţii ei înfruntându-se… pe bune. Inima ta ia imediat o hotărâre. Să-l văd pe Oriol ţinut strâns între acei doi bătăuşi, buzele lui acoperite de sânge şi pe Artur agresându-l triumfător, chiar dacă recunoşteam că Oriol începuse primul, m-au făcut să simt o mare tandreţe pentru băiatul cu ochi migdalaţi şi ură pentru opozantul lui. Aşa că inima mea, cum era de prevăzut, s-a hotărât pentru Oriol şi, până una-alta, am amortizat taxa cursului de autoapărare pe care nu-l folosisem niciodată din lipsa unui agresor. A fost ceva instinctiv. Mi-a reuşit cea mai precisă lovitură de picior în josul pântecelui său. A fost o izbitură seacă, urmată de un gâfâit şi un strigăt care nu mai contenea să-i iasă lui Artur din gâtlej. A căzut în genunchi apărându-şi cu mâinile, cu toate că era prea târziu, părţile ruşinoase şi apoi se făcu ghem pe jos. Trebuie să recunosc că şi asta era în stare să o facă elegant şi cu stil.

Oriol profită de derută şi, degajându-se de tipul care-l ţinea de braţul drept, îi aplică o lovitură de cot în figură. Individul căzu pe spate, în vreme ce prietenul meu îi trăgea pumni celuilalt, care, în încercarea lui de a se feri, îi dădu şi el drumul. Oriol n-a mai stat pe gânduri nicio clipă şi, fără să mai zăbovească, sări peste bord. Imediat am ştiut ce urma să facă şi am intrat în panică. Oriol înota, fără niciun fel de echipament sau de protecţie, spre intrarea în peştera pe care valurile o loveau fără încetare. Era o sinucidere. Nu ştiam ce se află de cealaltă parte. Se putea ca peştera să fie astupată de o prăbuşire sau să fie inundată, sau el, epuizat de încăierare şi înotând în acea mare agitată, să nu aibă puterea să treacă de sifon, sau ca valurile să-l strivească de stânci sau multe de alte lucruri. Ar fi o minune dacă ar scăpa cu viaţă din povestea asta.

De la conversaţia noastră din sat, noaptea, în prima noastră călătorie, pe care vărul lui o întrerupsese, nu încetasem să mă gândesc la făgăduiala templierilor, pe care Oriol mi-a propus să ne-o facem unul celuilalt, şi aşteptam poate momentul potrivit pentru a o pecetlui cu un sărut, cel ratat din pricina lui Luis. Făgăduiala legiunii sacre din Teba, cea a cavalerilor templieri care jurau să nu-şi părăsească partenerul, sacrificându-şi viaţa pentru el. Cea care l-a făcut pe Enric să ucidă patru oameni ca să-şi răzbune amantul.

Simţeam în mine aceeaşi emoţie, aceeaşi forţă care m-a făcut să-mi apăr prietenul lovindu-l pe Artur între picioare, fără să-mi pese de consecinţe. Şi în acel moment, văzându-l luptându-se cu valurile pe băieţelul deşirat şi timid pe care l-am iubit atât de mult, căruia i-am dat primul meu sărut, i-am strigat din adâncul sufletului:

— Îţi făgăduiesc.

În noaptea dinainte, sfârşită de oboseală, mă prăvălisem în pat fără să îndeplinesc o regulă de bază pentru echipamentele de scufundare. Să le demontezi şi să le cureţi. Acolo erau costumul şi ciorapii mei de neopren aşezaţi peste plumbi şi vesta cu butelia prinsă şi cu detentorul montat. Închisesem doar robinetul de aer. Profitând de zăpăceală şi de faptul că toţi erau atenţi la Oriol, m-am repezit la echipament şi, deschizând robinetul, am constatat că rămăsese ceva mai mult de o sută de atmosfere. Suficient ca să ne salvăm amândoi. Am încălţat ciorapii, mi-am pus ochelarii şi tubul la gât şi, sprijinind vesta şi butelia de unul dintre paturi, am reuşit să mi le pun. Nu era timp pentru costum şi plumbi. În acel moment, am auzit prima împuşcătură, apoi alta. Inima a început să-mi bată mai tare. Îl vor ucide! Mizerabilii! Trăgeau într-un om lipsit de apărare care se lupta cu valurile.

— Încetaţi, proştilor! l-am auzit strigând pe Artur şi m-am bucurat că nu-l lovisem mai tare. Nu faceţi zgomot! Fir-ar să fie! Nu vedeţi că nu poate scăpa? Insula e plină de oameni.

Nu mi-a plăcut deloc siguranţa pe care o arăta că eram prinşi în capcană şi cu atât mai puţin faptul că singurul lucru care-l îngrijora era zgomotul împuşcăturilor. Dar asta nu schimba nimic. Nu schimba făgăduiala mea.

Şi fiind pe punctul de a sări în apă, am privit linia ţărmului şi, într-adevăr, acolo erau mai mulţi oameni decât văzusem până atunci, care se uitau spre noi.

Atunci am simţit că mă ţinea cineva strâns din spate, întrebându-mă pe un ton ironic, cu voce tare, ca să audă toată lumea:

— Şi tu, frumoaso, unde te duci? Era unul dintre bătăuşi.

M-am zbătut ca să scap, dar mă ţinea din spate în aşa fel, încât mi-am dat seama că nu voi putea scăpa de el. Disperată, am încercat să-l lovesc, dând din mâini şi din picioare. A fost în zadar, mă strângea cu şi mai multă putere.

De mică nu-mi dădea pace acest gând: Luis mă plăcea. Mai mult decât că mă plăcea, era îndrăgostit de mine. Şi asta îl făcea să fie nesuferit cu mine, sâcâindu-mă ca să-şi dovedească lui însuşi că nu era vorba despre asta, că nu era dragoste, ci ură. Poate că în acel moment, el simţea pentru mine ceea ce simţisem eu cu câteva secunde înainte pentru vărul lui şi care mă făcuse să-i trag una cu piciorul lui Artur; adevărul e că l-am văzut apărând din dreapta mea ridicând unul dintre flotoarele care protejează vasele de loviturile laterale. Şi cu ăla s-a năpustit asupra individului care mă ţinea: o teribilă lovitură de flotor, care a răsunat ca o imensă cavitate.

— Sari, şefa! mi-a poruncit el, în vreme ce mă ajuta cu echipamentul. Mi-am pus ochelarii şi în clipa următoare declanşam în vestă flotabilitatea maximă, în timp ce mă aruncam în apă.

Înotând, am simţit o ciudată fericire. Graţie lui, graţie lui Luis, a ceea ce făcuse. Graţie demnităţii lui recăpătate. Nu ştiam dacă acţiunea lui ne va servi la ceva, poate că eram toţi condamnaţi la moarte, dar grăsunul a avut momentul lui de glorie. Şi acest generos şi eroic gest îl izbăvea de păcate. Oriol şi cu mine vom trece prin momente grele. Dar, acum, cu siguranţă că

pentru Luis va fi şi mai rău. El era singurul dintre noi pe care piraţii ăia îl aveau la îndemână ca să-şi verse năduful.

PATRUZECI ŞI ŞASE

Am înotat şi am tot înotat. Este extenuant să înoţi cu echipament fără labe şi a trebuit să dau drumul la aerul din vestă ca să pot să-mi folosesc mai bine braţele. Pentru o clipă, mi s-a părut că-l văd pe Oriol săltat de valuri câţiva metri mai departe, trebuie că se afla chiar în faţa stâncii ieşite la suprafaţă. Nu l-am mai văzut. Pe când mă apropiam, studiam cadenţa valurilor, mai violente decât în noaptea dinainte. Trebuia să profit de forţa unui val şi să mă scufund înainte ca ea să mă tragă înapoi. Adâncimea era mică, dedesubt forţa valurilor slăbea mult şi poate că voi reuşi să înfrunt tunelul cu succes. Am scos tot aerul din vestă, am dat drumul tubului, mi-am pus detentorul şi am respirat o gură liniştitoare de aer din butelie. Funcţiona! M-am scufundat exact când a trecut creasta unui val, făcând o mişcare din şolduri ca să cobor. Dedesubt, totul era răscolit. În ciuda fundului stâncos, smocuri de frunze moarte de posidonia şi mii de alte particule în suspensie se amestecau cu spuma şi cu bulbucii pe care îi scoteam eu. M-am trezit înşfăcată de curentul produs de răsturnarea valurilor şi mă mişcăm înainte şi înapoi fără să pot vedea aproape nimic. M-am gândit la Oriol. El nu dispunea de aer şi nici de vizibilitate. „Dacă n-o fi putut trece!” mi-am spus.

Am înotat cu disperare în jos şi înainte, cu o mână la frunte ca să mă apăr de lovituri şi pipăind rocile de pe fund. Am continuat să înot bras şi am văzut contururile intrării în peşteră. În mod ciudat, acela a fost momentul când, pentru prima dată în ziua aceea, mi-a fost într-adevăr frică. Şi dacă Oriol n-o fi fost în stare să intre în grotă? Sau, şi mai rău, dacă dau înăuntru peste cadavrul lui? Pentru o clipă, mi-am imaginat trupul lui blocând trecerea, plutind sub tavanul tunelului. M-am înfiorat. Dar nu mai era cale de întoarcere şi am înfruntat întunericul. „Fir-ar să fie! mi-am spus, am uitat să iau o lanternă!” Dar asta nu m-a oprit. Am simţit imediat curentul dinăuntrul tunelului, care mă împingea când înainte, când îndărăt, dar avansam cu eforturi încă şi mai mari, iar refluxul dădea semne că măcar pe undeva e o pungă de aer.

Îmi rămăsese de parcurs mai puţin de un metru când am rămas agăţată de ceva. Inima a început să-mi bată mai tare. Nu mai puteam înainta. M-am împins cu mâinile de fundul tunelului către îndărăt şi tot n-am putut să mă mişc. Eram îngrozită şi am intrat în panică. Mă zbăteam disperată fără să reuşesc să fac ceva. Aţi suferit vreodată de claustrofobie? E oribil. Aş fi dat orice ca să ies din acel mormânt întunecos, rece şi umed. Eram prinsă într-o capcană, nu mă puteam mişca şi cu braţele atingeam pereţii laterali la doar vreo treizeci de centimetri. Ce zbucium! Am depus un efort disperat să înaintez. Nimic. Acelaşi lucru, îndărăt. Simţeam că mă sufoc, deşi aveam aer, şi am început să mă rog, după o altă smucitură isterică şi zadarnică. Mi-am amintit de sfatul dat scufundătorilor: să nu intri niciodată într-un loc închis,

sub apă, fără un antrenament special. Iar eu nu-l aveam.

Aveam doar jurământul, pe care tocmai îl făcusem cu câteva minute în urmă, mai bine să mor decât să abandonez un om. Şi mă voi ţine de cuvânt. Tocmai mă ţineam de cuvânt. Voi muri de una dintre cele mai oribile morţi; prinsă în întuneric cu minutele numărate. Acest gând m-a făcut să mă străduiesc cu disperare încă o dată. Am sfârşit prin a gâfâi, fără să înaintez un centimetru, în acelaşi loc al acelui mormânt sumbru, scoţând nenumăraţi bulbuci care ieşeau răpindu-mi secunde de viaţă.

Cât timp îmi mai rămânea? Poate o jumătate de oră de aer? Începusem deja să mor. Pe măsură ce se va consuma, voi observa că-mi va fi greu să trag aer. Şi pe urmă, nu va mai fi aer deloc.

Mi-am promis ca, atunci când se va întâmpla asta, să nu mă zbat, ci să dau deoparte muştiucul şi să respir adânc… apă.

***

E ciudat. Această idee de a înfrunta moartea cu demnitate, de a-mi accepta soarta, m-a ajutat să mă liniştesc. Respiraţia. Dacă m-aş calma, aş folosi mai puţin aer. Puţin câte puţin, am ajuns să mă controlez. Eram prinsă. Mai bine zis, agăţată cu echipamentul. Fără el, cu siguranţă că aş fi putut trece. Puteam să dau drumul la curele, să iau o gură adâncă de aer şi să înot înainte, cu siguranţă că ieşirea de la celălalt capăt al sifonului trebuie să fie aproape. Dacă nu, nimeni n-ar fi putut intra şi, cu atât mai puţin, fără echipament, iar în secolul al XIII-lea se intra în apnee. Atunci mi-am amintit că în noaptea dinainte am muncit până am rămas fără lumină. Foloseam lanterne. Unde am pus-o pe a mea înaintea de a ne întoarce pe iaht? Poate că, totuşi, o am la mine… în buzunarul vestei! Am pipăit-o şi acolo, la dreapta, am simţit ceva tare. Lumină! Primul lucru la care m-am uitat a fost indicatorul de presiune. Şaizeci de atmosfere! Îmi mai rămâneau încă nişte clipe de viaţă! Următorul pas a fost să constat care e situaţia mea. Acolo, înconjurată de stânci, vizibilitatea era mai bună decât afară şi am descoperit că, exact la câţiva centimetri mai încolo de capul meu, tavanul tunelului se ridica şi am crezut chiar că văd, pentru o clipă, ceva lumină la celălalt capăt. Problema era că poate nu îndepărtaserăm toate pietrele din culoar şi că butelia mea de aer s-a înţepenit într-o scobitură din tavan. Propria flotabilitate mă împiedica să cobor cei câţiva centimetri necesari ca să ies. Mi-am făcut un plan. L-am repetat în gând o dată, de două, de trei ori, revăzând posibilele complicaţii, până când m-am hotărât să acţionez. Am desfăcut toate cataramele vestei, mi-am pus lanterna aprinsă în chilot, am inspirat adânc şi, dând drumul la muştiuc, am înotat înainte şi în jos. Vesta s-a desprins relativ uşor. Mai puţin de doi metri şi am văzut suprafaţa apei de cealaltă parte, chiar deasupra mea. N-am vrut să-mi las echipamentul, încă îmi mai putea salva viaţa, aşa că atunci când am avut spaţiu de manevră, m-am răsucit pe jumătate, am intrat pe culoar şi, trăgând în jos, mi-am scos vesta. Totul a durat un timp care mi s-a părut foarte lung, dar în sfârşit am găsit furtunaşul ca s-o umflu şi, cu o mână în sus ca să evit să mă lovesc la cap, am ieşit la suprafaţă, care era surprinzător de

aproape. Eram salvată! Pentru moment.

***

Era un loc neobişnuit. Mă aflam într-o peşteră cu un tavan relativ înalt care părea că se ridică şi coboară după cum o făcea nivelul apei împinse de curentul din tunel. Acest curent era rezultatul efectului de sifon care transmitea creşterea nivelului apei din exterior, din pricina valurilor, de-a lungul canalului prin care intrasem. Dintr-un anumit loc de pe tavan se proiecta slab o rază de soare, dar care mi-a produs o bucurie greu de explicat. De o parte a acelui lăcuşor secret făcut din creşteri şi descreşteri ale apei am văzut o zonă în care stânca se înălţa treptat şi m-am căţărat acolo trăgând de vestă.

L-am văzut imediat. Era întins, cu faţa în sus, într-un loc unde nu ajungea apa în creştere. Inima îmi sărea în piept de bucurie. Era în viaţă! Inert, dar dacă a ajuns până în locul acela, înseamnă că e în viaţă. Am îndreptat lanterna spre el, dar nu a reacţionat. Îţi făcea milă. În afară de buza de jos însângerată, mai avea nenumărate zdrelituri pe tot corpul. M-a surprins faptul că putuse să ajungă până aici. Era îmbrăcat doar cu şortul pe care îl folosea ca să doarmă, cu un crac sfâşiat. Am îngenuncheat lângă el şi l-am mângâiat pe frunte.

— Oriol, i-am spus eu încet. Nu a avut nicio reacţie. Mi-a fost teamă că nu mai respiră.

— Oriol, am ridicat eu tonul vocii.

Nu ştiu dacă a fost frigul care mă pătrunsese încetul cu încetul sau teama, dar am început să tremur ca o frunză. El nu reacţiona. Să fi murit de prea mult efort? I-am căutat pulsul la carotidă şi nu am putut să-l găsesc.

— Oriol! l-am strigat.

Atunci a fost pentru a doua oară că am intrat în panică. Am încercat să-i fac respiraţie gură la gură şi am simţit încă o dată gustul mării pe buzele lui. Ca în ziua furtunii. Doar că acum avea şi gust de sânge.

Dar respira. Respira! Ce uşurare! Îi mulţumeam lui Dumnezeu când l-am îmbrăţişat şi, aşezându-mă deasupra lui şi având grijă să nu-i împiedic respiraţia, am vrut să-i dau din căldura mea şi să iau dintr-a lui.

Şi din nou i-am căutat gustul buzelor.

Poate că mângâierile mele au fost cele care i-au dat puteri, pentru că, puţin timp mai târziu, deschidea ochii; acei ochi care-mi plăceau atâta şi pe care mai mult îi ghiceam în penumbră decât îi vedeam. N-am spus nimic şi, lipită de el şi evitând să-l frec ca să nu-i zgârii rănile, am aşteptat.

— Cristina! spuse el în sfârşit.

— Da. Eu sunt.

A privit din nou in jurul lui şi, înţelegând imediat situaţia, a exclamat:

— Dar, ce faci aici?!

— Sunt cu tine.

— Dar, cum ai intrat?

— Prin tunel, ca şi tine. L-am mângâiat, îndepărtându-i părul de pe frunte.

— Eşti nebună?

— Eşti tu nebun?

— Îmi făgăduisem că eu voi fi, şi nu Artur, cel care va găsi comoara tatălui meu.

— Iar eu am jurat, precum tinerii nobili tebani din legiunea sacră, precum cavalerii templieri, să nu-mi părăsesc tovarăşul.

— Ai jurat? a slăbit puţin îmbrăţişarea, încercând să mă privească în ochi.

— Am făcut legământul când te-am văzut sărind de pe iaht.

El nu a răspuns şi am rămas un moment tăcuţi; am presupus că evaluează situaţia.

— Îţi mulţumesc, Cristina, spuse în sfârşit. Vocea lui era plină de emoţie. Oricum o să ne omoare. Dar va fi frumos să murim aşa.

Nu m-am putut împiedica să nu-l sărut din nou. De data asta, a răspuns. Din nou sarea, marea înfuriată, buzele lui, chiar şi o grotă şi frigul, ca şi prima dată. Deşi acum, gustul sângelui, sinistru semn prevestitor, marca diferenţa. Mie nu-mi păsa şi m-am lăsat purtată de amintirea a ceea ce fusese şi de absenţa a ceea ce ar fi putut fi şi nu va mai fi niciodată. Visurile mele de adolescentă, că vom pleca amândoi ţinându-ne de mână să descoperim lumea, acele scrisori trimise încărcate cu poeme de dragoste, dar care nu au ajuns şi nu vor ajunge niciodată. Nimic din toate astea nu se va mai putea întâmpla. Oriol avea dreptate. Artur ne va ucide.

Şi deodată, mi-a venit în gând comoara. Comoara! Uitasem de ea complet şi era firesc. Eu nu am intrat în peşteră pentru vreo comoară. Am intrat pentru el!

Nici Oriol nu părea să fie foarte grăbit să caute acele bogăţii. Adevărul e că atunci când ştii că vei muri sau că posibilităţile de supravieţuire sunt reduse, sistemul tău de valori se schimbă. De ce am fi vrut el şi cu mine o comoară? Prietenia noastră, afecţiunea noastră, minutele care ne mai rămâneau erau singurele lucruri care puteau valora ceva înăuntrul acelei peşteri. Mă rog. Poate că Oriol încă mai avea nevoie să găsească acea comoară. Dar pentru tatăl lui. Asta într-adevăr avea o valoare.

Şi am stat aşa nu ştiu cât timp, dar mie mi s-a părut puţin, mângâindu-ne şi sărutându-ne suav, dar cu intensitatea celui care ştie că o face pentru ultima dată. Fiind într-un loc uscat, gesturile noastre tandre m-au tăcut să-mi treacă puţin frigul. Şi atunci s-a întâmplat pe neaşteptate. Am început să simt o apăsare cunoscută în josul pântecelui.

— Oriol! am exclamat surprinsă.

Nu a spus nimic, dar apăsarea continua să crească.

— Oriol! am repetat eu, acum într-adins, şi îndepărtându-mă de el doar cât să încerc să-i văd ochii. Situaţia, în tot tragismul ei, nu înceta să fie amuzantă.

— După cum vezi, spuse el, mi-am recăpătat puterile.

„Nu credeam să ai acest gen de puteri”, am gândit în sinea mea.

— Eşti sigur? am vrut eu să ştiu.

— Ce anume?

— Că asta e în onoarea mea.

— Absolut sigur.

Şi aici s-a încheiat dialogul. L-am pecetluit cu un sărut, uitând de buza lui însângerată, de zdreliturile de pe trupurile noastre, de comori, chiar şi de moartea care ne aştepta în afara acelui cuib al dragostei. Nici măcar nu ne dădeam seama de pietrele de pe jos. Frig? Mi-a trecut atunci când mi-am scos hainele ude.

Ne-am iubit cu o pasiune nemăsurată. Nu-mi amintesc nimic asemănător în viaţa mea nici înainte, nici după aceea şi, dacă mai aveam vreo îndoială asupra gusturilor sexuale ale lui Oriol, în acea dimineaţă s-a risipit. Era evident că nu făcea cu mine o excepţie din pricina stării de urgenţă în care ne aflam şi nici nu era atunci prima dată când se culca cu o femeie. Ştia ce să facă în fiecare clipă, se descurca în stilul unui amant expert.

Am făcut-o cu disperare. Cu pasiunea acumulată în paisprezece ani de aşteptare. Ca şi cum ar fi fost prima dată. Ca şi cum ar fi fost ultima. Fără nicio grijă, fără nicio precauţie. Nu exista ziua de mâine.

Eu nu sunt aşa. Şi această furie de reproducere nu o am foarte des. Mai degrabă rar. Oi fi eu atât de ciudată? Oare situaţiile critice m-or face să dau pe dinafară? Ca în seara de 11 septembrie la mine acasă cu Mike? Sau este reacţia proprie speciei noastre, a oricărei specii de animal, ca atunci când simte mirosul morţii să încerce să genereze viaţă, să perpetueze rasa? Poate că e doar o încercare a mea de a lupta cu frica, de a o îndepărta pentru câteva secunde refugiindu-mă în iubire, în pasiune.

Şi am rămas acolo, trup lângă trup, îmbrăţişaţi, palpitând în vreme ce focul se stingea, iar noi deveneam conştienţi de nenumăratele noastre zdrelituri. Am căutat pe buzele lui încă o dată gustul mării, al copilăriei devenind adolescenţă, al primului sărut. Am simţit câteva clipe de fericire intensă urmată de o durere şi mai mare. Pieptul meu a inspirat de două ori scurt, a fost aproape un sughiţ, şi m-am străduit să evit plânsul. Da, era îngrozitor să mori, dar era şi mai rău să mori fără să fi trăit. Niciodată nu mă voi mai putea bucura de această dragoste. Era teribil de nedrept să descopăr că povestea noastră are un viitor în momentul în care noi nu-l mai aveam. Dar mi-am promis să profit de fiecare secundă care mai rămăsese.

PATRUZECI ŞI ŞAPTE

Au trecut câteva minute fără să ne dăm drumul din îmbrăţişare şi apoi am făcut-o încetul cu încetul.

— Trebuie să vedem dacă peştera nu are o altă ieşire, îmi şopti Oriol la ureche.

Ne-am ridicat şi am cercetat grota. Laguna dinăuntru îşi continua mişcarea de du-te-vino; valurile de afară nu încetaseră. Venea până la noi zgomotul lor neobosit.

Stăteam pe o platformă relativ netedă, dar presărată cu pietricele, şi raza de soare care intra printr-o crăpătură, la vreo trei metri deasupra capetelor noastre, coborâse, rotindu-se de la stânga la dreapta pe peretele stâncos dinspre uscat.

Şi era acolo, la un metru de locul iluminat, pictată pe perete: o cruce roşie labată. Precum cea de pe inelul meu.

— Priveşte! i-am arătat-o lui Oriol.

— Este pusă în aşa fel ca soarele de la amiază să cadă pe ea, a comentat el după ce a observat-o. Peştera asta e o ascunzătoare perfectă.

Atunci, acea rază de speranţă s-a stins şi am privit speriaţi spre fantă.

— Sunt furtunarii care îşi fac cuiburile în crăpătură, mă informă Oriol observându-i. Aici au un bun refugiu. Un fâlfâit de aripi veni să-i întărească vorbele.

Apoi adăugă, îmbrăţişându-mă pe după umeri:

— Nu-ţi face griji. Nu vor îndrăzni să intre, nu pe marea asta. Vor aştepta să ieşim.

Mă privi în ochi. Acum chiar că puteam vedea albastrul din ei.

— Îmi pare rău. Îmi pare foarte rău că te-am vârât în povestea asta.

— Nu tu ai făcut-o, am răspuns eu. Sunt majoră şi pe deplin răspunzătoare de orice mi s-ar putea întâmpla.

M-am lipit strâns de el şi trupurile noastre goale primiră căldură, o nouă energie. A fost o altă lungă îmbrăţişare fără grabă şi, când ne-am dat drumul, ne-am recăpătat interesul pentru posibila noastră ieşire. Fanta pe unde intra lumina se afla deasupra apei pe un perete aproape neted, era inaccesibilă şi mică. Era cu neputinţă să ieşim pe acolo. La stânga cornişei pe care ne aflam, grota era astupată de blocuri mari de piatră. De nemişcat. Privind spre dreapta, pe drumul pe care îl va urma raza de soare, peştera continua cu un fund din bolovani care intra în apă şi după câţiva metri ieşea din nou pe uscat. Urmând acea cale, la înălţimea de un metru şi jumătate de la suprafaţa apei, se deschidea o cornişă paralelă, mai adâncă. Era întuneric şi am îndreptat lanterna într-acolo. Era un sipet!

— Comoara! am exclamat fără un entuziasm prea mare.

Oriol nu a spus nimic şi, fără să ne oprim să cercetăm lădiţa găsită, am continuat în acea direcţie căutând o ieşire. Peretele de stâncă se îngusta şi solul urca până când rămânea un pasaj scurt, închis cu stânci mari. Nu se putea merge mai departe.

— Asta e tot, suspină el. Nu există cale de scăpare.

— Noi, comoara şi moartea, am spus gânditoare.

— Cel puţin vom muri bogaţi, a vrut el să glumească.

— Nu vrei s-o vezi?

— Da, bineînţeles.

Am îndreptat raza lanternei către ladă. Era un sipet de dimensiuni mijlocii, de lemn întărit cu benzi de metal nituite şi care se afla într-o stare de conservare surprinzător de bună.

— Nu are închizători şi nici lacăt, a comentat Oriol.

— Nu are nevoie de ele.

A pus mâna pe capac şi l-a ridicat fără greutate.

Lumina lanternei ne-a permis să vedem… pietre. Dar obişnuite. O grămadă de pietre, pietre banale, bolovani… dintr-aceia care erau cu milioanele în acea parte a insulei.

Oriol începu să le scoată aruncându-le pe jos; parcă înnebunise.

— Nu e nicio comoară! Nu e nicio comoară! striga el pe măsură ce ajungea la fundul lăzii fără să găsească altceva decât bucăţi de piatră.

S-a întors privindu-mă cu un zâmbet fericit. Avea ceva în mână.

— Suntem salvaţi! exclamă el. Nu e nicio comoară!

— Artur, am spus eu, ca prostită. N-o să ne mai omoare?

— Acum, nu! Pentru ce? Artur e un tip raţional, un om de afaceri. Nu, n-o va face, n-o să se expună pentru nimic. Poate că i-ar plăcea să o facă, dar pentru el, ăsta era un joc al probabilităţilor şi al recompenselor. Dacă nu are un beneficiu, nu-şi asumă riscul.

Eu nu eram atât de sigură. Pentru negustorul de antichităţi asta era mai mult decât o afacere; mi-am amintit cuvintele lui în legătură cu datoria de sânge, dar n-am vrut să-l descurajez pe prietenul meu.

— Ce ai în mână? l-am întrebat.

— Pare un bilet. Un bilet protejat cu un plastic.

Era de la Enric şi zicea aşa:

***

Dragii mei. Sper şi sunt încredinţat că într-o zi veţi citi acest bilet. Aţi găsit comoara! Acum sunteţi prea mari pentru recompense în bomboane şi batoane de ciocolată, dar sper că nu veţi fi nici atât de tineri, nici atât de bătrâni încât să nu vă bucuraţi de această experienţă.

Dacă aţi ajuns până aici, aţi trăit zile pe care nu le veţi uita niciodată. Aceasta este comoara vieţii. Să ştiţi să trăiţi ce vă mai rămâne din ea.

Vă iubeşte, Enric.

***

Am rămas tăcuţi, gânditori. Totul a fost un joc, o glumă. La fel ca atunci

când eram copii, dar în stil mare.

— *Carpe diem,* am şoptit.

Binecuvântat era jocul care ne salva viaţa. Acum puteam să mă gândesc la ce va fi dincolo de acei pereţi de stâncă, dincolo de mare şi de ocean. Nu eram încă foarte sigură de reacţia lui Artur, dar supravieţuirea noastră era mai mult decât posibilă. Şi totul a început să se schimbe. Mi-am dat seama că, în afară de ciorapii de neopren, eram complet goală şi am simţit o pudoare pe care înainte o uitasem. Mi-am căutat pijamaua cu lanterna şi m-am îndreptat către ea ca să mă acopăr. Mă simţeam vinovată. Eu am fost aceea care iniţiasem apropierea de Oriol, poate că îl forţasem. Eu, purtând pe mână inelul de logodnă. Asta era rău, foarte rău. Una era să doreşti acest lucru, şi alta, să-l faci. Poate că Oriol a citit înfăţişarea mea vinovată, fapt e că m-a prins de braţ, m-a tras la pieptul lui şi m-a sărutat. M-am lăsat purtată şi am făcut din nou dragoste. Era foarte clar: îi plăcea asta. A fost bine, dar nu ca mai înainte; de data asta, chiar am simţit pietrele.

***

Am rămas aşezaţi unul lângă altul, atingându-ne şi, când a trecut a doua înflăcărare, am început să simt frigul.

— Au fost nişte amănunte foarte ciudate. Oriol începu să vorbească, pe măsură ce îi veneau ideile. Dar eram atât de orbit de aventură, încât nu voiam să văd. Mesaje vechi ascunse sub o pictură. Ce prostie! Asta e ca în romane, puţin original şi deloc realist. Astăzi, în secolul al XXI-lea, avem mijloacele să scoatem la lumină desene respinse şi acoperite apoi cu alte picturi. Dar în secolul al XIII-lea, nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să ascundă un mesaj în felul ăsta, dacă nu se voia să rămână ascuns pentru totdeauna – în vocea lui se auzea decepţia.

„Suntem nişte fiinţe ciudate, m-am gândit eu. Cu câteva minute mai devreme săream în sus de fericire aflând că totul e o invenţie, că ne-am salvat vieţile, şi acum, Oriol, odată uitată frica, se plânge."

— Dar panourile tripticului sunt autentice. Nu-i aşa?

— Desigur, sunt, dar tatăl meu, care a fost un mare restaurator, le-a manipulat. A făcut inscripţiile cu atâta stil, încât ne-a păcălit pe toţi cei care le-am văzut. A făcut de asemenea o treabă grozavă scriind însemnările.

— Sunt false?

— Înşelăciunea cu panourile mă face să presupun că da. Şi deşi sunt amănunte uimitor de realiste şi tot ce e descris acolo coincide exact cu istoria, la fel de bine a putut să inventeze totul.

— Crezi că Arnau d'Estopinyá este un personaj fictiv? acum şi eu mă simţeam decepţionată. Şi inelul? De unde a apărut inelul?

— Nu ştiu de unde a apărut inelul. Dar Arnau, chiar a existat; numele lui apare în documentele domeniului templier de la Peñiscola şi în rapoartele Inchiziţiei. Ce nu pot preciza este ce anume e adevărat din această poveste şi ce e invenţie a tatălui meu.

— Dar Enric era convins că exista o comoară. A ucis pentru ea.

— Nu cred că a ucis pentru bani. Poate a făcut-o din pricina eticii lui personale, a propriului cod al onoarei. Sigur că umbla pe urmele unei comori, dar totul indică faptul că nu a fost în stare s-o găsească şi în locul ei a regizat unul dintre jocurile lui, cel postum. A tăcut un moment, ca să exclame:

— Ar fi trebuit să-mi dau seama!

— Ce anume?

— Tatăl meu ne-a adus de mai multe ori pe insula asta, îi plăcea să exploreze fundul mării. El o cunoştea bine, făcea scufundări şi în apnee, şi cu butelia. Prea multe coincidenţe.

— Şi acum, ce mai contează asta? Soarele lumina de-acum crucea de pe perete şi asta mi-a permis să o văd bine fără lanternă. I-am zâmbit. El îmi întoarse zâmbetul. Vom trăi. Îţi dai seama?

***

Simţeam o sete cumplită şi ăsta era un semn clar că va trebui să ieşim din acel loc ireal, din acea grotă a miracolelor, înainte de a ne pierde şi mai mult puterile. Afară, judecând după fluctuaţiile lacului dinăuntru, marea continua să fie agitată. Oriol voia să iasă primul, în apnee şi fără echipament, dar eu l-am convins să aştepte încă o jumătate de oră după ieşirea mea. Artur mă va crede mai mult pe mine şi va primi vestea mai puţin rău, dacă eu voi fi aceea care i-o comunic. Speram ca rănile să nu-l mai doară prea tare şi să nu fie prea ranchiunos.

Ieşirea mea a fost uşoară. Am coborât amândoi, cu vesta golită de aer, până la nivelul tunelului subteran, respirând fiecare printr-unul din muştiucuri şi, când eram practic afară, mi-a pasat vesta. I-am lăsat lui lanterna; începând din acel loc, lumina exterioară marca drumul.

Respiram bine şi am înotat spre fund şi spre largul mării ca să evit valurile şi lovitura lor de ţărmul stâncos. Când m-am simţit la o distanţă rezonabilă şi resacul de pe fund a slăbit, am umflat vesta şi am ieşit la suprafaţă ţinându-mă de ea. Am început să respir aerul de afară prin tub, în vreme ce mă orientam. Acolo, la câţiva metri, erau iahturile. Înotam într-un ritm relaxat, întrebându-mă cum avea să mă primească Artur.

***

A primit vestea rău, foarte rău. Dar îşi recăpătase manierele elegante şi a ştiut să se comporte cu o politeţe forţată. Pe cine nu-l trataseră deloc bine a fost Luis. Eroul meu din ultimul moment a plătit pentru furia acelor oameni. Avea faţa plină de vânătăi, dar cel puţin era în viaţă, a zâmbit fericit când m-a văzut şi, mult mai mult, când a înţeles semnificaţia salvatoare a veştii pe care o aduceam.

Oriol a ghicit bine. Artur, ascunzându-şi admirabil neplăcerea, a sfârşit prin a crede cele povestite de mine. A acceptat să trimită doi oameni în echipament de scufundare într-o barcă pneumatică cu motor, care rămăsese prinsă cu o parâmă de unul dintre iahturi, ca să nu se lovească de peretele de stâncă. Oriol a avut grijă să lase biletul de la tatăl lui acolo unde îl găsise şi a fost luat fără probleme.

Prin forţa lucrurilor, am devenit invitaţii lui Artur până când oamenii lui s-au întors din peşteră, după ce au cercetat-o piatră cu piatră. Asta a durat aproape o jumătate din dimineaţa zilei următoare.

A fost un timp folosit din plin. Oriol era dispus acum să negocieze şi s-a arătat foarte convingător în faţa unui Artur dezamăgit. A spus că recunoaşte că există o datorie ce nu poate fi plătită între familiile Boix şi Bonaplata, dar că acea datorie va trebui lăsată pe seama morţilor. Era rândul lor să răspundă în faţa lui Dumnezeu. Cei care puteau să lichideze socotelile materiale erau cei vii, iar el, Oriol Bonaplata, recunoştea că tatăl lui furase cele două panouri laterale ale tripticului. Era dispus să le cumpere, ca amintire, pentru un preţ care să includă şi datoria pe care vărul lui o avea faţă de negustorul de antichităţi. Panoul din mijloc fusese întotdeauna proprietatea lui Enric, acum este a mea şi, în legătură cu asta, nu va accepta niciun fel de discuţie. Mie nu mi-a scăpat faptul că în cifra pe care o discutau exista un suprapreţ important pentru ca Artur să renunţe la orice răzbunare. A fost o negociere dură care nu s-a încheiat până în dimineaţa următoare. Odată conceput acordul sub forma unui document privat, m-a impresionat cât de puţină importanţă părea să acorde Oriol banilor şi generozitatea pe care a dovedit-o faţă de vărul lui.

***

În timpul călătoriei de întoarcere nu ştiam ce să fac şi cum să procedez cu Oriol; amândoi ne comportam ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat în grotă. Chiar am ajuns să mă îndoiesc pentru o clipă dacă totul a fost vis sau realitate şi doar durerea mea de spate şi vânătăile produse de pietre erau martori a celor întâmplate acolo.

Am comentat întâmplător că la sosirea la Barcelona va trebui să încep să-mi fac bagajele pentru întoarcerea mea la New York. Şi am observat reacţia lui Oriol. Nu a spus nimic, părea distrat, ca şi cum ar fi avut lucruri mai importante la care să se gândească. Eu aşteptam din partea lui cel puţin o sugestie amabilă, o invitaţie să mai rămân câteva zile. Nu a făcut-o şi asta mi-a rănit vanitatea. Sau ceva mai mult. Am ajuns la concluzia că toate cele întâmplate între noi îl lăsau rece, chiar mai mult, că voia să uite incidentul.

Cât despre Luis, Oriol nu a vrut să audă scuze. A spus că s-au împăcat. Acum panoul cu Sfântul Gheorghe era tot al lui şi nu avea importanţă că preţul fusese scump sau foarte scump; pentru asta exista cealaltă moştenire pe care i-o lăsase tatăl lui. Şi l-a îmbrăţişat.

PATRUZECI ŞI OPT

În ziua următoare, mi-am dat seama că se terminase totul. Oriol a dispărut cu o seară înainte fără să spună noapte bună; poate că se temea să nu-l urmăresc până în dormitor. Am coborât devreme la micul dejun cu speranţa de a-l vedea, dar Alicia mi-a spus că el se trezise mai devreme şi că plecase. M-am simţit decepţionată. A trebuit să fac conversaţie cu ea şi să răspund la o mulţime de întrebări care rămăseseră nelămurite din cele povestite de noi în timpul cinei din ajun; femeia era avidă de informaţii. Bineînţeles că i-am ascuns cele petrecute între noi în peşteră. Dar ea avea renume de vrăjitoare şi părea să fi ghicit. Poate că era şi deprimarea cu care dădeam explicaţii. A venit un moment când aproape că mi-au dat lacrimile şi m-am scuzat, spunând că mă doare capul. Nu am păcălit-o. Atât de puţin contam eu pentru Oriol, încât nici măcar nu era acolo ca să-şi ia rămas-bun de la mine?

***

Ştiam că era momentul să-mi fac bagajele. Am deschis dulapul, aproape dorind ca lucrurile mele să fi dispărut. Dar erau acolo şi, văzându-le, am simţit că se năruie ceva în mine. M-am prăbuşit pe pat, plângând cu suspine. Era sfârşitul. Aventura comorii se terminase. Acea dragoste posibilă a murit închisă într-o peşteră marină şi doar zdreliturile mele mă împiedicau să cred că visasem. Atunci am observat că, pe măsuţă, cineva, poate în timpul nopţii, lăsase două discuri vechi de vinil. Unul era *Viatge a Itaca,* iar celălalt, Jacques Brel. Am tresărit. Dumnezeule! Erau discurile pe care le asculta Enric atunci când a murit! Cine le-a lăsat acolo? Oriol sau Alicia?

O fi fost Oriol. Era un mesaj pentru mine. Învăţăturile călătoriei, experienţa căutării. Despre asta era vorba. Nu învăţasem lecţia. Ţelul era drumul în sine. Obiectivul final era viaţa. Mi-era greu să asimilez asta până la capăt.

Când m-am instalat în camera aceea, m-a uimit faptul că, deşi exista un echipament modern de muzică, se păstra şi un altul pentru discuri de vinil. Era automat, am pus amândouă discurile, echipamentul funcţiona perfect, şi m-am întins pe pat ca să ascult. Voiam să-i dau un sens acelei aventuri, o semnificaţie pe care nu eram în stare să o găsesc.

Am luat în braţe copertele înregistrărilor şi, întinzându-mă în pat, am închis ochii. Auzeam vântul şi marea în fundal, în vreme ce muzica le acoperea încetul cu încetul. Mi-a venit în minte imaginea câmpurilor verzi de posidonia pe nisipul alb de la Tabarca şi, printre ele, bancurile de scorpii-de-mare cu dungi aurii şi argintii înotând la mică adâncime sub lumina soarelui care le făcea să sclipească. Marea liniştită, dulce, de la început, marea înfuriată din ultimele zile. Şi m-am dus în peşteră şi l-am găsit încă o dată pe Oriol întins pe jos şi totul a luat-o de la început. Despre asta era vorba, nu-i

aşa? Să trăieşti clipa. Şi apoi să ţi-o aminteşti. Câteodată mereu, neîncetat, toată viaţa. Aşa ca prima iubire, furtuna, sarea şi primul sărut.

Dar avea oare Constantin Kavafis, poetul înţelept, vreun sfat pentru împrejurările când *carpe diem,* trăirea intensă a clipei, făcea apoi să ţi se rupă inima? Cred că am încetat să mai plâng cu suspine abia atunci când am adormit.

***

Şi am visat din nou.

— Poliţia. Vă ascult. Vocea suna energic la telefon.

— Bună ziua, am răspuns. Mă simţeam înţepenit, un nod de emoţie mă strângea de gât, dar eram decis să trăiesc acele clipe cu toată intensitatea.

— Bună ziua. Vă ascult, insistă agentul.

— Îmi voi trage un glonţ.

S-a produs o tăcere de uimire şi am încercat să-mi imaginez figura uluită a acelei voci tinere.

— Poftim? bâigui poliţistul.

— V-am spus că o să mă sinucid.

— Nu vorbiţi serios.

— Bineînţeles că da, am zâmbit. Mă amuza descumpănirea lui, băiatul ăsta probabil că a uitat capitolul din manual despre cum se tratează presupuşii sinucigaşi.

— Dar, de ce? De ce vreţi să vă omorâţi? se auzea neliniştea în vocea lui.

Am scos un cerc de fum din trabucul Davidoff pe care îl fumam. Din fotoliu, prin balconul larg deschis, puteam vedea frunzele de culoare verde-închis ale platanilor din bulevard în acea după-amiază însorită şi dulce de primăvară. Era o zi diafană, transparentă şi viaţa înmugurea cu acea vigoare impetuoasă care mă uimea de fiecare dată, an după an.

Jacques Brel cânta şansoneta lui de rămas-bun… *Adieu l'Emile je vais mourir. C'est dur de mourir au printemps tu sais…*[128]

Da, era greu să mori într-o zi ca asta când, în bătrânul oraş Barcelona, totul striga plin de viaţă: porumbeii, briza, arborii de pe bulevard, chiar şi oamenii, cei dintotdeauna, care, mişcându-se pe stradă, musteau de o energie exuberantă.

Dar aceea era ziua morţii mele.

— Am trimis pe lumea cealaltă patru indivizi.

— Ce spuneţi?

— Asta spun, că i-am ucis, i-am împuşcat.

— Fir-ar să fie! exclamă poliţistul şi apoi urmă o tăcere până când spuse: Hai, gata, dumneavoastră vă bateţi joc de mine. Nu vă cred.

— Pe cuvânt!

— Păi, atunci spuneţi-mi unde s-a întâmplat şi când, ca să putem verifica.

— Sunt mai multe zile de atunci şi acum nu e timp de verificări, o să-mi zbor creierii peste câteva minute. Şi, în plus, dacă vă povestesc tot, după aceea munca dumneavoastră va fi prea plictisitoare.

Nu, dumneavoastră nu vreţi să muriţi. Tânărul părea să-şi fi recăpătat calmul. Aţi sunat ca să cereţi ajutor, dacă aţi fi vrut să vă omorâţi, aţi fi făcut-o deja.

— Sun pentru ca să nu fie nimeni învinovăţit pentru moartea mea – m-am gândit că poate am sunat pentru că doream o companie, nu voiam să mor singur. Am luat o gură de coniac şi privirea mi s-a îndreptat spre tabloul meu preferat al lui Ramón Casas. Un bărbat şi o femeie din burghezia catalană de la sfârşitul secolului al XIX-lea, cu rochie şi costum albe de vară, savurau o băutură răcoritoare sub o viţă-de-vie. Erau bunicii mei, erau frumoşi. Joc de lumini reverberante, umbre, tonuri pastelate estompate, toropeli, o plăcută decadenţă. Am adăugat: E mai practic decât să scrii bileţele.

— Daţi-mi numele şi adresa dumneavoastră. Să vorbim. Oricât de complicată ar fi situaţia dumneavoastră, cu siguranţă există o soluţie.

Am întârziat să răspund, ascultam pentru ultima oară acel cântec pe care puteam să-l repet, cuvânt cu cuvânt, pe dinafară.

***

Je veux qu 'on rie
Je veux qu 'on danse
Quand c'est qu'on me mettra dans le trou…[129]

***

— Enric Bonaplata, în bulevardul Gracia, am spus în sfârşit. Şi dacă vă grăbiţi şi trimiteţi un echipaj rapid, în faţa Caselor Discordiei[130], vor putea auzi împuşcătura. Apoi i-am vorbit dulce:

— Câţi ani ai, tinere?

— Douăzeci.

— Ce culoare au ochii tăi?

— Ce importanţă are? De ce întrebaţi? răspunse el enervat.

— Ca să facem conversaţie. Nu încercaţi să localizaţi apelul? Spune-mi, ce culoare au?

— Verzi.

— Hmmm… Şi am mai tras un fum din trabuc înainte de a continua. Mi-am imaginat un băiat frumos cu ochi de pisică. Un supliment adecvat la băutură şi trabuc.

— Băiete cu ochii verzi, ai văzut pe cineva murind?

— Nu.

— Păi, acum o să auzi.

— Staţi!

— Să ai o viaţă lungă şi fericită, drăguţule. Scuză-mă că întrerup conversaţia, dar e o mojicie să vorbeşti cu gura plină.

— Staţi! Staţi o clipă!

Am pus receptorul telefonului pe o măsuţă, lângă trabucul încă fumegând. Şi am auzit:

***

C'est dur de mourir en printemps tu sais

Mais je pars aux fleurs la paix dans l'âme…[131]

***

Eu nu resimţeam împăcarea pe care Brel o cânta în şansoneta lui, în pieptul meu se agitau emoţiile, în mintea mea, imaginile unei vieţi întregi se luptau care să fie ultima. Dar trebuie să o fac, pentru familia mea, pentru demnitatea mea. Am contemplat tabloul lui Picasso care atârna pe unul dintre pereţi. O fereastră deschisă asupra unei localităţi mediteraneene, poate Barcelona văzută dintr-un loc înalt; case, palmieri, vegetaţie… şi marea… Tonuri vibrante, explozie de culoare, linii prelungi.

Am sorbit ultima înghiţitură de coniac, ţinându-l în gură câteva clipe, i-am savurat gustul, i-am respirat efluviile. Apoi mi-am vârât ţeava rece a revolverului între buze, ţintind cerul gurii. Am văzut doi băieţi, unul mort şi un altul care are încă mult timp de trăit: fiul meu Oriol. Dumnezeule, ajută-1 să treacă peste asta! Am respirat adânc şi am dorit ca ochii mei, privind bulevardul, să se umple până la refuz cu lumina şi verdeaţa acelei forţe imparabile: energia vieţii; primăvara. Asta va fi ultima imagine.

Detunătura i-a ajuns tânărului agent Castillo prin telefon şi l-a făcut să sară de pe scaun. Porumbeii de pe bulevard au pornit în zbor, toţi odată, formând un nor, ca şi cum ar fi aşteptat împuşcătura, iar pietonii au privit alarmaţi spre acel frumos edificiu modernist cu un balcon larg deschis.

***

Am deschis ochii şi am privit tavanul. Jacques Brel cânta următoarea şansonetă şi eu m-am ridicat dintr-o săritură. Iarăşi! Se întâmplase iarăşi! Destul de tulburată eram eu din pricina lui Oriol pentru ca blestematul de inel să mă facă să retrăiesc din nou poveşti cu morţi! Dintr-un impuls, mi-am scos sigiliul cu cruce de sânge şi l-am lăsat pe masă lângă inelul meu de logodnă. Nu ştiam care din acestea îmi era mai neplăcut.

Am coborât să o caut pe Alicia, am prevenit-o de ceea ce tocmai mi se întâmplase, iar ea m-a dus în biroul ei. Acolo, cu oraşul luminos şi însorit la picioarele noastre, i-am povestit totul.

— Te va ajuta să treci peste această viziune, mi-a spus ea, tratându-mă cu un coniac. Şi rămase privindu-mă cu atenţie.

— Este, este… am îngăimat la prima sorbitură. Era gustul din visul meu.

— Da. Eu beau acelaşi coniac pe care îl bea şi Enric.

M-am simţit ca un cobai şi m-am ridicat să plec.

— Iartă-mă, se scuză ea. N-am făcut-o dinadins, nu mi-am dat seama, până nu ţi-am văzut chipul.

Nu am crezut-o şi am rămas în picioare în faţa uşii, neştiind dacă să ies sau nu. S-a ridicat şi, luându-mi mâna în mâna ei caldă şi mare care mi-o amintea pe cea a fiului ei, m-a aşezat într-un fotoliu.

— Îmi pare rău, draga mea. Vocea ei era profundă şi convingătoare. Rămâi cu mine, mă vei ierta dacă îţi povestesc o istorie care te interesează. Meriţi s-o afli.

Am rămas în aşteptare şi puţin încordată la gândul că va încerca cine ştie

ce şmecherie. Şi începu să vorbească domol…

— Cred că ţi-ai dat seama până acum că nici lui Enric nu-i plăceau femeile, nici mie, bărbaţii. Ne-am unit de dragul familiilor şi pentru că doream să avem un fiu şi era singurul mod în acele vremuri. Fiecare avea propria viaţă, dar am fost în stare să fim prieteni. Povestea cu Oriol a fost un efort care a meritat osteneala. M-a privit zâmbind. Nu-i aşa?

— Este un băiat minunat, a continuat ea, fără să-mi aştepte răspunsul. Şi dacă te mai îndoieşti încă, el este *hetero*. În sfârşit, suspină ea resemnată, nimeni nu e perfect. Zâmbi din nou.

— Enric şi cu mine ne povesteam multe lucruri şi el a făcut în aşa fel încât Ordinul Templierilor pe care l-au întemeiat bunicul lui şi străbunicul tău, care au fost şi masoni, să-şi schimbe statutele pentru ca eu să pot fi admisă. Dar totul s-a complicat când a apărat Arnau cu povestea cu panourile tripticului şi comoara. Enric era un romantic, iar reînvierea tradiţiei templiere, una dintre pasiunile lui. Imaginează-ţi cum a fost când a aflat de comoară. A devenit o obsesie pentru el. Atunci a început disputa cu fraţii Boix. A făcut în aşa fel încât prietenul său Manuel, partenerul lui de atunci, pe care-l iubea la nebunie, să fie şi el admis drept cavaler în ordinul nostru. Se uniseră prin jurământul templierilor, cel al grecilor tebani ai lui Epaminondas. Mă privea, încercând să ghicească dacă eu ştiam despre asta şi, când i-am tăcut un semn că am înţeles, îşi continuă relatarea.

— Când l-au asasinat, era disperat. Mi-l amintesc plângând deznădăjduit, chiar aici, în fotoliul pe care stai. Ştiam că se va întâmpla ceva tragic, dar i-am cerat să stea liniştit. Am fost uluită când, după câteva zile, mi-a spus că ucisese patru oameni şi că Manuel era răzbunat. Naşul tău nu era un pistolar. Probabil că a avut noroc. Nu i-am spus nimic, dar m-am gândit că nimeni nu cunoaşte acest episod mai bine decât mine.

Dar poliţia a început să strângă cercul în jurul lui. Multă lume ştia că se duşmănea cu rivalii şi vechii lui confraţi templieri, fraţii Boix. Se cunoştea şi legătura lui cu Manuel, şi moartea violentă a acestuia.

A fost o vreme când n-am mai avut veşti de la el şi poliţia suna la telefon şi au venit chiar aici să-l caute ca să-l interogheze. N-aveau un ordin de arestare, dar era evident că îl bănuiau. Nu mi-a povestit niciodată ce a făcut în acele zile, dar cred că a căutat comoara fără succes. Într-o noapte a venit acasă; a luat cina cu noi, a vorbit puţin cu Oriol şi, când acesta s-a culcat, am urcat aici să bem un coniac. A vrut să-i dau în cărţi. Eu am acceptat, pe vremea aia era ceva ce făceam din amuzament. Dar în noaptea aceea, chiar din primele cărţi, s-a conturat o combinaţie de moarte. Era acolo scheletul cu coasa privindu-l pe el. Mesajul era foarte limpede, dar eu am spus că semnele sunt contradictorii. El m-a privit fără să mai scoată o vorbă. Am amestecat cărţile, le-a amestecat şi el şi le-a tăiat. M-am înfiorat când, imediat, s-a întâmplat la fel. Hârca îi zâmbea. Eu eram neliniştită, am strâns cărţile de joc şi a treia oară mă rugam să-i cadă orice altceva. Aceeaşi combinaţie. Ce încăpăţânate sunt cărţile de joc atunci când se străduiesc să-ţi spună ceva! Nu

sunt o persoană plângăcioasă, dar am strâns acele blestemate de cărţi cu lacrimi în ochi. Nu ştiam ce să spun şi am rămas tăcuţi. Enric a luat o gură de coniac, mi-a zâmbit şi a spus să nu-mi fac griji, cărţile mele aveau dreptate şi că foarte curând el urma să moară. Părea foarte liniştit. Mi-a spus că de mult fusese diagnosticat cu SIDA şi că începea să aibă simptome de slăbiciune. În anii aceia nu exista un remediu pentru boală şi ştiinţa nu putea nici măcar să ofere o anume calitate a vieţii. Mi-a spus că poliţia era pe urmele lui, ca şi mafia contrabandei cu obiecte de artă, căreia îi aparţineau fraţii Boix, care l-au ameninţat chiar cu sechestrarea sau rănirea lui Oriol. M-a asigurat că el nu va muri la închisoare şi nici nu se gândea să trăiască dormind noaptea cu un revolver sub pernă. Şi că, dacă nu vor avea pe cine să şantajeze, Oriol nu va mai fi în primejdie. Îmi închipui că atunci a pus la cale şi a regizat pentru voi acest ultim joc de-a comoara. A rămas tăcută, gânditoare şi, privindu-mă în ochi, spuse:

— Enric era o persoană cu păreri şi atitudini de neclintit. A trăit şi a murit după propriile reguli şi în propriul stil. Cred că se împăcase cu sine însuşi.

Alicia a tăcut şi, contemplând cu nostalgie oraşul, bău din coniac. Eu am făcut acelaşi lucru şi, savurându-i gustul, m-am gândit la cele petrecute cu câteva momente mai înainte.

— Alicia.

— Poftim?

— Când Enric dormea aici, folosea camera mea?

— Da.

— Tu ai lăsat discurile alea de vinil pe noptiera mea?

— Da, eu le-am lăsat.

— Căutai să mi se întâmple asta. Nu cred că vocea mea arăta vreo supărare sau altceva decât curiozitate.

Nu spuse nimic şi, sorbindu-şi coniacul, contemplă din nou oraşul. După o clipă, îşi aţinti asupra mea ochii ei migdalaţi, de un albastru pe care doar ea şi Oriol îl au, şi întrebă:

— A murit în pace. Nu-i aşa? Era o implorare în tonul ei.

— Da, am minţit eu gânditoare, după o pauză.

PATRUZECI ŞI NOUĂ

Nu-mi rămânea nimic de făcut în oraş şi melancolia punea stăpânire pe mine. Am intrat în camera mea şi am deschis fereastra. Sprijinită de pervaz, am analizat încă o dată situaţia mea şi atunci am înţeles că mi-a mai rămas totuşi ceva de făcut înainte de a părăsi Barcelona pentru totdeauna. Pentru totdeauna, fără a mă mai întoarce vreodată, aşa cum a încercat mama mea.

Arnau d'Estopinyá. A fost o vreme când devenise un obicei pentru mine să scrutez cu teamă oamenii, căutându-l. Dar în ultimele zile, călugărul se făcuse nevăzut.

O fi ştiind Alicia unde să-l găsească!

***

De data asta, s-au inversat rolurile şi m-am postat în aşteptarea lui într-un băruleţ pe trotuarul opus intrării de la locuinţa sa. Era o stradă îngustă din vechea Barcelonă, plasată în zona care înainte se numea Cartierul Chinezesc, apoi Districtul al Cincilea, iar acum, Raval. Acolo chiria este ieftină şi zona e înţesată cu imigranţi. Cabinele telefonice sunt o afacere înfloritoare şi o puzderie de oameni, de toate rasele şi plini de culoare, vorbind limbi diferite, mulţi dintre ei purtând îmbrăcămintea lor tradiţională, umplu străzile. Alicia mi-a spus că el locuieşte aici, într-o pensiune sau cameră închiriată şi m-am gândit că suma pe care i-o plătea acestui om nu era prea mare.

L-am văzut cu vreo cincisprezece metri înainte ca el să ajungă acasă. Era îmbrăcat ca întotdeauna, un tricou negru sub un costum de un gri-închis care se pierdea în ceva nedefinit. Mergea ţanţoş, marţial, hotărât, şi unii păreau că îl evită, coborând de pe trotuar când îl vedeau venind. Îşi scurtase barba şi părul de un alb murdar care, acum, nu avea mai mult de jumătate de centimetru.

Am traversat strada în fugă, dar când l-am ajuns, era deja cu spatele, vârând cheia în broasca porţii.

— Arnau, am spus, sprijinindu-mi mâna de umărul lui.

S-a întors cu o expresie ca de fiară, în vreme ce mâna se îndrepta spre partea laterală pipăind pumnalul. Îşi aţinti ochii de un albastru spălăcit într-ai mei şi din nou mi-a fost frică de privirea lui de nebun.

— Călugăre Arnau. Sunt eu, fata cu inelul, m-am grăbit să-i spun. Sunt o prietenă. Chipul lui s-a îmblânzit puţin când m-a recunoscut.

— Ce doriţi? spuse el cu o voce răguşită şi o pronunţie rară.

— Să stau de vorbă cu dumneavoastră.

Am văzut că îmi căuta mâinile din priviri şi mi-am amintit că inelul e pentru el simbolul autorităţii şi, neprimind niciun răspuns, i-am spus, având grijă să folosesc cuvinte corecte şi un ton care mi s-a părut milităros:

— Călugăre sergent d'Estopinyá. Vă invit la masă.

Am văzut că ezită, ochii lui făcură din nou drumul de la ai mei la inel şi în sfârşit acceptă cu un mârâit.

***

Era un bar-restaurant de familie cu miros de prăjeală şi având în meniul zilei gustări cu calmari; în zonă, nu prea aveai de unde alege. Am găsit o masă departe de televizor, de aparatul cu jocuri mecanice şi de zgomotul farfuriilor şi al lingurilor care se ridica deasupra tejghelei, dar în ciuda acestei relative intimităţi, nu reuşeam să leg o conversaţie cu călugărul. Când ni s-a adus pâinea, a binecuvântat masa şi, sprijinindu-se în coate, a început să se roage în şoapte ce se puteau auzi. S-a oprit şi m-a privit, aşteptând ca eu să fac acelaşi lucru, aşa că l-am imitat. Când şi-a terminat rugăciunile, nu mi-a acordat nicio clipă de politeţe şi a început să mănânce pâine, fără să aştepte să vină primul fel. Eu încercam să stau la taifas, dar singurele lucruri pe care le-am obţinut erau nişte răspunsuri monosilabice. Arnau nu era o persoană foarte vorbăreaţă, probabil că nici nu era obişnuit să stea de vorbă cu oamenii, dar se remarca prin lăcomie. Era evident faptul că nu s-a delectat cu mari festinuri în viaţa lui sau că postea, fie din convingere religioasă, fie din lipsă de mijloace. Şi vinul îi era pe plac, aşa că având speranţa că i se va dezlega limba, am cerut încă o sticlă.

Şi deodată, terminând al doilea fel, începu să vorbească, luându-mă prin surprindere:

— Eu aparţin unei stirpe de călugări nebuni. Eu ştiu bine de ce s-a sinucis maestrul Bonaplata.

Am rămas privindu-l. Erau primele două fraze legate pe care bărbatul le-a pronunţat în tot timpul mesei şi mi-am dat seama că niciodată înainte nu-l mai auzisem vorbind atât de mult.

— Să nu credeţi ce vi se spune. Şi călugărul care a vrut ca eu să moştenesc inelul s-a sinucis, ca mulţi alţii înaintea lui. Toată lumea din congregaţia mea îl socotea nebun. Cu excepţia mea. El mi-a încredinţat inelul şi au hotărât apoi că şi eu sunt dement. Începe cu viziunile. Aţi suferit tortura? V-au interogat inchizitorii? Aţi văzut prăbuşindu-se zidurile de la San Juan de Acre? Aţi simţit când sarazinii vă înjunghiau cu săbiile? Câte asasinate v-a făcut inelul să vedeţi? Câte mutilări? Multe vieţi, multă durere, asta este ceea ce conţine. Şi apoi ei vin să trăiască cu dumneavoastră şi nu vă dau pace nici ziua, nici noaptea.

— Cine sunt ei? am vrut să ştiu.

— Cine? mă întrebă, făcând ochii mari, puţin surprins că îl întrebam ceva ce eu ar fi trebuit să ştiu. Spiritele călugărilor; sălăşluiesc în inel. Şi la fiecare apariţie, te pătrunde puţin din ele. Eu de-acum nu mai sunt cel care am fost. Într-o zi, am avut un vis diferit. Mai avusesem şi înainte multe viziuni ale călugărului Arnau d'Estopinyá, dar din ziua aceea spiritul lui îndurerat a rămas în mine. Pentru totdeauna. De atunci, eu sunt Arnau.

E un suflet din purgatoriu şi suferă pentru crimele pe care le-a comis. Dar asta nu e cea mai mare durere a lui; ştie că misiunea lui nu a fost îndeplinită,

că încă nu s-a întors comoara la cavalerii templieri.

Mă privea cu ochii scoşi din orbite şi nu am îndrăznit să-l contrazic.

— Eu sunt Arnau d'Estopinyá, repetă el, ridicând glasul. Eu sunt ultimul templier. Ultimul, cu adevărat. Şi tăcând, îşi aţinti ochii într-ai mei, aşteptând poate ca eu să-i pun la îndoială afirmaţia. Am avut mare grijă să nu o fac.

Apoi îşi îmblânzi tonul, ca să continue cu voce joasă:

— Aveţi multă grijă, domnişoară. Inelul e primejdios, în ziua în care în sfârşit am dat peste Noul Ordin al Templierilor şi l-am cunoscut pe maestrul Bonaplata, am ştiut că-mi găsisem căminul. Şi când i-am încredinţat inelul, am simţit o mare uşurare. Se spune că papa Bonifaciu al VIII-lea purta un inel foarte asemănător cu acesta şi că Filip al IV-lea al Franţei, cel Frumos, afirma că în el trăieşte un diavol.

Regele voia să-l calomnieze pe papa şi recurgea la orice ca să-l acuze, dar avea o bună reţea de spioni şi îşi construia infamiile bazându-se pe fapte certe. Piatra asta are ceva care trăieşte în ea, în luceafărul ei cu şase colţuri… Nimeni nu poate păstra acest inel fără să sufere…

— Tot dumneavoastră i-aţi încredinţat domnului Bonaplata nişte înscrisuri? l-am întrerupt eu. Nu voiam să mai aud nimic despre inel.

— Nu. Eu i-am povestit maestrului viaţa călugărului sergent Arnau d'Estopinyá, o parte mi-a istorisit-o predecesorul meu, purtătorul inelului, iar restul l-am trăit eu prin acele viziuni.

Am rămas privindu-l în timp ce îşi golea paharul de vin. Eu, care aveam deja reţineri faţă de inel, tocmai începusem să-i prind frică. Îmi păsa prea puţin dacă acest alienat era sau nu posedat de spiritul bătrânului Arnau. Îi consideram deja una şi aceeaşi persoană. Pentru mine, el era călugărul Arnau d'Estopinyá, ultimul dintre adevăraţii templieri.

— Şi tripticul? am întrebat.

— Tripticul, împreună cu inelul şi cu tradiţia orală despre Arnau, erau moştenirea care, timp de sute de ani, s-a transmis de la un călugăr la altul, şi panourile au fost furate în anul 1845, când mănăstirea Poblet a fost jefuită şi incendiată în răzmeriţele anticlericale. Ştiam că nu au fost distruse de foc, din pricină că au ieşit călugării după tâlhari, deşi gloata i-a împiedicat să-i ajungă din urmă. Multe opere de artă au fost arse în zilele alea, dar nu şi panourile. Cel care le-a luat era poate cunoscător în istorie.

— De ce m-aţi urmărit?

— Maestrul Alicia mi-a poruncit să-i povestesc tot ce faceţi. Apoi, când am aflat că dumneavoastră purtaţi inelul, v-am supravegheat ca să vă protejez. Ca atunci când v-au atacat.

— Dacă voiaţi să mă protejaţi, cum de nu v-am mai văzut în ultimele zile?

— Pentru că dumneavoastră toţi aţi plecat din oraş. Şi pericolul aici se află. De aceea nu v-am urmărit.

— Despre ce îmi vorbiţi?

— Se află aici, la Barcelona.

— Ce anume? am insistat eu. Ce pericol?

Nu mi-a răspuns. Avea o privire pierdută şi a şoptit când a văzut nişte bărbaţi cu înfăţişare de maghrebieni la tejgheaua barului.

— Nu vedeţi? Se întorc. Era mânie în vocea lui. Într-o zi, o să le iau gâtul câtorva. Şi apoi se închise în mutismul dinainte.

M-am înfiorat. Călugărul vorbea serios.

CINCIZECI

La întoarcerea mea, după-amiază, m-am luptat din nou cu bagajele. Mă deprimau şi m-am gândit că totuşi cel mai bun lucru ar fi să le fac naibii odată şi să încetez cu grijile. Dar atunci mi-a revenit ceva în minte. Ştiam că Oriol nu era acasă şi m-am apropiat tiptil de uşa camerei lui, despărţită de a mea doar printr-un perete. Am încercat mânerul, nu avea zăvorul pus şi, iute, m-am strecurat pe furiş înăuntru.

Mirosea a el. Nu pentru că Oriol ar folosi parfum, nici nu cred să aibă un miros special, dar asta voiam eu să-mi imaginez. Locul acela era impregnat cu prezenţa lui. I-am privit patul, dulapul, masa de lucru aşezată în faţa unei ferestre care dădea şi ea înspre stradă. Mi-am dat seama că nu puteam rămâne mult timp, nu voiam să mă trezesc surprinsă acolo şi am început să cercetez sertarele biroului. Acolo nu m-am putut împiedica să nu-mi bag nasul într-un teanc de fotografii ale lui cu nişte prietene, printre ele şi fata de pe plajă, şi nişte prieteni. Mi-am impus să mă controlez. Am continuat cu noptiera, apoi comoda… nu-l găseam. Era în dulap. În sertarul cu lenjerie intimă. Acolo l-am găsit. Revolverul tatălui lui. Cel care le-a făcut de petrecanie fraţilor Boix, cel pe care îl găsisem în scobitura din ghizdul puţului.

Mi l-am pus la brâu şi m-am îndreptat spre podul casei. Acolo, nu mi-a fost greu să găsesc pictura. Aceea care o imita pe a mea. Am desprins cartonul subţire care acoperea partea din spate şi am văzut că interiorul nu era masiv ca la panoul meu, deşi grosimea era mai mare şi provenea de la nişte stinghii laterale care formau bordura tabloului. Erau şi pe mijloc, unele întăreau structura, iar altele formau un reazem complicat. Am aşezat revolverul în acel lăcaş din lemn şi am văzut că se potriveşte perfect. Se ţinea bine, fără să cadă, chiar şi scuturând tabloul, dar ieşea uşor dacă îl apucai de pat şi îl trăgeai cu o oarecare putere. Am repetat gestul, l-am făcut de mai multe ori, reamintindu-mi visul cu asasinarea fraţilor Boix. Da, era adevărat. Aşa s-a întâmplat. Rezolvasem enigma comisarului Castillo, deşi el nu o va afla niciodată. Dar amintirea naşului meu din acel vis însângerat, dovada că totul s-a întâmplat în realitate aşa cum am văzut eu, nu m-a făcut să mă simt mai bine. Dimpotrivă. Eram sătulă de acele viziuni înspăimântătoare. Am hotărât să mă întorc la supărătoarea mea îndeletnicire.

***

Dar înainte, am sunat la biroul meu din New York şi am cerut să-mi reiau slujba în săptămâna următoare. Şeful meu mi-a spus că trebuie să se discute asta în consiliu. Lunga mea vacanţă nu a fost deloc pe placul asociaţilor biroului de avocatură, dar după tonul binevoitor pe care l-a folosit, am intuit că încă mai am serviciu.

Apoi am sunat-o pe Maria del Mar ca să o anunţ că mă întorc. A fost

încântată. Dar când i-am spus că m-am gândit să o rup cu Mike, s-a făcut foc şi pară. I-am povestit cele întâmplate cu Oriol şi, fără să se mire prea tare, mi-a spus că doar asta nu era un motiv ca să o rup cu un băiat ca Mike şi că, în orice caz, un inel nu se returnează prin telefon, mi-a spus să mai aştept puţin şi să-mi amân luarea hotărârilor până la întoarcerea mea, când o să vedem ce e de făcut.

***

Aventura ajunsese la capăt. A fost frumoasă, dar viaţa mea continua la New York. Cu sau fără Mike. Călătorisem în timp, în spaţiu, înăuntrul meu.

Îmi satisfăcusem pofta de Oriol, atâţia ani reprimată, rana trecutului fusese închisă şi acum rămânea doar o iubire de o vară, împlinită şi încheiată. M-am întors la Barcelona, la copilăria mea mediteraneană, curmată la treisprezece ani, şi pentru câteva clipe am recuperat-o şi am fost în stare să o îndrept.

Aceste călătorii – fizică, temporală, interioară – îmi schimbaseră felul de a vedea lumea şi oamenii ei. Nu, nu mai eram aceeaşi persoană ca atunci când venisem. Acum puteam, acum ştiam să merg prin viaţă în picioarele goale.

Era nedrept ca acum, sosind în port, oricât mi s-ar fi părut de pustiu şi dezamăgitor sfârşitul, să mă lamentez că am găsit Itaca săracă. Am învăţat pe drum, am profitat de momente. Asta înseamnă viaţa.

Aici nu mă mai reţinea nimic, viitorul meu era la New York.

***

Când Oriol a bătut la uşă, aveam patul acoperit cu haine, două valize deschise se odihneau pe jos şi un talmeş-balmeş de lucruri împrăştiate prin toată camera.

— Mi-a spus mama că pleci, zise el.

— Da. Aventura s-a încheiat şi trebuie să mă întorc. Ştii doar, familia, responsabilităţile…

El mi-a privit mâinile, după conversaţia cu mama mea purtam din nou inelul de la Mike.

— Unde este inelul tatălui meu?

— L-am lăsat pe noptieră. Mă sperie.

— Mi-a povestit Alicia… mi-o tăie el. Când pleci?

— Mâine.

— Îţi cumpăr panoul.

L-am privit cu tristeţe.

— Panoul nu e de vânzare, este darul cuiva pe care eu l-am iubit mult.

— Pune-i preţul pe care îl doreşti.

Insistenţa lui m-a jignit.

— Îţi cunosc generozitatea, Oriol, pe care atât de bine ai dovedit-o scoţându-l pe Luis din încurcătură. Simţeam nevoia să plâng. Dar eu n-am nevoie de bani şi pot şi eu să fiu generoasă. Dacă îl doreşti atât de mult, e al tău. Ţi-l dăruiesc.

Chipul i s-a luminat într-un zâmbet larg.

— Îţi mulţumesc.

— Dacă asta e tot, o să continui cu bagajele. Voiam să plece, doream să mă smiorcăi de una singură.

— De ce nu-ţi amâni plecarea?

— De ce? Nu e nimic aici care să mă reţină.

— Nu pot accepta un cadou atât de valoros şi, dacă tu nu vrei să-ţi vinzi panoul, vei deveni asociata mea şi asta te va obliga să mai rămâi câteva zile.

Privirea lui sigură şi tonul, pe care l-am interpretat ca fiind categoric, m-au rănit în amorul propriu, şi aşa destul de afectat în acel moment. Dar curiozitatea m-a împiedicat să mă arăt ofensată.

— Asociata ta la ce?

— La căutarea comorii templierilor!

L-am scrutat, încercând să ghicesc dacă îşi bătea joc de mine. Dar Oriol, înflăcărat, a început să-mi povestească:

— Când am rămas singur în peştera de la Tabarca, am început să mă gândesc şi nu am încetat să o fac de atunci încoace. Faptul că tatăl meu a pus nişte piste false în triptic nu înseamnă că acesta n-ar fi autentic şi nici că istoria comorii n-ar fi adevărată. Şi dacă e adevărată, semnele ar trebui să fie la vedere, cu toate că doar un iniţiat le-ar putea vedea. Dacă noi nu ne-am dat seama, a fost pentru că ne-am lăsat înşelaţi căutând inscripţii ascunse sub pictură, fără să recunoaştem semnele adevărate. Azi-noapte aproape că nu am putut dormi şi, dimineaţă devreme, am luat panoul tău şi pe ale mele şi le-am dus la cel mai bun atelier de restaurări din oraş. Analizele şi consultarea experţilor mi-au luat aproape toată ziua. Vino!

Şi apucându-mă de mână, m-a tras după el până în camera lui.

CINCIZECI ŞI UNU

Acolo, deasupra comodei, sprijinite de perete, erau panourile.

— Uită-te la ele, spuse el.

Am văzut ceea ce văzusem întotdeauna. Panoul din stânga, împărţit în două registre, fiecare cam de cincisprezece centimetri la bază pe douăzeci înălţime; sus, sub o arcadă decorativă din stuc pictat, Isus Hristos ieşind din mormânt se arăta triumfător, iar jos, Sfântul Ioan Botezătorul, precursorul lui Mesia în predicarea mesajului divin, îmbrăcat în piei de miel. Pe panoul din mijloc, încununat de asemenea cu un arc ogival, era Maria, Maica Domnului, iar la picioarele ei, inscripţia în latină *Mater* cu litere gotice. Privea drept în faţă, expresia ei era tristă şi ţinea Pruncul în poală. Partea metalică a nimbului era desprinsă în continuare şi încă se putea citi *Illa Sanct Pol.* Pruncul, cu o expresie mai veselă, binecuvânta cu mâna dreaptă. Al treilea panou îl prezenta în registrul superior, sub un ciudat arc lobat, pe Hristos pe cruce, flancat de Sfântul Ioan şi de Fecioară. Jos, Sfântul Gheorghe, călcând peste un balaur ridicol.

— Pentru început, continuă Oriol, azi am verificat frazele de la picioarele sfinţilor şi de sub aureolă; vopseaua lor şi cea care le acoperă au componente sintetice. Aceşti aditivi sunt actuali, deoarece nu existau în Evul Mediu.

Aşadar, rămâne dovedit faptul că textele ascunse sunt foarte recente, cu siguranţă pictate de tatăl meu. Cu toate astea, inelul de pe mâna Fecioarei, acest element atât de ciudat, este medieval. Tot ceea ce mai apare pe panouri este de asemenea, fără îndoială, de la sfârşitul secolului al XIII-lea, începutul celui de al XIV-lea.

— Şi asta ar confirma faptul că istoria are un temei cert.

— Exact. Este prima pistă autentică. E ceva la vedere, care azi pare normal, dar care sărea imediat în ochi la vremea aceea. Fecioara este o Madonă clasică, nu poartă coroană regală, doar togă, dar are un nimb de sfinţenie, şi de aceea este cu atât mai deosebit, mai ciudat faptul că poate purta un inel. Cum ţi-am spus, podoabele nu erau bine văzute între creştini şi doar înalţii demnitari ecleziastici le purtau.

— O fi ciudat, dar nu e fals, am conchis eu.

— Bineînţeles. Aşadar, avem două elemente care ne-au parvenit din epocă şi despre care putem presupune că sunt autentice: tripticul şi inelul. Doar prin ele, Arnau d'Estopinyá sau cine o fi fost şi-ar fi putut transmite mesajul de-a lungul timpului.

— Şi ce-mi spui despre relatarea lui Arnau? Nu crezi că ar putea fi ceva adevărat în ea?

— Absolut sigur! Tradiţia orală este fundamentală în anumite culturi şi e surprinzător uneori cum istorii foarte vechi se transmit din generaţie în

generaţie. Fiind vorba în acest caz de un secret vital pentru cei implicaţi, e foarte posibil ca relatarea autentică să fi ajuns până la noi cu puţine omisiuni sau adăugiri.

— Dar nu vom putea distinge niciodată între realitate şi invenţie.

— Ai dreptate; dar eu repun in drepturi intuiţia, ceea ce nu e strict raţional, ca izvor al cunoaşterii. Nu orice cunoaştere omenească este rodul ştiinţei.

Am rămas gândindu-mă la asta. Mi-am amintit de şocul pe care l-am avut la descoperirea suportului pentru pistol înăuntrul panoului fals din mansardă. Dar Oriol vorbea acum din nou despre pictură:

— Pentru un iniţiat, semnul templierilor pe panouri este evident. Cu toate că Fecioara era un motiv obişnuit în picturile din epocă, înrădăcinarea cultului Fecioarei Maria printre templieri şi prezenţa, pe panourile laterale, a sfinţilor patroni decapitaţi, înainte de a-şi fi pierdut capetele, este o dovadă a faptului că acest mic altar portabil era proprietatea călugărilor militari. În plus, avem cele două cruci pe care le foloseau templierii: cea patriarhală, pe cârja lui Isus Hristos înviat şi crucea-spânzurătoare, pe veşmintele Sfântului Gheorghe. Acest ultim fapt chiar că e ciudat. Crucea Sfântului Gheorghe este cea a cruciaţilor: roşie şi subţire, precum cea care apare pe stema Barcelonei. Sfântul nu e reprezentat niciodată cu o cruce labată.

— Aşadar, rămâne demonstrat faptul că panourile sunt autentice şi au aparţinut templierilor, am spus eu. Şi unde ne duce asta?

— Păi, dacă poartă vreun mesaj, trebuie să fie acolo unde îl poate vedea toată lumea. Nu crezi?

— Aşa o fi, presupun, am răspuns eu, nu foarte convinsă. Pentru că nu cred să existe vreun semn oarecare pe inel. Suprafaţa lui e netedă; nu prezintă crestături şi nici gravări.

— Bine, aşadar, ne rămân doar povestea lui Arnau, dacă putem crede ceva din ea. Eu n-am vrut să-l întrerup, dar aveam motive să accept veracitatea unei bune părţi din relatare. Şi mai rămân picturile, conchise Oriol, observând panourile cu atenţie. Trebuie să le priveşti cu ochii unui detectiv de la sfârşitul secolului al XIII-lea sau începutul celui de al XIV-lea. Ce elemente ar atrage atenţia unui copoi din epocă?

— Tu eşti medievistul, am spus eu, ridicând din umeri. Mă tem că observaţia îţi aparţine.

— Bine, aşadar, în afară de cele arătate mai înainte, mă uimeşte această inscripţie *Mater* la picioarele Fecioarei…

— Şi de ce?

— Înseamnă mamă în latineşte şi este redundantă. Toată lumea ştie că Fecioara Maria a fost mama lui Isus. De ce a scris pictorul „mama”, când e evident că Fecioara este mama. Inscripţiile pentru identificarea sfinţilor sunt destul de obişnuite, în special atunci când artistul nu era în stare să-i picteze diferenţiat; se întâmplă des în stilul romanic. Dar în tripticul nostru toată lumea îi poate recunoaşte pe Fecioara Maria, pe Sfântul Gheorghe, care e îmbrăcat ca un soldat şi calcă peste un balaur, şi pe Ioan Botezătorul, care e

acoperit cu piei şi arată un pergament, făcând aluzie la Vechiul Testament, unde era scrisă profeţia despre naşterea lui Isus. Toţi sunt inconfundabili, nu există echivoc, nu e nevoie să identifici pe nimeni.

— Poate că artistul a vrut să sublinieze importanţa Fecioarei.

— Nu cred. Prezenţa Fecioarei domina panoul, în plus, în pictura veche, modelele se repetă cu mare frecvenţă şi n-am văzut niciodată o inscripţie care să se refere la Fecioară ca „mamă”, se foloseşte Maria sau Sfânta Maria. Dacă ar fi folosit cuvântul „mamă”, referindu-se la Fecioară, artistul ar fi scris *Mater Dei,* mama, maica Domnului.

— Care e concluzia ta?

— Că *Mater* nu se referă la *Mater Dei.*

— La cine, atunci?

— Dacă acest cuvânt este pe panoul din mijloc, se referă la cineva care se află pe acel panou. Şi dacă nu este mama Pruncului, o fi…

— Mama mamei!

— Da, şi mama Fecioarei a fost…

Religia nu a fost una dintre materiile la care să mă fi remarcat, dar răspunsul mi-a venit ca un fulger… poate era memoria mea, poate intuiţia:

— Sfânta Ana!

Am rămas privindu-ne cu ochii larg deschişi de uimire.

— Sfânta Ana! am exclamat eu. Biserica Sfânta Ana!

Sfânta Ana. Templul în care se întruneau Neotemplierii lui Enric şi ai Aliciei. O avea oare într-adevăr inscripţia de pe panou legătură cu acea biserică sau ne înverşunam noi să credem asta? Prea multe coincidenţe. Sau o fi o altă pistă falsă pusă de Enric pe triptic? Am exclus această posibilitate. Oriol verificase, de data asta foarte serios, pigmenţii utilizaţi în fiecare parte a picturilor, iar cei ai inscripţiei erau originali din Evul Mediu.

Intuiţia mea îmi spunea că da, că biserica Sfânta Ana era cheia. Deşi mă gândeam că, în lipsa unor piste mai bune, poate că mă agăţam de această idee, ca unică speranţă de a continua aventura.

— Vom accepta această posibilitate doar ca pe o ipoteză de lucra, conchise Oriol, după o lungă polemică prin care a încercat să pună frâie entuziasmului meu. Şi al lui.

Îi reproşam că în urmă cu câteva minute apăra intuiţia, instinctul, ca izvor al cunoaşterii, iar acum, făcea caz de limbajul ştiinţific. Eu ştiam că are dreptate, că aveam nevoie de o metodă de lucru, dar dezbaterea este unul dintre punctele mele forte şi eram ispitită să iau din nou iniţiativa, discutând câteva clipe în mod inutil.

Dar, cu acea capacitate pe care multe femei o avem de a purta două conversaţii în acelaşi timp, în vreme ce-l întreţineam pe Oriol într-o controversă pe care o ştiam din capul locului sterilă, aruncam priviri tripticului. Întrebându-mă ce lucru ciudat puteam vedea la el.

— Arcele! am exclamat eu deodată.

Oriol mă privi descumpănit. Ce reprezentau arcele într-un litigiu dintre

intuiţie şi metodă?

— Arcele, am repetat eu, normal ar fi ca arcele capelelor din partea superioară a panourilor laterale să fie egale. Nu crezi? Asta e ceva ciudat.

— Da, într-adevăr, este ciudat, mi-a răspuns el, de cum a fost în stare să prindă firul noii conversaţii. Şi acel arc lobat, cel de pe panoul din dreapta, mi-a atras atenţia de prima dată când l-am văzut.

— E chiar atât de ciudat?

— Într-adevăr, este, şi chiar foarte… Cred că e momentul să vizităm din nou biserica cu hramul Sfintei Ana. Mă vei însoţi, nu-i aşa?

Am închis ochii timp de câteva secunde, încercând să stabilesc în ce moment al vieţii mele mă aflam. Oriol şi cu mine eram în camera lui, contemplând panourile, care se presupunea că ascundeau cheile comorii, şi alături, într-a mea, mă aştepta un talmeş-balmeş de haine împrăştiate, în curs de a fi aşezate în valize, ca să fie expediate, împreună cu subsemnata, înapoi în Big Apple. Şi tocmai acum, Oriol s-a găsit să mă întrebe dacă mâine, în ziua călătoriei mele de întoarcere, îl voi însoţi ca să desluşească acel mister. Şi ce puteam eu să-i răspund?

— Da, am spus.

Şi făcând-o, mi-am dat seama, cum ar spune mama, că tocmai mi-am azvârlit viitorul pe fereastră. Nici angajamentul luat faţă de biroul meu de avocatură, nici cel vechi cu Mike nu m-au împiedicat să pronunţ acel da, vreau, care mă unea din nou cu aventura. Dar, cine ar fi putut rezista acestei tentaţii?

CINCIZECI ŞI DOI

Dimineaţa, soarele strălucea pe cer; promitea să fie una dintre acele zile de vară timpurie, când briza Mediteranei binecuvântează Barcelona cu un aer transparent şi o temperatură blândă. Soarele îmi intra pe fereastră şi, întinzându-mă sub mângâierea lui, mi-am amintit de răsăritul de început de lume din dimineaţa de Sânziene, hărmălaia, baia în mare şi toate celelalte… Nu mi-ar părea rău să se mai repete. Oraşul zumzăia activ jos, cu albastrul mării şi al cerului ca fundal. Şi sus, am văzut un avion strălucitor care, deodată, mi s-a părut un tăun negru, amintindu-mi de New York şi de „responsabilităţile mele". Mă simţeam de parcă trăgeam chiulul de la şcoală. Va trebui să profit de asta, mi-am spus eu alergând la duş şi imaginându-mi micul dejun cu Oriol, jos, în grădina cu trandafiri. Cafea fierbinte şi aromată, croasanţi, pâine prăjită, unt, dulceaţă… şi el; îmi lăsa gura apă. *Carpe diem*, am strigat eu ca pe un alibi şi un antidot împotriva remuşcărilor.

***

Am intrat prin porticul care se deschide pe latura orientată spre sud a navei transversale, braţ scurt al crucii latine care formează planul edificiului. Spre deosebire de vizitele mele anterioare, când nici măcar nu am privit arcele, acum acestea erau motiv de atenţie sporită.

Ne-am aşezat în transept, sub cupolă şi deodată a fost foarte clar că biserica oferă doar o posibilitate prin care să prezinte trei capele aliniate, aşa cum apăreau ele pe panouri: să priveşti spre absidă. Într-adevăr; prezbiteriul, în mijloc, este mult mai mare decât capelele laterale, ca şi pe panouri. La stânga, se află capela Sfântului Mormânt, iar la dreapta, capela Sacramentului.

— Aminteşte-ţi panourile, mi-a şoptit Oriol. Sunt trei şi, după obiceiul epocii, fiecare prezintă un arc în partea superioară, ca şi cum ar fi vorba de un oratoriu. Prima capelă, cea din stânga, a lui Isus Hristos înviat, prezintă un arc semicilindric, uşor ascuţit, tranziţie de la romanic la gotic. Arcul nu stă pe nicio mensolă[132], ci se sprijină pe pilon, fără să prezinte discontinuitate.

— La fel ca în capela pe care o vedem aici, în stânga, am comentat înflăcărată. Observă că aceasta coincide cu patronul căruia îi este închinată! Sfântul Mormânt, în pictură, şi Sfântul Mormânt la locul corespunzător din biserică.

Oriol, încuviinţând din cap şi zâmbind, continuă:

— Panoul central posedă un alt arc asemănător, dar care se sprijină pe o mică proeminenţă şi are deasupra un al doilea arc şi mai ascuţit.

— Şi ele coincid!

— Şi în sfârşit, aminteşte-ţi că panoul din dreapta are un arc ciudat, cu un lob central. Arcele lobate sunt obişnuite la panourile pictate în epocă, în acelaşi stil cu ale noastre, dar au mai mulţi lobi, nu unul singur, precum cel

pictat acolo. Şi ce vedem aici, în dreapta?

— Capela Sacramentului, dar înainte sunt câteva boltiţe formate din arce turtite, care se sprijină pe nişte mensole, care, la rândul lor, se reazemă de pereţii groşi laterali şi de un zid central, mai subţire, care le separă.

— Dar, dacă ai vrea să le desenezi din faţă, aceste boltiţe ar apărea ca nişte arce turtite, iar zidul central, ca o coloană. Nu ţi se pare?

— Bineînţeles.

— Deci, dacă îi scoţi coloana de mijloc, ai ceva foarte asemănător şi în biserică, şi pe panou. Aşadar, nu e vorba de un arc cu un singur lob central, ci de reazemul comun a două arce turtite, pe aceeaşi mensolă. În plus, aminteşte-ţi că pe panou, stâlpul crucii coincide exact cu locul unde aici este coloana. În realitate, reprezintă acest zid subţire.

— O fi o întâmplare? am întrebat eu ca să-l provoc.

— Nu! Nici vorbă! exclamă el entuziasmat. Întâmplare, nu! Pictorul a făcut-o dinadins. Panourile sunt ca o hartă a acestui templu! Capelele din pictură le reproduc pe cele reale ale bisericii, privind din naos spre absidă. Este aici, Cristina!

***

Am hotărât să ne înarmăm cu cât mai multe cunoştinţe posibil despre biserica Sfânta Ana, ca să putem analiza şi cel mai neînsemnat amănunt. Am împărţit munca; eu voi căuta informaţii în izvoare moderne, iar el, dată fiind profesia lui, va recurge la documente vechi.

Am strâns orice scriere care menţionează acest edificiu şi istoria lui, de la ghiduri turistice ale oraşului până la cele mai savante tomuri despre arhitectura catalană gotică. Oriol, dată fiind legătura familiei lui cu templul, cunoştea deja multe lucruri despre acesta şi mi-a făcut rost de o bijuterie: o carte de o grosime respectabilă despre biserica Sfânta Ana, publicată recent şi cu un tiraj foarte limitat. Acolo s-ar afla tot ceea ce am dori noi să ştim. Urmează să devin o autoritate în ceea ce priveşte biserica!

Zâmbetul ironic pe care prietenul meu mi l-a adresat la auzul afirmaţiei mele exaltate mi-a produs un amestec de admiraţie şi ofensă. „Cât e de frumos şi cât e de pedant”, mi-am spus.

Zilele următoare le-am consacrat în întregime lecturii şi vizitării de mai multe ori a bisericii unde, destul de des, puteam să-l întâlnesc pe Arnau d’Estopinyá, care uneori nici nu-mi răspundea la salut, alteori o făcea mormăind, dar care nu a cedat niciodată încercărilor mele de a lega cu el o conversaţie de mai mult de două fraze.

Deşi mă tentează, nu vreau să vă plictisesc cu amănunte din cele multe citite despre biserica Sfânta Ana, dar istoria ei documentată pare să înceapă în anul 1141, ca urmare a testamentului regelui aragonez Alfonso I, care şi-a donat în întregime regatul Ordinelor militare ale Templierilor, Spitalului şi Sfântului Mormânt. În acel an, un anume canonic Carfillius a venit să negocieze, din partea Ordinului Sfântului Mormânt, cu moştenitorul coroanei, prin căsătorie, contele de Barcelona, Ramón Berenguer al IV-lea, care a căzut

la învoială să facă schimb de bunuri şi de venituri cu cele trei ordine, ca să-şi recapete regatul.

Aşa că Ordinul Sfântului Mormânt s-a trezit de la o zi la alta cu întinse posesiuni în Catalonia şi Aragón, între care era şi biserica – din afara cetăţii – a Sfintei Ana, fără îndoială anterioară acestui moment şi unde s-a hotărât să se stabilească mănăstirea care a continuat cu hramul sfintei şi care, nu numai că a ajuns să aibă posesiuni în Catalonia, ci şi în Mallorca şi Valencia. În cursul agitatei şi zbuciumatei sale istorii, a trecut de la primele începuturi de splendoare şi bogăţie la secole de decădere, când a încetat să mai fie mănăstire, ca să devină biserică a unui colegiu canonic şi, în sfârşit, parohie. Nenumăratele ei posesiuni au fost vândute pe rând, inclusiv terenurile dimprejur, unde azi se înalţă edificiile care înconjoară rămăşiţele acelei splendori. Biserica a fost jefuită şi închisă în timpul invaziei napoleoniene, profanată de grupuri înarmate şi închisă pentru public în 1873, în timpul Primei Republici[133], şi apoi incendiată şi spoliată în 1936, în timpul celei de a Doua Republici. Aşa cum îmi povestise Arnau, biserica nouă atunci a fost dinamitată. Singurele rămăşiţe ale acelui stilizat edificiu neogotic pe care le putem vedea azi sunt nişte ziduri care mărginesc una dintre laturile pieţei Ramón Amadeu.

***

Oriol îşi alterna cercetările cu munca lui şi ne adunam noaptea sau atunci când ne întâlneam pentru puţin timp, ca să ne comparăm notele.

La prima noastră întâlnire, mi-am exprimat entuziasmul pentru o fotografie care prezenta interiorul bisericii după incendiu: în rămăşiţele unui altar, fără îndoială ascunsă de la început în spatele acestuia, apărea o uriaşă cruce labată.

— Bunicii noştri se întruneau aici, afirmă Oriol, tăios. Şi spre deosebire de Ordinul Sfântului Mormânt, cultul nostru a fost întotdeauna secret.

***

Ansamblul actual a fost construit de-a lungul secolelor. Există nişte documente care atestă că prezbiteriul şi nava transversală au fost construite între anii 1169 şi 1177, nava centrală şi una dintre capele, în secolul al XIII-lea, altele, precum cea a Sfântului Mormânt şi porticul principal, în al XIV-lea, claustrul şi sala capitulară, în secolul al XV-lea, iar capela Sacramentului, în secolul al XVI-lea, fiind modificată în al XX-lea.

Dar mi-am dat seama curând că există un anacronism între pictură şi construcţie. În cazul în care capela Sacramentului nu a fost construită până în secolul al XVI-lea, cum putea apărea un oratoriu pe panoul din dreapta? Am confundat biserica? În plus, în pofida coincidenţei între Sfântul Mormânt din tablou şi cel din templu, această capelă e din secolul al XIV-lea, de-acum târziu pentru pictorul tripticului, şi niciuna dintre celelalte capele nu coincidea cu panourile în ceea ce priveşte sfinţii patroni, în prezbiteriu, altarul principal este închinat, aşa cum se cuvine, patroanei, Sfânta Ana, într-o imagine cu braţele deschise, protectoare a fiicei şi a nepotului ei. Ăsta este locul unde

trebuie să se afle. Şi cu toate că imaginile sunt moderne, logic, după incendiul din secolul trecut, probabil că întotdeauna a fost aşa. Altarul principal este închinat patroanei. În afară de asta, capela din dreapta, cea modernă, cea a Sacramentului, nu prezintă nicio crucificare. Dar există o *Pieta*[134] încadrată într-o pictură murală contemporană. Existau puncte de coincidenţă, dar şi multe altele antagonice; mă simţeam descurajată. Ne aflam din nou pe urmele unei piste false.

— Am crezut în fanteziile noastre, Oriol, i-am spus, când ne-am întâlnit. Şi i-am argumentat toate cele dinainte.

— Edificiile atât de vechi precum acesta nu au fost întotdeauna cum le vezi azi, nici lucrurile nu s-au aflat în acelaşi loc, răspunse el. Pe de altă parte, Sfânta Ana nu a fost suficient studiată.

— Crezi că studiile despre biserică sunt greşite?

— Oarecum. În primul rând, partea cea mai veche a templului nu sunt prezbiteriul şi nava transversală. Doar că este primul lucru documentat. Când Ordinul Sfântului Mormânt a luat în stăpânire biserica Sfânta Ana, aceasta exista deja. Dacă n-ar fi existat, ar fi numit-o mănăstirea Sfântului Mormânt, şi nu a Sfintei Ana. De acord până aici?

Am confirmat din cap.

— În ce loc s-ar afla vechiul edificiu al mănăstirii Sfintei Ana?

Am ridicat din umeri.

— Vino cu mine!

Am mers la biserică şi, ţinându-mă de mână, m-a dus până în prezbiteriu.

— Vezi ceva curios la ferestre?

În peretele absidei, în spatele altarului principal, se deschide, sus, o fereastră mare cu vitralii gotice şi, mai jos, două ferestre înguste cu arc ogival, la aceeaşi înălţime şi asemănătoare cu cele trei ferestre care se deschid pe zidul din dreapta, cel orientat spre sud.

— Văd ferestre pe peretele din dreapta, dar nu şi pe cel din stânga.

— Şi ce mai vezi?

Înainte de a-i răspunde, am făcut un tur de inspecţie.

— În afară de fereastra mare aflată la înălţime, am conchis eu, niciuna dintre celelalte ferestre ale prezbiteriului nu dă în exterior, cele două din fund comunică în sacristie, iar cele trei din dreapta, cu capela Sacramentului.

— Şi la ce te face să te gândeşti?

— Că atunci când s-a construit absida, toate ferestrele dădeau în exterior şi dacă pe latura din nord, la stânga, nu există ferestre, înseamnă că acolo era un alt edificiu. Poate biserica originală a Sfintei Ana.

— Exact! Ceea ce azi este capela Sfântului Mormânt a fost vechea biserică, probabil construită în timpul secolului al XI-lea, în stil romanic.

— Şi atunci, de ce cercetătorii moderni o situează în secolul al XIV-lea?

— Pentru că nu cunosc bine cele întâmplate şi au evaluat construcţia după ceea ce se poate vedea azi. Vechiul oratoriu romanic s-a prăbuşit la incendiul din anul 1936, ca şi multe alte părţi din biserică, iar cupola, care a zburat în

aer, a transformat-o într-un horn gigantic. Partea reconstruită oferă un arc semicilindric ogival, asemănător cu cel din prezbiteriu şi din nava transversală, dar cel primitiv probabil că nu avea un astfel de vârf ascuţit. Mai mult, am găsit nişte planuri ale bisericii semnate în 1859 de un arhitect numit Miguel Garriga[135] şi care prezintă o structură a pereţilor în capela Dels perdons, aşa cum se numea ea pe atunci, complet diferită de a celorlalte ziduri din biserică. Erau mai groase şi în ele se deschideau firide, conţinând cu siguranţă imagini de sfinţi.

Şi în ceea ce priveşte partea din dreapta a prezbiteriului, capela cunoscută azi ca a Sacramentului nu exista în secolul al XIII-lea, deoarece ferestrele dau în exterior. Ceea ce s-a construit acolo în secolul al XVI-lea a fost sacristia. În schimb, în epocă existau două oratorii acoperite cu două mici bolţi gotice încrucişate şi a căror structură o putem vedea azi la intrarea în această capelă şi care apar în pictură reprezentate prin acel arc turtit, pe care îl credeam lobat, aşezat chiar deasupra crucii, dar care în realitate reprezintă cele două oratorii. Intrarea principală, cu porticul ei, se află imediat alături; este datată din 1300 şi, dat fiind faptul că stilul ei gotic pare să coincidă cu cel al oratoriilor, e de presupus că au fost construite în aceeaşi perioadă.

— Aşa că Arnau, dacă îi dăm crezare în continuare, trebuie să fi văzut patru arce, şi nu trei, cum apar pe panouri.

— Bineînţeles. Tripticele sunt obişnuite în pictura gotică, iar ansamblurile de patru panouri pur şi simplu nu existau. Aşa că s-a rezumat la trei. Capela situată la stânga noastră este cea a Sfântului Mormânt, cu Isus înviat şi triumfător, având cârja cu o cruce patriarhală, cea a templierilor, în margine. În mijloc, care, ca dimensiuni, corespunde cu prezbiteriul, o avem pe Fecioară, totuşi cuvântul *Mater* o aminteşte pe Sfânta Ana. Urmând aceeaşi direcţie, ar apărea cele două oratorii, care s-au păstrat ca atare până la incendiul din 1936. În primul, se afla pe atunci Fecioara Stelei, o sculptură gotică asemănătoare Madonei de pe panoul din mijloc, iar al doilea dădea acces în sacristie. Şi ghiceşte cui îi era închinat acest ultim oratoriu.

Am rămas tăcută, aşteptându-i răspunsul.

— Lui Isus răstignit! a spus el zâmbind. Exista o cruce mare cu imaginea Lui în mărime naturală.

— Ca şi pe panouri! am şoptit eu.

CINCIZECI ŞI TREI

Am ieşit din biserică pentru a putea vorbi în voie şi, mergând pe strada Sfânta Ana în drum spre Ramblas, Oriol îmi povestea mai departe:

— Presupunând că personajul Arnau a avut într-adevăr vreo legătură cu inelul şi cu picturile, aşa cum tatăl meu povesteşte în relatarea lui, despre care am acceptat că se bazează pe tradiţia orală, şi ţinând seama că o parte a porticului şi oratoriile au fost construite în jur de 1300, probabil că el a văzut biserica Sfânta Ana aşa cum este ea reprezentată pe triptic. Templierii nu au fost persecutaţi până în anul 1307 şi, conform înscrisurilor, Arnau d'Estopinyá a trăit cel puţin până în 1328, un an după moartea lui Iacob al II-lea.

— Totul se potriveşte, am spus eu, convinsă. Cineva din acele vremuri care cunoştea biserica ar fi putut să o recunoască în picturi.

— Istoria ar fi aşa, continuă el: Arnau şi-a condus galera spre nord, nu spre sud. Spre deosebire de Ordinul Ospitalierilor, templierii au păstrat întotdeauna relaţii bune cu confraţii lor din Ordinul Sfântului Mormânt. Era un ordin mult mai mic şi nu dădea motive de rivalităţi, cum se întâmpla cu ioaniţii[136]. În afară de asta, cavalerii Sfântului Mormânt nu aveau în acea epocă un braţ înarmat în Catalonia, erau clerici obişnuiţi. Călugării Lenda şi Saguardia se înţeleseseră cu comandorul Ordinului Sfântului Mormânt din Barcelona asupra custodiei comorilor şi Arnau d'Estopinyá a debarcat pe o plajă din apropierea oraşului, evitând atât sediul templierilor, situat foarte aproape de arsenal şi, fără îndoială, ţinut sub supraveghere, cât şi portul Can Tunis, instalat pe coasta sudică a muntelui Montjuïc şi apărat de un castel bine înzestrat cu trape ale regelui. A permis ca doar ocnaşii lui sarazini să vadă cui preda încărcătura şi, apoi, în dramul de întoarcere, i-a căsăpit ca să nu vorbească atunci când urmau să sosească la Peñiscola. Avea motive întemeiate să se teamă că agenţii Inchiziţiei sau ai regelui vor interoga echipajul. Călugării Sfântului Mormânt, în schimb, erau liberi de orice bănuială şi au transportat comoara la mănăstirea lor, păstrând-o în biserică, atunci deja cunoscută sub numele de Sfânta Ana. Mănăstirea se afla în afara cetăţii Barcelonei, motiv pentru care avea fortificaţii proprii, dar exact în acea epocă se construia al doilea rând de ziduri ale oraşului, care în final vor adăposti biserica Sfânta Ana în interiorul lor. Nu ştiu dacă pe atunci zidul proteja şi domeniul Ordinului Sfântului Mormânt, dar e sigur faptul că ori călugării aveau o poartă proprie, deoarece mănăstirea lor urma să se învecineze cu fortificaţiile oraşului, ori se bucurau de privilegiul de a putea intra fără să se supună taxelor sau controalelor. Asta a permis să se evite explicaţiile.

— Sau poate că nu a fost aşa, am spus.

— Poate că nu. Poate că au adus-o pe uscat de la castelul de la Miravet.

Dar rezultatul final a fost acelaşi.

— Bine, de acord. Comoara templieră se află în biserica Sfânta Ana. Şi acum, ce facem?

Oriol se scărpină în cap, gândindu-se. Eram în plină *Ramblas de las Flores* şi strălucirea, coloritul acelei după-amiezi de vară şi mulţimea pitorească ne înconjurau. S-a oprit în faţa unui chioşc şi, luând un buchet de floricele multicolore, mi l-a dăruit, însoţindu-l de un sărut pe buze. După răceala afişată în ultimele zile, Oriol m-a luat prin surprindere, dar pentru că doream cu ardoare săratul lui, într-o clipă mi-am recăpătat reflexele şi mi-am aruncat braţele de gâtul lui, sărutându-ne cu pasiune.

— Va trebui să o căutăm, îmi spuse după ce ne-am desprins din îmbrăţişare. Nu crezi? zâmbea şi în ochii lui albaştri migdalaţi am văzut fericirea.

— Va trebui, am afirmat eu.

Şi ţinându-ne de mână, am hoinărit pe Ramblas în jos, vorbind de una şi de alta, râzând din nimic, poate doar pentru că trăiam pentru acea clipă de fericire. „Ce contează comoara?” îmi spunea el. Dar, care comoară? De care comoară vorbim?

***

Ne-am bucurat de după-amiază, de oraş, de noapte; şi zorii ne-au găsit întinşi, goi în patul răvăşit al lui Oriol, cu fereastra deschisă deasupra unei Barcelone încă în întuneric, tăcute, privind panourile pe care le luminau două veioze.

La capătul unui răstimp de tăcere, fără să respect meditaţia profundă în care se cufundase Oriol, care părea că încearcă să extragă din tablouri toate secretele doar prin puterea minţii, am vrut să rezum cu voce tare propriile idei:

— Ştim, aşadar, că ansamblul pictural este ca un plan al bisericii, am spus. Acum va trebui să ne găsim dramul pe hartă.

— Da, consimţi el, gânditor.

— Va trebui să găsim orice amănunt neobişnuit…

— Dispunerea Pruncului Isus aşezat la dreapta Fecioarei, mi-o tăie el. Ţi-am mai spus că nu este deloc uzual. Majoritatea fecioarelor din epoca gotică în regatul Aragónului, atât în pictură, cât şi în sculptură, susţin Pruncul în poale în stânga, ca să poată avea grijă de el cu mâna dreaptă. Dar nu şi în acest tablou.

— O altă pistă!

— Exact. În plus, Pruncul e reprezentat de obicei făcând ceva, fie susţinând o carte, fie jucându-se cu păsările sau oferindu-i un fruct mamei sale. Dar cel mai adesea apare dând binecuvântarea.

— Este ceea ce face în tabloul meu.

— Nu! Priveşte atent! Nu binecuvântează. Binecuvântarea se dă cu degetele arătător şi mijlociu de la mâna dreaptă ridicate. Ca pe panoul din stânga, în care Isus Hristos iese din Sfântul Mormânt.

— Pruncul ridică doar arătătorul.

— Exact, nu binecuvântează, arată cu degetul.

— Dar, către ce? Arată către cer şi uşor spre stânga lui, nimic concret. Şi am adăugat, gânditoare: Poate că exprimă promisiunea împărăţiei cerurilor făcută credinciosului…

— Nici vorbă! Fii atentă! Tocmai am văzut!

Oriol a răsucit panoul cu Sfântul Mormânt pe nişte balamale inexistente, închizându-l ca pe un canat de fereastră peste panoul principal.

— Unde este acum degetul Pruncului?

Am privit prin unghiul pe care-l formau acum cele două panouri.

— Arată interiorul mormântului, al Sfântului Mormânt.

— În interiorul unui mormânt, în capela de la stânga altarului principal în biserica Sfânta Ana din Barcelona, recită Oriol. Capela călugărilor Sfântului Mormânt, cea Dels Perdons!

Am rămas pe gânduri. Totul părea foarte căutat, dar avea o logică. Am încercat să-mi amintesc biserica.

— Eşti sigur că această comoară este aici? am întrebat în sfârşit.

Oriol ridică din umeri.

— Este singura alternativă care ne mai rămâne.

— Şi cum vom face să ni se permită să săpăm în podeaua bisericii?

— O să vorbesc cu mama, răspunse Oriol. Sunt sigur că ea va fi în stare să-l convingă pe paroh să ne lase să explorăm această capelă. Ea şi „confreria” pe care o prezidează sunt principalii binefăcători ai bisericii. Şi tu anulează-ţi definitiv întoarcerea. N-o să mă laşi singur în povestea asta… Aminteşte-ţi, am jurat să nu ne lăsăm baltă.

Ce întrebare retorică! Să-l las singur? Chiar dacă această binecuvântată biserică ar fi pe punctul de a i se prăbuşi arcele, acoperişurile, bolţile, coloanele, mensolele, bolţarii şi celelalte pietre suspendate în aer deasupra capetelor noastre, ultimul lucru pe care l-aş face în acest moment ar fi să abandonez aventura.

CINCIZECI ŞI PATRU

Acele nopţi minunate le-am petrecut în camera lui, fiecare dintre noi descifrând misterele trupului şi spiritului celuilalt, fiindcă acelea ale panourilor încetaseră să mai fie o scuză valabilă. În camera mea, încă mai era un haos de bagaje de făcut… sau de desfăcut.

Şi am putut să vorbim, de primul sărut, de mare, de scrisorile noastre pierdute… şi de cele întâmplate în ultimele zile. Odalisca pe care Oriol a respins-o în noaptea de Sânziene s-a dovedit a fi o studentă a lui de la universitate şi el a spus că, tocmai de aceea şi pentru că mă avea ca invitată, a considerat că ar fi puţin elegant să meargă să se zbenguie cu ea prin pădure. Susi, travestitul de la ieşirea din barul Pastis, participa la o activitate de asistenţă promovată de unul dintre grupurile de acţiune socială de care aparţine Oriol, cu sediul într-o casă ocupată din cartier. El i-a cântat în strună la gluma de a forma un trio, pentru că îl amuza să-mi vadă expresia speriată. Râzând, m-a asigurat că nu s-ar încurca cu travestiţi. Apoi a devenit serios, ca să-mi spună că şi dacă i-ar plăcea aşa ceva, tot nu s-ar duce cu Susi care avea SIDA, iar scopul acţiunii de asistenţă era ajutorul dat celor afectaţi de virus şi lipsiţi de resurse. O făcea în amintirea tatălui său. M-am scandalizat, întrebând cum e posibil ca cineva ca Susi să se prostitueze şi de ce nu se evită acest lucru, fiind vorba de un pericol. Oriol a ridicat din umeri, a spus că da, poate am dreptate, dar că, deşi are „asta”, Susi continuă să fie o persoană, cu toate drepturile ei, de a fi liber, de a suferi, de a avea nevoie să muncească pentru ca să mănânce şi de a iubi, ca să trăiască. Am recunoscut că toate astea sunt adevărate. Dar nu m-a convins, fiecare om este sclavul temerilor sale. Nici explicaţia lui în legătură cu gluma nu m-a satisfăcut; i-am spus cu plăcere tot ce mi-a venit la gură în legătură cu oribilul lui simţ al umorului.

***

Zilele care s-au scurs cu pregătirile căutărilor în biserică au fost de neuitat. Ne-am bucurat de o Barcelonă splendidă, de vara de curând venită şi de dragoste. Şi dragostea era aceea care făcea ca totul să fie minunat. Eu am renunţat să mai folosesc telefonul, deconectându-mă complet de Statele Unite. Dar înainte de asta, am sunat, forţând imposibilul, şi am cerut încă o dată un răgaz de la biroul de avocatură. Altă convorbire, ca să-l previn pe Mike că povestea dintre noi intrase într-o criză şi că îi trimiteam inelul printr-un serviciu de mesagerie. A fost o lungă conversaţie în care el nu se dădea bătut.

Şi în sfârşit, am vorbit cu o Maria del Mar abătută, resemnată în faţa destinului implacabil de care muritorul de rând nu e în stare să scape, oricât de mult ar lupta, ca să-i spun să nu-şi facă griji şi să nu sufere dacă nu va avea veşti de la mine câteva zile, fiindcă petreceam de minune cu Oriol şi că îmi va fi bine. Foarte bine.

Am vizitat frecvent biserica Sfânta Ana, scrutând chiar şi cel mai mic indiciu.

— Biserica are o criptă, mi-a spus Oriol într-o dimineaţă.

— O criptă? l-am întrebat eu. O capelă subterană?

— Da, sunt sigur, trebuie să aibă. Biserica primitivă a Sfintei Ana probabil că a fost construită la mijlocul secolului al XI-lea, doar la vreo cincizeci de ani după ce Almanzor[137] a pustiit Barcelona, luând cu el tot ce era de preţ în oraş şi mii de sclavi. Incursiunile maurilor încă mai erau frecvente şi teama că se va repeta jaful era întemeiată. Ar fi fost normal ca această biserică, situată în afara fortificaţiilor oraşului, să aibă nu numai ziduri care să o apere, ci şi o ascunzătoare pentru obiectele valoroase de cult, în caz de asediu.

— Dar asta e o simplă presupunere.

— Nu, nu este. Am găsit nişte documente foarte vechi care menţionează cripta Sfântului Iosif.

— Şi unde o fi?

— Sub capela Sfântului Mormânt, a afirmat el.

— De ce?

— Pentru că este partea cea mai veche şi a fost şi cea mai venerată. În trecut, oratoriul Sfântului Mormânt avea la exterior nişte cochilii de pelerin[138], sculptate în zidurile de piatră, simbolizând iertarea ce se acorda în această capelă, asemănătoare aceleia obţinute făcând pelerinajul la Sfântul Mormânt de la Ierusalim. Imaginează-ţi importanţa spirituală şi economică pe care această indulgenţă o avea pentru mănăstire. Toate aceste indicii au dispărut. La reconstrucţia după incendierea bisericii în anul 1936, când vechiul acoperiş al bolţii semicilindrice s-a dărâmat, cochiliile şi celelalte părţi componente ale capelei au dispărut. Dar este mai mult decât probabil că s-a conservat ceea ce putea ascunde subsolul. Nimeni nu ştie în ziua de azi de existenţa criptei, nici unde era situată, dar niciun incendiu sau prăbuşire nu au putut s-o afecteze, cel mult să-i ascundă intrarea. Sunt sigur că într-un anumit loc sub aceste dale se ascunde o criptă secretă şi pun rămăşag că se află exact sub vechea capelă Dels Perdons.

***

Ajutaţi de paracliser şi folosind nişte răngi de fier şi o mică macara dintr-acelea pentru construcţiile mărunte, am putut mişca lespedea de pe mormântul din capelă, care are sculptat pe ea un ecleziast. Rezultatul a fost dezamăgitor. Nişte oseminte. Strălucita teorie a lui Oriol s-a prăbuşit. El a spus să ridicăm şi dalele de pe jos, dar parohul a refuzat. Nici faptul că această confrerie, sub care se ascunde ordinul Noilor Templieri ai Aliciei, a fost un sprijin economic foarte important pentru biserică nu a făcut să se clatine fermitatea preotului. Cu mai mulţi ani în urmă, s-a instalat în nava centrală un sistem de încălzire în subsol şi au apărut nenumărate rămăşiţe omeneşti. A fost foarte stânjenitor. Nu, nu va permite săpăturile.

— Dacă a existat o intrare prin această capelă, probabil că a fost astupată la una din reparaţiile pe care le-a suferit, îşi spunea Oriol.

***

Aşa că am încercat acelaşi lucru în prezbiteriu.

Pentru asta a trebuit să mişcăm toate scaunele din absidă şi am descoperit patru lespezi în părţile laterale ale altarului principal, având cruci cu braţ dublu şi simboluri de cardinali. Se presupunea că sunt mormintele cardinalilor care fuseseră parohi ai bisericii, dar ridicându-le pe primele două, cele mai apropiate de capela Sfântului Mormânt, le-am găsit goale. Cu toate astea, ajungând la a treia, speranţele noastre au fost încununate, când o scară îngustă, cu trepte adânci, care se înfunda în întuneric, se deschidea în faţa noastră.

— Intrarea în criptă! am exclamat. Şi ochii mei îi căutau pe ai lui Oriol; se citea emoţia în ei.

Prietenul meu a aprins o luminare şi s-a pregătit să coboare. Mie asta mi s-a părut un arhaism prostesc. Şi i-am spus că s-ar potrivi mai bine o lanternă dintre cele pe care le aveam pregătite.

— Este din pricina oxigenului, mă informă el. Multă lume a murit coborând în puţuri sau în locuri subterane fără să-şi ia o asemenea precauţie. Anhidrida carbonică sau alte gaze mai grele decât aerul tind să rămână în aceste depresiuni şi persoanele care intră continuă să respire aer fără oxigen până când se prăbuşesc asfixiate. Se aşază flacăra la nivelul taliei şi, dacă se stinge, e semn că mai jos nu se poate respira şi trebuie să ieşi în fuga mare.

M-am gândit plină de mândrie că iubitul meu e un tip cu pregătire şi am pornit-o în urma lui înarmată cu o lanternă. El a coborât cu faţa, sprijinindu-se de pereţi şi de tavan, dar scara era atât de îngustă şi de înclinată, încât eu am hotărât să o fac cu spatele, ţinându-mă cu mâinile de trepte. N-aveam niciun chef să mă rostogolesc înăuntrul acelui întuneric sinistru.

***

Era o incintă ceva mai mică decât absida, cu o boltă semicilindrică sprijinită de un perete scund, care dădea încăperii o înălţime maximă de vreo doi metri şi jumătate, în fund, era doar un altar de piatră şi, mai încolo, pe perete, o cruce patriarhală mare, pictată în roşu. Aceeaşi pe care şi-o împărţeau templierii şi călugării Sfântului Mormânt. Luminarea lui Oriol continua să ardă şi a lăsat-o deasupra altarului pe care se odihneau nişte casete.

— Poate că sunt relicvele Sfintei Ana, ale Sfintei Filomena şi *lignum crucis*[139], care se păstrau în biserică înainte de război, afirmă prietenul meu. Parohul din acea vreme şi mai mulţi clerici au fost asasinaţi. Probabil că secretul s-a pierdut odată cu ei.

— Nu pare că aici ar fi vreo comoară, am spus.

Oriol nu răspunse şi începu să exploreze podeaua cu lanterna în căutarea lespezilor. Din când în când se oprea, citind parcă pe anumite pietre nişte semne care mie nu-mi spuneau nimic.

— Probabil că aici sunt îngropaţi cardinalii, spuse el în sfârşit, semnalând nişte stele la picioarele lui. Părea decepţionat.

Paracliserul şi preotul au coborât şi ei înarmaţi cu lanterne şi au ajutat la cercetare, fără să se găsească nimic relevant. Lespezile din criptă ocroteau doar oseminte. Acela părea sfârşitul căutării.

Oriol a propus să ne resemnăm şi a cerut permisiunea preotului să continuăm cercetarea criptei noi doi singuri, în timpul nopţii, promiţându-i că totul va fi la locul lui pentru prima slujbă din ziua următoare. Bătrânul sacerdot, dând drumul unui lung şir de observaţii, acceptă călcându-şi pe inimă. Îmi închipui că ajutorul economic pe care Alicia îl aducea templului cântărea mult în sufletul lui. Oriol m-a invitat afară să mâncăm ceva, dar pe mine nu mă ispitea gândul; să scotoceşti sub acele stele funerare nu prea îţi deschide apetitul şi nu mă simţeam bine. El a insistat; trebuia să ne refacem puterile.

***

— O cochilie. Ai observat-o? spuse deodată Oriol în restaurant. Era o cochilie de pelerin gravată pe una din pietrele de pe zidul din stânga al criptei; placa este aproape tot atât de mare ca şi lespedea şi un om ar putea trece prin spărtură.

— Şi ce înseamnă asta?

— Aminteşte-ţi că este semnul capelei Dels Perdons, cea a Sfântului Mormânt. Îi sticleau ochii de entuziasm. Precum cele din exteriorul oratoriului, dar care au dispărut la restaurarea de după Războiul Civil.

— Şi…?

— De ce s-ar sculpta o cochilie de pelerin într-o criptă sub absidă şi care teoretic nu are nicio legătură cu capela alăturată, cea Dels Perdons?

— Ca să se atragă atenţia că au într-adevăr o legătură? am întrebat, nesigură.

— Păi, bineînţeles! Un zâmbet triumfător îi dansa pe buze. Trebuie să fie intrarea spre o altă criptă, prima, cea mai veche. Cea pe care nu am găsit-o de la suprafaţă. Probabil că e acolo!

Am terminat cina cât am putut de repede ca să ne întoarcem la biserică prin strada Rivadeneyra, intrând prin pasajul de lângă casa parohială, care are acces în claustru. Parohul ne împrumutase cheile de la grilajele din străduţă. Traversând prin faţa sălii capitulare, văzând claustrul atât de întunecat, nu m-am putut împiedica să nu mă înfior amintindu-mi de întâlnirea mea de acolo, acum câteva zile, cu Arnau d'Estopinyá.

De data asta singuri, cu ajutorul rângilor şi după câteva încercări, dala având gravată cochilia de pelerin a început să se mişte şi nu ne-a fost greu să o desprindem. O răsuflare râncedă izbucni din deschizătura neagră şi Oriol apropie una dintre lumânări, aşezând-o pe jos, la intrarea orificiului şi se opri un moment ca să mă privească. A zâmbit, ne-am dat mâinile şi un sărut. Îmi simţeam inima bătând nebuneşte de emoţie şi mi-am dat seama că trebuie să mă bucur de acel moment unic. O fi oare legendara comoară a templierilor ascunsă în tenebrele întrezărite prin spărtură? Oriol a făcut gestul amabil al unui bărbat bine-crescut care, în faţa unei uşi, lasă o doamnă să treacă prima şi

mi-am dat seama că, în ciuda curiozităţii mele, nu-mi făcea nicio plăcere să intra acolo. Am privit lumânarea care ardea fără probleme la picioarele mele, i-am cerut prietenului meu să intrăm ţinându-ne de mână şi, spunându-mi *carpe diem*, mi-am plecat capul ca să intru in scobitura care cobora ca o treaptă. Ţineam lumânarea în faţă şi mai jos de talie. Am fost liniştită văzând că nu se stinge şi a trebuit să o ridic deasupra capului ca să pot vedea ce era acolo. Oriol m-a ajutat imediat cu lanterna. Era o cameră mult mai mică decât cea dinainte şi prezenta pe tavan arce semicirculare care se sprijineau pe pereţi şi pe un grup central de trei coloane, despre care apoi Oriol mi-a spus că puteau fi vizigote. Dar, în acel moment, acest amănunt nu avea nicio importanţă. Văzând conţinutul catacombei, Oriol a exclamat:

— Comoara!

CINCIZECI ŞI CINCI

M-am înfiorat de emoţie. Într-adevăr, ne aflam în partea centrală a unei cripte de dimensiuni reduse, într-un spaţiu degajat, dar înconjurat de cufere şi, mai încolo, o mulţime de casete stivuite lângă pereţi, răspunzând câte una cu o strălucire metalică la lumina lanternei.

Mi-am pus lumânarea pe una dintre lăzi, fixând capătul cu ceară şi l-am întrebat pe Oriol dacă vom deschide vreuna. El a luminat-o pe cea mai apropiată de mine şi am tras cu toate puterile de capacul care scârţâia. Era goală! Oriol deschise alta… goală! Goală, goală, goală… cele şase lăzi erau goale.

— Nu e nimic! i-am spus, neconsolată, lui Oriol, care mă privea mofluz.

— Bănuiesc că totuşi este ceva, răspunse el după ce se gândi câteva secunde. Lipsesc aurul şi argintul, dar cred că totuşi cea mai preţioasă comoară pentru templieri e aici în continuare. Uită-te în casete.

Erau multe, frumoase, unele metalice cu smalţuri de culoarea cobaltului, precum cele de Limoges, altele sculptate cu figurine de fildeş sau acoperite cu incrustaţii, sau din lemn cu stuc în relief şi cu picturi asemănătoare celor de pe panoul meu.

— Cu siguranţă că astea sunt încă pline, declară prietenul meu.

Am deschis o casetă, sperând să văd strălucirea aurului şi a pietrelor preţioase, dar am dat peste splendoarea dinţilor unui cap de mort care încă mai avea lipite de os piele uscată şi păr.

— Dumnezeule! am exclamat cu teamă. Sunt rămăşiţe omeneşti!

Oriol, care deschisese deja alte două lăzi, a aţintit lanterna asupra mea şi a spus:

— Sunt relicve. Nu era uşor să faci trafic ilegal pe piaţa relicvelor. Luă o cutie de lemn cu picturi de sfinţi în stil romanic. Pe capac, era o cruce identică, precum cea de pe inelul meu. Amintindu-mi de el, l-am luminat ca să-i observ strălucirea şi mi s-a părut că simt în piatra de un roşu sângeriu o ciudată vibraţie.

— Nu e nicio îndoială, am dat peste comoara pierdută a templierilor, spuse Oriol, înainte de a deschide o casetuţă.

Acolo au apărut mai multe oase, câte unul chiar cu piele pergamentoasă lipită.

— În cronicile despre biserică pe care le-am cercetat se spune că, în secolul al XV-lea, Ordinul Sfântului Mormânt a fost desfiinţat şi mănăstirea a devenit biserică a unui colegiu canonic al Ordinului Sfântului Augustin. Nu o mai locuiau călugări, ci canonici obişnuiţi fără jurământul de castitate şi care au fost, în numeroase ocazii, biciuiţi din pricina vieţii lor desfrânate şi cu cheltuieli greu de înţeles pentru un ordin cerşetor. Livezile, dijmele şi pomenile pe care le încasa comunitatea nu ajungeau să acopere nici măcar a suta parte din cât cheltuiau ei fără rost. Citind asta, m-am convins că aici fusese comoara şi partea ei monetară delapidată la vreo sută de ani după

moartea lui Arnau. Dar pentru templieri, relicvele sfinţilor erau mult mai de preţ decât aurul şi argintul şi, cu siguranţă, că acei canonici ai Sfântului Augustin care locuiau aici le ţineau la mare respect, chiar le era frică de ele. Era foarte puţin probabil ca ei să facă negoţ cu ele.

— Nu mă mir că aveau o reţinere. Să ieşim de aici, l-am implorat eu. Ăsta e un cimitir.

Mi-era greaţă şi-mi simţeam stomacul răvăşit. Nu mă aşteptam la aşa ceva. Şi deodată, am resimţit o teamă superstiţioasă, ca şi cum am fi violat un mormânt, ca şi cum am merita o pedeapsă pentru asta. Am mai spus că în general nu sunt fricoasă, dar noaptea, acea veche biserică întunecoasă, cripta cu mirosul ei dezgustător şi rămăşiţele defuncţilor în lăzi mă făceau să simt un intens amestec de primejdie şi scârbă. Trebuia să ies, dar voiam ca Oriol să mă însoţească. Nu mă simţeam în stare să înfrunt din nou, singură, biserica sumbră care ne aştepta sus.

Dar mă înşelam. Sus nu ne aştepta întunericul, ci o lumină în ochi şi o voce cunoscută:

— Măi să fie, Cristina, eu te credeam în America. Am recunoscut tonul cinic al lui Artur, care mi-a luat amabil mâna ca să mă ajute să ies din catacomba aceea. Sau pe Costa Brava…

Am numărat unu, doi, trei bătăuşi cu lanternă şi revolver în mână. Oriol, care mă urma, s-a văzut şi el prins în cursă.

— Credeai că mă păcăleşti, nu-i aşa? i-o trânti Artur pe un ton foarte diferit faţă de cel folosit ca să-mi vorbească mie, niciodată nu am încredere în cineva care dă un preţ exagerat pentru o piesă. Şi cu atât mai mult, dacă acela îi cunoaşte valoarea de piaţă. Cum ai putut crede că o să înghit găluşca asta?

— Nu e aur, sunt doar relicve, am declarat eu. Mă gândeam că am putea să ne salvăm încă o dată, dacă se convingea că valoarea obiectelor de jos nu merita riscul de a ne ucide.

— Nu, draga mea, îmi spuse el. Am auzit destul din conversaţia voastră. Duzini de casete, de relicvarii din secolele al XII-lea şi al XIII-lea. Metal acoperit cu smalţuri de culoarea cobaltului, precum cele de Limoges, lăzi pictate şi cu stucaturi, în stil romanic, gotic. Sipete cu figuri sculptate în fildeş. Asta e o avere. Nu o fi fost o comoară pentru un rege din vremea aceea, deşi asta erau relicvele pentru călugări, dar pentru un negustor de antichităţi din secolul al XXI-lea este o bogăţie incalculabilă. Există puţine obiecte din epoca aceea şi au un preţ foarte bun.

— Ce o să faci cu relicvele? întrebă Oriol.

— Mortăciunile o să le lăsăm acolo unde se află, răspunse el iute. Şi asta te include şi pe tine.

Atunci mi-am dat seama că de data asta eram pierduţi. Pe cine o fi mituit ca să aibă acces? Sau avea mai multe chei? Nu mai conta, oricine l-ar fi ajutat nu ne va mai ajuta şi pe noi acum. Am început să mă gândesc, cu disperare, cum am putea scăpa din această situaţie. Mi-am văzut propriul cadavru, alături de cel al lui Oriol, zăcând în întuneric peste rămăşiţele pe jumătate

putrezite şi uscate ale tuturor acelor sfinţi, scoase din casete, îngrămădite într-un colţ şi închise pentru totdeauna în cripta secretă.

— Am bani, dacă asta vrei, oferi Oriol.

— Nu vreau banii tăi. Artur îl privi cu o figură scârbită, ca şi cum l-ar fi jignit în adâncul demnităţii lui. Nu înţelegi? Asta poate fi cea mai mare descoperire de artă medievală din acest secol. În plus, nu mă ocup cu sechestrarea de persoane.

— Dar cu asasinarea lor? am întrebat indignată. Nu ştiu cum de m-am putut simţi, într-un anumit moment, atrasă de acest om de nimic, îngâmfat şi snob…

— Îmi pare rău, draga mea, răspunse el, prefăcându-se întristat. Dar, uneori, astea două merg mână în mână.

— Artur, trebuie să existe şi altă soluţie, a negociat Oriol. Ia tot ce vrei, reţine-ne undeva până nu mai rămâne nimic. Nimeni nu ştia că există această criptă, nimic din ce se află aici nu este catalogat, nimeni nu te va putea acuza. Îţi promitem, jurăm, pe ce vrei tu, că nu vom spune nimic niciodată. Ia totul.

Negustorul de antichităţi lăsă să i se piardă privirea în întuneric, spre tavan, prefăcându-se că se gândeşte.

— Nu. Îmi pare rău, spuse el, după câteva clipe care au durat o veşnicie. Îmi pare rău cu adevărat, nu pentru tine, ci pentru ea, dar cum vă va trece frica, n-o să duceţi lipsă de timp ca să mă denunţaţi. Niciodată nu mă voi putea bucura în linişte de aceste obiecte de artă. Nu e vorba doar de bani. Cele mai bune piese le voi păstra pentru mine, ca să le contemplu, ca să le pipăi şi să le mângâi, doar pentru plăcerea de a le poseda.

Vorbea încet; în pofida acestei situaţii, toţi simţeam un ciudat respect pentru templu.

Moartea; ne va omorî. L-aş fi implorat, dacă n-aş fi fost convinsă că nu servea la nimic, dar i-am fost recunoscătoare lui Oriol că a încercat şi am vrut să cred că o făcea mai mult pentru mine decât pentru el însuşi. Poate că aş fi spus ceva, dacă mi-ar fi trecut prin cap ceva rezonabil, dar a început să mă chinuiască frica şi priveam cu panică gaura neagră a catacombei din care tocmai ieşiserăm.

— Regret că nu am mult timp de conversaţie. Vă rog să-mi faceţi favoarea să coborâţi. Dacă n-o să faceţi scene, nimeni n-o să sufere în mod inutil.

Mă gândeam că nu vor putea să mă vâre acolo, jos, decât moartă deja. Mâna mea o căuta pe a lui Oriol şi el mi-a apucat-o cu putere. Întotdeauna o simţisem mare şi caldă, dar acum era rece, aproape tot atât de îngheţată ca a mea. Trebuia să facem ceva, nu puteam muri fără să încercăm ceva, eu nu mă simţeam în stare, în acel moment, dar i-am strâns mâna cu vigoare şi m-am apropiat de el până când umerii noştri s-au lovit. Eram sigură că Oriol va reacţiona într-un fel sau altul, iar eu, acum paralizată, îl voi urma până în ultima secundă de viaţă.

— Nu vom coborî. Vocea lui se auzea fermă, deşi am observat încordarea în ea.

— Înţelege, Bonaplata, răspunse Artur, ca şi cum ar fi regretat că Oriol e atât de prost crescut. E doar ca să nu se murdărească biserica.

„Nu e nicio scăpare”, mi-am spus, in vreme ce evaluam situaţia. Eram speriată, foarte speriată, nu vedeam nicio ieşire din această situaţie. Lanternele formau un pătrat de lumină cu laturile mobile, după cum bătăuşii le îndreptau spre câte ceva. Iar feţele noastre erau ţinta pentru lumina lui Artur.

M-am gândit că negustorul de antichităţi voia ca noi să coborâm cu zbirii lui şi, în felul ăsta, să nu fie de faţă la moartea noastră. Poate că încă mai are o urmă de conştiinţă…

Dar exact atunci când credeam că Artur urma să dea ordin să fim asasinaţi chiar acolo, se auzi un strigăt, venea din naosul bisericii, era unul dintre bătăuşi. Lanternele s-au îndreptat într-acolo şi au luminat o scenă îngrozitoare. Fără să lase din mână nici lanterna, nici pistolul, unul dintre oamenii ăia încerca să se opună cuiva care îl apucase din spate de falcă şi, într-o clipă, în strălucirea unei lame de oţel, sângele începu să-i curgă pe gât şiroaie. În spaţiul închis, o împuşcătură bubui ca o bombă; tipul trăgea în gol, fără să nimerească, în propria moarte care îi trecea în zbor deasupra capului. L-am recunoscut pe atacant, părul lui alb scurt şi sclipirea de nebunie din ochii lui. Era Arnau d’Estopinyá şi tocmai îi secţionase jugulara ucigaşului plătit, care căzu la pământ într-o baltă de sânge. „Dumnezeule! m-am gândit. Ştie să taie gâtul, ca în visul cu plaja.” Dar nu era timp de gândire, ceilalţi doi începură să tragă în bătrân şi am observat că Oriol mă lăsa de mână ca să se arunce asupra unuia din bătăuşi încercând să-i smulgă arma. Am văzut cum Artur căuta ceva în haină. O fi fost alt pistol; eram într-o poziţie bună şi, aproape fără să mă gândesc, ca şi cum aş fi fost pe arcuri, i-am tras un picior care a nimerit exact acolo unde şliţul pantalonului se uneşte cu fundul acestuia. Jap! Exact ca la Tabarca. Scoase un urlet, apucându-se, încă o dată prea târziu, de părţile vătămate. M-am gândit că simt probabil vreun fel de atracţie freudiană pentru acel loc al anatomiei negustorului de antichităţi. Arnau a încercat să-i ia pistolul victimei sale, dar a căzut, în întuneric, răpus de gloanţe la câţiva metri de lanterna care acum lumina pe jos. Oriol se lupta, apucând cu amândouă mâinile pistolul rivalului său care părea că îl ţine bine strâns; lanterna lui căzuse pe dale.

— Fugi, Cristina, îmi strigă el. Fugi acum! Şi am putut să văd, când în lumină, când în penumbră, cum adversarul lui îi trăgea o lovitură de cap în faţă.

Am ezitat o clipă. Nu puteam să-l las singur! Mi-am amintit de jurământul templierilor care ne unea. Dar mi-am dat seama că, dacă reuşeam să ies de acolo, nu vor îndrăzni să-l ucidă. Astfel, aproape în întuneric, fiindcă doar unul din bătăuşi mai păstra lanterna, am luat-o la fugă spre uşa bisericii care dă în claustru, cu speranţa ca, la rândul lor, cele două grilaje care dau în strada Rivadeneyra să fie deschise. Pe acolo am intrat, dar când eram deja pe la mijlocul naosului, mi-am amintit că închisesem zăbrelele, că am lăsat deschisă doar uşa care comunica între biserică şi claustru şi că Oriol era cel care avea

cheile. Pe unde or fi intrat ei? Prin sacristie, cum făcusem eu prima dată? Era târziu să mai dau înapoi.

— Să nu iasă afară, spuse Artur cu o voce stinsă, dar distinctă.

Lumina bătăuşului îmi căuta trupul şi detunătura altei împuşcături răsună în lăcaşul sfânt. Moartea venea după mine.

— Stai că trag! strigă bărbatul, exact după ce tocmai o făcuse.

Am simţit că părul de pe ceafă mi se face măciucă şi, pentru o clipă, m-au lăsat picioarele, dar am continuat să fug spre acea cursă de şoareci care devenise claustrul zăvorât. Mi-am amintit de cineva, care pretindea că se pricepe, spunând că e foarte greu, chiar şi pentru un trăgător de elită, să nimerească pe cineva în mişcare cu un glonţ, chiar de la câţiva metri, în special dacă-şi schimbă traiectoria. Şi în ciuda a tot ceea ce vor să ne facă să credem în filme, să nimereşti ţinta, în aceste cazuri, e mai mult o chestiune de noroc decât de îndemânare. Mi-am spus că tenebrele din biserică sunt în favoarea mea şi mi-am repetat că atâta vreme cât nu mă prind pe mine, vom rămâne amândoi în viaţă. Dar acest gând plin de speranţă a durat doar câteva secunde. În ciuda întunericului din acel ungher al templului, reuşisem să ajung la uşă, cu un avans destul de mare faţă de urmăritorul meu, când, traversând micul vestibul de lemn şi ieşind în claustru, am dat peste un bărbat care m-a prins imediat. Artur avea încă un acolit plasat în întuneric!

Atunci am simţit, depăşind chiar şi frica, o mare supărare. Ce sfârşit trist! Am făcut o încercare disperată de a scăpa de cel care pusese mâna pe mine şi care îmi astupa gura cu mâna, şi atunci am văzut şi mai multă lume în penumbra claustrului. A fost momentul în care bărbatul care mă ţinea strâns mi-a spus să mă liniştesc, că sunt salvată şi că el e de la poliţie.

Am căutat peretele ca să mă sprijin şi mi-am dat seama că eram lângă una dintre ferestrele care legau claustrul de sala capitulară, cea a ritualurilor templiere. În ultimă instanţă, a trebuit să mă aşez pe jos.

Ceea ce s-a întâmplat apoi s-a petrecut foarte repede. Pistolarul care mă urmărea a căzut în braţele aceluiaşi agent, doar că i s-au alăturat o mulţime de poliţişti şi o pereche de pistoale erau aţintite spre capul individului.

Din întuneric a apărat şi Alicia, împreună cu parohul. Ea fusese aceea care anunţase poliţia, care încerca şi ea să intre dinspre Poarta îngerului, prin cele două patiouri din spate şi prin accesul din strada Sfânta Ana, care dă în piaţa Ramón Amadeu, unde se află intrarea principală şi cea a claustrului.

Părea că persoana care dă ordinele este Alicia însăşi. Întotdeauna m-a uimit autoritatea acestei femei. Căpitanul din fruntea operaţiunii i-a cerut de câteva ori să tacă, dar toţi, inclusiv el, sfârşeau prin a-i urma instrucţiunile. Avea dreptate în fiecare moment, spunând ce era de făcut.

Oriol era bătut, cu nasul sângerând, dar se simţea bine şi ne-am îmbrăţişat. Ucigaşul plătit care a rămas în biserică, dându-şi seama de situaţie, şi-a azvârlit arma departe, iar lui Artur nu i-au găsit niciodată pistolul. Mă deprimă gândul că se află în libertate condiţionată şi că a petrecut doar o noapte la Comisariat. Procesul încă urmează să se desfăşoare.

Cadavrele au rămas aşa cum erau, pe culoarul din mijloc al templului, puţin înainte de transept. Nu puteau fi mişcate înainte de sosirea judecătorului de instrucţie.

Acolo era şi trupul lui Arnau d'Estopinyá, întins cu gura în jos, înconjurat de pumnalul lui plin de sânge, de pistolul pe care i-l smulsese victimei lui şi de un telefon mobil. Nu se potrivea cu bătrânul templier. Am aflat mai târziu că i-l dăduse Alicia ca să o anunţe în cazul în care am fi avut probleme. Ea spunea că biserica aceea era precum o casă pentru Arnau şi că îşi petrecea nopţi întregi în penitenţă, rugându-se în genunchi, până când adormea pe jos sau pe una dintre bănci.

Nu a murit pe loc. A mai avut timp să deseneze pe jos, cu propriul sânge, o cruce patriarhală, cea cu patru braţe, aceeaşi care se afla prezentă peste tot în biserică. Moartea l-a găsit sărutând-o. Nu mă pot împiedica să spun că totdeauna l-am identificat pe acest bărbat cu Arnau din istorie; pentru mine erau una şi aceeaşi persoană. Iar pentru mine, cele citite de Luis în acele foi de hârtie pe care, la prima vedere, Enric scrisese acea poveste inventată, auzită, intuită sau toate la un loc, continuă să rămână istoria adevărată a lui Arnau, posedatul, vechiul, noul, amândoi, acelaşi. De multe ori mă îngrozise privirea lui de nebun, înfăţişarea lui de bandit fanatic, dar văzându-l zăcând acolo, într-o baltă de sânge, mi s-au umplut ochii de lacrimi şi mi s-a pus un nod de emoţie în gât. Era un neadaptat, cineva care nimerise într-un secol greşit, un tip marginalizat, singuratic şi violent, dar consecvent în nebunia lui, în credinţa lui, în idealurile lui. Nu a ezitat nicio clipă să moară pentru credinţa lui. Poate că nu era prioritatea lui să ne salveze, dar a făcut-o şi nu s-a dat în lături să-şi ofere singura lui avere de Cavaler Sărman al lui Hristos: viaţa, pentru a evita ca ultima dintre comorile templierilor să cadă în mâini păcătoase.

Această existenţă a lui, ca şi cea anterioară, cu şapte sute de ani înainte, nu fusese nici dulce, nici frumoasă, nici măcar exemplară, după părerea mea. Au fost vieţi dure, marcate de violenţă şi de nenorociri. Dar ultimele lui clipe au fost frumoase pentru un templier. A murit ucigând pentru credinţa lui, în luptă cu necredincioşii, salvând viaţa tovarăşilor lui de arme şi apărând relicvele martirilor. Ce mai putea cere un Cavaler Sărman al lui Hristos?

Alicia a organizat o înmormântare demnă de un erou. Capela funerară cu lumânări aprinse a fost instalată în sala capitulară, iar sicriul cu trupul neînsufleţit a fost vegheat tot timpul de patru cavaleri în mantiile lor albe cu crucea roşie patriarhală pe umărul drept. Aceeaşi pe care el a sărutat-o în clipa morţii. Cu titlu postum, Arnau a fost numit cavaler, iar Alicia a dat atingerea de învestitură trupului fără viaţă. Şi eu am fost numită doamnă a templierilor; inelul îmi dădea dreptul, deşi eu mă consideram deja ca făcând parte din ordin din momentul în care, aruncându-mă în mare, am jurat să nu-l părăsesc pe Oriol. Dar adevărul e că toate acele ceremonii, pe care cei prezenţi le luau atât de mult în serios, nu încetau să-mi pară un caraghioslâc. Singurul lucru autentic acolo era Arnau însuşi, trupul lui neînsufleţit; el a fost ultimul dintre

adevăraţii templieri. Şi era o ironie a sorţii faptul că el, care şi-a închinat toată existenţa acestei utopii, putuse să îmbrace în timpul vieţii doar mantia închisă la culoare rezervată sergenţilor, în vreme ce persoane de provenienţă nobilă sau bogate, fără niciun alt merit decât acela de a se fi născut aşa, purtau mantia albă de cavaler. O maimuţăreală.

Chiar şi aşa, am asistat emoţionată la ceremonia funerară, alături de Oriol, şi acolo mi-a venit acest gând. Atunci, în acel moment, nava noastră sosea, în sfârşit, în Itaca. Aventura se încheiase.

CINCIZECI ŞI ŞASE

Voi trece repede peste această parte, pentru că e tristă. Tot atât de tristă ca şi distanţa care separă realitatea de vise.

În urmă rămâneau zilele celei de a doua copilării ale noastre, zilele de aventură, cadoul postum al lui Enric. De multe ori, prietenii, partenerii, amanţii unici în împrejurări excepţionale încetează să mai fie persoanele ideale atunci când ne facem planuri pentru restul vieţii. Eu încă îl mai iubesc, şi el, pe mine. Am făcut un efort, dar poate că dragostea nu era atât de mare încât să întindem o punte suficient de lungă peste abisul deosebirilor dintre noi.

Cred că aventura noastră ne apropiase; eu nu mai eram snoaba incapabilă să merg desculţă, dacă era nevoie, prin viaţă. Acceptam că şi nişte „Susi", şi nişte ciumaţi aveau dreptul să trăiască şi să iubească, acceptam că există persoane în stare să dea totul din dragoste, chiar dacă aceea nu eram eu.

Şi el s-a schimbat, nu mai era tipul radical, anarhist şi contradictoriu. Găsise comoara tatălui său şi cu asta termina de plătit o veche datorie. Încă nu ştiu care din cei doi, tatăl sau fiul, era creditorul, şi care debitorul. Dar sunt sigură că, închizând acest capitol, Oriol a semnat o pace despre care tot nu ştiu dacă a fost cu ceilalţi, cu sine însuşi sau cu o amintire.

Din nefericire, aceste schimbări nu au fost suficiente, încă ne mai aflam, el şi cu mine, foarte departe unul de celălalt. Viaţa ne-a făcut să o apucăm pe drumuri diferite şi, niciodată, oricât de mult ai încerca, nu e cale de întoarcere; timpul se mişcă doar într-o direcţie. Costa Brava, furtuna şi sărutul rămâneau îngropate în nisipurile trecutului.

Ce păcat!

***

Şi vă veţi întreba ce s-a întâmplat cu comoara. Păi, încă nu ştiu care este soarta ei finală şi, cu siguranţă, nici nu mă prea interesează, cel puţin din punct de vedere personal. Nu vreau, sub nicio formă, niciuna dintre acele piese. Oricât de artistice, istorice sau valoroase ar putea fi casetele. Şi cu atât mai puţin, conţinutul lor. Numai ideea de a avea una dintre ele împodobind apartamentul meu din New York îmi dă fiori de groază. Mi-a fost de-ajuns cu celălalt inel, pe cât de macabru, pe atât de frumos, cu rămăşiţe omeneşti montate în el.

Se pare că nici Oriol, cu toată pasiunea lui pentru Evul Mediu, nu are ambiţia să posede vreuna dintre acele odoare istorice. Vrea doar să le studieze.

El e convins că aventura trăită a fost comoara; ea, şi doar ea, era moştenirea lui Enric. Nimic şi nimeni pe lume nu va putea să ne-o smulgă. Şi eu am aceeaşi părere ca şi el.

Cum spune Kavafis:

***

Acest frumos periplu ţi-a dăruit Itaca,
Altceva să-ţi mai deie, vezi bine, nu mai are.
Săracă de-ţi va părea,
Cu-atâta experienţă, poţi înţelege-acuma,
Când eşti şi tu înţelept, Itacele ce-nseamnă.[140]

***

Dar nu toată lumea gândeşte la fel.

Intervenţia poliţiei a făcut ca descoperirea să devină publică şi asta a dat frâu liber scandalurilor. Dioceza Barcelonei considera că o asemenea descoperire, făcută în interiorul unei biserici, îi aparţine. Dar la vremea lui, lăcaşul aparţinea mănăstirii Sfânta Ana a Sfântului Mormânt, al cărui ordin îşi mai are încă sediul acolo, în Catalonia, şi drepturile lui… Dar relicvele şi casetele care le conţin aparţineau templierilor desfiinţaţi de papă, care s-a învoit cu regele Aragónului să cedeze posesiunile acestora, cele puţine rămase după spolierea dictată de acesta, Ordinului Sfântului Ioan Ospitalierul, care continuă să fie activ în zilele noastre sub numele de Ordin de Malta, moştenitorul lor legal.

Dar este vorba despre o comoară artistică şi istorică, iar statul spaniol deţine proprietatea asupra ei, deşi, dat fiind că aparţine patrimoniului cultural catalan, şi acesta a fost unul dintre transferurile operate de statul central, *la Generalitat*[141] are multe de spus…

Ca să nu mai vorbim despre succesorii autentici şi adevăraţi ai Cavalerilor Sărmani ai lui Hristos… Există sute de grupuri care se autoproclamă ca fiind adevăraţii moştenitori ai templierilor. Inclusiv cel al Aliciei.

Fireşte că această comoară îi revine doar uneia dintre provinciile templierilor: cea care reunea regatele de Aragón, Mallorca şi Valencia. Şi asta limitează numărul posibililor moştenitori ai templierilor. În Valencia, din capriciul lui Iacob al II-lea, ordinul succesor al templierilor a fost cel de Montesa, pe care el l-a întemeiat. Dar regatul Mallorcăi era pe vremea aceea independent de celelalte două regate şi se întindea şi pe teritorii catalane şi provensale, azi în cadrul statului francez. Apoi, grupurile neotempliere franceze s-ar putea considera şi ele beneficiare…

Alicia e foarte deşteaptă şi nu a vrut să se bage în pretenţii la moşteniri templiere de ordin moral… un adevărat viespar. A făcut cererea în numele celor care au descoperit comoara: Oriol şi cu mine. Această femeie are, după părerea mea, un interes neliniştitor pentru relicve, chiar mai mare decât cel pentru frumoasele lor containere materiale. Nu vreau, nu mă interesează să aflu de ce…

Ca avocată, sunt foarte curioasă să aflu cum se va termina toată această încurcătură. Deşi, dacă sunt convinsă de ceva, este de faptul că Alicia va obţine bună parte din ceea ce doreşte. Aşa cum a făcut-o întotdeauna.

***

Iar eu mă aflu aici, privindu-mi ca o proastă mâna dezgolită de inele, în

vreme ce avionul mă poartă spre New York. Singură. Cine a spus că viaţa e uşoară?

Inelul meu de logodnă, cu impresionantul lui solitar, i l-am trimis lui Mike atunci când povestea mea cu Oriol începuse să se încingă. Celălalt, frumosul inel cu piatră de rubin-mascul, cel al violenţei zeului Marte, cel care străluceşte înăuntru cu o stea în şase colţuri, cel cu crucea templieră, cel cu os omenesc, cel cu splendoarea însângerată, cel care conţine suflete rătăcite, pe acela i l-am dăruit Aliciei.

Enric spunea în scrisoare că inelul e pentru persoana despre care voi crede că îl merită cel mai mult. Şi asta mă includea şi pe mine. „Trebuie să fie cineva cu un spirit foarte puternic, spunea în biletul lui, pentru că acest inel are viaţă şi voinţă proprii." În acel moment nu am dat importanţă acestei observaţii, dar, încetul cu încetul, am început să aflu tot ce aduce cu sine inelul. Mie îmi provoacă teamă. Şi aceea care îl merită este Alicia. Mai mult decât oricare altă persoană pe care o cunosc. Ea merită să fie Marele Maestru al Noilor Templieri. Era oricum, şi fără inel, dar acum are simbolul istoric al poziţiei ei. Pe deasupra, ea ştie, mai bine decât oricine, cu ce are de-a face şi sunt sigură că, dacă cineva este în stare să fie proprietarul lui, acel cineva este Alicia.

***

Mi-a zâmbit când i l-am dat. Atunci nu a spus mulţumesc şi nici alte politeţuri prosteşti precum: „Nu, te rog, Enric ţi l-a dat ţie, păstrează-1, e al tău". Pur şi simplu şi l-a pus. Ca şi cum i-ar fi aparţinut dintotdeauna. Dar m-a sărutat pe amândoi obrajii şi m-a îmbrăţişat. Sunt sigură că, de multe ori, Alicia s-a visat pe ea însăşi ca vechi templier. Călare pe unul dintre armăsarii ei de luptă, în drum spre câmpul de bătălie, purtând coif de oţel, cămaşă de zale şi stând bine înfiptă în şa. Iar în spate, o urmează scutierul, tot călare, purtându-i armele şi mânând un al treilea cal, cel de rezervă pentru război. Şi acel scutier ar fi putut fi oricare dintre noi. Oricare. Nimeni nu e atât de nobil, nimeni nu are atâta autoritate ca ea.

— Îţi mulţumesc, îmi spuse, puţin după ce l-a contemplat pe mână.

Şi astfel, inelul aventurii mi-a dispărut de pe mână, marcând sfârşitul celei mai minunate perioade trăite de mine. S-a terminat.

Şi acum mă întorc la New York ca să-mi continui, ca avocată strălucită, ascensiunea treaptă cu treaptă, proces după proces. Părinţii mei mi-au spus că mă vor aştepta la aeroport şi… surpriză! Mă voi întâlni acolo şi cu Mike, fericit că depăşisem acel şir de ghinioane, cu inelul de la el, fabulosul solitar cu sclipiri pure şi cinstite, promisiune a unei vieţi de lux fără de sfârşit alături de odrasla uneia dintre cele mai bogate familii din Wall Street. Aşa stau lucrurile. Sfârşitul nu e întotdeauna ca în filme; din păcate, realitatea e aşa cum e.

***

Odată găsită comoara, odată ce Arnau a fost îngropat chiar în biserica Sfânta Ana, după acele zile de fericire nebună, a sosit clipa înţelepciunii şi a

planurilor de viitor.

I-am spus: „Vino”. El mi-a spus: „Rămâi”. I-am spus: „Am o carieră strălucită la New York”. El mi-a răspuns: „Eu, o slujbă la Barcelona”. „Ce ai aici poţi găsi oriunde, i-am răspuns, cu siguranţă că vei obţine ceva mai bun în America”. „Un medievist la New York? A râs strâmb. Tu, în schimb, chiar poţi fi o strălucită avocată la Barcelona”, adăugă el. Am argumentat că în biroul de avocatură în care am lucrat erau cei mai buni avocaţi din lume, că nicăieri în altă parte nu aş putea învăţa atât de mult, nu aş putea ajunge atât de sus. „Vino tu, te rog. Ai curajul să fii soţul soţiei tale, hai, nu fi *machista*[142], l-am implorat, niciodată nu m-aş fi aşteptat la aşa ceva de la tine.”

El a răspuns cu lacrimi în ochi. „Nu e asta, Cristina. Tu ai aripi, eu, rădăcini. Eu aparţin acestui loc. Asta e cultura mea. Trăiesc pentru ea. Nu pot pleca. Rămâi şi vei ajunge cu mine, la Barcelona, cât de sus vei putea.”

A venit să mă conducă la aeroport şi am avut o ultimă repriză de încercări de a ne îndupleca unul pe celălalt. Dar totul s-a terminat cu un:

— Adio, Oriol. O să ne vedem curând, am minţit eu şi încă nu ştiu de ce. Să-ţi găseşti fericirea.

— Adio, iubita mea. Zbori cu aripile tale până la ambiţia ta. Să ajungi acolo unde nimeni n-a ajuns.

Ce trist, nu-i aşa? Am petrecut călătoria plângând. Am terminat toate batistele mele de hârtie şi toate cele de la toaletă.

***

Şi acum umblu prin culoarul de pe JFK, aeroportul internaţional din New York. Acolo, după controlul paşapoartelor şi vamă, mă aşteaptă părinţii mei şi Mike, fericiţi să vadă că oaia rătăcită se întoarce acasă.

Şi în urmă rămâne ceea ce a putut fi şi ceea ce nu va putea fi niciodată. O mare iubire. Nu un „mic amor". O IUBIRE. Oriol a fost prima şi, dacă familia mea ar fi rămas la Barcelona, aproape sigur că ar fi fost şi ultima. Dar trebuie să fii rezonabil. Trebuie să fii practic.

Rezonabil? Practic? De ce?

***

De ce nu-mi pot permite să mai dau o a doua şansă acestei vieţi paralele? Inima îmi cerea să mă întorc, raţiunea refuza să mă facă să-mi abandonez cariera la New York. M-am gândit că aş putea avea succes profesional şi la Barcelona. De ce să nu încerc? Să rămân tot restul vieţii cu îndoiala, cu regretul?

Carpe diem. Nu am învăţat nimic? Am pierdut în tratativele cu Oriol, de acord, dar uneori acceptarea la timp a unei înfrângeri, duce la victorie. Trebuia să încerc.

Şi aşa, am făcut cale întoarsă. Am lăsat bagajele, am lăsat totul. Totul. Şi m-am dus la tejghea să cumpăr un bilet pentru următorul avion spre Barcelona.

***

— Domnişorul Oriol nu este acasă, răspunse camerista.

— Ştii când se întoarce? am întrebat nervoasă.

— Nu ştiu, pentru că nu va fi nici azi, nici mâine. A plecat în călătorie fără să spună când se întoarce.

Am simţit că pământul se clatină sub picioarele mele şi aş fi dorit ca blestematul de aeroport să se prăbuşească cu tot cu mine. Ce decepţie! Barcelona, atât de aglomerată înainte, era acum un deşert, un întreg pustiu. Îi lipsea singurul lucru pe care acum îl doream de la ea. Mă simţeam dezolată, abandonată, fără niciun viitor.

Ce repede se consola Oriol de absenţa mea! O călătorie. Cu vreo prietenă? Poate cu odalisca de pe plajă? Şi eu care veneam să-i fac o surpriză, să-i ofer viaţa mea, să-i dăruiesc totul, cariera mea profesională, dragostea mea… totul. Ce proastă! Simţeam un nod în gât, rămăsesem mută la telefon.

— Cred că a spus că pleacă la New York, a adăugat femeia la tăcerea mea.

I-am mulţumit cu un firicel de glas şi am închis.

„New York, Dumnezeule! New York, îmi spuneam eu, căutând o bancă să mă aşez. Din nou nu mă puteam ţine pe picioare. Şi el vrea să-mi dăruiască totul!"

Mi-am privit câteva clipe mâinile, acum lipsite de inele, simbol al unei libertăţi care hotărâsem că valorează mult mai mult decât iubirea. Cu un oftat adânc, am închis ochii şi dând capul pe spate în scaun, am simţit că buzele mi se deschideau într-un zâmbet fericit.

***

Am văzut imaginea navei noastre părăsind portul Itaca, cu pânzele albe umflate de vânt, ca să ne aruncăm împreună în aventura vieţii şi să îndurăm încercările şi muncile pe care zeii ni le vor impune. Îmi răsunau în urechi poemele lui Kavafis şi muzica lui Llach. Am văzut marea albastră de la amiază pe Costa Brava şi pe cea de la Tabarca; bancurile de salpe lăsând să sclipească în soare argintul şi aurul solzilor, între posidonia verde şi nisipul alb, am simţit sarea în gură şi mi-am amintit primul meu sărut şi furtuna. Mi l-am amintit pe el, prima mea iubire. Ultima.

***

Dar o voce inoportună dinăuntrul meu a adăugat:

— Poate…

Observații

[<-1]

Filip al IV-lea cel Frumos (1268-1314), din dinastia Capeţienilor, rege al Franţei între 1285-1314. Domnia lui este marcată de gravul conflict cu papalitatea, în persoana papei Bonifaciu al VIII-lea (între anii 1294-1303). La moartea acestuia, în 1303, în urma unui complot, alegerea papei Clement al V-lea (între anii 1305-1314) şi stabilirea Sfântului Scaun la Avignon, în 1305, marchează victoria deplină a regelui Franţei, care se va răsfrânge şi asupra destinului cavalerilor templieri.

[←2]

Pe numele său adevărat Benedetto Caetani (1235-1303), papă între 1294-1303. A dus o politică de impunere a superiorităţii spirituale a Sfântului Scaun.

[←3]

Celebră casă de licitaţii de obiecte de artă din New York.

[←4]

În engleză, „consumatori de heroină”

[<-5]

În catalană, „sos din l’Empordà”, denumirea regiunii Ampordàn din provincia Gerona, pe ţărmul Mării Mediterane

[←6]

Prăjitură tipică de Paşte, ce se oferă copiilor, in Catalonia.

[←7]

Lanţ muntos situat pe litoralul catalan. Unul dintre vârfurile sale este muntele Tibidabo, la poalele căruia se întinde oraşul Barcelona.

[←8]

În catalană, „bandă“

[←9]

Termen din heraldică, denumind o cruce în formă de labă, cu braţe egale care se lărgesc spre capetele uşor rotunjite.

[←10]

Baudouin I de Boulogne (?-1118), rege al Ierusalimului între 1100 şi 1118, fratele lui Godefroi de Bouillon - unul dintre conducătorii primei cruciade - şi întemeietor, împreună cu acesta din urmă, al regatului Ierusalimului.

[←11]

Cel de al treisprezecelea rege al evreilor (970-931 î.Hr.), fiu şi succesor al regelui David, întemeietor al Templului de la Ierusalim

[←12]

Alfonso I cel Dârz (1073-1134), rege al Aragonului între 1104 şi 1134, cel care a cucerit de la mauri provincia Zaragoza în 1118.

[←13]

Ordinul Cavalerilor Sfântului Mormânt, congregaţie religioasă creată în 1099 de Godefroi de Bouillon (1061-1100). Au luptat întotdeauna alături de cavalerii ospitalieri, templieri şi teutoni în apărarea regatului latin al Ierusalimului.

[<-14]

De fapt, succesorul lui Alfonso I cel Dârz a fost fratele său, Ramiro al II-lea Călugărul (1134-1137), dar cel care a rezolvat problema regatului lăsat moştenire a fost ginerele celui din urmă, Ramón Berenguer al IV-lea, conte de Barcelona şi principe de Aragon, rege între 1137 şi 1162.

[←15]

Astăzi Akko, în Israel, port la Marea Mediterană, veche fortăreaţă a cruciaţilor aparţinând regatului Ierusalimului între 1104 şi 1291

[<-16]

Yusuf al IV-lea (?-1307), suveran al Marocului între 1286 şi 1307

[←17]

Clement al V-lea (Bertrand de Got) (?-1314), fost arhiepiscop de Bordeaux, cel care a mutat Sfântul Scaun la Avignon, unde a fost papă între 1305-1314. El a desfiinţat Ordinul Templierilor în urma conciliului de la Vienne, Franţa, din 1311-1312.

[←18]

Jacques de Molay (1243-1314), ultimul Mare Maestru al Templierilor. Şi-a apărat ordinul împotriva lui Filip al IV-lea cel Frumos, care l-a trimis pe rug.

[←19]

Sipet în care evreii ţineau Tablele Legii date de Dumnezeu lui Moise.

[←20]

Sfântul Graal, potirul de care s-a servit Isus Hristos la Cina cea de Taină şi în care Iosif din Arimateea a strâns sângele Mântuitorului scurs în timpul crucificării. în secolele al XII-lea şi al XIII-lea, numeroase romane cavalereşti relatează „căutarea” Sfântului Potir de către Cavalerii Mesei Rotunde ai regelui Arthur.

[<-21]

Una dintre cele mai cunoscute artere ale oraşului Barcelona, construită pe calea deschisă de torente până la mare. Se întinde din Piaţa Cataloniei până în port.

[←22]

Denumirea în catalană a acestei zone a oraşului Barcelona, păstrată până astăzi

[←23]

În limbaj familiar, persoană care a ocupat ilegal o locuinţă.

[←24]

Coafură tipică pentru persoanele de culoare din Jamaica şi Antilele britanice, denumire derivată de la o mişcare mistică, politică şi culturală a acestei populaţii

[←25]

Colină cu versanţi abrupţi de unde se deschide o frumoasă perspectivă asupra oraşului Barcelona.

[←26]

Bastion construit în secolul al XVII-lea, azi Muzeul Armatei

[<-27]

Astăzi, sediul Muzeului de Artă al Cataloniei

[←28]

Clădirea Operei din Barcelona, inaugurată în 1840

[←29]

Cântăreţ, textier şi compozitor belgian, adevărat poet al şansonetei (1929-1978)

[←30]

În catalană, *Călătorie spre Itaca*

[<-31]

Cantautor spaniol de limbă catalană (n.1948), unul dintre principalii reprezentanţi ai „muzicii noi“, remarcându-se prin temele lirice inspirate din lucrări literare cu problematică socială

[<-32]

În catalană, Cele Patru Pisici. Celebră berărie, înfiinţată în 1897, loc de întâlnire a principalilor artişti avangardişti din Barcelona

[←33]

Isidre Nonell i Monturiol (1872-1911), pictor catalan expresionist cu studii la Barcelona şi Paris. A expus la Salonul Independenţilor al pictorilor impresionişti şi simbolişti, apoi la Barcelona, la berăria menţionată în nota anterioară. Tema lui predilectă sunt ţigăncile.

[←34]

Santiago Rusiñol (1861-1931), pictor şi scriitor spaniol, de origine catalană, reprezentant al impresionismului. A scris în catalană şi în spaniolă romane şi piese de teatru.

[<-35]

Ramón Casas (în catalană, Cases) i Carbó (1866-1932), pictor şi desenator, unul dintre cei mai importanţi reprezentanţi ai modernismului în Catalonia. A fost unul dintre proprietarii berăriei Els Quatre Gats.

[←36]

Ordin militar şi religios înfiinţat pe Pământul Sfânt. A fost constituit mai întâi ca Ordin Ospitalier de către o colonie de negustori din Bremen şi Lübeck şi apoi ca ordin militar de către principi germani, cu sprijinul papei Inocenţiu al III-lea. Administraţia centralizată şi regulile erau inspirate de la templieri. Membrii ordinului purtau peste armură o tunică albă cu o cruce neagră.

[←37]

Iacob al II-lea cel Drept (1267-1327), rege al Aragonului între 1291-1327, al Siciliei între 1286-1296 şi al Sardiniei între 1324-1327

[←38]

Discipol al lui Hristos, şi-a oferit propria criptă săpată în munte pentru înmormântarea Mântuitorului.

[←39]

În spaniolă, mic făgaş de ape, şuvoaie de apă pe stradă. Aici, denumire a unui tronson al căii Ramblas

[←40]

În spaniolă, „A Graalului”

[←41]

Regină a Aragonului între 1322 şi 1327, soţia regelui Iacob al II-lea de Aragón, întemeietoarea mănăstirii Pedralbes, în 1326

[←42]

Prinţesă evreică (?-72 d.Hr.), fiica Irodiadei care a îndemnat-o să obţină de la tatăl ei vitreg, tetrarhul Irod Antipas, capul Sfântului Ioan Botezătorul în schimbul unui dans seducător.

[←43]

Perioadă din istoria Peninsulei Iberice care durează de la bătălia de la Covadonga (718) până la cucerirea Granadei (1492), timp în care s-au succedat nenumărate bătălii de recucerire a teritoriilor creştine de sub dominaţia maurilor.

[←44]

Considerat unul dintre cele mai importante momente ale Reconquistei prin ocuparea zonei strategice a lanţului muntos Sierra Morena şi oprirea înaintării Islamului în Peninsula Iberică

[←45]

În italiană, incorect, „înţelegi?”

[←46]

În tradiţia spaniolă şi latinoamericană specifică pentru Crăciun, mică reprezentare din carton pictat şi argilă a ieslei în care s-a născut Mântuitorul, conţinând, pe lângă animale, şi personajele celor trei Magi de la Răsărit veniţi să I se închine.

[←47]

În catalană, „La douăzeci şi cinci decembrie, tra-la-la”

[<-48]

În catalană, colinde de Crăciun

[←49]

În catalană, denumire familiară pentru bradul de Crăciun

[←50]

Importantă sărbătoare religioasă în toate ţările catolice, respectată în ziua de 6 ianuarie, care celebrează închinarea celor trei Magi de la Răsărit, Melchior, Gaspar şi Baltazar, în ieslea de la Bethlehem unde S-a născut Mântuitorul.

[←51]

De Crăciun, în Catalonia există obiceiul reprezentării ieslei, unde apare acest personaj care defechează.

[←52]

Galerie situată în curtea interioară a unei mănăstiri sau a unei catedrale

[←53]

În catalană, „Sfântul Gheorghe”

[←54]

Abaţia Santa Maria de Poblet, situată în împrejurimile oraşului Tarragona, mănăstire cisterciană şi panteon al regilor Aragonului

[<-55]

Petru al III-lea cel Mare (1239-1285), rege al Aragonului şi al Valenciei din 1276, fiul lui Iacob I Cuceritorul

[←56]

Oraş în Spania în provincia Valencia, sediul ordinului militar cavaleresc cu acelaşi nume

[←57]

Sau Tremercen. Azi, oraşul Tilimsen din vestul Algeriei

[<-58]

În Evul Mediu, acest termen generic desemna ordinele religioase având organizare militară, precum cel al Templierilor, al Sfântului Mormânt şi al Ospitalierilor.

[←59]

Ruggero de Lauria (1250-1305), amiralul italian al flotei aragoneze, in slujba regilor Petru al III-lea cel Mare şi Iacob al II-lea, cel care a învins flota franceză în golful Napoli în 1284.

[←60]

Numele în catalană al Marelui Maestru al templierilor Pedro de Moncada

[<-61]

Simon de Brion, devenit papa Martin al IV-lea între 1281-1285

[←62] Denumirea în catalană a oraşului Gerona din Catalonia

[←63]

În catalană, textual, Porumbelul Sfânt. Dar traducerea mai apropiată de tradiţia templieră ar fi „Sfântul Duh“.

[←64]

Dinastie care a domnit în Egipt şi în Siria între 1250 şi 1517, ai cărei sultani erau aleşi din rândurile soldaţilor sclavi, numiţi mameluci. Aici este vorba chiar despre aceşti soldaţi, învingători la Acre.

[←65]

Derivat de la Akasa, cuvânt sanscrit care desemnează unul dintre cele cinci elemente materiale, dar subtile, din cosmologia hindusă.

[←66]

Executate din aur şi din fildeş

[←67]

Războinic spaniol, de origine germană (1266-1307), conducătorul expediţiei mercenarilor catalano-aragonezi numiţi *almogavari*, care au luptat alături de împăratul bizantin Andronic al II-lea Paleologul (1282-1328).

[<-68]

Ruwad sau Arwad, insulă siriană în Mediterana, antica insulă feniciană Arados

[←69]

Federico al II-lea (1272-1337), rege al Siciliei între 1296-1337

[←70]

General şi om politic teban (418—362 î.Hr.), unul dintre conducătorii partidului democrat din Teba. A impus hegemonia Tebei în Beoţia şi Peloponez, învingând Sparta în bătălia de la Leuctra (371 î.Hr.)

[←71]

Joc de cuvinte. În original, paperas înseamnă „guşă”.

[←72]

În catalană, „Piaţa Pinului”

[←73]

Philip Marlowe, eroul romanelor poliţiste ale scriitorului american Raymond Thornton Chandler (1888-1959)

[←74]

Aluzie la una dintre cele mai cunoscute comedii ale lui Lope de Vega (1562-1635), *Câinele grădinarului*

[<-75]

Ioan de Austria (1545-1578), fiul natural al regelui Carol I al Spaniei (1516-1556). S-a distins în războiul împotriva musulmanilor, în special în bătălia de la Lepanto (1571), pe care a condus-o. A cucerit Tunisul şi Bizerta, a fost guvernator general al Flandrei din 1576.

[←76]

Este vorba despre papa Pius al V-lea (1566-1572).

[←77]

Etrusce. De fapt numele provine de la Marea Tireniană, parte a Mediteranei Occidentale, între Italia, Corsica, Sardinia şi Sicilia.

[←78]

Denumire derivată de la patriarhul Ierusalimului; este o cruce cu traversă dublă, aşa-numita cruce de Lorena sau a templierilor.

[←79]

În catalană, „Treceţi la vâsle!“

[←80]

Armă din dotarea cavalerilor, o vargă cu vârf de fier care se azvârlea cu mâna.

[←81]

În italiană, „binevoitori”

[←82]

Denumiri ale unor tipuri de galere

[<-83]

Denumire dată francezilor de origine europeană instalaţi în Africa de Nord, mai ales în Algeria, până la independenţa acestei ţări, în anul 1962. În traducere literală din franceză, picior-negru

[←84]

Juan Gris (1887-1927), pictor spaniol instalat la Paris din 1906, alăturat curentului cubist

[<-85]
Aluzie la romanul Greaţa (1938) al lui Jean-Paul Sartre (1905-1980)

[←86]

În catalană, „noul cântec”

[←87]

În catalană, „Quimet de la barul Pastis, pe tine n-o să te mai vedem... “ „dar e ceva de neînţeles: vine din ce în ce mai multă lume.”

[←88]

Societate secretă creată în Germania la începutul secolului al XVII-lea şi răspândită apoi în Franţa, Anglia şi Austria. Mai târziu, a fost pusă în legătură cu masoneria. Obiectivul principal al societăţii era reînnoirea generală a lumii. Adepţii ei se ocupau cu alchimia, astrologia, medicina şi alte practici ocultiste.

[←89]

În catalană, „Sfintele Cruci“. Denumirea unei mănăstiri situate în provincia Tarragona, întemeiată în 1150 de contele Guillermo Ramón de Moncada

[←90]

Azi, municipiu în provincia Tarragona. Oraşul îşi are originea în castelul construit la 1153 de Ramón Berenguer al IV-lea, conte de Barcelona, care l-a cedat Ordinului Templierilor. Aceştia au reconstruit castelul, au repopulat pământurile şi au întemeiat oraşul în 1185. În 1308, după decretul de desfiinţare a ordinului, cavalerii templieri sub conducerea lui Berenguer de Sanjust s-au răsculat şi au rezistat în castelul asediat îndelung de trupele regelui catalano-aragonez, Iacob al II-lea (1291-1327). După încheierea asediului, a fost predat Ordinului Ospitalierilor.

[<-91]

Denumire familiară a oraşului New York, „Marele Măr“

[←92]

Adunare a canonicilor, călugărilor, clericilor catolici, precum şi corpul canonicilor unei catedrale catolice

[<-93]

Am preferat această denumire pur românească pentru „Sărbătoarea Sfântului Ioan“, pentru coincidenţa datei sărbătoririi - 24 iunie dar mai ales pentru semnificaţia precreştină a ritualurilor populare prezente în cele două celebrări.

[←94]

Sculptor spaniol (1745-1821), născut la Barcelona, autor de imagini religioase pentru diferite biserici

[←95]

În anul 1808

[<-96]

Proclamată la 14 aprilie 1931, perioadă de lupte între extremişti de stânga şi de dreapta, care au dus la izbucnirea Războiului Civil, desfăşurat între 1936 şi 1939.

[←97]

Tobe folosite de negrii africani la sărbătorile lor

[<-98]

În catalană, „flajeolet”, instrument muzical de lemn sau de metal, asemănător flautului

[←99]

În catalană, „Cântecul păsărilor”

[←100]

În catalană, „Câte spaime ca să faci o călătorie spre Itaca...“

[←101]

Traducerea acestor versuri aparţine Elenei Lazăr şi sunt reproduse din volumul Poeme de Constantin Kavafis, ediţie bilingvă, Editura Omonia, Bucureşti, 2003.

[←102]

Cruce cu două braţe sau cu traversă dublă

[<-103]

Ordin religios şi militar spaniol întemeiat în anul 1158 de Sfântul Raimundo, abatele mănăstirii Fitero, ca să apere de mauri localitatea Calatrava, cucerită de la aceştia în anul 1147.

[←104]

În catalană, „Porumbelul Sfânt” sau, prin extensie, „Duhul Sfânt“

[<-105]

În latină, „Cuvântul de Sus“

[←106]

În secolul al XIV-lea, monedă de argint şi aramă

[←107]

În latină, „Întru grija lui Hristos”

[←108]

Ordin cavaleresc militar, creat în 1317 de către regele Iacob al II-lea al Aragonului

[←109]

În latină, „În preajma orei când bat cimbalele tâlharilor.“

[←110]

Insula Sfântul Pavel, combinaţie de latină şi catalană. Numele Sfântului Pavel este „Pablo” în spaniolă şi „Pau”, în catalană.

[←111]

În italiană, Sfântul Petru şi Sfântul Antioh

[←112]

Sfântul Pavel

[←113]

Promontoriu pe coasta Golfului Lyon, în sudul Franţei

[←114]

Localitate pe coasta Mediteranei în sud-estul Spaniei

[←115]

Vânt din nord-vest, asemănător mistralului, şi care bate în sudul Franţei.

[←116]

Grup de insule mici de origine vulcanică, în Golful Valenciei, în dreptul localităţii Castellón de la Plana, în apropierea căreia se află Peñiscola.

[←117]

Cap în sud-estul Spaniei, în provincia Murcia

[←118]

Capul Gata, cu care se termină masivul muntos cu acelaşi nume în Golful Almeria, în sudul Spaniei.

[←119]

Denumirile în catalană pentru Sfântul Paul (Pavel), Sfânta Paula

[←120]

Denumirea în catalană a vântului din sud-vest

[←121]

Plantă marină din Mediterana, formând vaste întinderi de câmpuri submarine care adăpostesc şi hrănesc numeroase specii de peşti. Este ameninţată de poluare şi de invazia algelor „ucigaşe“.

[←122]

Specie de peşti mediteraneeni

[←123]
Altă specie de peşti mediteraneeni

[←124]

În catalană, „Peştera lupului de mare”

[←125]

Este vorba despre cardinalul aragonez Pedro de Luna, ales papă la Avignon în 1394 cu numele de Benedict al XIII-lea, pe când la Roma era papă Bonifaciu al IX-lea. În 1417, se instalează în castelul fortificat de la Peñiscola, continuând să se considere papă.

[←126]

Unitate de măsură a lungimii, care în Spania este egală cu 28 de centimetri. În consecinţă, iahtul măsoară peste 11 metri lungime.

[←127]

Vânt rece şi uscat care bate din nord pe coastele Mediteranei.

[←128]

În franceză, „Adio, Emil, eu voi muri. E greu să mori primăvara, ştii?“

[←129]

În franceză, „Vreau să râdeţi / Vreau să dansaţi / Atunci când voi fi dus la groapă... “

[←130]

În spaniolă, Manzana de la Discordia. Ansamblu de cinci case, situat pe bulevardul Gracia, în cartierul Eixample

[←131]

În franceză, „E greu să mori primăvara, ştii? / Dar mă duc printre flori cu sufletul împăcat...“

[←132]

Piesă ornamentală în arhitectură şi care susţine grinzi, cornişe, arce etc.

[←133]

Proclamată la 11 februarie 1873, după abdicarea regelui Amadeo 1, şi a durat până la 3 ianuarie 1874.

[<-134]

În italiană, reprezentare pictată sau sculptată a Fecioarei Maria cu Isus Hristos în braţe, mort după răstignire

[←135]

Miguel Garriga i Roca (1804-1888), arhitect şi urbanist,.proiectant al clădirii Teatrului El Liceo, inaugurat în 1847. În 1857, a proiectat o extindere a Barcelonei, numită in catalană, până în ziua de azi, Eixample.

[←136]

Un alt nume al Ordinului Spitalului sau al Ospitalierilor, derivat de la Sfântul Ioan Botezătorul

[←137]

Mohamed Almanzor (939-1002), celebru comandant de oşti musulman. A ocupat Santiago de Compostela, dar a fost învins de regii de León şi Navarra şi de contele de Castilia în bătălia de la Calatañazor, în 1002.

[←138]

Ca semn de recunoaştere şi ca dovadă că au ajuns până acolo, credincioşii care făceau pelerinajul la Santiago de Compostela pentru iertarea păcatelor, la întoarcere, aveau cusute pe veşminte cochilii ale unei anumite specii de moluscă des întâlnită pe coastele Galiciei.

[←139]

În latină, „lemnul crucii”

[←140]

Traducerea versurilor aparţine Elenei Lazăr şi sunt reproduse din volumul Poeme de Constantin Kavafis, ediţie bilingvă, Editura Omonia, Bucureşti, 2003.

[←141]

În catalană, guvernul autonom al Cataloniei

[←142]

Partizan al cultului masculinităţii, al superiorităţii bărbatului